

Jaarrapport Antwerpse monitor Stad Antwerpen 2014

Vijf jaar permanente monitoring: een balans van de stad

Rapportering editie 2014

© Stad Antwerpen, juni 2015
Bron:
Survey data Antwerpse monitor

Colofon

Het jaarrapport Antwerpse monitor 2014 is een uitgave van stad Antwerpen, tot stand gekomen dankzij de samenwerking tussen het kenniscentrum marketing en communicatie van ondernemen en stadsmarketing en de studiedienst stadsobservatie en de externe marktonderzoeksbureaus Made4it en M.A.S. Market Research and Analysis.

Het jaarrapport is ook te raadplegen via www.antwerpen.be/stadincijfers

Eindredactie

Wendy Mattheesen, Reinhard Stoop, Sara Vertommen

Auteurs

Reinhard Stoop

Wendy Mattheesen

Brenda Casteleyn

Ontwikkeling survey Antwerpse monitor

De Antwerpse monitor is tot stand gekomen door een samenwerking van de stedelijke diensten met een aantal gespecialiseerde externe bedrijven en professoren.

- Ontwerp van het onderzoek en vragenlijst:
 - stad Antwerpen, studiedienst stadsobservatie
 - stad Antwerpen, kenniscentrum marketing en communicatie van ondernemen en stadsmarketing
 - het onderzoeksbureau Made4it uit Bavegem.
- Methodologen van de K.U.Leuven gaven kritische feedback op de ontwerp vragenlijst en het onderzoeksdesign.
- Het onderzoeksbureau M.A.S. Market Research and Analysis uit Leuven verzorgt de data-invoer.
- Made4it zorgt voor de data-cleaning en het opmaken van de bestanden.

Coördinatie survey Antwerpse monitor

Wendy Mattheesen

Opvolging veldwerk

Mark Neutjens

Verantwoordelijke uitgever

Annik Bogaert

Grote Markt1

2000 Antwerpen

Depotnummer

D/2015/0306/63

Inhoudstabel

Inhoud

Inhoudstabel	4
Woord vooraf	6
Inleiding	7
1. Situering en opzet van de Antwerpse monitor	7
2. Doelstellingen	7
3. De gegevensverzameling	8
4. De onderzoeksvragen	9
4.1 Vaste indicatoren	9
4.2 Variabele indicatoren (ad hoc) voor 2014	10
5. Het onderzoeksmateriaal	14
5.1 Respons	14
5.2 Representativiteit van de steekproef	15
5.3 Weging	20
Deel 1 Trends, evoluties en seizoenseffecten	21
1. Inleiding	21
2. Leeswijzer bij de tabellen en grafieken	22
3. Woonstad en harmonieuze stad	24
3.1. Perceptie over wonen in de stad en buurt	24
3.2. Voldoende aanbod aan buurtvoorzieningen	29
3.3. Verhuisintenties en motieven	34
4. Propere stad	37
5. Veilige stad	42
6. Mobiele stad	49
6.1 Verplaatsingen met de fiets	51
6.2 Verplaatsingen met de auto (als bestuurder)	52
6.3 Verplaatsingen met tram of bus	52
6.4 Veilige fietspaden en verkeersveilige schoolomgevingen	53
7. Lerende en werkende stad	55
7.1 Aanbod aan kleuter- en lager onderwijs in de buurt	55
7.2 Evolutie werkgelegenheid in Antwerpen	56
8. Bruisende stad	57
8.1. Cultuurparticipatie	57

8.2. Sportparticipatie.....	60
8.3. Andere vrijetijdsactiviteiten	62
9. Sterk bestuurde stad	67
9.1. Mediagebruik en bezit en gebruik van multimedia.....	67
9.2. Tevredenheid stadsbestuur.....	81
Deel 2 Resultaten van de variabele indicatoren van 2014	83
1. Inleiding	83
2. Oosterweel	84
3. Particulier autodelen	92
4. Het geluk van de Antwerpenaar.....	97
5. Mate van geïnformeerdheid	99
6. Kennis wijkagent.....	102
7. Campagne Winter in Antwerpen.....	103
8. Evenementen	108
9. Perceptie aanbod voorzieningen op stadsniveau	114
10. Kennis en gebruik stedelijke diensten.....	116
11. Imago Haven.....	117
12. Shoppen in Antwerpen.....	118
13. Aankopen markten, buurtwinkels, supermarkten en nachtwinkels	122
14. Imago stad Antwerpen	123

Woord vooraf

Voor u ligt de vijfde editie van het jaarrapport van de Antwerpse monitor, het survey onderzoek dat sinds eind 2009 permanent door de stad Antwerpen wordt uitgevoerd.

De Antwerpse monitor werd ontwikkeld als meetinstrument om de strategische doelstellingen van de stad Antwerpen te monitoren. Het bevat enerzijds indicatoren die permanent gemeten worden en anderzijds indicatoren die ad hoc in de survey worden opgenomen.

Na vijf jaar monitoring kozen we ervoor om in dit jaarrapport in de eerste plaats de trends en evoluties weer te geven. Vijf jaar is namelijk een goede basis om na te gaan of er zich qua perceptie en gedrag evoluties aftekenen. Doordat we beschikken over data tot op maand- en zelfs weekniveau is het bovendien mogelijk om te onderzoeken of bepaalde indicatoren onderhevig zijn aan seizoenseffecten.

Deel 1 buigt zich volledig over deze trends, evoluties en eventuele seizoenseffecten.

Naast de indicatoren die we permanent bevragen, bevat de survey ook ad hoc indicatoren. Die krijgen in deel 2 een plaats. Waar mogelijk worden profielen en verbanden getoond.

Maar vóór u in deze bevindingen duikt, geven we in een inleidend deel de context en situering van de Antwerpse monitor weer, en bespreken we de respons en representativiteit van de steekproef.

Inleiding

1. Situering en opzet van de Antwerpse monitor

In het kader van de strategische doelstellingen werden tal van indicatoren vastgelegd om de acties die door de stadsdiensten worden ondernomen op te volgen en te bewaken. Deze indicatoren nemen deels de vorm aan van feitelijke ‘harde’ cijfers die door de diensten zelf geregistreerd kunnen worden. De studiedienst ontsluit interne en externe bronnen waarover gerapporteerd wordt en uitgebreid online gepubliceerd op www.antwerpen.buurtmonitor.be.

Voor beleidsdomeinen zoals onderwijs en werkgelegenheid zijn er reeds tal van gegevens voorhanden, zodat vragen naar bijkomende informatie daar minder nodig zijn. We hoeven bijvoorbeeld geen enquête meer af te nemen om het aantal werklozen te kennen of de schoolachterstand van leerlingen in Antwerpse scholen.

Naast deze ‘harde’ cijfers zijn er indicatoren gedefinieerd als ‘zachte’ cijfers. Het betreft hier kennis, meningen of gedrag die we niet via registraties kunnen achterhalen, maar waarvoor we de doelgroep zelf moeten bevragen, zoals bijvoorbeeld de tevredenheid over het aanbod aan sportvoorzieningen of de mening over properheid van de stad. Onderzoek is nodig om inzichten te verwerven in de behoeften en noden van Antwerpenaren om hierop beleidsmatig te kunnen inspelen.

In 2009 kwamen we tot de vaststelling dat er zeer veel vraag was naar stadsbreed onderzoek van ‘zachte’ indicatoren. Deze vraag komt in grote mate van beleidsdomeinen zoals sport en cultuurparticipatie, waarvoor niet steeds harde cijfers geregistreerd worden of waarvan registraties partieel en/of onvolledig zijn. Het ging telkens over onderzoeken die uitgezet moesten worden naar een steekproef van inwoners van de stad Antwerpen en waarvoor de capaciteit noch budgetten voorhanden waren, waardoor geen onderzoek kon worden uitgevoerd.

Bovendien was er ook de behoefte om na te gaan hoe bepaalde indicatoren zich na verloop van tijd ontwikkelen en wat de impact van bepaalde acties hierop is. Op basis van de specifieke onderzoeken die in het verleden reeds gebeurden, kan dit niet. Enerzijds omdat de tijdspannes tussen verschillende metingen te groot zijn, en trendbreuken daarom moeilijk te identificeren zijn. Anderzijds omdat kleine verschillen in vraagstelling of methodologie elke vergelijking al onmogelijk maken.

Om op deze vragen een antwoord te kunnen bieden, ontwikkelde het kenniscentrum marketing en communicatie samen met de studiedienst en het onderzoeksbureau Made4it een nieuw concept voor onderzoek: de Antwerpse monitor. In juli 2009 keurde het college van burgemeester en schepenen deze nieuwe onderzoeksmethode goed. Bij de bestuurswissel in 2013 besliste het nieuwe college van burgemeester en schepenen om deze werkwijze verder te zetten en te optimaliseren.

2. Doelstellingen

Vijf doelstellingen van de Antwerpse monitor wijzen op het belang van dit instrument voor het beleid:

- Dankzij de Antwerpse monitor kunnen de omgevingsindicatoren voor de doelstellingenboom¹ **op een planmatige en gestructureerde wijze onderzocht en gerapporteerd** worden. In het kader van de strategische cyclus worden deze indicatoren ieder kwartaal gerapporteerd.
- De resultaten kunnen gebruikt worden om **ontwikkelingen** (trends en evoluties) te beschrijven en om gegevens voor nieuw beleid te vergaren.

¹ Doelstellingenboom of piramide van doelstellingen bevat alle doelstellingen: strategisch/tactisch/facilitair, actieplannen en acties.

- De Antwerpse monitor zal de stadsdiensten helpen om zicht te krijgen op de **effecten van het stedelijke beleid** en handelen en op de kwaliteit van de stadsomgeving en dienstverlening in de beleving van de inwoners.
- Omdat we op permanente basis monitoren, kunnen we effecten nagaan van onvoorziene gebeurtenissen en nieuwe beleidsmaatregelen op de **perceptie van de inwoners**.
- Dergelijke werkwijze is om de volgende redenen **kostenbesparend**:
 - de kosten van standaardvragen en achtergrondkenmerken worden gedeeld;
 - indien geen diepgaande informatie vereist is, hoeft geen groots onderzoek opgezet te worden om een representatieve steekproef te verkrijgen;
 - het grootste deel van het onderzoek kan in eigen beheer gebeuren.

Beleidsevaluatie is geen doelstelling van de Antwerpse monitor. Immers, veel andere omgevingsfactoren spelen hierbij ook een rol. Het gaat bij monitoring dus eerder om het beschrijven van ontwikkelingen, dan wel om evaluatie. Evalueren is het beoordelen van ontwikkelingen, bijvoorbeeld vanuit het criterium van effectiviteit. Monitors kunnen wel gegevens leveren die het startpunt kunnen zijn van oordeelsvorming.

3. De gegevensverzameling

Schriftelijke enquêtes leveren een hogere respons op, wat de representativiteit verhoogt.

Elke week krijgt een willekeurige selectie van 500 Antwerpenaars van 16 tot 80 jaar een schriftelijke vragenlijst in zijn brievenbus. De steekproef wordt elke week op maandag ad random getrokken uit het bevolkingsregister. Omdat we willen vermijden dat eenzelfde inwoner in de periode van twee jaar verschillende keren bevraagd wordt, werken we met een steekproef zonder teruglegging. Deze vorm van steekproeftrekking wordt een ‘rolling sample design’ of in het Nederlands een ‘rollend panel’ genoemd². In de loop van één jaar krijgen op deze manier 24.000 Antwerpenaren de Antwerpse monitor in de brievenbus. Als we al deze mensen in de toekomst blijven uitsluiten voor nieuwe steekproeven, zal de steekproef vertekend worden. Recente inwijkelingen zouden meer kans hebben om bevraagd te worden dan mensen die reeds langer in de stad wonen. Om dit te vermijden, zorgen we ervoor dat wie meer dan een jaar geleden uitgenodigd werd, opnieuw kan geselecteerd worden. We voorkomen dus dat mensen te kort op elkaar de vragenlijst moeten beantwoorden. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat de steekproef representatief blijft voor de Antwerpse bevolking.

Deze methode heeft als voordeel dat enerzijds over de tijd vergeleken kan worden: het wekelijks uitsturen van de vragenlijst laat toe om trendbreuken vast te stellen. Anderzijds kan de respons over een langere periode gecumuleerd worden om meer valide uitspraken te doen over kleinere doelgroepen (bijvoorbeeld jongeren, huurders in hoogbouw) of om geografische opdelingen te maken.

De respondenten hebben de mogelijkheid om de papieren vragenlijst gratis via een retourenveloppe naar het onderzoeksbureau M.A.S. in Leuven te sturen. Dit bureau voert de antwoorden in via een online tool van de stad Antwerpen.

² A “rolling sample” design jointly selects k non-overlapping probability samples (panels), each of which constitutes $1/F$ of the entire population. One panel is interviewed each time period until all the sample has been interviewed after k periods. Depending on the precision requirements, a single panel of $1/F$ may be sufficient to provide good estimates for the population as a whole, and possibly for some large domains. For smaller domains or for greater precision for large domains, cumulations of different numbers of consecutive panels can be used, up to k/F of the population. A rolling sample design with $k=F$ is called a “rolling census”. For a monthly rolling sample, it is natural to have F be a multiple of twelve, and natural cumulations are quarterly, semi-annual, annual, and multiple years.

Uit: Charles H. Alexander; Proceedings of Statistics Canada Symposium 2001; “Still Rolling: Leslie Kish’s “Rolling Samples” and the American Community Survey”

Respondenten die de vragenlijst liever online invullen, kunnen dit via een rechtstreekse link (met persoonlijke code) die op hun enquêteformulier vermeld is. Om het online invullen te stimuleren, schenkt de stad Antwerpen 1 euro per online ingevulde enquête aan een goed doel. Voor 2014 koos het college van burgemeester en schepenen de Special Olympics uit als goed doel.

Een versie van de vragenlijst – ‘golf’ – wordt gedurende zes weken uitgestuurd. Na zes weken worden de variabele vragen aangepast. Op één jaar worden acht golven verstuurd. De vragenlijst bestaat uit een aantal vaste vragen en een variabel deel. Het variabele deel laat toe om ad-hoc beleid- en onderzoeksvragen voor een korte periode aan een zeer lage meerkost te onderzoeken.

4. De onderzoeksvragen

De doelstellingenboom vormde de basis voor de onderzoeksvragen.

De voorwaarden om als indicator in de Antwerpse monitor opgenomen te worden, zijn:

- de gegevens zijn niet te achterhalen via registraties, uit de bevolkingsdata of uit andere kennisbronnen zoals bijvoorbeeld ander onderzoek;
- het onderwerp richt zich tot alle inwoners van de stad Antwerpen van 16 tot 80 jaar;
- de verwachte basis (aantal respondenten) voor het onderwerp is voldoende groot;
- de onderzoeksvraag kan via één of maximum twee vragen bevraagd worden.

Alle indicatoren werden door de studiedienst en het kenniscentrum kritisch onderworpen aan een screening op de bovenstaande voorwaarden.

Het resultaat was een vragenlijst van 50 vragen: 80% vast en 20% variabel. Ondertussen is het aantal vragen in de vragenlijst toegenomen tot 60 à 65 vragen.

In 2013 werd de vragenlijst geoptimaliseerd en aangevuld met indicatoren die in het kader van de nieuwe doelstellingen werden geformuleerd. Eén van de beslissingen bij de optimalisatie was de keuze om campagnes niet meer via deze survey te meten.

4.1 Vaste indicatoren

- perceptie over wonen in Antwerpen (aangenaam wonen, meer voordelen, fier, zich Antwerpenaar voelen, verdraagzame stad)
- perceptie over wonen in uw buurt (sociale contact, aangenaam, participatie aan buurtleven)
- perceptie over voldoende aanbod in uw buurt aan:
 - kinderopvang
 - speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar
 - plekken voor jongeren vanaf 12 jaar
 - kleuter- en lager onderwijs
 - voorziening voor senioren vanaf 55 jaar
 - sportinfrastructuur
 - winkels voor dagelijkse aankopen
 - culturele voorzieningen
 - openbaar vervoer
- perceptie over buurt als woonomgeving
 - straten en pleinen
 - gebouwen
 - voldoende groen
 - veel investeringen
 - veilige fietspaden

- voldoende fietspaden
- verkeersveilige schoolomgevingen
- voldoende parkeerplaatsen voor bewoners
- voldoende parkeervoorzieningen voor bezoekers
- verwachting inzake verbetering/verslechtering van de leefkwaliteit op buurtniveau en op stadsniveau
- verwachtingen inzake stijging/daling werkgelegenheid
- geluk
- vrijetijdsbesteding, sport- en cultuurparticipatie
- verplaatsingsgedrag
- perceptie netheid stad Antwerpen en eigen straat
- perceptie inspanningen buurtbewoners en stadsbestuur voor propere straten
- (on)veiligheidsgevoelens
- risico-inschatting op slachtofferschap:
 - verkeersongeval (auto, fiets, brommer, ...)
 - lastig gevallen worden op straat
 - woninginbraak
 - diefstal op straat (zakkenrollen, auto-inbraak, fietsendiefstal)
- ervaring met problemen in uw buurt:
 - geluidsoverlast van verkeer
 - geluidsoverlast van burens, omwonenden, passanten,...
 - overlast van groepen jongeren
 - onaangepaste snelheid in het verkeer
 - lastiggevallen worden op straat
 - rommel op straat
 - bekladde muren of gebouwen (graffiti)
 - vernielingen aan straatmeubilair
 - agressief verkeersgedrag
 - onaangepast rijgedrag van fietsers
 - overlast verbonden aan alcohol- en druggebruik
- mediagebruik
- tevredenheid stadsbestuur Antwerpen en districtsbestuur
- verhuisintenties en –redenen
- type woning, eigenaar/huurder
- tevredenheid met verschillende aspecten van het leven (woning, buurt, sociale contacten, inkomen,...)
- socio-demografische gegevens

4.2 Variabele indicatoren (ad hoc) voor 2014

Golf 1:

- voldoende geïnformeerd over wat er beleven valt in de stad, de diensten van de stad, de voorzieningen in de stad, de wegenwerken in de stad, uw rechten en plichten als bewoner van de stad, de beslissingen van het stadsbestuur, de beslissingen van het districtsbestuur, de activiteiten in de stad inzake cultuur en de activiteiten in de stad inzake sport
- frequentie behoefte aan informatie over wegenwerken in de stad en de frequentie problemen ondervonden door wegenwerken in de stad
- imago stad Antwerpen als ecologische stad, shoppingstad, cultuurstad, culinaire stad, sportstad, kindvriendelijke stad, jongerenstad, gezinsstad, modestad en studentenstad
- kennis Antwerpen Europese Jongerenstad 2013 en lidmaatschap sportvereniging
- kennis wijkagent en contactfrequentie
- campagne Winter in Antwerpen: herkenning, mediagebruik, aanzet tot actie, appreciatie
- activiteiten en evenementen:

- Scheldecross
- Kerstmarkt
- Nieuwjaarsvuurwerk
- Wintervuur Ekeren
- Sint-intrede
- Nieuwjaarsdrink
- Kunst en Vliegwerk Sint-Jansplein
- Happy Birthday Dear Academy
- Deurne Wintert XXL

Golf 2:

- perceptie over voldoende aanbod aan voorzieningen in de stad
 - restaurants en eetcafés
 - uitgaansgelegenheden
 - openbare computerruimtes
 - shopping- en winkelvoorzieningen
 - culturele voorzieningen
 - sportinfrastructuur
 - verschillende soorten onderwijsrichtingen
 - zorgvoorzieningen voor senioren
- perceptie over de stad Antwerpen als woonomgeving
 - mooi aangelegde straten en pleinen
 - de monumenten, historische gevels en pleinen geven de binnenstad een mooie uitstraling
 - voldoende groen
 - het centrum van de stad is over het algemeen netjes
 - de parken zijn mooi aangelegd
 - de stad investeert veel in stedenbouw
 - voldoende fietspaden
 - veilig fietsen
 - goed uitgebouwd openbaar vervoer
- activiteiten en evenementen:
 - Chinees Nieuwjaar
 - UEFA Futsal Euro
 - Kerstboomverbranding
 - Dag van het Deeltijds Kunstonderwijs
 - Antwerpen Koekestad – Chocolate Week

Golf 3:

- houding t.a.v. Oosterweel
- prioriteiten om verkeersproblemen in Antwerpen aan te pakken
- kennis en gebruik stedelijke infolijn, sluikstortlijn, Blauwe Lijn, ombudsvrouw, e-loket en telefonisch loket
- activiteiten en evenementen:
 - Expo 50 jaar migratie in het Felixarchief
 - Ganzenrijden in Berendrecht-Zandvliet-Lillo en Ekeren
 - Urban Trail
 - Week van de dialoog Stad van morgen
 - Jeugdboekenweek
 - Buitenspeeldag

Golf 4:

- houding t.a.v. Oosterweel
- prioriteiten om verkeersproblemen in Antwerpen aan te pakken

- perceptie over Haven van Antwerpen
 - fierheid
 - motor van algemene ontwikkeling voor regio Antwerpen
 - motor van algemene ontwikkeling voor Vlaanderen en gans het land
 - haven heeft meer voordelen dan nadelen voor de stad
- activiteiten en evenementen
 - Scheldeprijs
 - Antwerp 10 Miles en Marathon
 - Antwerpen Proeft
 - Lentepoets
 - Dag van het Park
 - Expo 50 jaar migratie in het Felixpakhuis

Golf 5:

- houding t.a.v. Oosterweel
- prioriteiten om verkeersproblemen in Antwerpen aan te pakken
- particulier autodelen: autobezit, interesse in particulier autodelen, drempels
- shoppen in en buiten Antwerpen, op weekdag, zaterdag en zondag
- kennis en gebruik stedelijke infolijn, sluikstortlijn, Blauwe Lijn, ombudsvrouw, e-loket en telefonisch loket
- activiteiten en evenementen
 - Borgerrio
 - World Ports Classic
 - Burendag
 - Les Guingettes op de Scheldekaaien
 - Expo Johan Creten in het Middelheimmuseum
 - Sinksenfoor
 - WK-voetbal op groot scherm buitenshuis

Golf 6:

- houding t.a.v. Oosterweel
- prioriteiten om verkeersproblemen in Antwerpen aan te pakken
- particulier autodelen: autobezit, interesse in particulier autodelen, drempels
- shoppen in en buiten Antwerpen, op weekdag, zaterdag en zondag
- kennis en gebruik stedelijke infolijn, sluikstortlijn, Blauwe Lijn, ombudsvrouw, e-loket en telefonisch loket
- activiteiten en evenementen
 - 11-juli viering in de stad en de districten
 - Antwerp Triatlon Iron Man
 - Museumnacht
 - Antwerpen Zingt
 - Lillo Boekendorp
 - Na-Tour Derny
 - Summerfestival
 - Antwerp Pride

Golf 7:

- houding t.a.v. Oosterweel
- prioriteiten om verkeersproblemen in Antwerpen aan te pakken
- shoppen in en buiten Antwerpen, op weekdag, zaterdag en zondag
- frequentie dagelijkse aankopen in buurtwinkels, supermarkten, nachtwinkels en lokale markt
- imago stad Antwerpen als ecologische stad, shoppingstad, cultuurstad, culinaire stad, sportstad, kindvriendelijke stad, jongerenstad, gezinsstad, modestad, studentenstad, metropool en trendy/hippe stad
- activiteiten en evenementen

- Zomer van Antwerpen
- Bollekesfeest
- Jazz Middelheim
- Cultuurmarkt
- Bevrijdingsfeesten in de stad en de districten
- Antwerpen Autovrij
- Sportopia
- Laundry Day
- Winkelzondag

Golf 8:

- houding t.a.v. Oosterweel
- prioriteiten om verkeersproblemen in Antwerpen aan te pakken
- shoppen in en buiten Antwerpen, op weekdag, zaterdag en zondag
- frequentie dagelijkse aankopen in buurtwinkels, supermarkten, nachtwinkels en lokale markt
- kennis en bezoek musea
 - Middelheimmuseum
 - MAS
 - M HKA
 - MoMu of Modemuseum
 - Rubenshuis
 - Mayer van den Bergh museum
 - Museum Plantijn-Moretus/Prentenkabinet
 - Letterenhuis
 - Fotomuseum
 - Diamantmuseum
 - Vleeshuis
 - Red Star Line museum
- Impact evenementen op imago stad Antwerpen
 - Bollekesfeest
 - Summerfestival
 - Antwerp Street Kicks
 - Sinksenfoor
 - Antwerp Pride
 - Bevrijdingsfeesten
 - Bierpassieweekend
 - De Pontonbrug
 - Winkelzondagen
 - Laundry Day
- Activiteiten en evenementen
 - Pontonbrug
 - Studay
 - Open Bedrijvendag
 - Winkelzondag
 - Internationaal tekenfestival The Big Draw
 - Boekenbeurs in Antwerp Expo
 - Expo Heilige Plaatsen, Heilige Boeken

5. Het onderzoeksmateriaal

Voor het jaarrapport 2014 werken we met de data van eind 2009 tot en met eind 2014. Variabele of ad hoc indicatoren worden alleen voor 2014 in kaart gebracht.

Looptijd golven 2014:

golf 1: 13/01/2014 – 17/02/2014

golf 2: 24/02/2014 – 31/03/2014

golf 3: 07/04/2014 – 12/05/2014

golf 4: 19/05/2014 – 23/06/2014

golf 5: 30/06/2014 – 04/08/2014

golf 6: 11/08/2014 – 15/09/2014

golf 7: 22/09/2014 – 27/10/2014

golf 8: 03/11/2014 – 22/12/2014

5.1 Respons

De responsgraad of responsratio is de verhouding van het aantal respondenten dat de vragenlijst invulde (netto steekproef) tegenover het aantal respondenten dat werd aangeschreven (bruto steekproef).

De nuttige respons bevat alleen de geldige enquêtes, dit wil zeggen:

- geslacht en leeftijd werden ingevuld;
- dubbels zijn verwijderd (controle via unieke codes).

In 2014 bedraagt de gemiddelde respons 20,4%. Het type bevraging in acht genomen, is dit een vrij goed resultaat. Verder moeten we opmerken dat we in deze bevraging niet werken met herinner brieven om de respons te verhogen. Dit is praktisch immers moeilijk te realiseren in een ‘rollend panel design’ waarbij we week na week een steekproef van de bewoners een vragenlijst versturen.

Tabel 1: Overzicht responsgraad per golf

Periode	Golf	Bruto	Netto	Responsegraad
januari-februari	1	3000	716	23,9%
februari-maart	2	3000	671	22,4%
april-mei	3	3000	617	20,6%
mei-juni	4	3000	617	20,6%
juli-augustus	5	3000	617	20,6%
augustus-september	6	3000	615	20,5%
oktober-november	7	3000	612	20,4%
november-december	8	4000	721	18,0% ³
2014	1-8	25000	5186	20,3%

³ De lagere respons voor deze golf is te verklaren door het feit dat er bij het drukwerk twee mailings zijn misgelopen. Twee weken van deze golf werden uitgestuurd naar de steekproef die de week ervoor al werd gebruikt.

5.2 Representativiteit van de steekproef

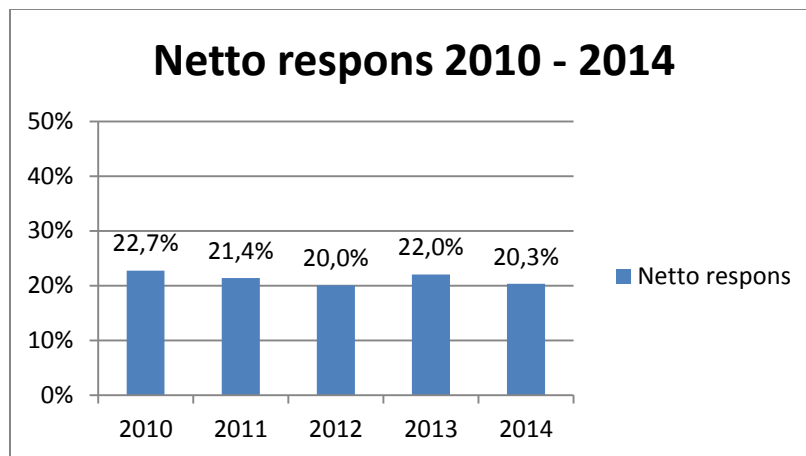
Omdat we de bruto steekproef toevallig trekken uit het bevolkingsregister, kunnen we stellen dat deze representatief is voor de bevolking van Antwerpen van 16 tot 80 jaar.

Opdat de netto steekproef representatief zou zijn, mogen de verhoudingen in de netto steekproef niet significant afwijken van de verhoudingen in de bruto steekproef.

Onderstaande grafieken geven de respons weer volgens postcode, leeftijd, geslacht en etnische afkomst voor de periode 2010-2014. Daarnaast geven we ook weer wat de responsverschillen zijn over de jaren heen.

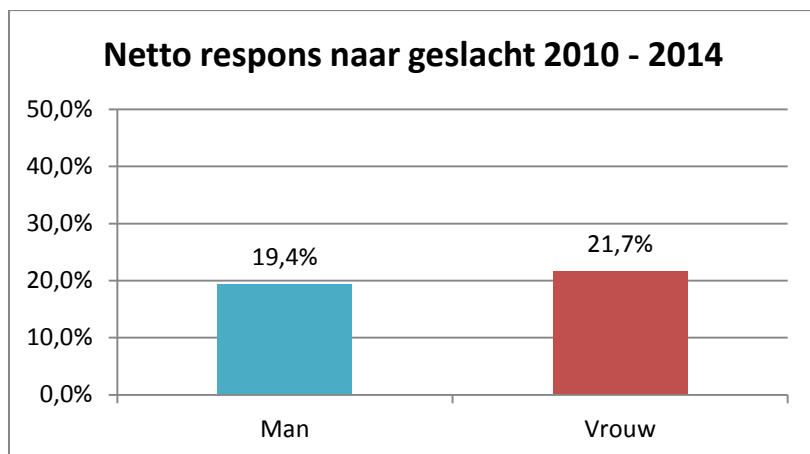
De netto respons geeft de verhouding weer tussen de bruikbare teruggestuurde vragenlijsten (online en offline) en het totaal aantal uitgestuurde vragenlijsten. Van 2010 tot 2012 daalde de responsgraad van 22,7 naar 20%. In 2013 steeg de respons terug maar in 2014 zien we opnieuw een daling (de lage respons in golf 8 van dat jaar door het verkeerd uitsturen van de mailing van twee weken is hier mee verantwoordelijk voor).

Grafiek 1: evolutie netto respons 2010-2014

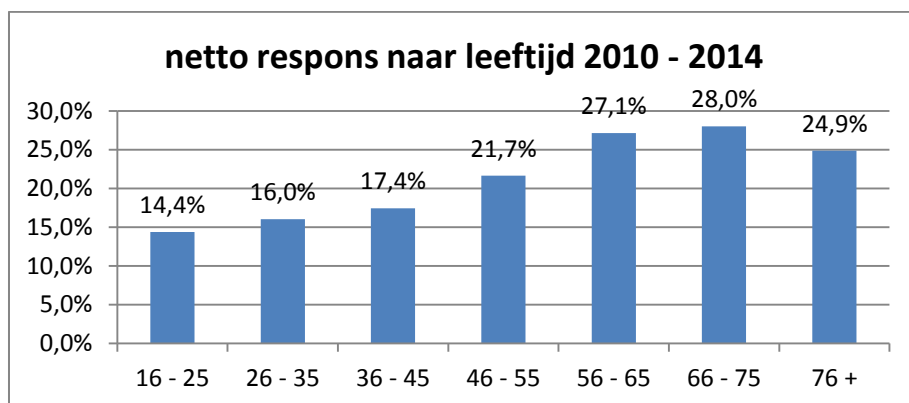

De responsgraad is hoger bij vrouwen en bij ouderen. Het zijn vooral vrouwen onder de 65 jaar en nog meer uitgesproken jonge vrouwen die een hogere responsgraad hebben. Mannen +65 hebben dan weer een hogere responsgraad dan vrouwen van die leeftijd. De responsgraad per leeftijd en geslacht blijft gelijk in de loop van de voorbije jaren. In verhouding wijzigt de responsgraad niet substantieel qua leeftijd en geslacht.

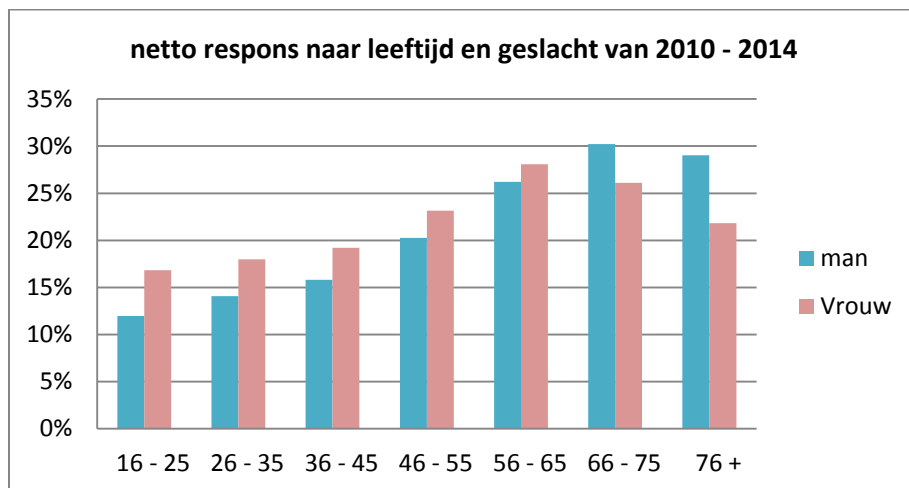
Grafiek 2: totale netto respons naar geslacht, 2010-2014

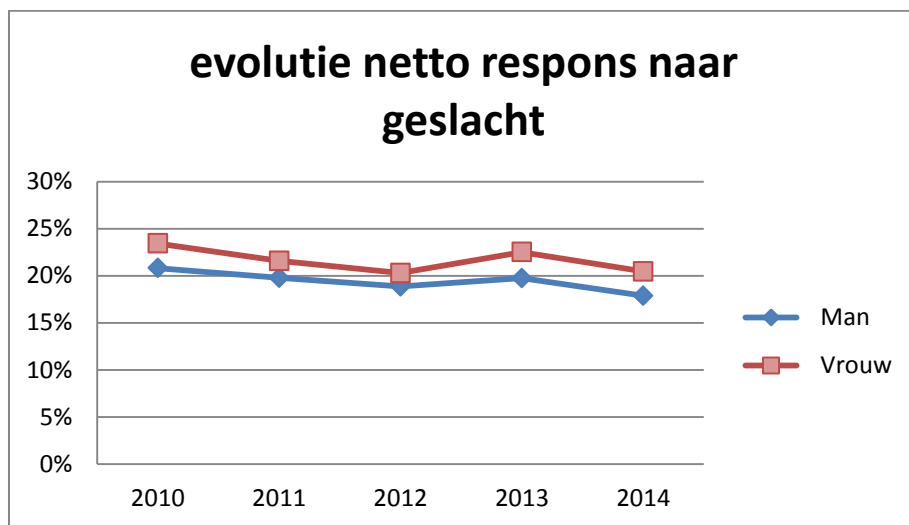
Grafiek 3: totale netto respons naar leeftijd, 2010-2014

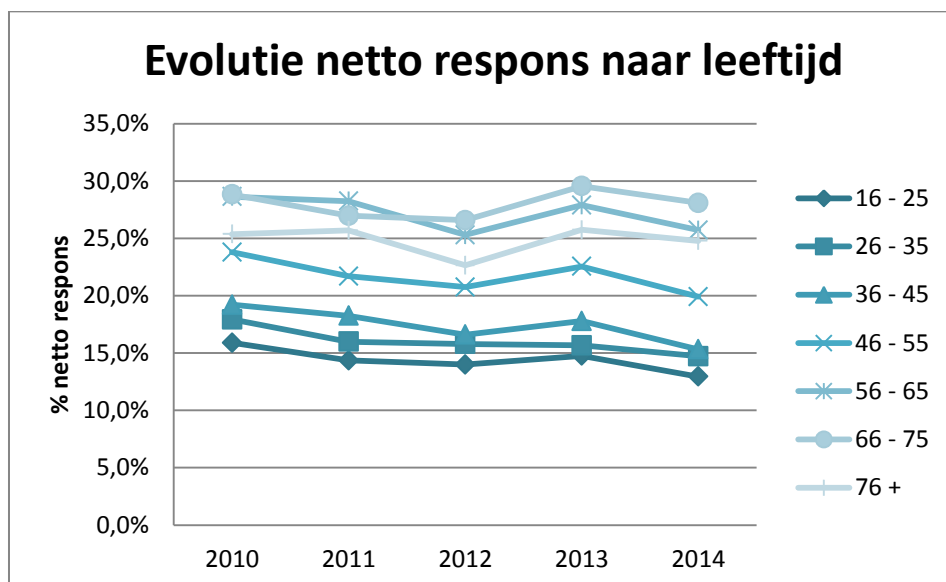
Grafiek 4: totale netto respons naar leeftijd en geslacht, 2010-2014

Grafiek 5: evolutie netto respons naar geslacht, 2010-2014

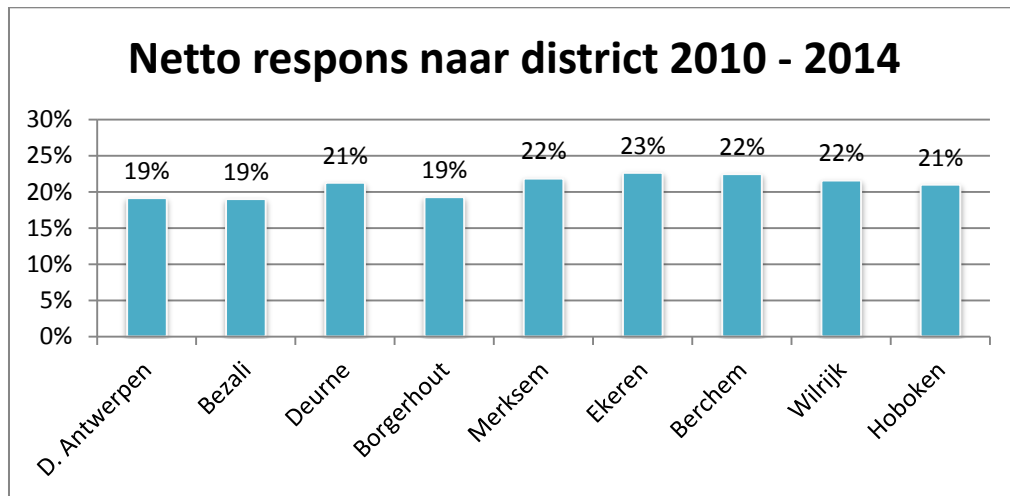

Grafiek 6: evolutie netto respons naar leeftijd, 2010-2014

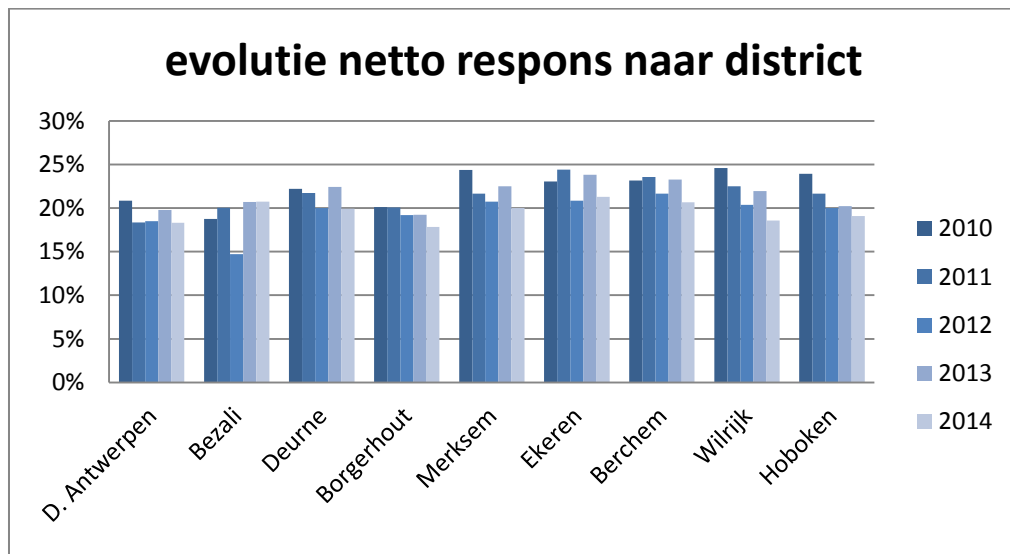
Er zijn geen substantiële verschillen qua responsgraad tussen de districten.

Grafiek 7: totale netto respons naar district, 2010-2014

De daling van de responsgraad is het meest aanwezig in Borgerhout, Berchem, Wilrijk en Hoboken.

Grafiek 8: evolutie netto respons naar district, 2010-2014

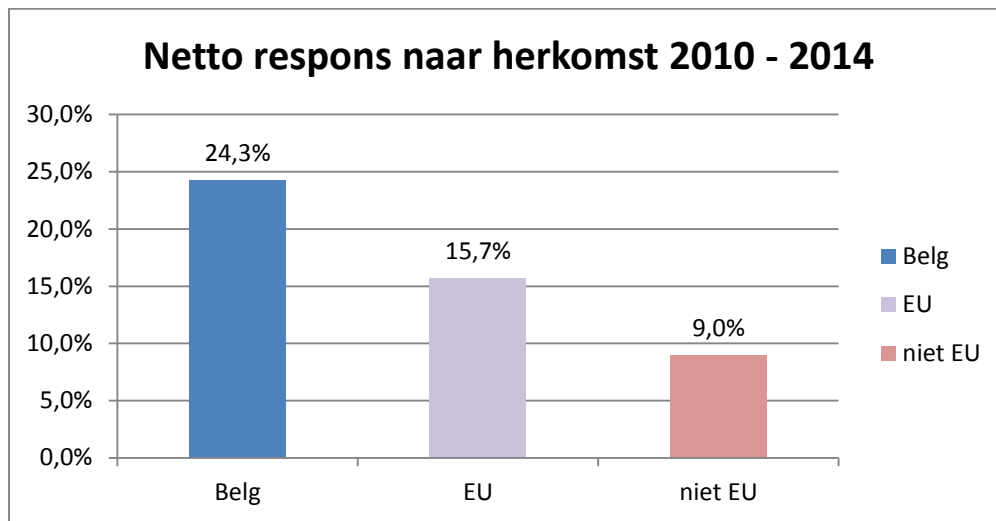

Qua herkomst zijn er echter grotere verschillen naar respons. Antwerpenaren van Belgische herkomst hebben een responsgraad van meer dan 24%, voor EU afkomst is dit 15,7% (merk op dat hierin een groot aandeel Nederlandse afkomst vervat zit) en voor niet EU is dit slechts 9%.

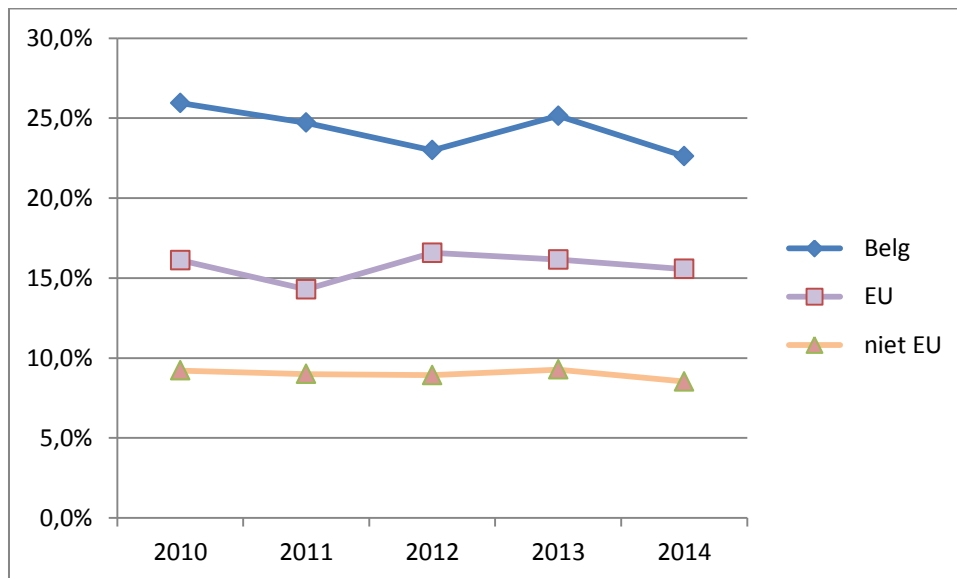
We werken in dit onderzoek uitsluitend met een Nederlandstalige vragenlijst die zeker voor een deel de non-respons bij niet-Belgische afkomst kan verklaren.

De voorbije jaren zien we vooral een daling van de respons bij Antwerpenaren van Belgische afkomst, voor niet Belgen blijft dit stabiel.

Grafiek 9: totale netto respons naar herkomst, 2010-2014

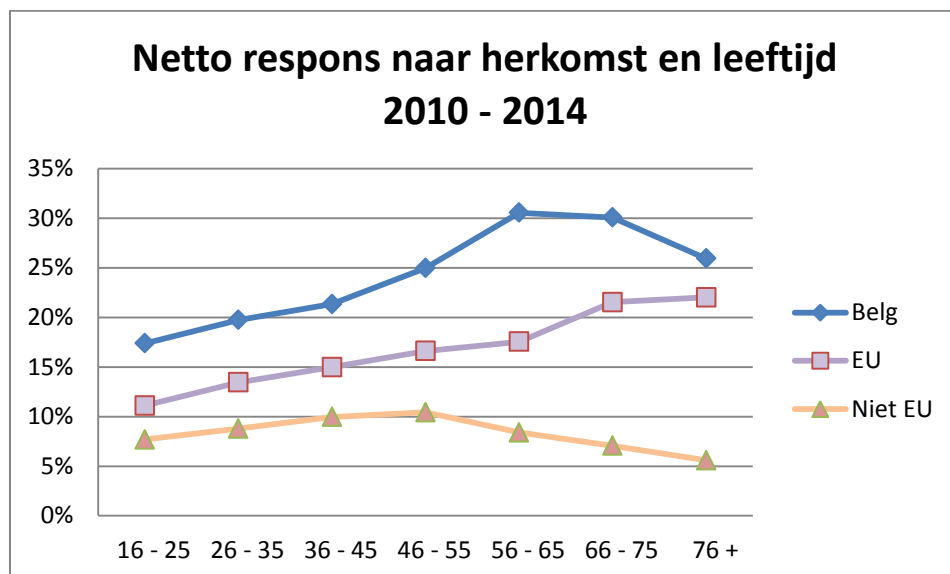

Grafiek 10: evolutie netto respons naar herkomst, 2010-2014

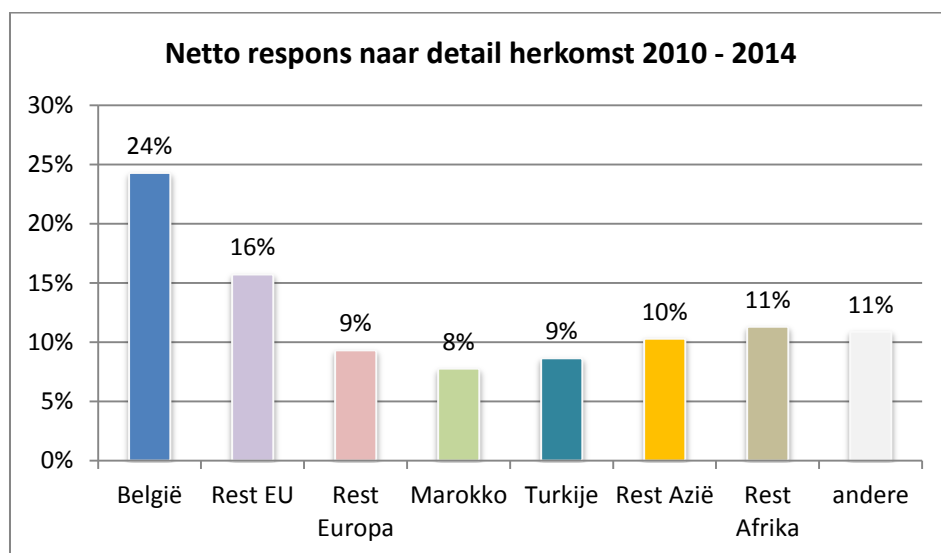

Voor Antwerpenaren van Belgische afkomst en van EU afkomst geldt dat de responsgraad stijgt met de leeftijd. Voor Antwerpenaren van niet-EU afkomst is dit leeftijdsverschil minder uitgesproken en is de responsgraad van ouderen lager.

Grafiek 11: totale netto respons naar herkomst en leeftijd, 2010-2014

Grafiek 12: totale respons naar land van herkomst, 2010-2014

5.3 Weging

Om afwijkingen in de netto steekproef te corrigeren, worden de resultaten gewogen. Dit betekent dat de resultaten worden herberekend naar de geldende verhoudingen van geslacht en leeftijd in de populatie.

Deel 1 Trends, evoluties en seizoenseffecten

1. Inleiding

Na vijf jaar monitoring is het een goed moment om een **trendanalyse** te doen. Vinden de inwoners van Antwerpen hun stad na vijf jaar netter? En hoe zit het met het veiligheidsgevoel? Is er een toename van het aantal sportende Antwerpenaren en zien we ondertussen een kentering in het gebruik van de auto en de fiets? Op deze en vele andere vragen biedt deel 1 een antwoord.

Tot hiertoe brachten we in het jaarrapport Antwerpse monitor enkel de resultaten op jaarbasis vergeleken met de voorbije jaren. De evoluties werden voorgesteld per jaar waarbij telkens de jaren werden afgezet tegen één welbepaald referentiejaar. De statistische test die we daarbij doen, gaat uit van statistische verschillen tussen twee perioden, dus tussen twee jaren. Dit wil zeggen dat we dan telkens bekijken of de verdeling van de antwoorden in jaar 1 significant verschilt met die van de daarop volgende jaren. We kunnen van een trend spreken indien er significante verschillen zijn en uit de grafiek visueel een trend af te leiden is. Dit is een statistisch correcte methode, maar strikt genomen kunnen we hier niet spreken van een trendanalyse.

In plaats van de verschillende jaren paarsgewijs te vergelijken en te testen, gaan we bij een trendanalyse testen of er in de fluctuaties tussen maanden een lineair stijgende of dalende trend is. Daarbij nemen we dus alle perioden om maandbasis tegelijk in de analyse op. Signifiant betekent in dit geval dat de lineaire stijging of daling die door de rechte geschat wordt voor minder dan 5% aan het toeval te wijten kan zijn op basis van de schommelingen over alle maanden heen. We testen daarbij dan de consistentie van de stijging of de daling over alle maanden en niet zozeer of het percentage respondenten dat bijvoorbeeld vindt dat de stad proper is in jaar 1 significant verschilt van het percentage respondenten in de volgende jaren. Een trendanalyse laat ons toe om matige maar meer structurele evoluties te kunnen detecteren. De percentageverschillen hoeven immers minder sterk te zijn. Het criterium van een consistente stijging of daling over de ganse tijdslijn wordt aan de test toegevoegd.

Naast de trendanalyse onderzoeken we of er **seizoenseffecten** zijn. Dankzij de resultaten tot op maand kunnen we nagaan of resultaten seizoensafhankelijk zijn. Sporten de Antwerpenaren bijvoorbeeld meer in de zomer? Is er een impact van de seizoenen op het verplaatsingsgedrag? Ook op deze vragen wordt in dit deel van het rapport een antwoord gegeven.

We brengen de trends en seizoenseffecten volgens de thema's van het bestuursakkoord:

- Woonstad
- Propere stad
- Veilige stad
- Mobiele stad
- Lerende en werkende stad
- Bruisende stad
- Harmonieuze stad
- Sterk bestuurde stad

2. Leeswijzer bij de tabellen en grafieken

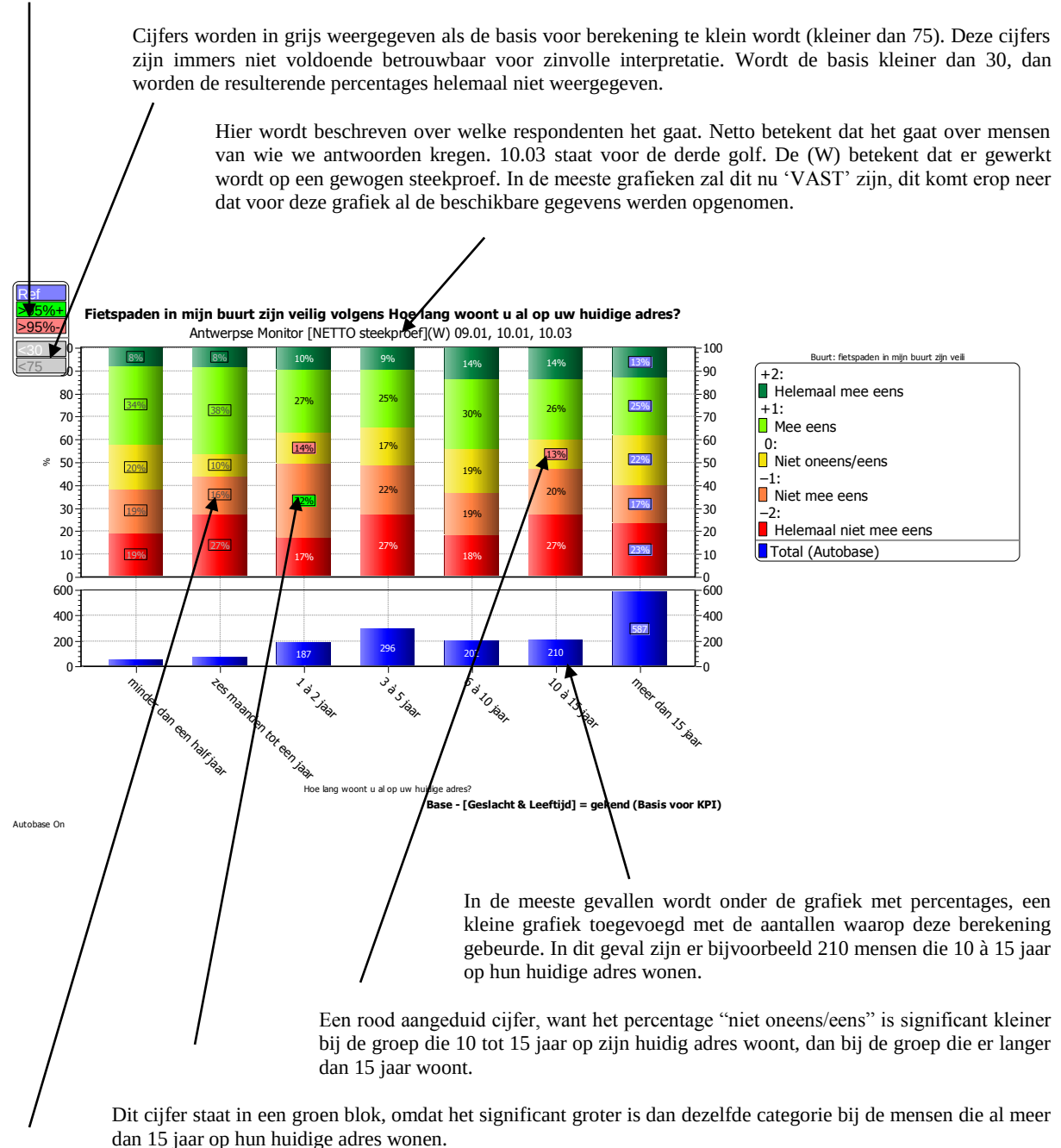
Voor de voorstelling van de trendanalyse gaan we meestal als volgt te werk. In eerste instantie geven we een overzichtstabel waarbij voor elke variabele of vraag de gemiddelde score of percentage wordt opgegeven, in een tweede kolom duiden we aan of er een significante⁴ trend waar te nemen is. Daarbij wordt de stijging van de score of percentage per maand weergegeven. Hou er rekening mee dat je dit dient te vermenigvuldigen met 12 om de stijging per jaar te kennen. Daarnaast wordt ook weergegeven of er een significant seizoenseffect waar te nemen is.

In de onderstaande trendgrafieken worden de variabelen uit de vaste indicatoren set van de Antwerpse monitor per maand voorgesteld. Indien een variabele een significante stijgende of dalende trend heeft, wordt deze in beeld gebracht door een stijgende of dalende rechte. De trends die we waarnemen zijn echter niet steeds lineair, soms betreft het bijvoorbeeld een stijging gevolgd door een daling. In die gevallen wordt ook de LOESS trendlijn in stippenlijn weergegeven. Daarbij wordt iteratief een meest passende trendlijn geschat op basis van verschillende kortere/kleinere segmenten van de tijdsperiode.

⁴ Het gevonden resultaat berust waarschijnlijk niet op toeval.

De leeswijzer bij de staafgrafieken is als volgt:

Dit blok verwijst naar de significante verschillen tussen scores. De basis waarmee vergeleken wordt, staat steeds in het blauw aangegeven. Wanneer er geen percentages in blauw staan, dan betekent dit dat er vergeleken wordt met de gehele groep. Wanneer een cijfer in het groen is aangeduid, betekent het dat dit percentage met een betrouwbaarheid van 95%, significant groter is dan de referentiegroep. Wanneer een cijfer in rood aangeduid is, betekent het dat betreffend cijfer significant kleiner is dan in de referentiegroep. De kleur kan dus niet geïnterpreteerd worden in de betekenis van 'goed of slecht'.

Dit cijfer wordt in grijs weergegeven, omdat de basis voor berekening kleiner is dan 75.

3. Woonstad en harmonieuze stad

Binnen dit thema onderzoeken we de trends en seizoenseffecten in de perceptie van wonen in stad en buurt en de appreciatie van het aanbod aan voorzieningen in de buurt. Daarnaast bespreken we ook de verhuisintenties.

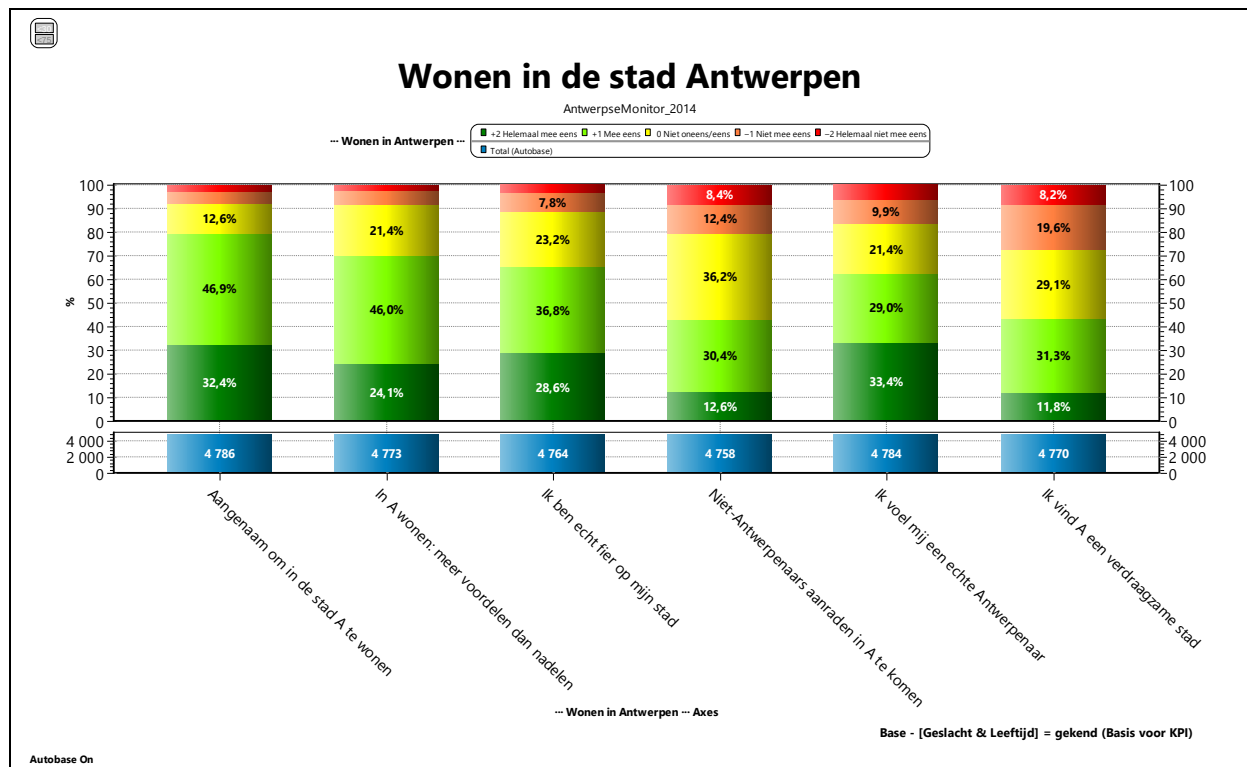
3.1. Perceptie over wonen in de stad en buurt

Via de Antwerpse monitor wordt de perceptie over wonen in de stad bevraagd aan de hand van zes stellingen die beantwoord kunnen worden op een 5-puntenschaal van helemaal niet mee eens tot helemaal mee eens:

- Ik vind het aangenaam om in de stad Antwerpen te wonen
- In de stad Antwerpen wonen heeft meer voordelen dan nadelen
- Ik ben echt fier op mijn stad
- Ik zou niet-Antwerpenaars aanraden om in Antwerpen te komen wonen
- Ik voel me een echte Antwerpenaar
- Ik vind Antwerpen een verdraagzame stad

Algemeen geeft dit voor 2014 de volgende resultaten:

Grafiek 13: perceptie wonen in Antwerpen, 2014

Zowel uit de grafiek hierboven als uit de tabel hieronder blijkt dat de stelling over aangenaam wonen het beste scoort. Antwerpen als verdraagzame stad en als stad dat men zou aanraden aan niet-Antwerpenaars scoren het laagst.

Deze indicatoren zijn niet onderhevig aan seizoenseffecten. Twee trends tekenen zich af:

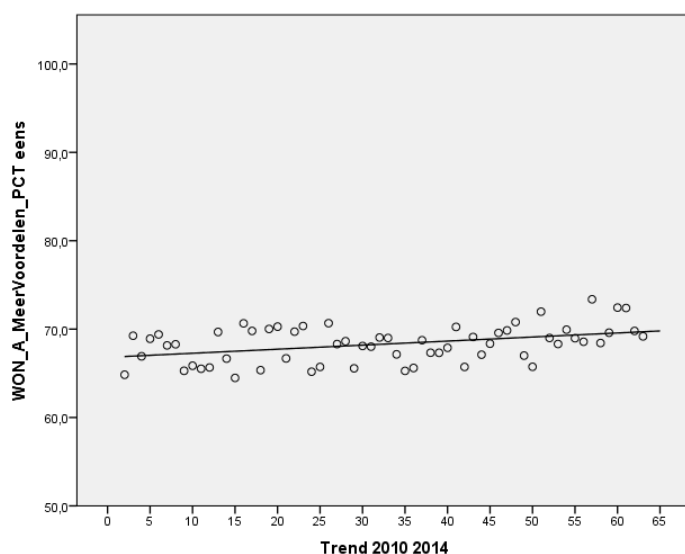
- een stijgende trend voor 'in de stad wonen heeft meer voordelen dan nadelen';
- een dalende trend voor 'ik vind Antwerpen een verdraagzame stad'.

Tabel 2: gemiddelde, trend en seizoenseffect perceptie wonen in de stad Antwerpen

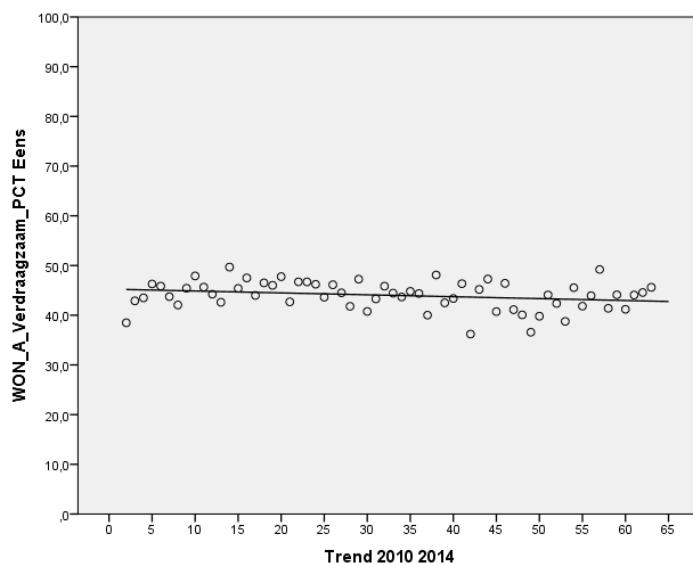
Mening over stad A (Imago)	GEMIDD (-2 +2)	TREND p M	SEIZoen
Aangenaam in stad wonen	1,00		
In stad wonen meer voordelen dan nadelen	0,81	↑ 0,00071085	
Fier op Antwerpen	0,78		
Aanraden om in A te wonen	0,24		
Voel me echte A	0,73		
Antwerpen = verdraagzaam	0,21	↓ -0,0014968	

De volgende grafieken geven de trends weer.

Grafiek 14: trend eerder en helemaal eens met ‘in stad wonen heeft meer voordelen dan nadelen’

Grafiek 15: trend eerder en helemaal eens met ‘Ik vind Antwerpen een verdraagzame stad’

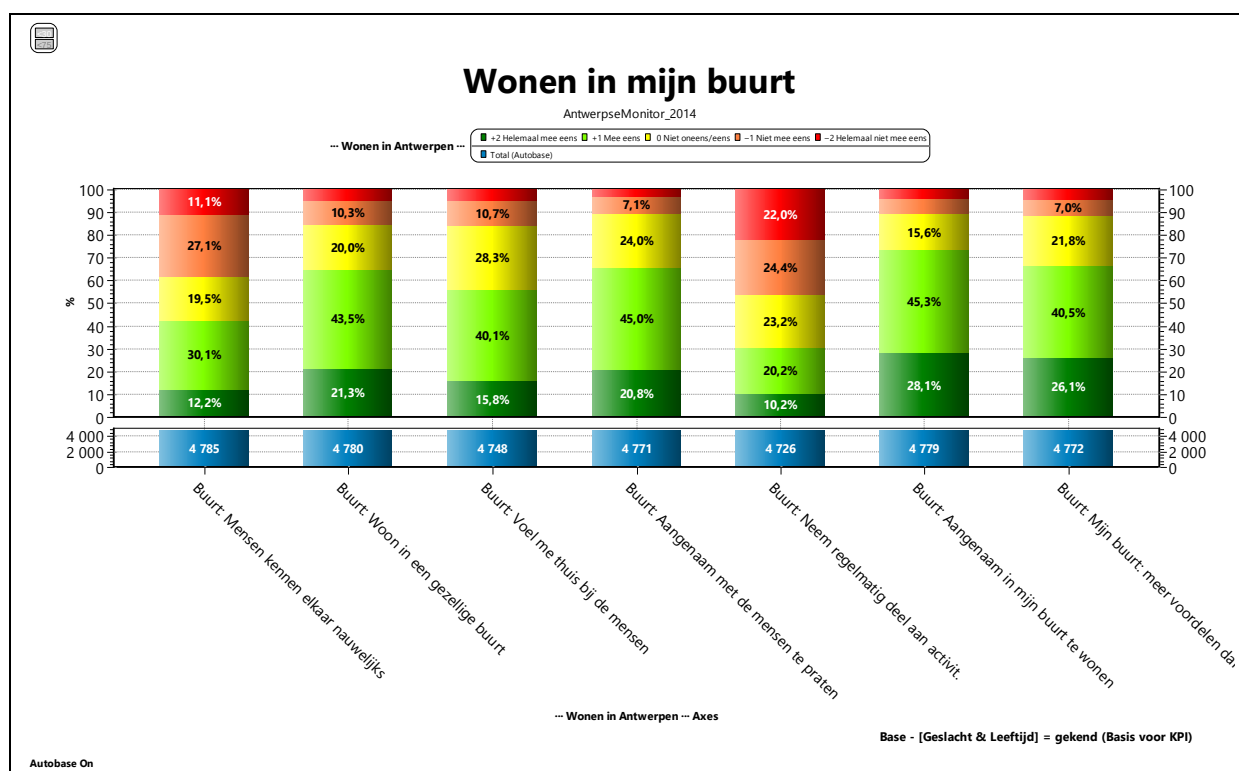

De perceptie over wonen in de buurt wordt eveneens via stellingen gemeten, met dezelfde schaal als die over wonen in de stad. Dit zijn de stellingen:

- De mensen in deze buurt kennen elkaar nauwelijks
- Ik woon in een gezellige buurt
- Ik voel mij thuis bij de mensen in deze buurt
- Ik vind het aangenaam om in mijn buurt met de mensen te praten
- Ik neem regelmatig deel aan activiteiten in mijn straat of buurt
- Ik vind het aangenaam om in mijn buurt te wonen
- In mijn buurt wonen heeft meer voordelen dan nadelen

Dit zijn de algemene resultaten voor 2014:

Grafiek 16: perceptie over wonen in de buurt, 2014

Net als op stadsniveau, scoort ook op buurniveau ‘aangenaam wonen in de buurt’ het hoogst. De laagste score zien we bij het participeren aan activiteiten in straat en buurt.

In tegenstelling tot de perceptie over wonen in de stad, zien we dat voor een aantal parameters op buurniveau de seizoenen wel een effect. Zo zien we dat er de zomer een impact heeft op de perceptie over een gezellige buurt, de deelname aan activiteiten en de perceptie dat mensen in de buurt elkaar nauwelijks kennen. Belangrijk om mee te geven is dat de stelling ‘mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks’ de enige negatief geformuleerde stelling is en de score die hier gegeven wordt het percentage ‘oneens’ weergeeft en dus positief is.

We zien ook dat er een stijgende trend is bij vier van de zeven parameters.

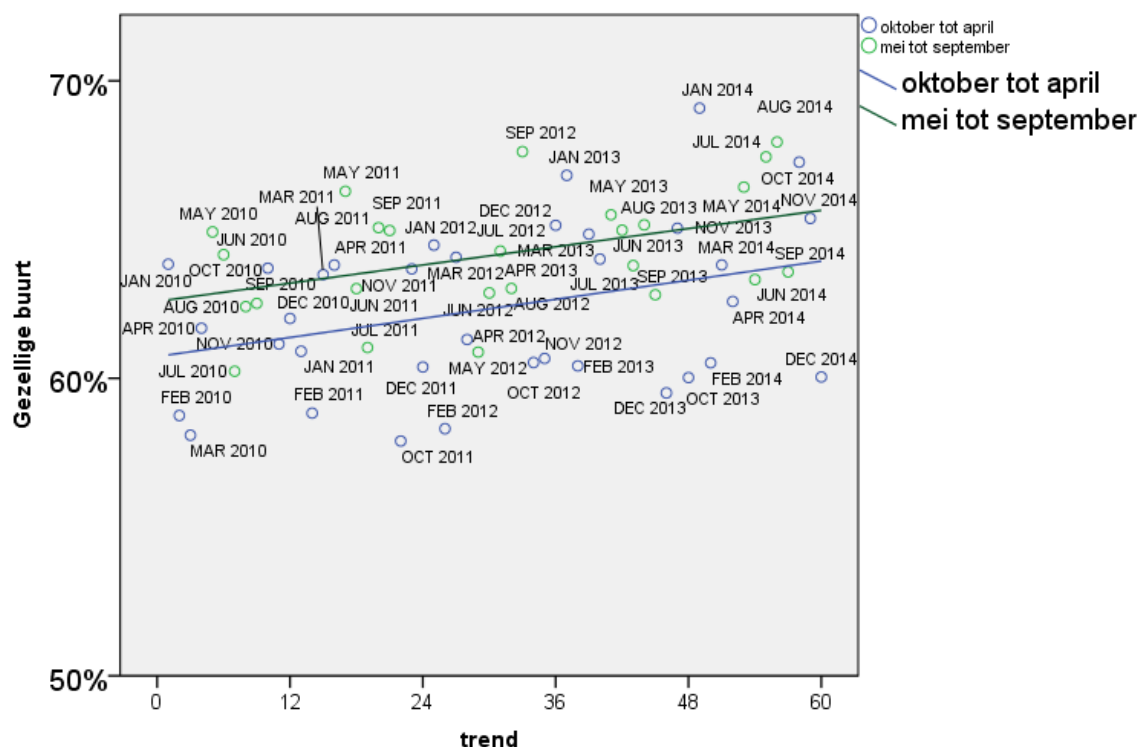
Tabel 3: gemiddelde, trend en seizoenseffect perceptie over wonen in de buurt

Leven en samenleven in de buurt	Gemidd (-2 +2)	TREND	SEIZoen
Mensen in buurt nauwelijks kennen (%ONEENS)	0,10	↑	zomer
Gezellige buurt	0,63	↑	zomer
Voel me thuis in de buurt	0,47		
Aangenaam praten met mensen in de buurt	0,70	↑	
Neem deel aan activiteiten in de buurt	-0,34	↑	zomer
Aangenaam wonen in de buurt	0,84		
Mijn buurt meer voordelen dan nadelen	0,73		

De trends kan je bekijken in de volgende grafieken.

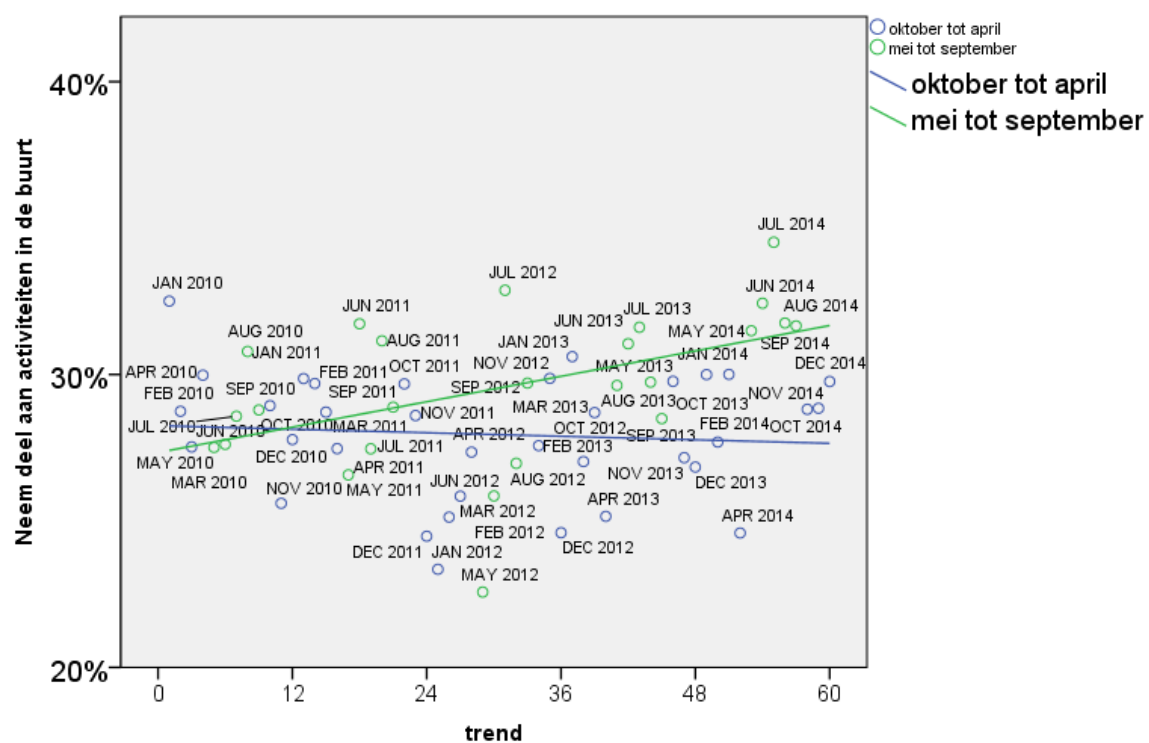
De eerste grafiek geeft de trend en het seizoenseffect weer voor het item ‘ik woon in een gezellige buurt’. De stijgende trend doet zich zowel voor in de winter- als in de zomermaanden, en in de zomermaanden liggen de resultaten al van bij de eerste metingen over de hele periode hoger.

Grafiek 17: trend en seizoenseffect ‘ik woon in een gezellige buurt’

Deze grafiek maakt duidelijk dat de stijgende trend van participatie aan buurtactiviteiten zich enkel voordoet dankzij de stijging in de zomermaanden.

Grafiek 18: trend en seizoenseffect participatie aan activiteiten in de buurt

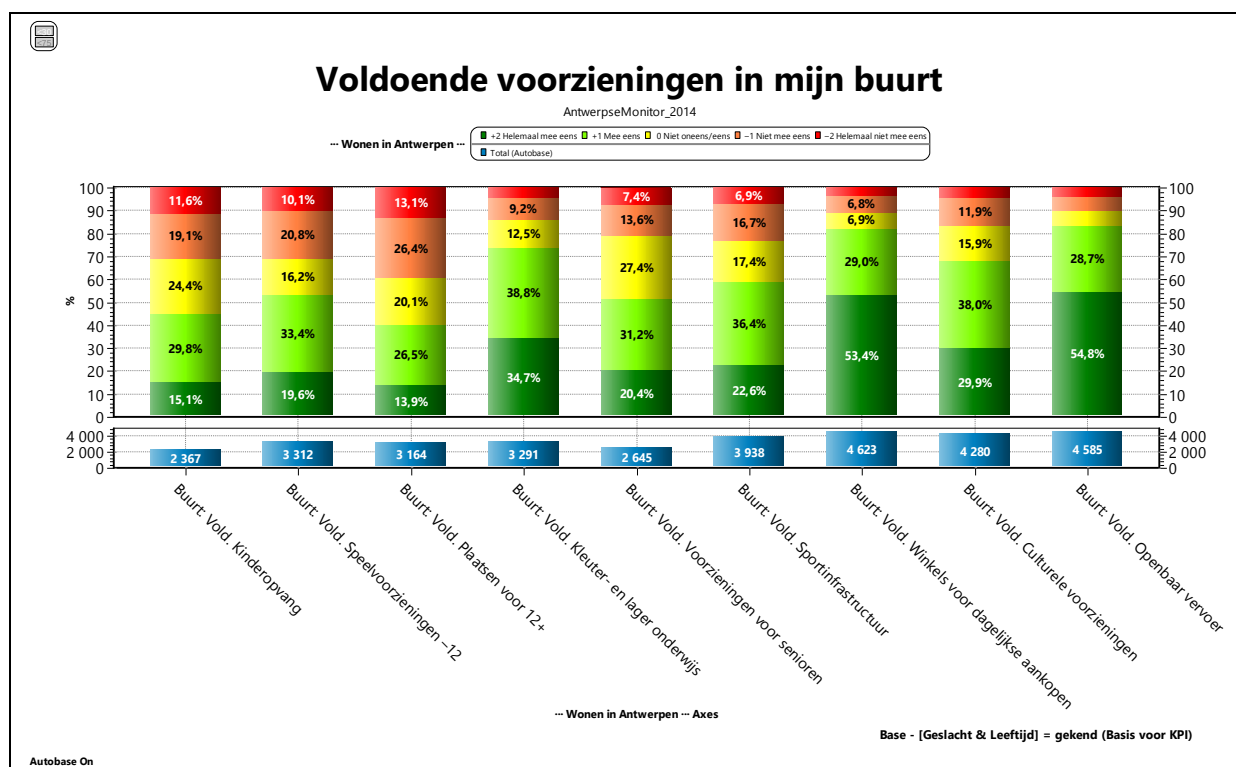
3.2. Voldoende aanbod aan buurtvoorzieningen

Om de perceptie over het aanbod aan buurtvoorzieningen in kaart te brengen, vragen we in de survey om een aantal voorzieningen te scoren op een 5-puntenschaal van helemaal niet voldoende tot helemaal voldoende. In deze vraag wordt ook de mogelijkheid voorzien om 'kan ik niet beoordelen' aan te duiden. De vraag heeft betrekking op de aanwezigheid van de volgende voorzieningen in de buurt:

- Kinderopvang
- Speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar
- Plaatsen waar jongeren vanaf 12 jaar hun vrije tijd kunnen doorbrengen
- Kleuter- en lager onderwijs
- Voorzieningen voor senioren vanaf 55 jaar
- Sportinfrastructuur
- Winkels voor dagelijkse aankopen
- Cultuurvoorzieningen (zoals cultuurcentra, ontmoetingscentra en bibliotheken)
- Openbaar vervoer

Algemeen voor 2014 zijn dit de resultaten.

Grafiek 19: voldoende buurtvoorzieningen 2014

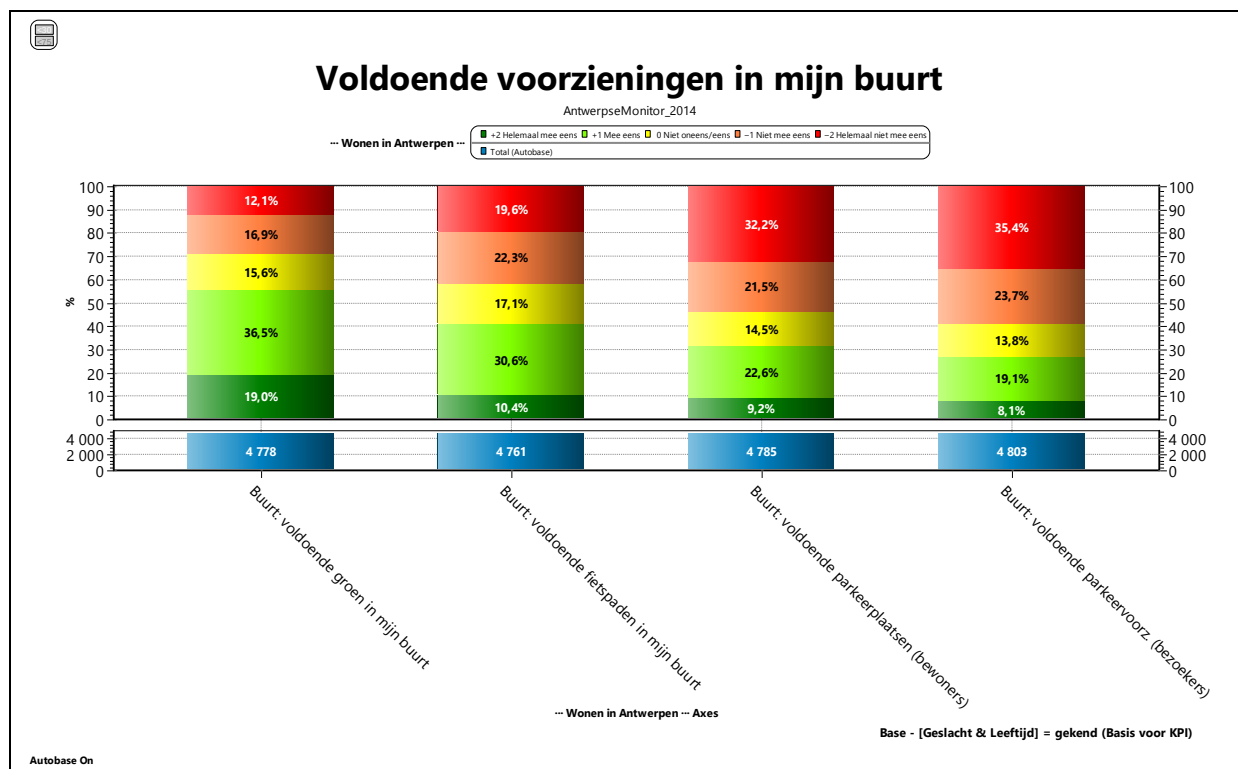

In een volgende vraag peilen we naar andere buurtvoorzieningen via stellingen die beantwoord moeten worden op een 5-puntenschaal van helemaal niet eens tot helemaal eens. Hier is geen mogelijkheid voorzien om 'kan ik niet beoordelen' aan te duiden. Dit zijn de stellingen:

- Er is voldoende groen in mijn buurt
- Er zijn voldoende fietspaden in mijn buurt
- Er zijn voldoende parkeerplaatsen voor bewoners in mijn buurt
- Er zijn voldoende parkeervoorzieningen voor bezoekers in mijn buurt

Voor 2014 geeft dit de volgende resultaten.

Grafiek 20: voldoende groen, fietspaden en parkeerplaatsen in de buurt, 2014

De aanwezigheid van voldoende openbaar vervoer en van voldoende winkels voor dagelijkse aankopen springen in het oog. Deze twee items scoren hoog. Maar terwijl er zich voor de winkels voor dagelijkse aankopen een positieve trend voordoet, zien we dat er zich voor het aanbod aan openbaar vervoer een dalende trend aftekent.

Een andere dalende trend zien we bij het aanbod aan kleuter- en lager onderwijs.

Verder zien we nog een stijgende trend bij plaatsen voor jongeren vanaf 12 jaar, sportinfrastructuur en fietspaden.

Naast deze trends blijken er op vier parameters ook nog seizoenseffecten mee te spelen. Dit is het geval voor het aanbod aan sportinfrastructuur, voldoende groen en parkeerplaatsen. Deze laatste scoort algemeen laag, zowel wat parkeerplaatsen voor buurtbewoners als wat parkeervoorzieningen voor bezoekers betreft.

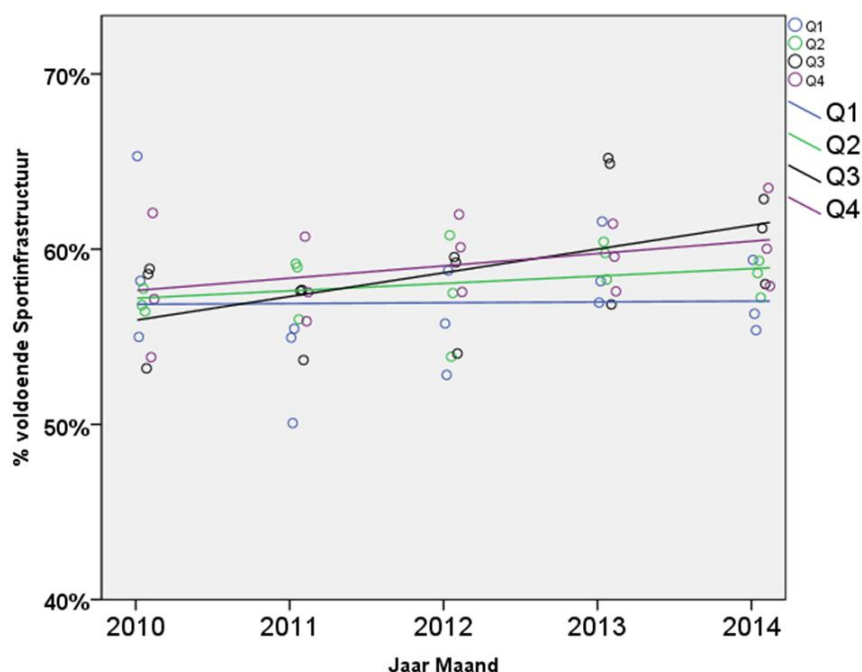
Tabel 4: gemiddelden, trends en seizoenseffecten buurtvoorzieningen

VOORZIENINGEN	GEMIDD (-2 +2)	TREND p M	SEIZoen
Kinderopvang	0,18		
KinderenTot12	0,33		
Jongeren Vanaf 12	0,01	↑	
Kleuter en Lager onderwijs	0,98	↓	
SeniorenVanaf55	0,42		
Sportinfrastructuur	0,50	↑	zomer
Winkels Dagelijkse Aankopen	1,16	↑	
Cultuur voorzieningen	0,75		
Openbaar Vervoer	1,34	↓	
Voldoende Groen	0,37		zomer
Voldoende Fietspaden	-0,11	↑	
Vold Parkeerplaatsen Bewoners	-0,42		zomer
Vold Parkeervoorzieningen Bezoekers	-0,60		zomer

In de hierna volgende grafieken geven we de trends en seizoenseffecten van een aantal voorzieningen weer.

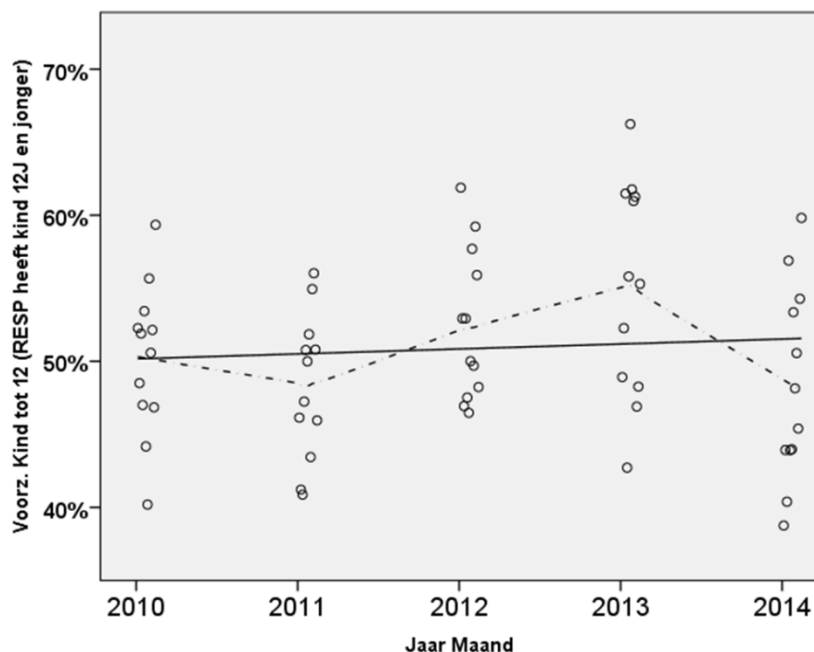
Bij sportinfrastructuur zagen we al dat er zich zowel een trend voordoet als dat er een seizoenseffect speelt. In de grafiek hieronder zien we de trendlijnen per kwartaal (Q1=jan/feb/mrt, Q2=april/mei/juni, Q3=juli/aug/sept en Q4=okt/nov/dec). Ook de percentages worden per kwartaal weergegeven. We zien dat de trend zich het sterkste voordoet in Q3, in de zomermaanden. Een hypothese is dat deze stijging te danken is aan het aanbod aan sportpleintjes en activiteiten tijdens de zomer.

Grafiek 21: trend en seizoenseffect voldoende sportinfrastructuur in de buurt

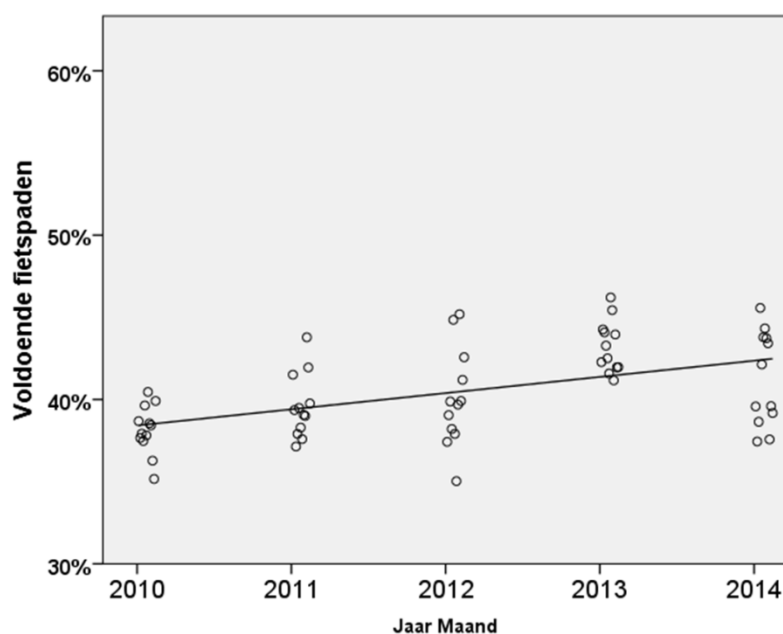
Voor het aanbod aan speelvoorzieningen voor kinderen tot 12 jaar zagen we geen trend. Wanneer we enkel de mening van respondenten met kinderen tot 12 jaar bekijken, dan zien we dat er zich een stijgende trend voordeed van 2011 tot 2013, maar dat die trend zich in 2013 in een dalende trend ombuigt.

Grafiek 22: evolutie voldoende speelvoorzieningen kinderen tot 12 jaar in de buurt, enkel respondenten met kinderen tot 12 jaar

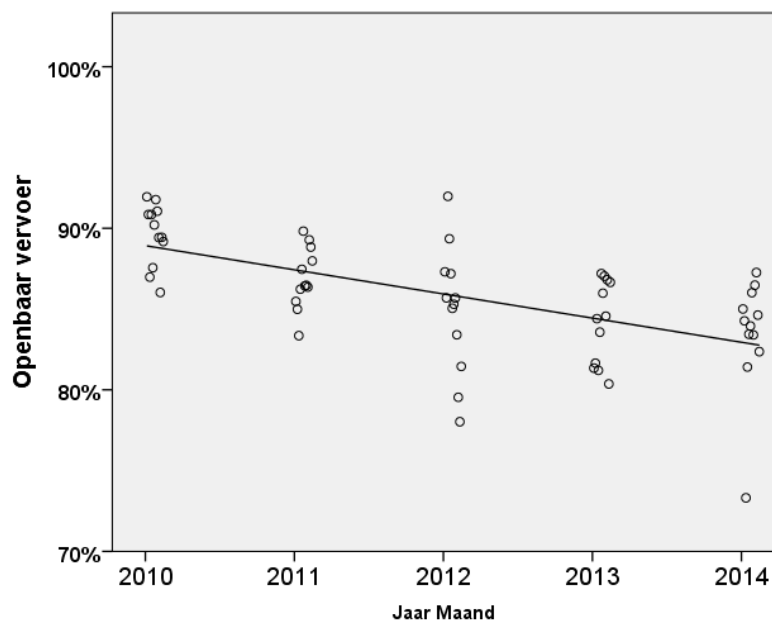
In de volgende grafiek zien we een licht stijgende trend van ongeveer 38% naar 42% dat vindt dat er voldoende fietspaden zijn in de buurt.

Grafiek 23: trend voldoende fietspaden in de buurt

Voldoende openbaar vervoer scoort hoog, maar vertoont een dalende trend van bijna 90% naar ongeveer 84% dat vindt dat er voldoende openbaar vervoer in zijn buurt is. Hoe dit zich vertaalt naar verplaatsingsmodi kan je lezen binnen het thema Mobiele stad.

Grafiek 24: trend voldoende openbaar vervoer in de buurt

3.3. Verhuisintenties en motieven

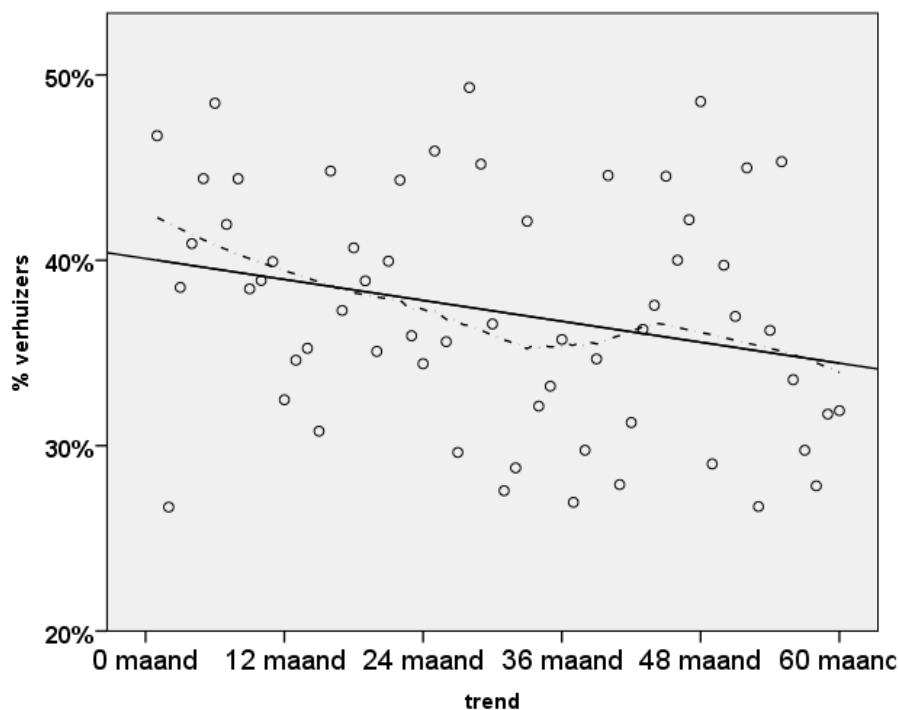
In de Antwerpse monitor peilen we naar de verhuisintenties van de respondenten. Dit doen we door te vragen of ze van plan zijn om de komende vijf jaar te verhuizen

- binnen dezelfde buurt
- naar een andere buurt in de stad Antwerpen
- naar een andere gemeente of stad

We zien een dalende trend van het percentage respondenten dat verhuisintenties heeft de komende vijf jaar (stijgende trend antwoordcategorie 'ik heb geen verhuisplannen'). In 2010 had 66,3% verhuisplannen. In 2014 is dit gestegen naar 72% dat geen verhuisplannen heeft de komende vijf jaar.

De volgende grafiek geeft de dalende trend van de verhuisintenties weer.

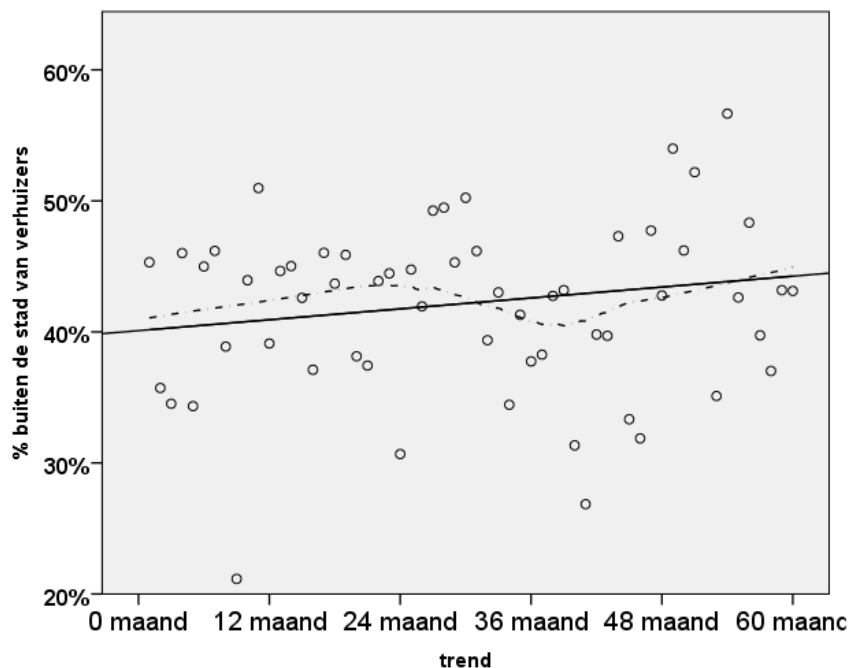
Grafiek 25: trend percentage respondenten met verhuisplannen komende vijf jaar

Verder zien we zo goed als geen evolutie van de antwoordcategorie 'ik wil verhuizen naar een andere gemeente of stad'.

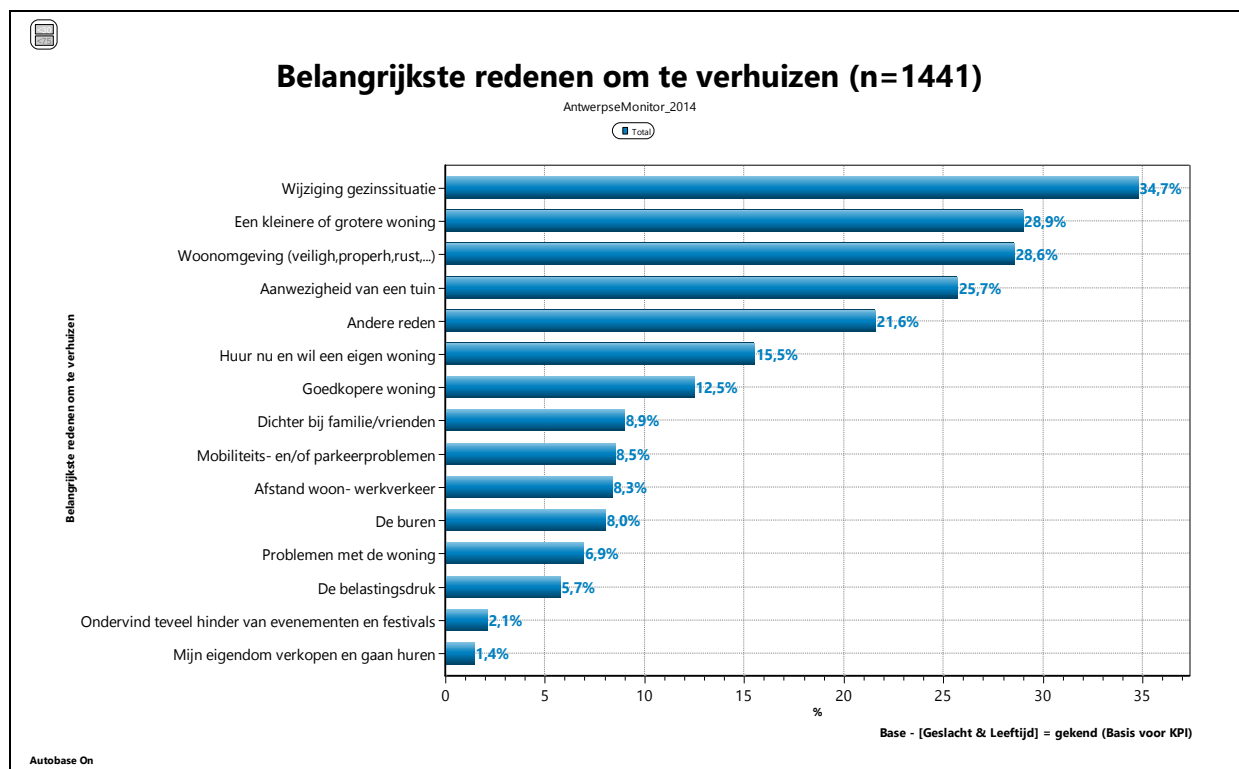
Wanneer we echter binnen de groep respondenten met verhuisintentie kijken, stijgt het aandeel respondenten dat naar een andere gemeente of stad wil verhuizen.

Grafiek 26: trend percentage respondentent met verhuisintentie naar buiten de stad (enkel binnen groep respondentent met verhuisplannen de komende vijf jaar)

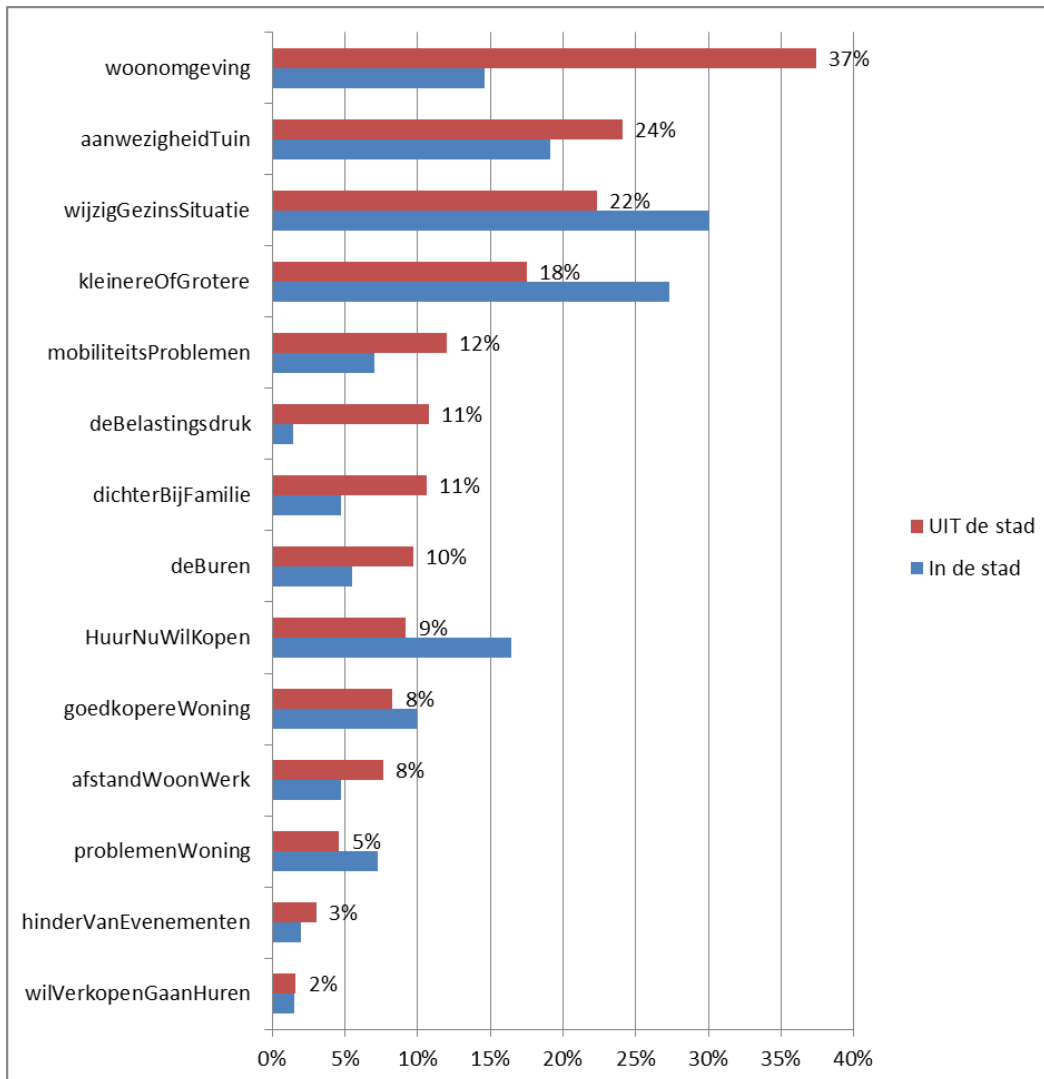
Wie aangeeft te willen verhuizen, krijgt de vraag naar de redenen van verhuis. Voor 2014 geeft dit de volgende resultaten.

Grafiek 27: verhuisredenen 2014

In de volgende grafiek zetten we de verhuisredenen van respondenten die binnen Antwerpen willen verhuizen af tegenover de verhuisredenen van respondenten die naar een andere gemeente of stad willen verhuizen.

Grafiek 28: verhuisredenen verhuizers binnen Antwerpen versus verhuizers naar andere gemeente of stad

We merken op dat de top 3 van verhuisredenen bij beide groepen toch wel verschilt.

Voor respondenten die de stad willen verlaten, is de top 3 van redenen om te verhuizen:

- de woonomgeving,
- de aanwezigheid van een tuin,
- een wijziging van de gezinssituatie.

Bewoners die binnen de stad zouden verhuizen, geven als top 3 aan:

- een wijziging van de gezinssituatie,
- een kleinere of grotere woning,
- de aanwezigheid van een tuin.

Wie binnen de stad wil verhuizen doet dit in de eerste plaats omwille van een wijziging van gezinssituatie en de wens voor een grotere of kleinere woning. Vervolgens speelt de aanwezigheid van

een tuin een rol. Wie buiten de stad wil verhuizen geeft als voornaamste reden de woonomgeving aan, gevolgd door de aanwezigheid van een tuin en vervolgens een wijziging in de gezinssituatie.

Deze cijfers over verhuisplannen geven natuurlijk enkel een intentie weer. Het is niet omdat je aangeeft te willen verhuizen binnen de vijf jaar dat je dit ook effectief doet. Evenzo, wie nu aangeeft geen verhuisplannen te hebben, kan tegen alle verwachtingen toch plots voor een verhuis komen te staan.

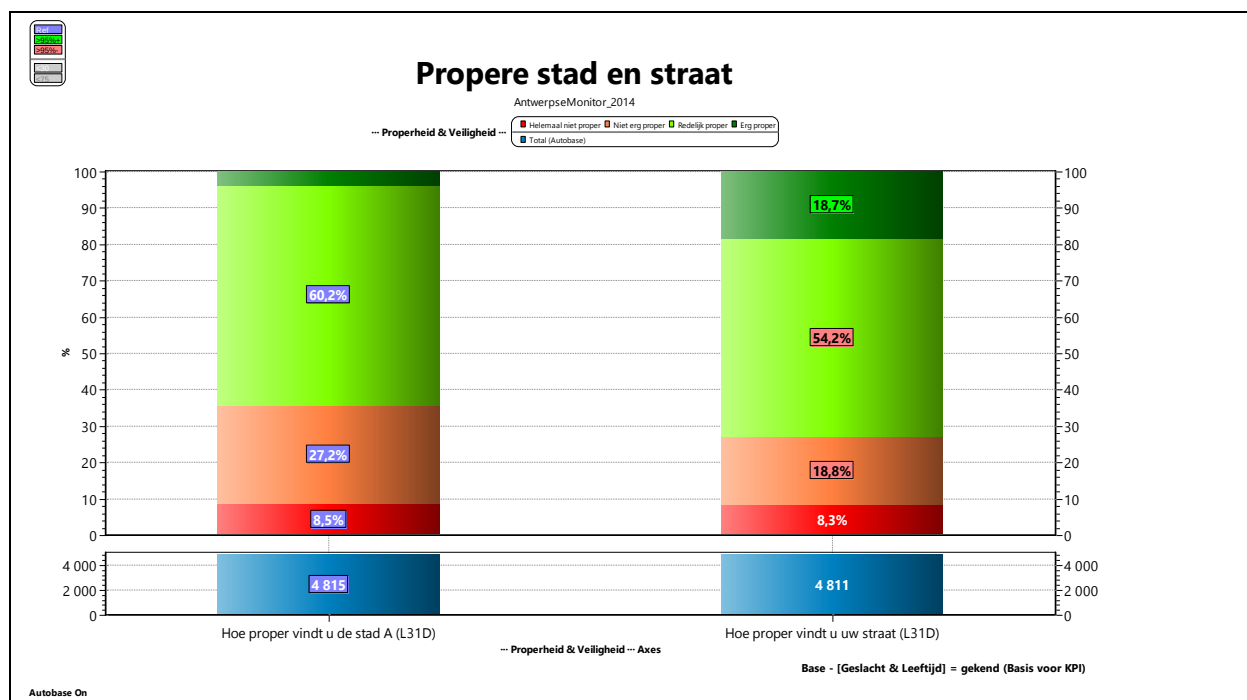
In deel 3 beschrijven we de verschillen tussen de groepen met en zonder verhuisintentie.

4. Propere stad

Om de perceptie over propere straten te meten, stellen we aan de Antwerpenaren de vraag hoe proper ze hun straat en hun stad vinden.

Een constante over de jaren heen is dat de respondenten hun straat properder percipiëren dan de stad. In 2014 vindt 18,7% zijn straat erg proper tegenover 4,1% die de stad erg proper vindt; 35,7% vindt de stad niet proper en 27% vindt zijn straat niet proper.

Grafiek 29: propere stad en straat, 2014

Verder zijn de respondenten meer tevreden over de inspanningen die het stadsbestuur levert voor een propere straat dan over die van de buurtbewoners:

- 70,3% vindt dat het stadsbestuur eerder wel en zeker wel genoeg doet voor een propere straat;
- 57,7% vindt dat de buurtbewoners eerder wel en zeker wel genoeg doen voor een propere straat.

Over de jaren heen zien we dat er een positieve evolutie merkbaar is in de perceptie van een propere stad. Zowel de perceptie over een propere stad als die over een propere straat kennen een positieve trend. De perceptie over een propere stad kent een sterkere stijging dan die over een propere straat. Ook de perceptie over de inspanningen van stadsbestuur en buurtbewoners evolueert positief.

Last van rommel op straat, graffiti en vernield straatmeubilair in de buurt evolueren eveneens in de gunstige zin. Het aandeel respondenten dat er geen last van heeft gehad de afgelopen maand, neemt toe.

Tabel 5: gemiddelden, trends en seizoenseffecten parameters propere straten

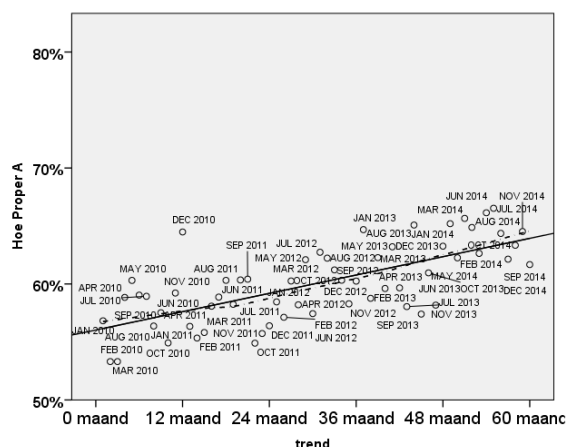
		GEMIDD (-2 +2)	TREND p M	SEIZoen
Leefkwal	Leefkwaliteit Buurt	-0,13		
	Leefkwaliteit Stad	-0,17	↓ -0,017	
Proper	HoeProperA_L30D	0,13	↑ 0,046	
	HoeProperBuurt_L30D	0,51	↑ 0,019	
	InspanningenStadsbestuur proper	0,44	↑ 0,031	zomer
	InspanningenBewoners proper	0,06	↑ 0,026	
	OverlastL30D_RommelOpStraat (geen +=2)	0,03	↑ 0,032	
	OverlastL30D_Graffiti (geen +=2)	0,93	↑ 0,056	
	OverlastL30D_VernielingenStraatmeubilair (geen +=2)	0,86	↑ 0,066	

Merkwaardig is dat hoewel we voor alle parameters over propere straten een gunstige trend zien, is er een negatieve trend voor wat betreft de verwachtingen voor de evolutie van de leefkwaliteit van de stad. De term 'leefkwaliteit' wordt niet gedefinieerd in de survey en wordt dus door elke respondent zelf ingevuld. Leefkwaliteit heeft daardoor mogelijk met meer dan alleen properheid te maken.

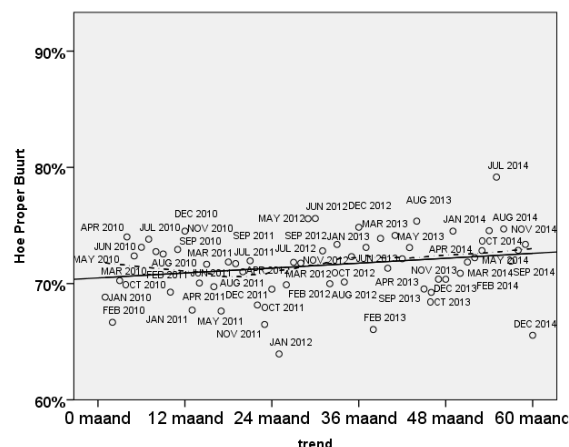
Hierna volgen de grafieken met de trends per parameter.

De perceptie over propere stad stijgt van 56% dat de stad proper vindt bij de eerste metingen naar 64% bij de laatste metingen in 2014. Zoals hierboven al werd aangehaald, verbetert ook de perceptie over propere straten, maar minder sterk dan die over een propere stad. In 2010 vond 71% van de respondenten zijn straat proper, in 2014 is dit 73% (zie grafiek hieronder). De grafieken geven de percentages weer op de antwoorden redelijk proper en erg proper.

Grafiek 30: trend Hoe proper vindt u de stad Antwerpen

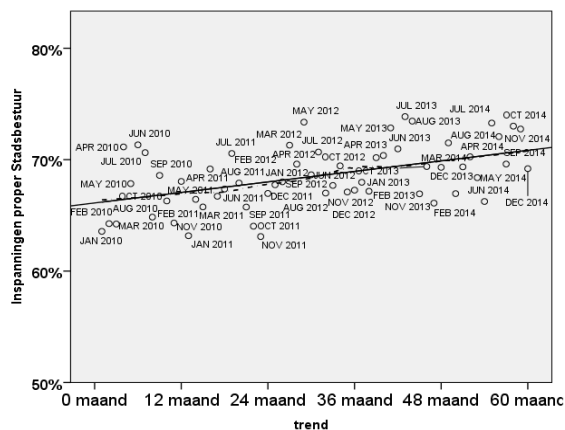

Grafiek 31: trend Hoe proper vindt u uw straat

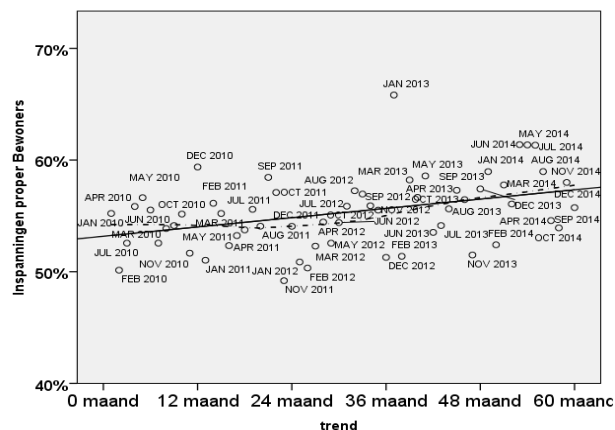

De volgende twee grafieken geven de trends van de perceptie over de inspanningen van het stadsbestuur en de buurtbewoners voor propere straten weer. De percentages op de antwoorden eerder wel genoeg en zeker genoeg worden op de grafiek weergegeven.

Grafiek 32: trend stadsbestuur doet genoeg om de straat proper te houden

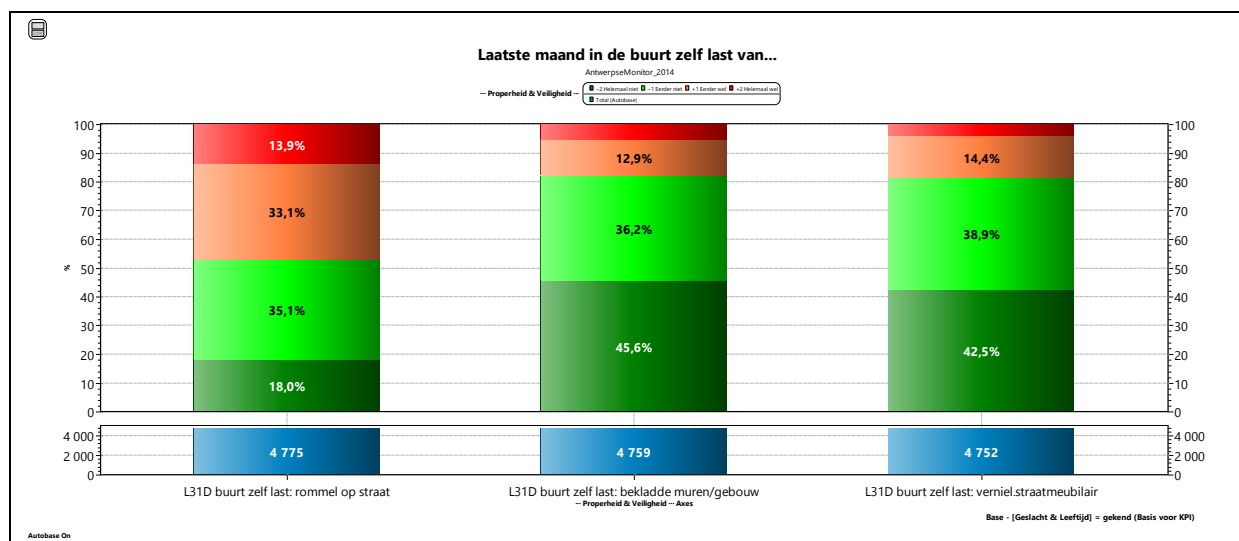

Grafiek 33: trend buurtbewoners doen genoeg voor een propere straat

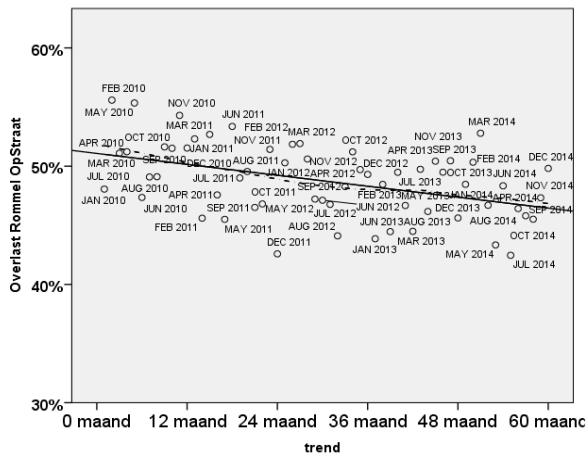
Wat betreft effectieve overlast scoort 'rommel op straat' het hoogst: 47% heeft hier last van ondervonden. Van graffiti en vernield straatmeubilair heeft ongeveer 18% last gehad.

Grafiek 34: afgelopen maand in de buurt zelf last gehad van rommel op straat, graffiti en vernield straatmeubilair, 2014

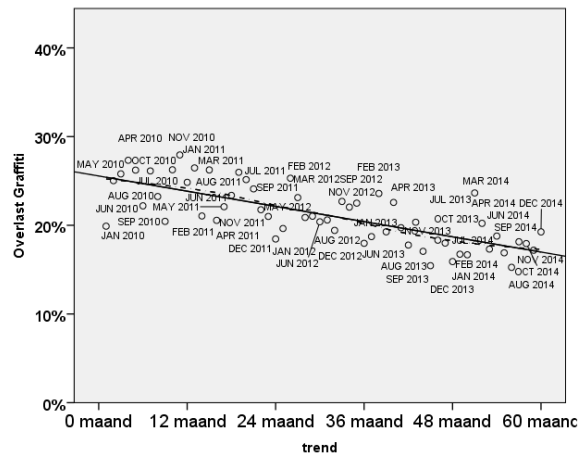

De trends van deze overlastparameters worden in de volgende drie grafieken weergegeven. De grafieken geven de percentages weer van de antwoordcategorieën eerder wel en helemaal wel last van ondervonden.

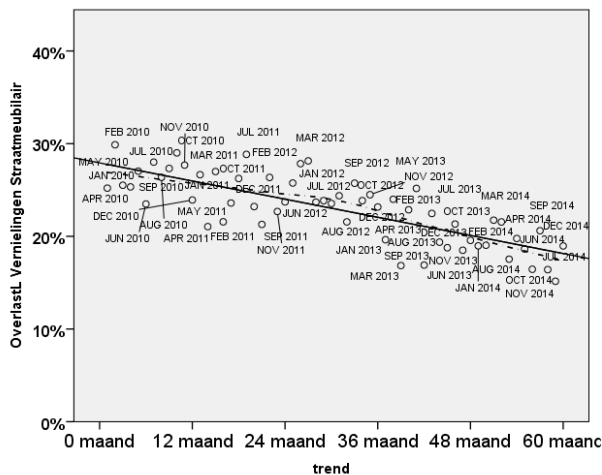
Grafiek 35: trend rommel op straat

Grafiek 36: trend graffiti

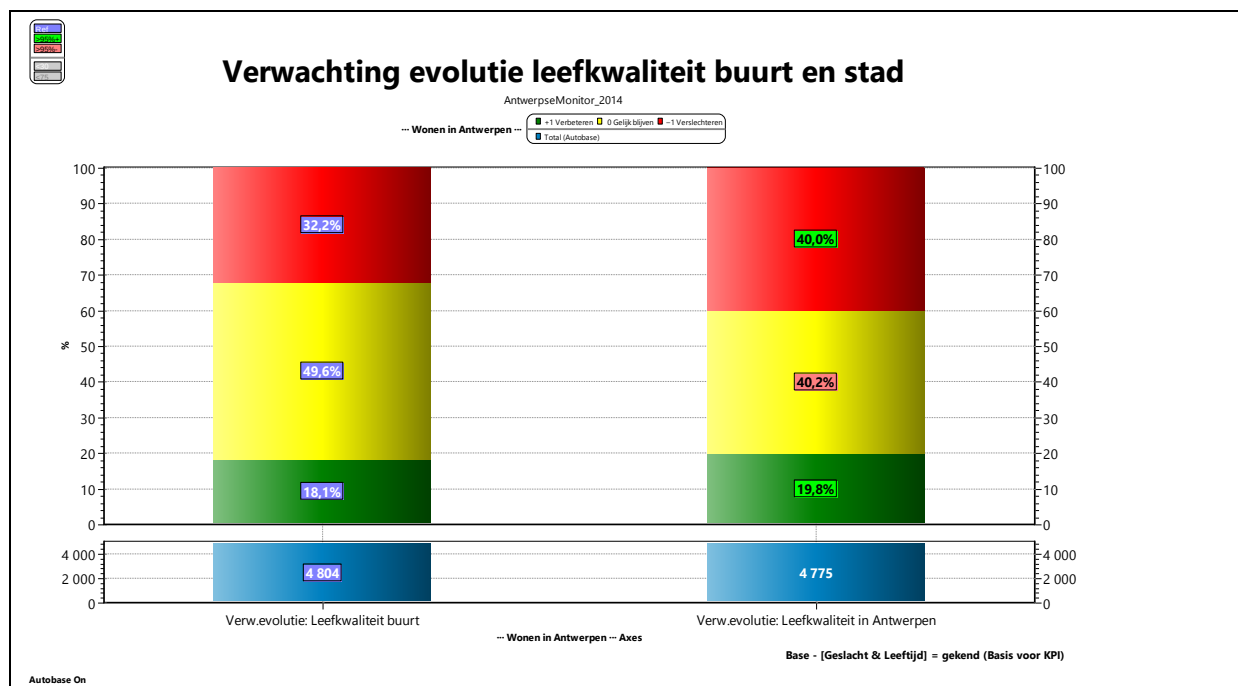
Grafiek 37: trend vernielingen straatmeubilair

We zien dat de verwachtingen over de leefkwaliteit in de stad Antwerpen voor de komende vijf jaar een negatieve trend kennen. De verwachtingen over de leefkwaliteit in de buurt blijven stabiel. De vraag die gesteld wordt, is: verwacht u dat de leefkwaliteit in uw buurt (in de stad) de komende vijf jaar zal verbeteren, verslechteren of gelijk zal blijven?

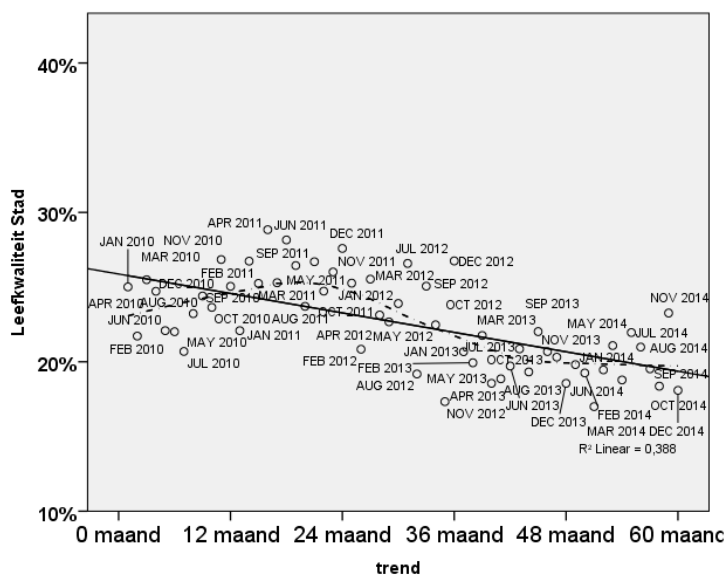
Sinds het begin van de metingen zien we dat de verwachtingen voor de leefkwaliteit in de buurt beter scoren dan die voor de stad Antwerpen.

Grafiek 38: verwachting evolutie van de leefkwaliteit in de buurt en de stad, 2014

De trendgrafiek geeft de percentages weer van de antwoordcategorie 'verbeteren'.

Grafiek 39: trend verwachting evolutie leefkwaliteit in de stad Antwerpen

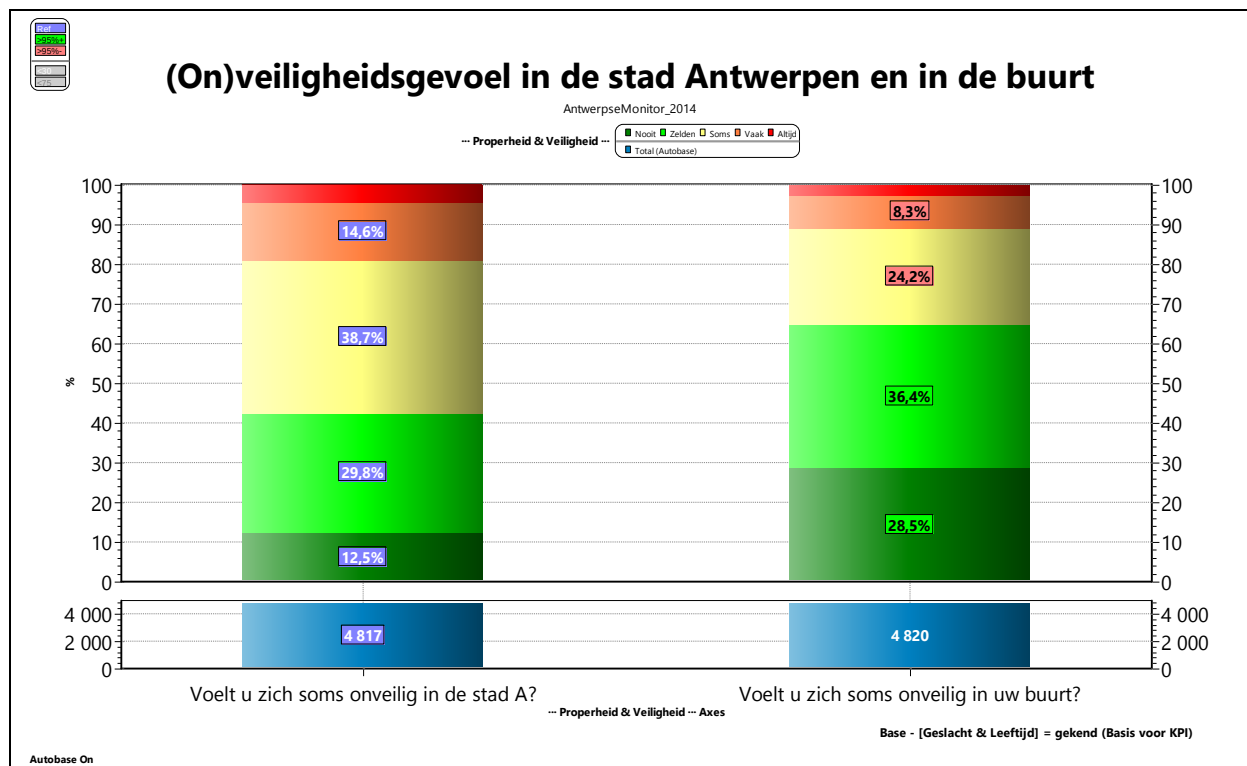

5. Veilige stad

In de Antwerpse monitor peilen we zowel naar het veiligheidsgevoel in de stad als in de eigen buurt. Omdat de vraag over veiligheidsgevoel in de buurt pas vanaf 2013 in de survey werd opgenomen, kan er hiervoor geen trendanalyse gemaakt worden.

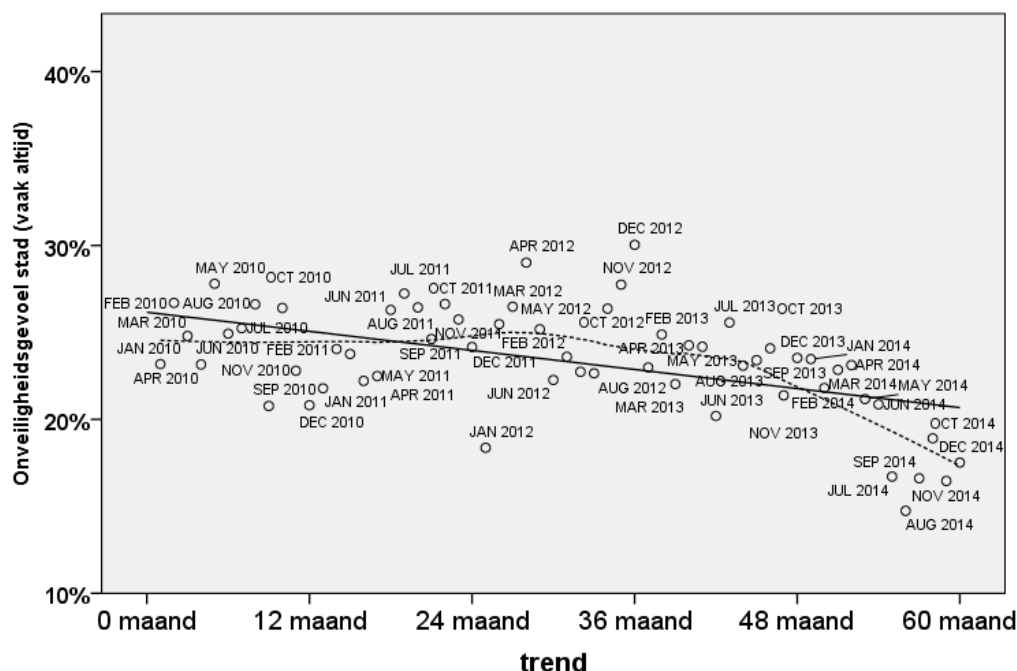
De respondenten voelen zich minder vaak onveilig in de buurt waar ze wonen dan in de stad Antwerpen: in 2014 voelt 65% zich zelden of nooit onveilig in zijn buurt; 42,3% voelt zich zelden of nooit onveilig in de stad.

Grafiek 40: onveiligheidsgevoel in stad en buurt, 2014

Het veiligheidsgevoel vertoont een positieve trend: het aandeel respondenten dat zegt zich vaak of altijd onveilig te voelen in de stad daalt. Onderstaande grafiek geeft deze daling weer. We zien dat het onveiligheidsgevoel van begin 2010 tot eind 2012 vrijwel stabiel is en dat de daling vanaf de zomer van 2013 wordt ingezet.

Grafiek 41: trend onveiligheidsgevoel in de stad

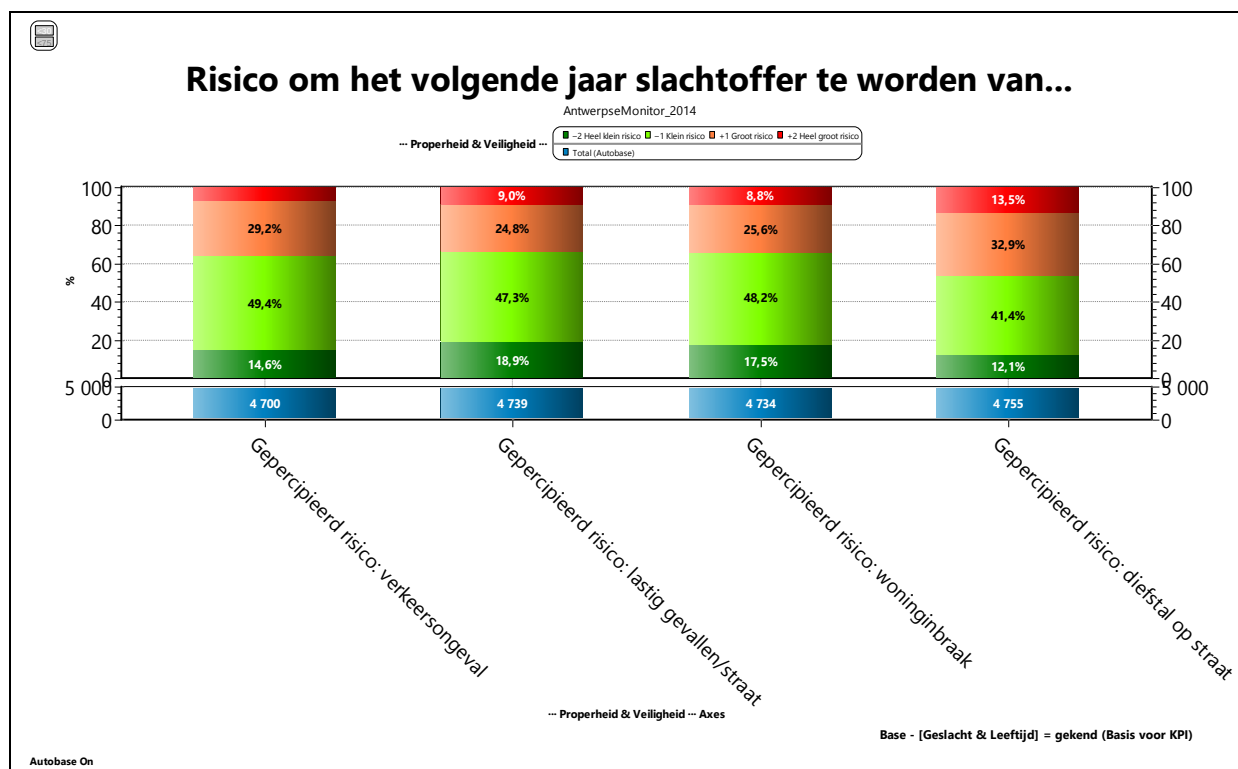
Naast het onveiligheidsgevoel algemeen, daalt ook de perceptie op risico om slachtoffer te worden van diefstal op straat en lastig gevallen te worden op straat. Ook de effectieve overlast die respondenten de laatste maand in hun buurt hebben ondervonden, daalt.

Tabel 6: gemiddelden, trends en seizoenseffecten veiligheidsparameters

Veiligheid	GEMIDD (-2 +2)	TREND p M	SEIZOen
subjectief onveiligheidsgevoel in de stad 1 nooit - 5 altijd			
Onveilig Gevoel Stad (1 nooit-5 altijd)	2,8056	↓ -0,002	
Perceptie risico het volgende jaar -2 heel klein +2 heel groot			
op een verkeersongeval	-0,3831		
om lastig gevallen te worden op straat	-0,2399	↓ -0,005	
op een woninginbraak	-0,3066		
op diefstal op straat	0,0878	↓ -0,002	
Overlast in de buurt afgelopen maand -2 helemaal niet +2 helemaal wel			
overlast van groepen jongeren	-0,7661	↓ -0,003	ZOMER
onaangepaste snelheid in het verkeer	0,2831	↓ -0,003	Voor - Na jaar
lastig gevallen op straat	-1,1359	↓ -0,002	
rommel op straat	-0,0375	↓ -0,003	
graffiti, bekladde muren of gebouwen	-0,9357	↓ -0,005	
vernielingen aan straatmeubilair	-0,8608	↓ -0,006	
agressief verkeersgedrag	-0,0538	↓ -0,003	

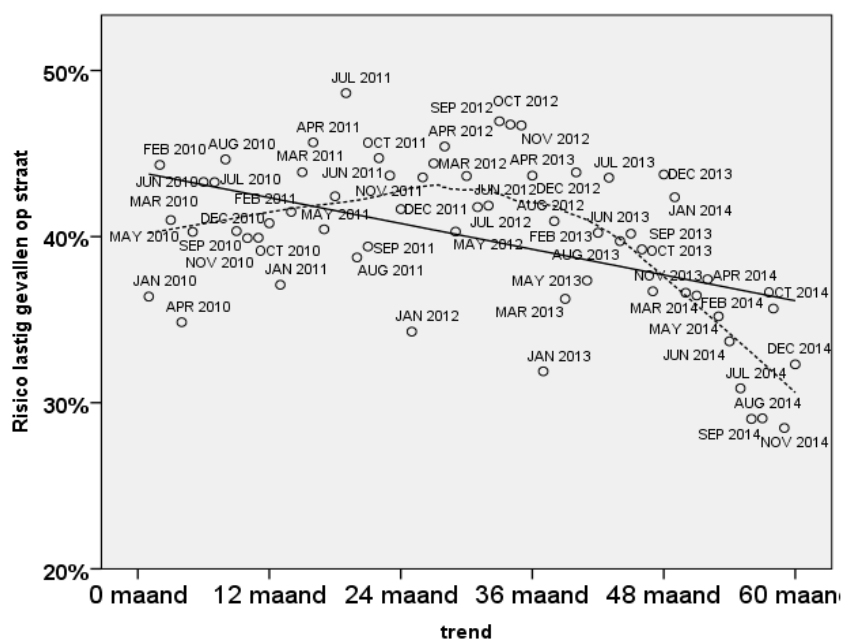
De grafiek hieronder geeft eerst de algemene resultaten weer van 2014 voor de vraag over hoe groot respondenten het risico inschatten dat ze het volgende jaar slachtoffer worden van een verkeersongeval, lastig gevallen te worden op straat, een woninginbraak en diefstal op straat.

Grafiek 42: gepercipieerd risico op slachtofferschap het volgende jaar, 2014

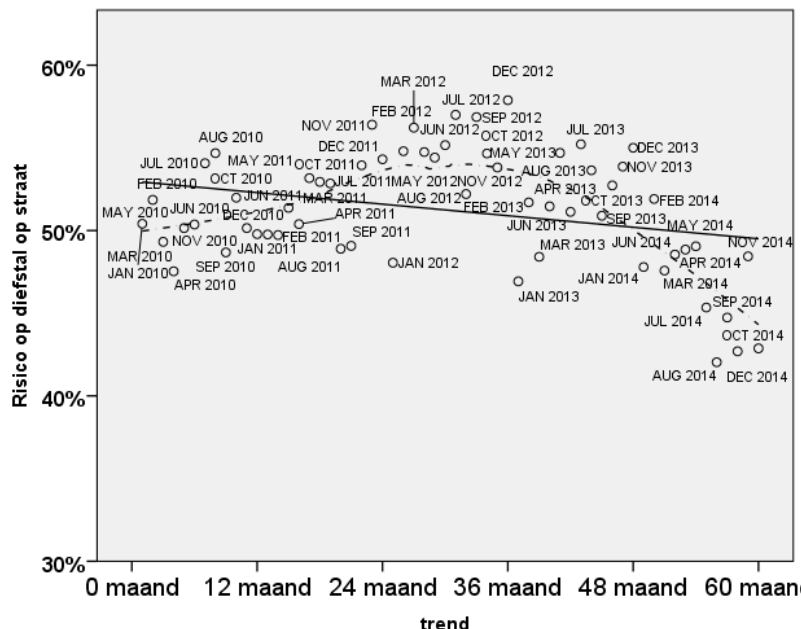
Het gepercipieerd risico om lastig gevallen te worden op straat stijgt eerst van begin 2010 tot het voorjaar van 2012: van 40% naar ongeveer 43% dat denkt kans te hebben om lastig gevallen te worden op straat het komende jaar. Vanaf dat moment zet zich een duidelijke daling in tot ongeveer 30% eind 2014.

Grafiek 43: trend risico lastig gevallen te worden op straat

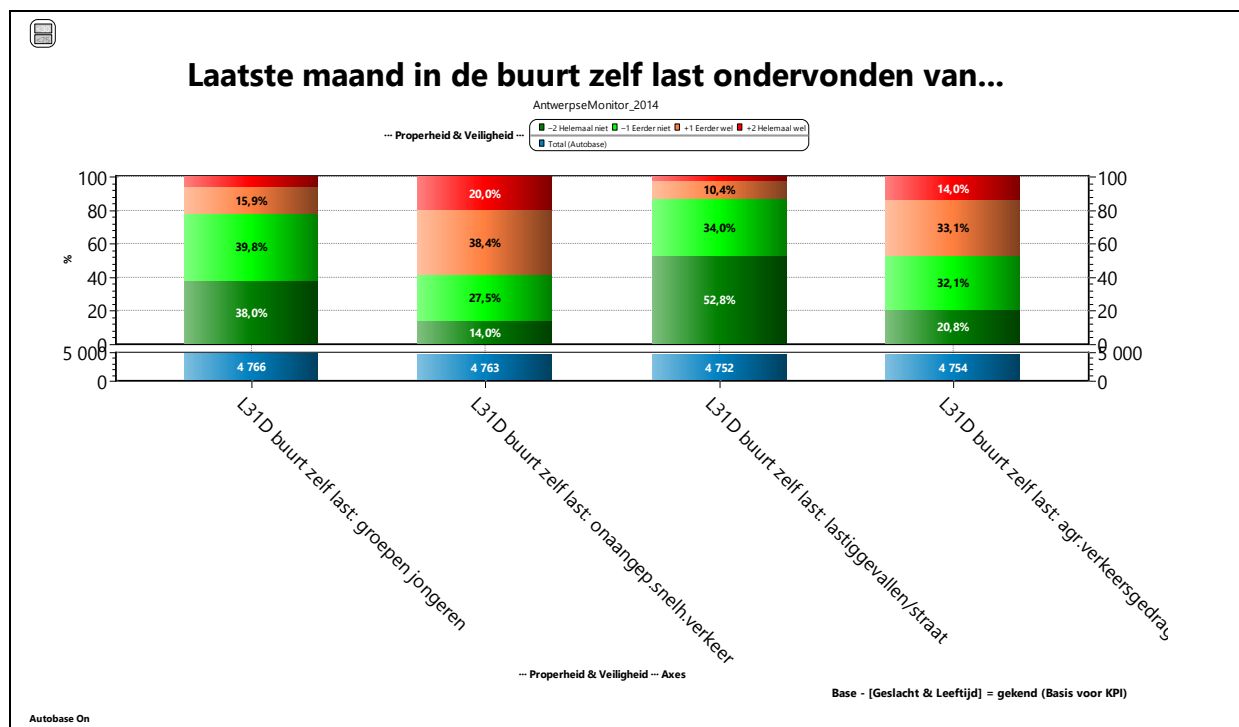
Ook het risico om slachtoffer te worden van diefstal op straat kent een gelijkaardige trend: eerst een stijging, nadien een vrij uitgesproken daling.

Grafiek 44: trend risico op diefstal op straat

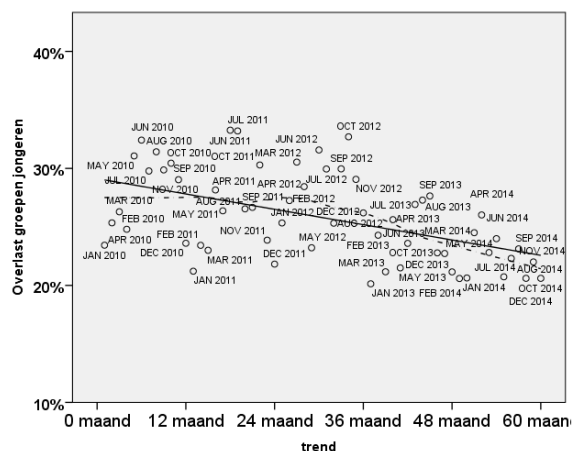
De volgende grafiek geeft de resultaten voor 2014 op de vraag in welke mate de respondenten de afgelopen maand in hun buurt last hebben ondervonden van overlast van groepen jongeren, onaangepaste snelheid in het verkeer, lastiggevalen op straat en agressief verkeersgedrag.

Grafiek 45: laatste maand in de buurt zelf last ondervonden van overlastparameters, 2014

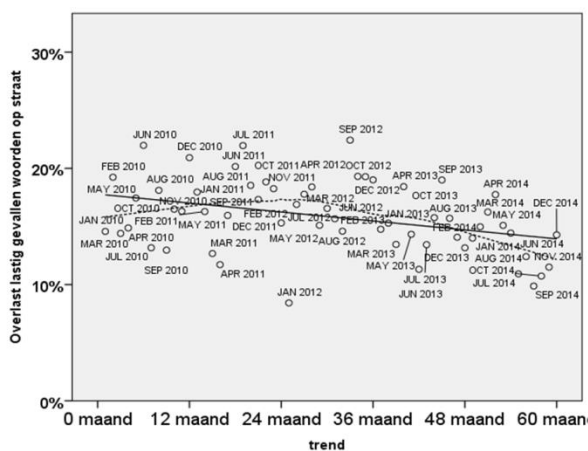

We hebben al vermeld dat de effectief ervaren overlast in de buurt ook een negatieve trend kent. De grafieken hieronder geven de percentages op de antwoorden eerder wel en helemaal wel last gehad.

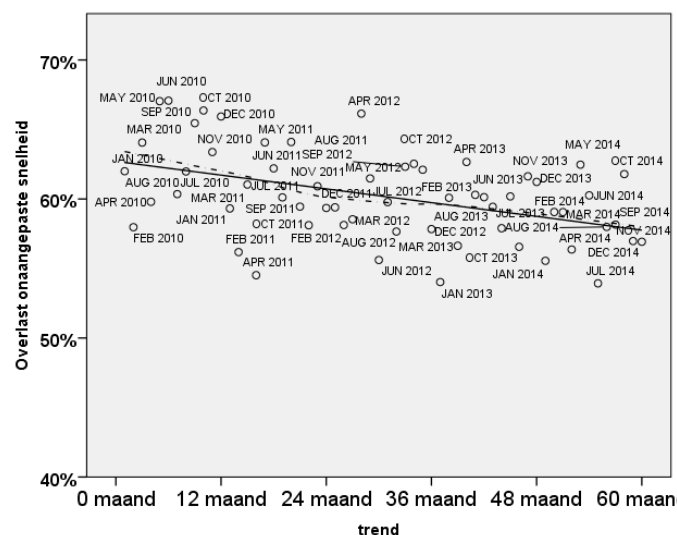
Grafiek 46: trend overlast groepen jongeren

Grafiek 47: trend lastig gevallen op straat

Grafiek 48: trend last van onaangepaste snelheid in het verkeer

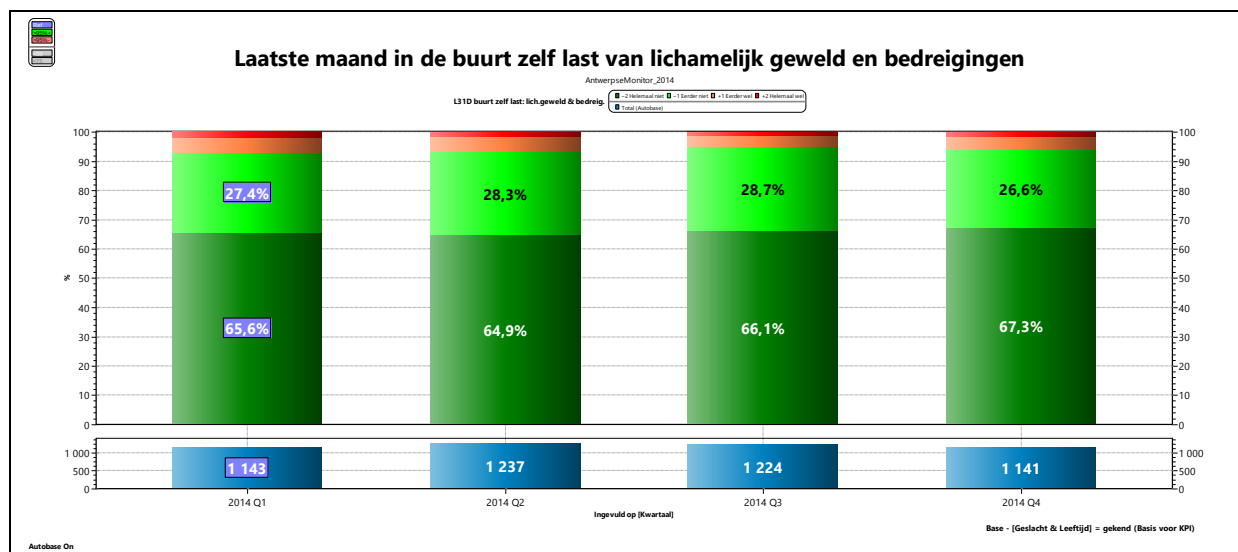
Verder gaan we ook na in welke mate de respondenten de afgelopen maand in hun buurt zelf last hebben ondervonden van:

- lichamelijk geweld en bedreigingen;
- overlast verbonden aan alcohol- en druggebruik
- onaangepast gedrag van fietsers.

Omdat deze items achteraf werden toegevoegd, kunnen we hiervan geen trendanalyse maken. De volgende grafieken geven de resultaten weer voor deze overlastitems per kwartaal van 2014. Voor de vergelijking nemen we kwartaal 1 als referentie.

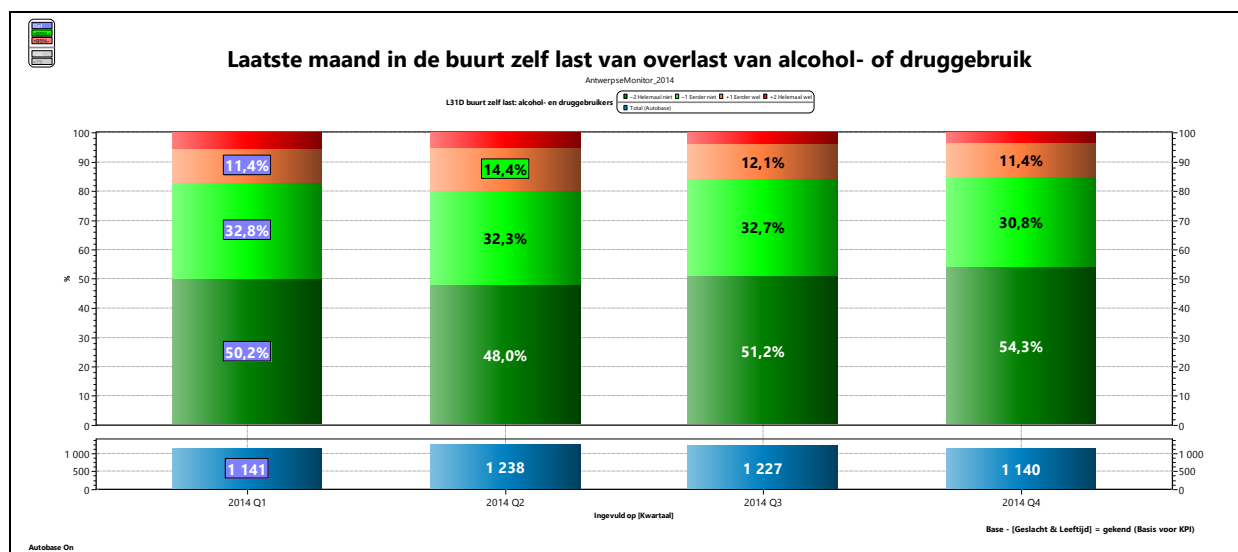
Minder dan 10% zegt de afgelopen maand last te hebben ondervonden van lichamelijk geweld en bedreigingen. De resultaten zijn stabiel over de kwartalen heen.

Grafiek 49: last van lichamelijk geweld en bedreigingen, per kwartaal 2014

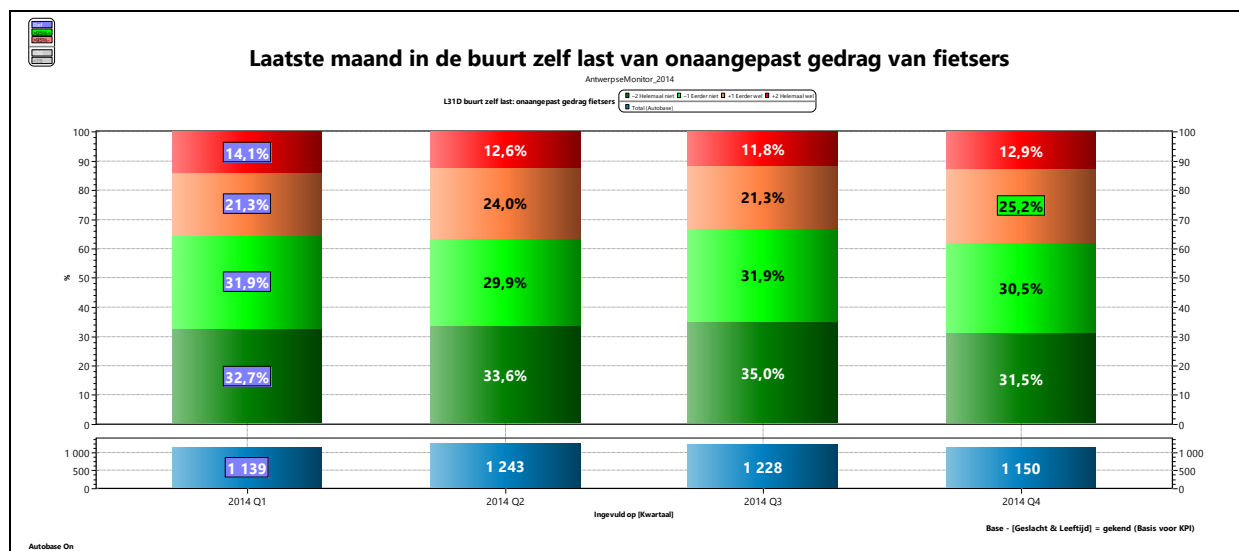
Iets minder dan 20% van de respondenten verklaart de afgelopen maand last te hebben gehad van overlast verbonden aan alcohol- of druggebruik in zijn buurt. Ook dit is vrij stabiel, enkel in kwartaal 2 is de groep die zegt ‘eerder wel’ last te hebben gehad groter.

Grafiek 50: last van overlast verbonden aan alcohol- of druggebruik, per kwartaal 2014

Tenslotte zegt tussen de 35 en 40% van de respondenten last te hebben ondervonden van onaangepast gedrag van fietsers. In vergelijking met het eerste kwartaal is het aandeel dat er eerder last van heeft ondervonden in het vierde kwartaal groter.

Grafiek 51: last van onaangepast gedrag van fietsers, per kwartaal 2014

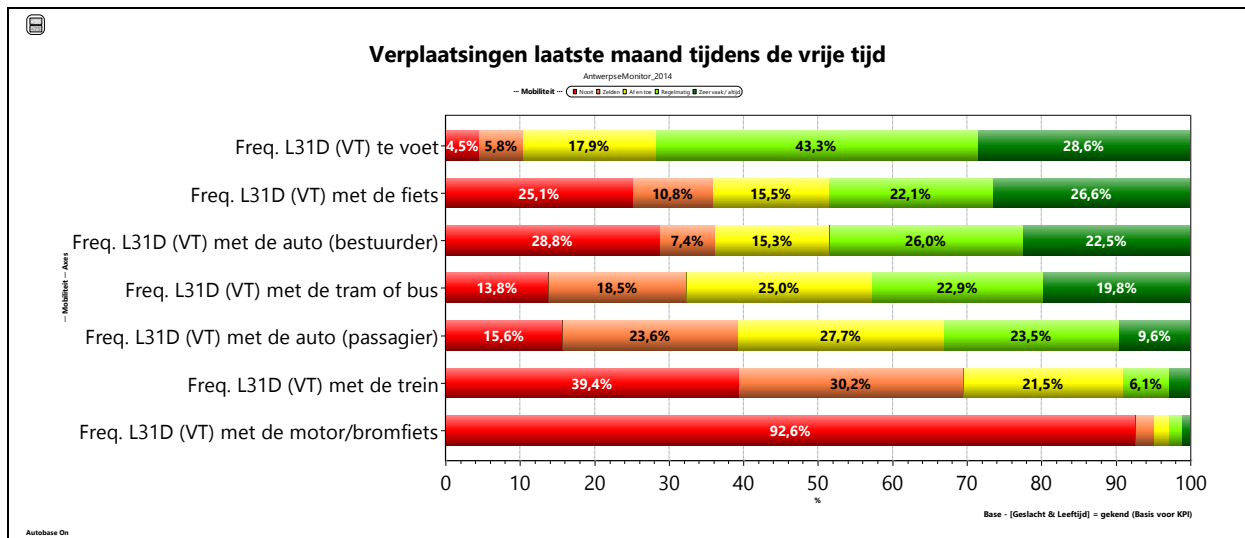
6. Mobiele stad

In de Antwerpse monitor peilen we naar het verplaatsingsgedrag van de respondenten de afgelopen maand in functie van woon-werkverkeer en van verplaatsingen tijdens de vrije tijd.

Algemeen geeft dit voor 2014 de volgende resultaten.

Tijdens de vrije tijd verplaatst men zich in de eerste plaats te voet. Vervolgens is de fiets het meest gebruikte vervoersmiddel, op de voet gevolgd door de auto.

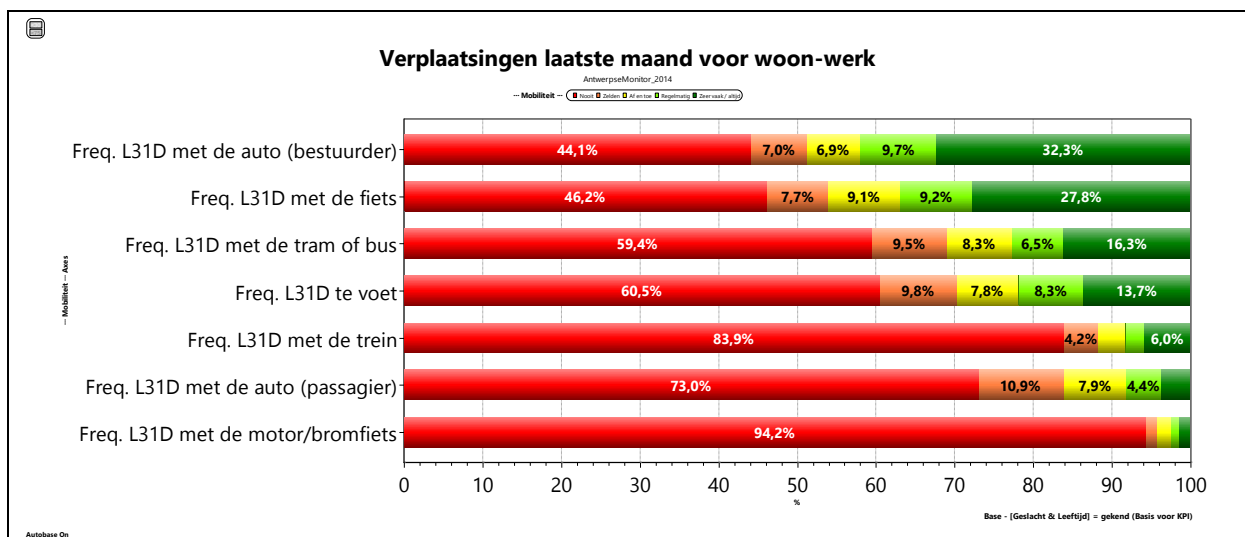
Grafiek 52: verplaatsingen tijdens de vrije tijd, 2014

Voor woon-werkverkeer krijgen we een ander beeld.

De auto blijft het favoriete vervoersmiddel om zich naar het werk te begeven, hoewel de fiets een belangrijk inhaalmaneuver vertoont. Op de derde plaats zien we het gebruik van tram en bus.

Grafiek 53: verplaatsingen tijdens woon-werkverkeer, 2014

Voor mobiliteit zien we dat er zich een aantal belangrijke trends voordoen.

De fiets kent een stijgende trend en dit zowel voor verplaatsingen tijdens de vrije tijd als voor woon-werkverkeer. Bovendien is er bij de fiets ook een zomereffect merkbaar. Verplaatsingen te voet nemen ook toe tijdens de vrije tijd. De duurzame verplaatsingsmodi zijn dus in stijgende lijn.

Daartegenover staat dat niet-duurzame modi als de auto en motor/bromfiets een dalende evolutie kennen. Het autogebruik voor woon-werkverkeer daalt en het gebruik van motor/bromfiets daalt zowel voor verplaatsingen tijdens de vrije tijd als voor woon-werkverkeer.

Minder positief is dat we ook het gebruik van tram en bus zien dalen, en dit zowel in de vrije tijd als voor woon-werkverplaatsingen.

Tabel 7: gemiddelden, trends en seizoenseffecten verplaatsingsgedrag

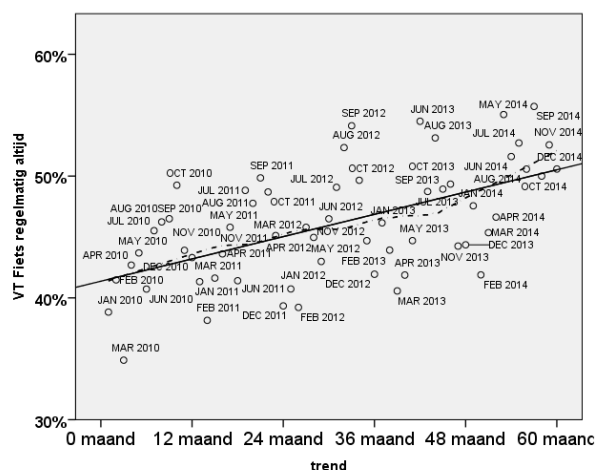
	Mobiliteit	GEMIDD (1 nooit +5 Altijd)	TREND p M	SEIZoen
VRIJE TIJD	TeVoet	3,9	↑ 0,001	
	Fiets	3,1	↑ 0,005	zomer
	MotorBromfiets	1,2	↓ -0,001	
	TramBus	3,3	↓ -0,003	
	Trein	2,1		
	AutoBestuurder	3,2		
	AutoPassagier	2,9		
	Anders	1,4		
WERK	TeVoet	2,1		
	Fiets	2,6	↑ 0,005	zomer
	MotorBromfiets	1,2	↓ -0,001	
	TramBus	2,3	↓ -0,004	
	Trein	1,4		
	AutoBestuurder	2,9	↓ -0,002	
	AutoPassagier	1,6	↓ -0,002	
	Anders	1,3		

Hierna volgen de trendgrafieken voor verplaatsingen met de fiets, auto en tram/bus.

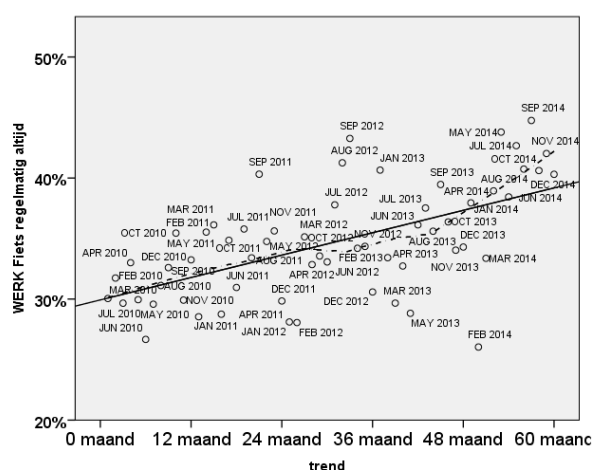
6.1 Verplaatsingen met de fiets

In de grafieken hieronder zien we dat percentage respondenten dat regelmatig en zeer vaak/altijd de fiets gebruikt voor verplaatsingen tijdens de vrije tijd toeneemt van 41% naar 51%. Het gebruik van de fiets voor woon-werkverkeer stijgt van ongeveer 29% naar bijna 40%.

Grafiek 54: trend regelmatig/altijd fiets tijdens vrije tijd

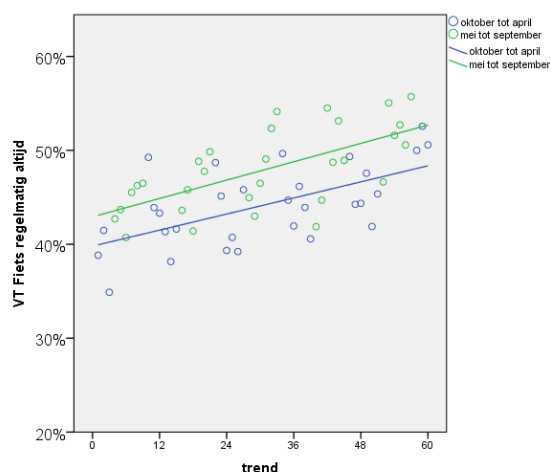

Grafiek 55: trend regelmatig/altijd fiets voor woon-werkverkeer

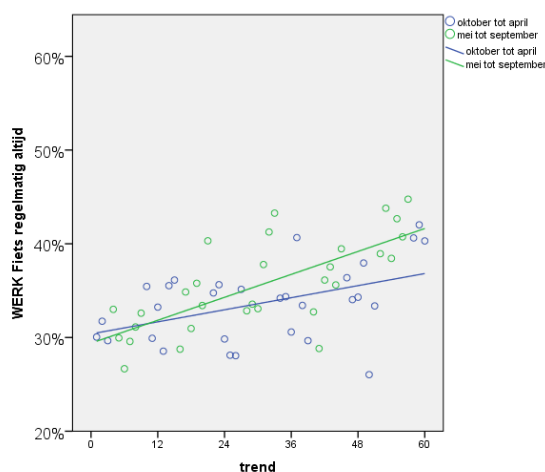

Op verplaatsingen met de fiets zit er echter ook nog een seizoenseffect. In de grafieken geven de blauwe lijnen de trend in de wintermaanden en de groene lijnen de trend in de zomermaanden weer. Het gebruik van de fiets voor verplaatsingen in de vrije tijd kent zowel tijdens de winter als de zomer een even sterke stijging, alleen ligt het fietsgebruik in de zomer hoger. Voor woon-werkverplaatsingen zien we een sterkere stijging van het regelmatige fietsgebruik in de zomer.

Grafiek 56: trend fiets tijdens vrije tijd, zomer en winter

Grafiek 57: trend fiets woon-werkverkeer, zomer en winter

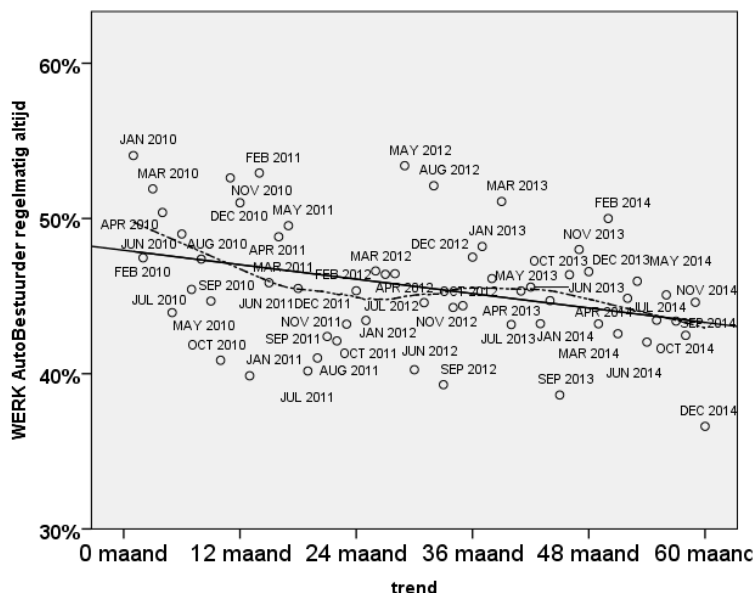

6.2 Verplaatsingen met de auto (als bestuurder)

Voor verplaatsingen in functie van woon-werkverkeer heeft er zich een daling ingezet van ongeveer 48% van de respondenten dat regelmatig en zeer vaak/altijd de auto nam bij de eerste metingen naar een 44% in het najaar van 2014.

Wat het autogebruik betreft voor verplaatsingen tijdens de vrije tijd zien we geen trend.

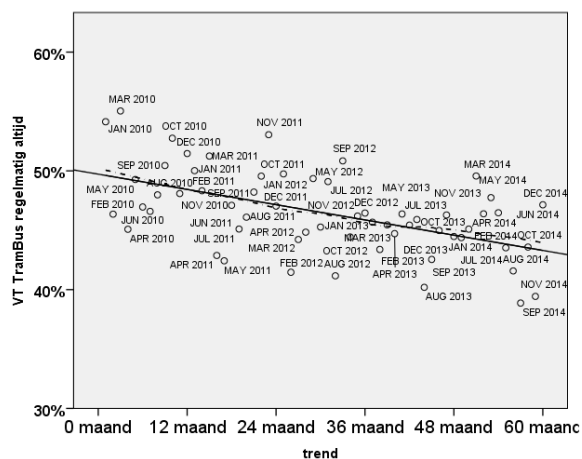
Grafiek 58: trend regelmatig/altijd auto als bestuurder voor woon-werkverplaatsingen

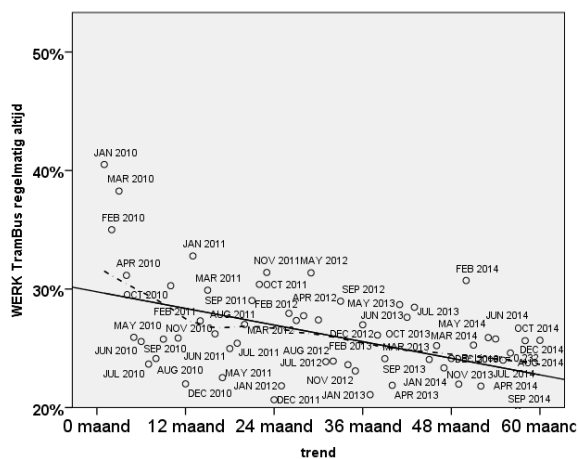
6.3 Verplaatsingen met tram of bus

Verplaatsingen met de tram of bus hebben een minder gunstige evolutie. Zowel voor vrijetijd- als voor woon-werkverplaatsingen daalt het gebruik vrij sterk: van 50% dat regelmatig en zeer vaak/altijd tram of bus nam tijdens vrije tijd naar ongeveer 43% en van 30% naar een 23% voor woon-werkverkeer.

Grafiek 59: verplaatsingen vrije tijd regelmatig/altijd met tram of bus

Grafiek 60: verplaatsingen woon-werk regelmatig/altijd met tram of bus

6.4 Veilige fietspaden en verkeersveilige schoolomgevingen

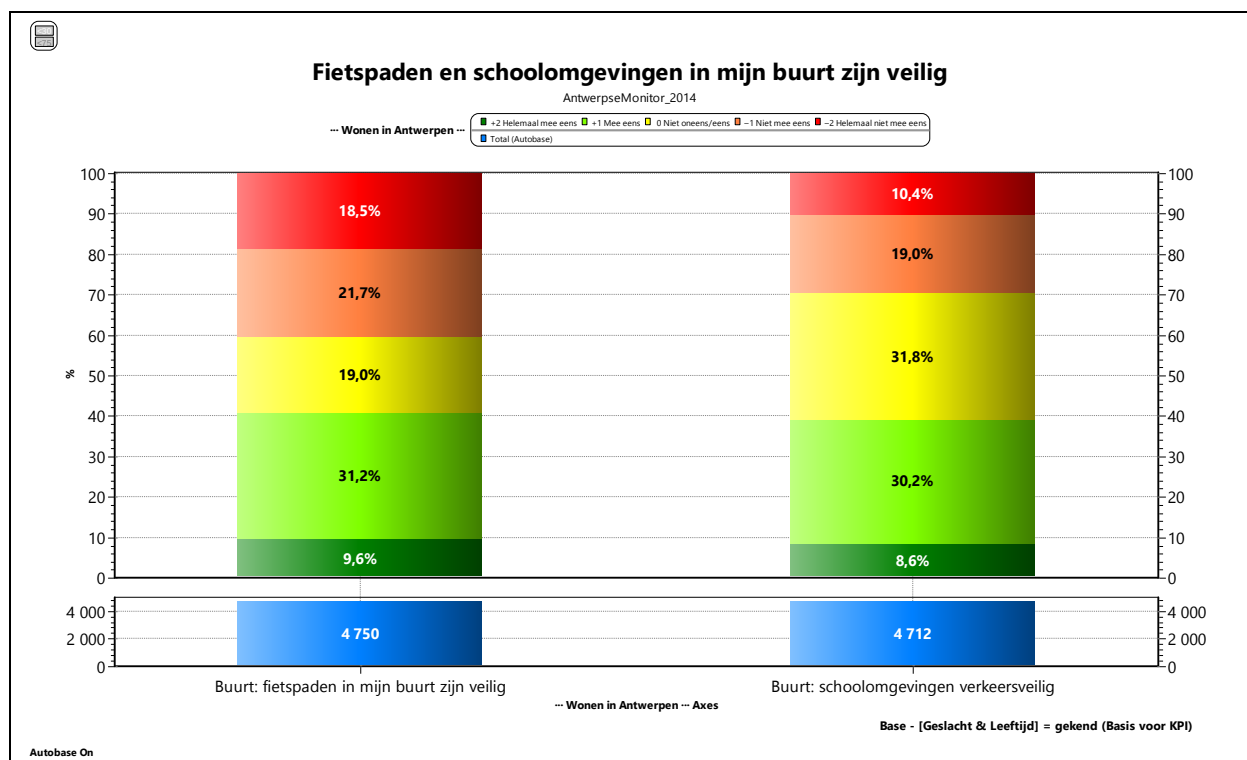
De monitor peilt ook naar de mate waarin de respondenten de fietspaden en de schoolomgevingen veilig vinden. Dit gebeurt via de volgende stellingen die beantwoord kunnen worden via een 5-puntenschaal van helemaal niet mee eens tot helemaal mee eens:

- De fietspaden in mijn buurt zijn veilig
- De schoolomgevingen in mijn buurt zijn verkeersveilig

Voor 2014 geeft dit de volgende resultaten:

- 40% vindt de fietspaden in zijn buurt veilig, 40% vindt ze niet veilig;
- 39% vindt de schoolomgevingen in zijn buurt verkeersveilig, 29,4% vindt dit niet.

Grafiek 61: veilige fietspaden en verkeersveilige schoolomgevingen in de buurt, 2014

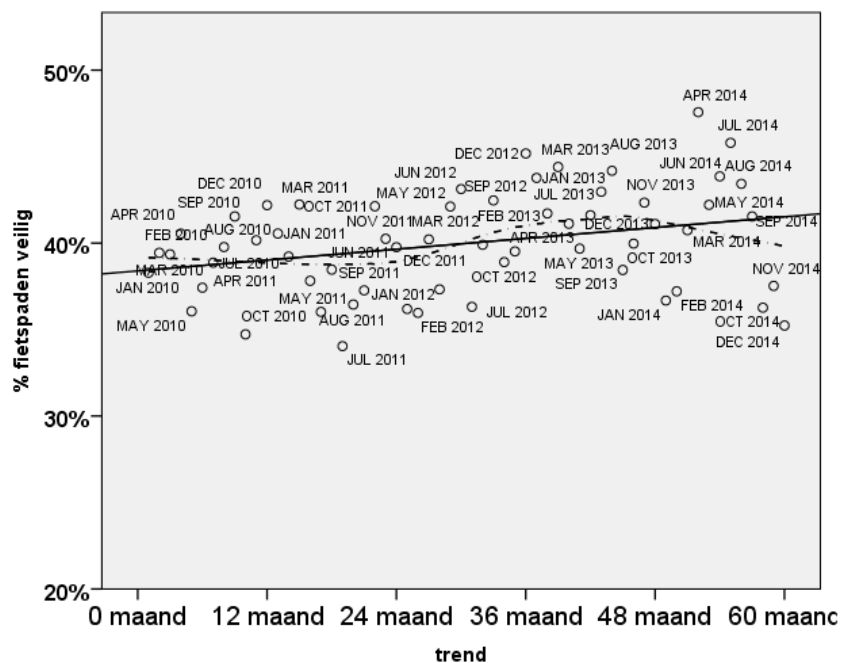
De verkeersveiligheid van schoolomgevingen scoort gemiddeld iets beter dan de veiligheid van de fietspaden. We zien een gunstige evolutie wat betreft de verkeersveilige schoolomgevingen. Voor de veiligheid van fietspaden blijven de resultaten vrij stabiel. Seizoenseffecten spelen hier niet.

Tabel 8: gemiddelden, trends en seizoenseffecten veilige fietspaden en verkeersveilige schoolomgevingen in de buurt

veiligheid zwakke weggebruiker	GEMIDD (-2 +2)	TREND p M	SEIZoen
Fietspaden veilig	-0,11		
Schoolomgeving veilig	0,08	↑ 0,02	

In de trendgrafiek zien we dat het aandeel respondenten dat de fietspaden veilig vindt, stijgt van ongeveer 38% bij de eerste metingen naar ongeveer 40% bij de laatste metingen in 2014.

Grafiek 62: trend veilige fietspaden in de buurt

7. Lerende en werkende stad

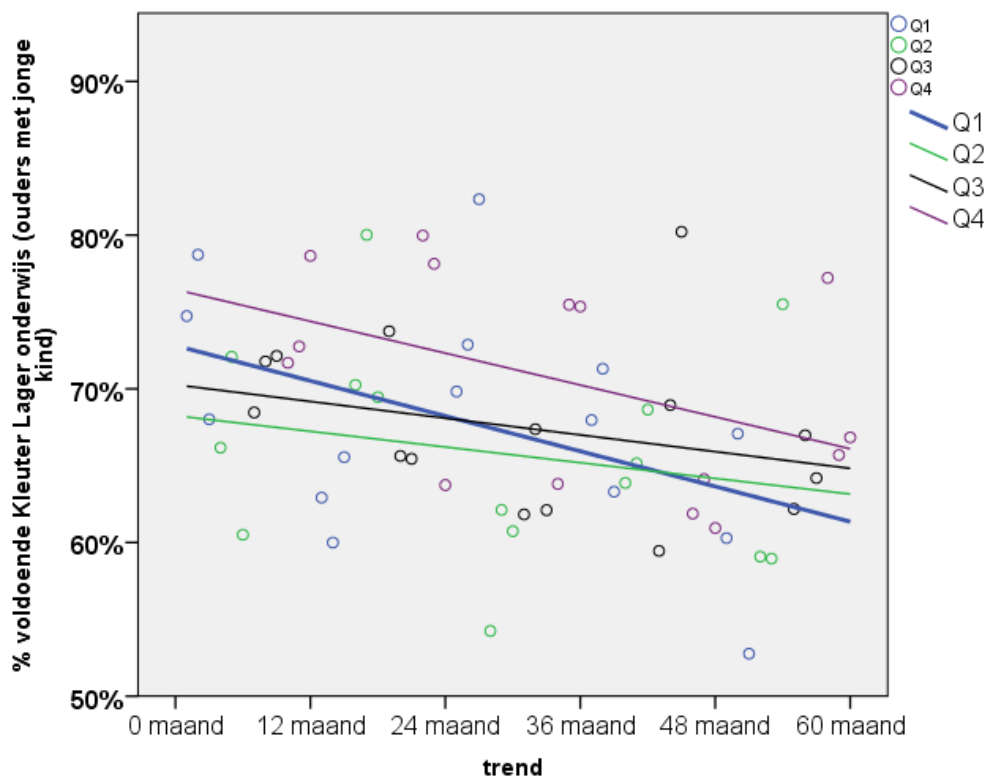
7.1 Aanbod aan kleuter- en lager onderwijs in de buurt

Binnen het thema Woonstad, punt 3.2 voldoende aanbod aan voorzieningen, zagen we al dat in 2014 73,5% vindt dat er voldoende aanbod is van kleuter- en lager onderwijs in de buurt. 14% vindt het aanbod onvoldoende. Dit is exclusief de respondenten die zeggen dat ze het niet kunnen beoordelen.

We zagen ook dat deze parameter negatief evolueert.

In de grafiek hieronder worden de trendlijnen per kwartaal voorgesteld. Q1 is jan/feb/mrt, Q2 april/mei/juni, Q3 juli/aug/sept en Q4 okt/nov/dec. De sterkste daling zien we in Q1, dit is de periode waarin heel wat ouders hun kinderen moeten aanmelden voor een plaats in een eerste kleuterklas of eerste leerjaar lagere school. Op dat moment worden deze ouders geconfronteerd met de effectieve capaciteitsproblemen in het kleuter- en lager onderwijs. Het percentage ouders met kinderen tot 12 jaar dat vindt dat er voldoende aanbod is aan kleuter- en lager onderwijs daalt in Q1 van een 72% bij de eerste metingen naar 63% in de laatste metingen in 2014.

Grafiek 63: trend voldoende aanbod aan kleuter- en lager onderwijs, enkel bij ouders met jonge kinderen (tot 12 jaar)

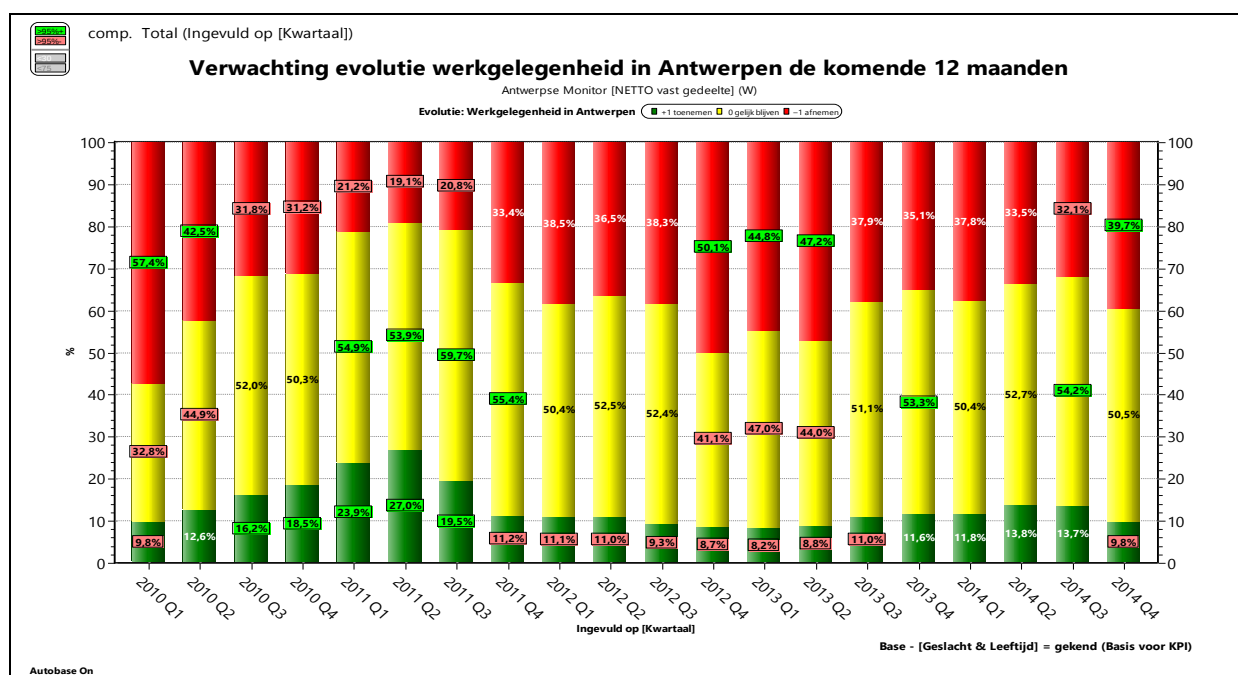

7.2 Evolutie werkgelegenheid in Antwerpen

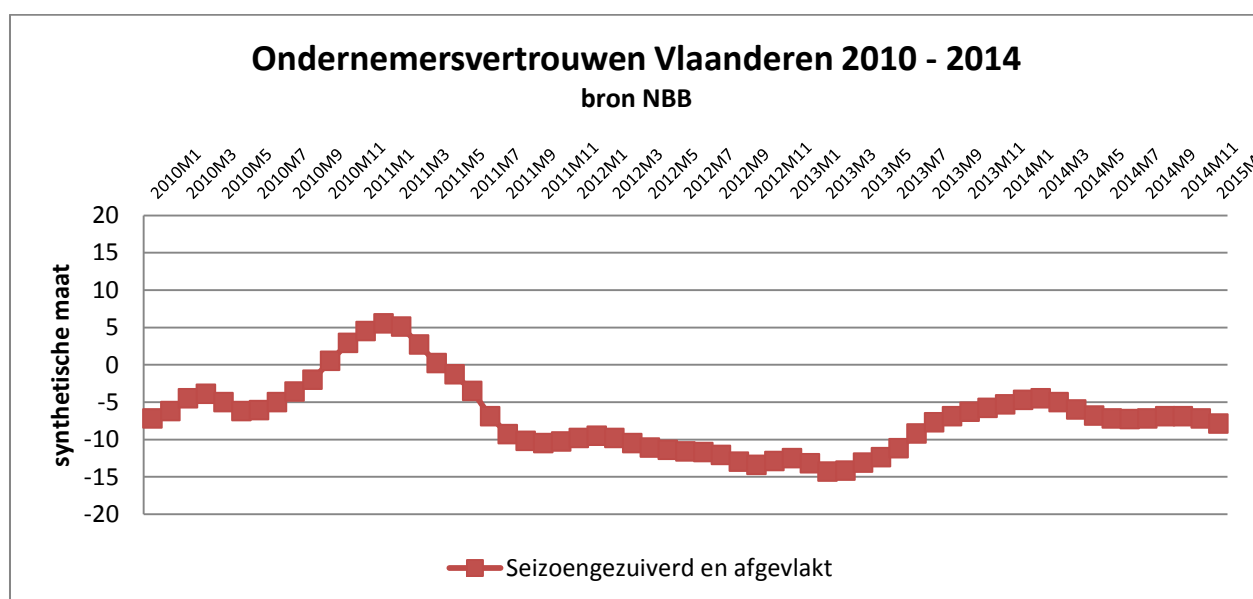
Via de Antwerpse monitor vragen we naar de verwachtingen die de Antwerpenaren hebben op het vlak van werkgelegenheid in Antwerpen. We vragen of ze verwachten dat de werkgelegenheid in Antwerpen de komende 12 maanden zal toenemen, afnemen of gelijk zal blijven. Dit kunnen we interpreteren zoals een soort van barometer van het vertrouwen van de Antwerpenaren in de economie.

In de volgende grafiek zijn de resultaten per kwartaal van begin 2010 tot eind 2014 weergegeven. Wanneer we deze vergelijken met de resultaten van het ondernemersvertrouwen bij de Vlaamse ondernemers zoals dit door de Nationale Bank maandelijks bevraagd wordt, zien we een sterke overeenkomst.

Grafiek 64: verwachting evolutie werkgelegenheid in Antwerpen, per kwartaal 2010-2014

Grafiek 65: verwachting evolutie werkgelegenheid in Antwerpen, per kwartaal 2010-2014

8. Bruisende stad

Via de Antwerpse monitor wordt ook het vrijetijdsgebruik van de Antwerpenaar in beeld gebracht. We gaan na hoe frequent de bewoners bepaalde vrijetijdsactiviteiten zoals o.a. museumbezoek en sport ondernemen. Daarnaast wordt ook gevraagd of ze deelnemen aan evenementen of activiteiten die de stad en/of partners organiseren. De resultaten van dit laatste kan u lezen in deel 2 van het rapport, waar we de resultaten op de ad hoc vragen bespreken.

8.1. Cultuurparticipatie

De mate waarin de Antwerpenaar aan cultuur participeert meten we aan de hand van de vraag hoe vaak de respondent de afgelopen maand in zijn vrije tijd:

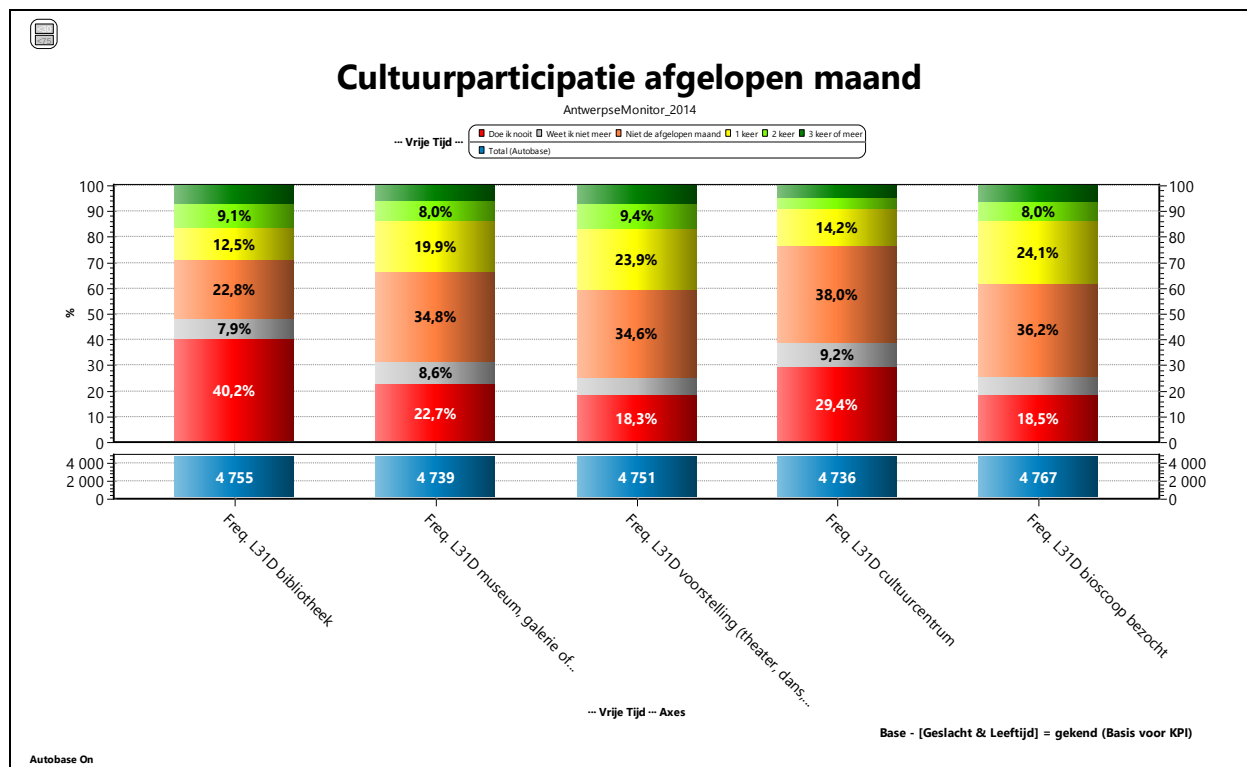
- een bibliotheek bezocht
- een museum, galerie of tentoonstelling bezocht
- een voorstelling (theater, dans, muziek) bijgewoond heeft
- een bioscoop bezocht
- een cultuurcentrum bezocht (noot: cultuurcentrum wordt niet gedefinieerd in de vragenlijst)

De antwoordschaal is: doe ik nooit, weet ik niet meer, niet de afgelopen maand, 1 keer, 2 keer, 3 keer of meer.

Voor 2014 geeft dit de volgende inzichten:

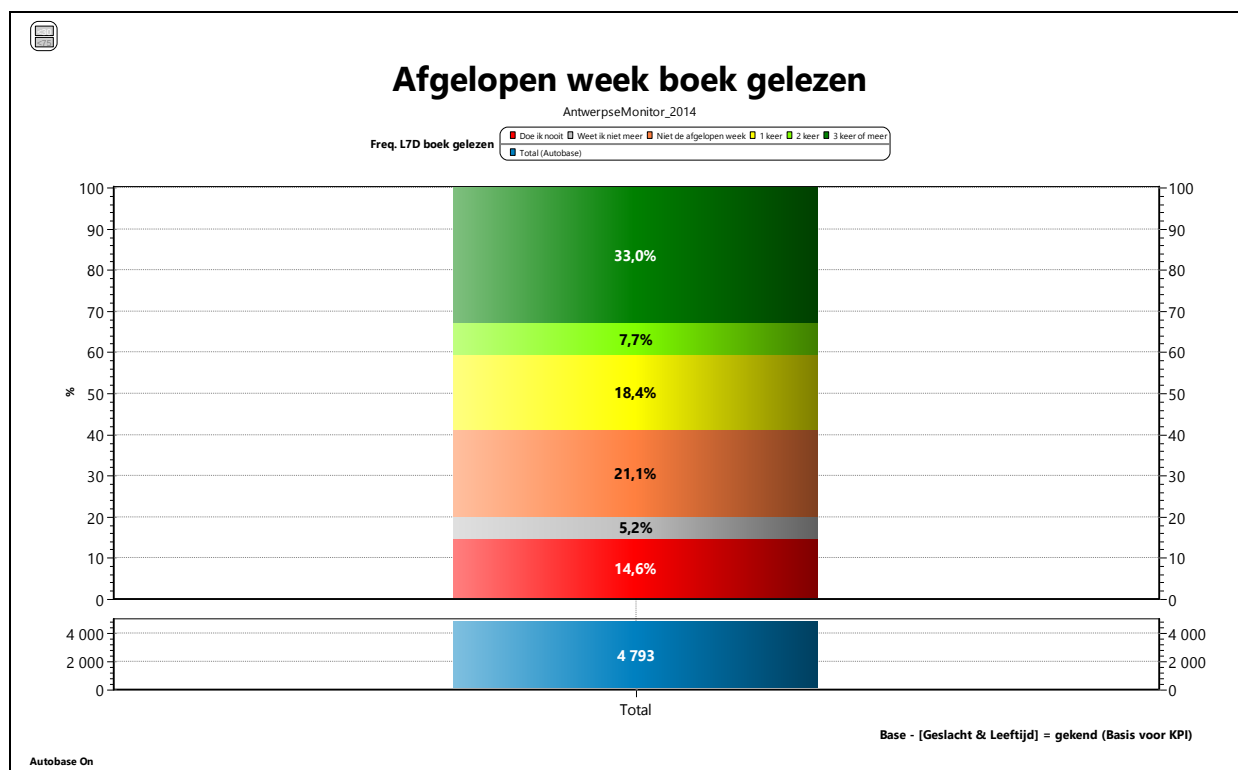
- 40% gaat nooit naar een bibliotheek; 29% minstens 1 keer de afgelopen maand
- 22,7% gaat nooit naar een museum, galerie of tentoonstelling; 40% ging minstens 1 keer
- 18,3% gaat nooit naar een voorstelling; 41% ging minstens 1 keer
- 29,4% gaat nooit naar een cultuurcentrum; 23,4% ging minstens 1 keer
- 18,5% gaat nooit naar de bioscoop; 38,2% ging minstens 1 keer

Grafiek 66: frequentie cultuurparticipatie afgelopen maand, 2014

Daarnaast vragen we ook hoe vaak de respondenten de afgelopen week in een boek heeft gelezen. Een kleine 15% leest nooit boeken. 33% las de afgelopen week 3 keer of meer in een boek.

Grafiek 67: frequentie afgelopen week boek gelezen, 2014

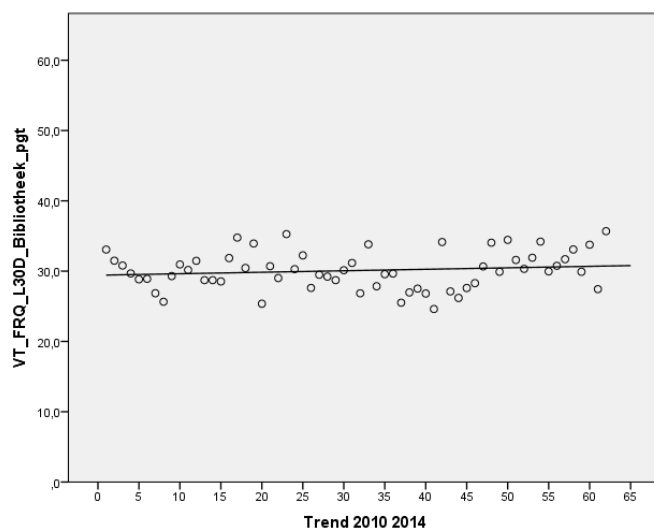
In de tabel zien we dat er voor cultuurparticipatie drie stijgende trends zijn: bibliotheekbezoek, bezoek van museum, galerie en tentoonstelling en het lezen van boeken kennen een licht stijgende trend. Daarnaast merken we een seizoenseffect bij bioscoopbezoek en het bijwonen van voorstellingen (theater, dans): het bijwonen van voorstellingen ligt ongeveer 5% hoger in de winter en het bioscoopbezoek is ongeveer 10% hoger in de winter.

Tabel 9: trends en seizoenseffecten cultuurparticipatie

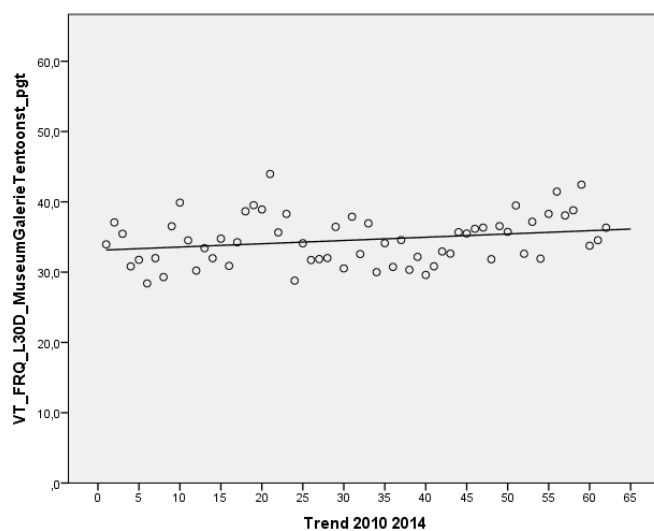
	Gemidd %	Trend p maand	Seizoen
Bibliotheek_PCT_minst_1pmaand	30%	↑ 0,24%	
MuseumGalerieTentoonst_PCT_minst_1pmaand	35%	↑ 0,29%	
VoorstellingBijgewoond_PCT_minst_1pmaand	43%		"+/- 5%" Hoger in winter
Bioscoop_PCT_minst_1pmaand	40%		"+/- 10%" Hoger in winter
Cultuurcentrum_PCT_minst_1pmaand	24%		
BoekGelezen_PCT_minst_1Week	60%	↑ 0,21%	

Hierna volgen de trendgrafieken.

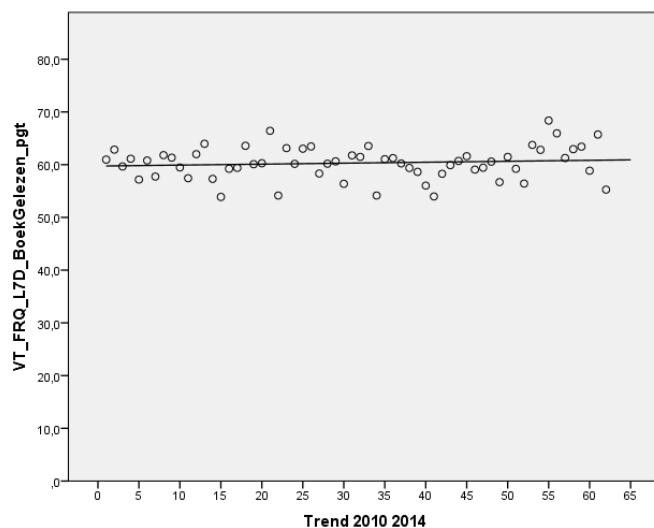
Grafiek 68: trend bibliotheekbezoek minstens 1 keer afgelopen maand

Grafiek 69: trend bezoek museum, galerie, tentoonstelling minstens 1 keer afgelopen maand

Grafiek 70: trend boek gelezen minstens 1 keer afgelopen week

8.2. Sportparticipatie

Actieve sportparticipatie meten we enerzijds algemeen (hoe vaak gesport) en anderzijds vragen we naar een beperkt aantal specifieke sportactiviteiten.

De vraag luidt: hoe vaak hebt u de afgelopen week in uw vrije tijd...

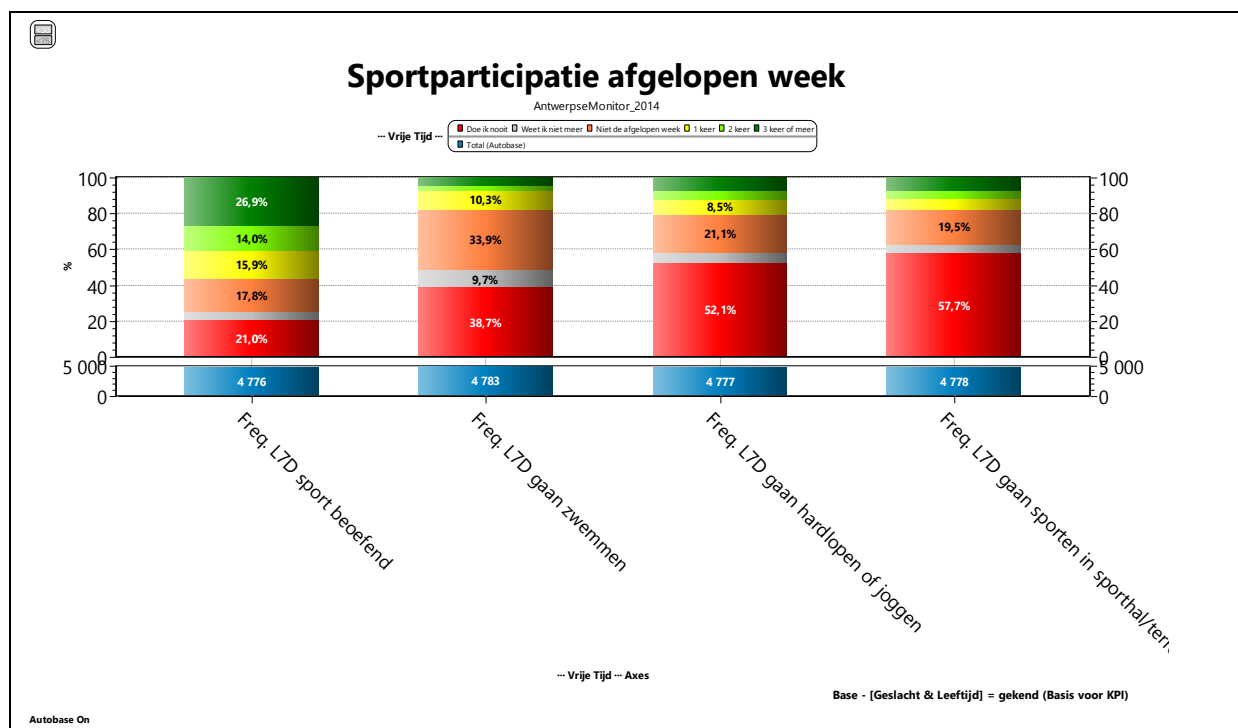
- een sport beoefend
- gaan zwemmen
- gaan hardlopen of joggen
- gaan sporten in een sporthal of sportterrein

De antwoordschaal is: doe ik nooit, weet ik niet meer, niet de afgelopen week, 1 keer, 2 keer, 3 keer of meer.

Voor 2014 geeft dit in totaal de volgende resultaten:

- 21% sport nooit; 27% sport 3 keer of meer de afgelopen week
- 38,7% gaat nooit zwemmen; 17,7% ging minstens 1 keer zwemmen
- 52% gaat nooit hardlopen of joggen; 21% ging minstens 1 keer hardlopen of joggen
- 57,7% gaat nooit sporten in een sporthal of sportterrein; 18% minstens 1 keer

Grafiek 71: frequentie actieve sportparticipatie afgelopen week, 2014

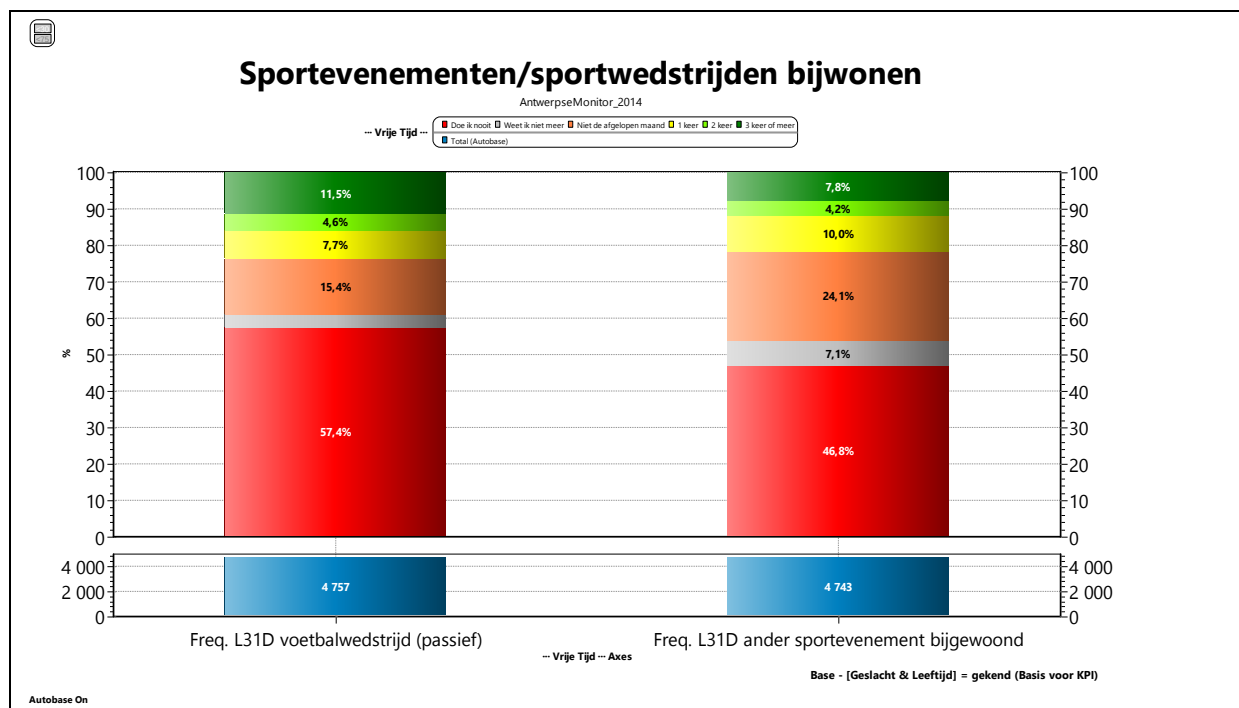
Passieve sportparticipatie of bijwonen van sportevenementen of sportwedstrijden bevragen we op dezelfde manier als cultuurparticipatie: hoe vaak hebt u de afgelopen maand in uw vrije tijd...

- een voetbalwedstrijd bekeken of bezocht
- een ander sportevenement of sportwedstrijd bijgewoond.

In 2014 zien we dat:

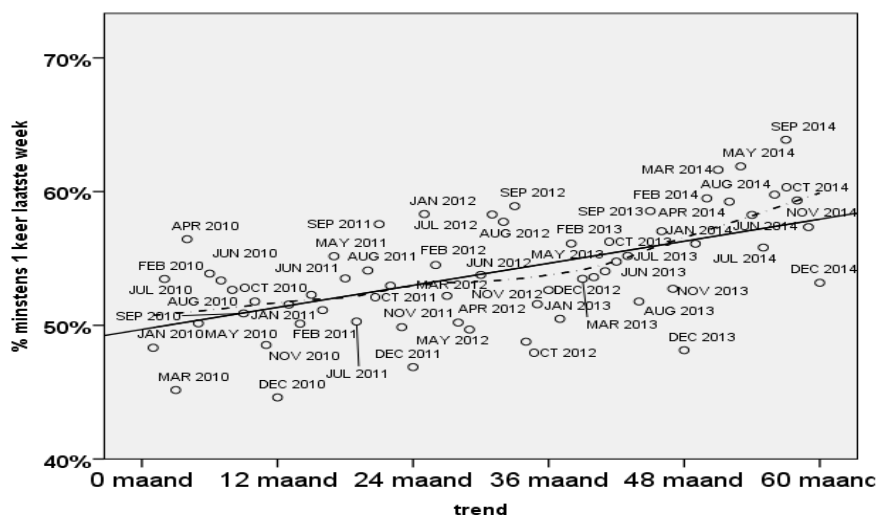
- 57,4% nooit een voetbalwedstrijd bekijkt of bezoekt; 23,8% deed dit minstens 1 keer
- 46,8% nooit een ander sportevenement of sportwedstrijd bijwoont; 22% minstens 1 keer

Grafiek 72: frequentie passieve sportparticipatie afgelopen maand, 2014

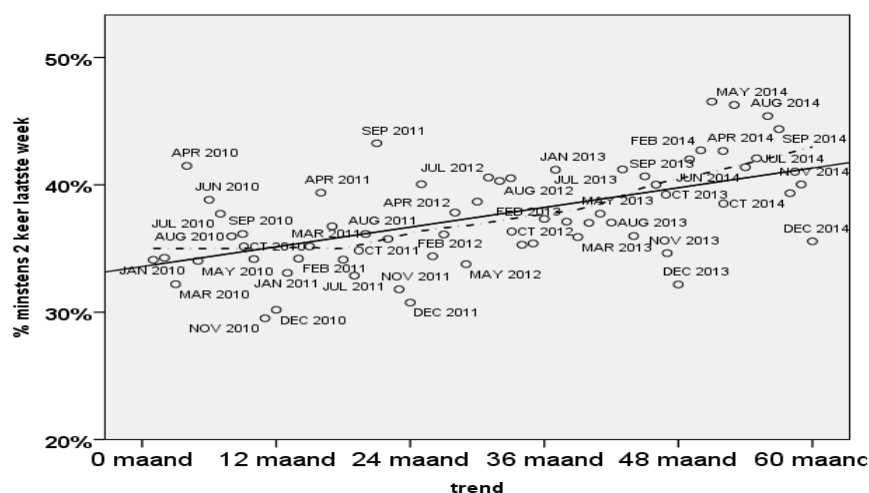
In onderstaande trendgrafiek zien we een significante stijging van het aantal respondenten dat een sport beoefent: van ongeveer 49% bij de eerste metingen naar 58% in 2014.

Grafiek 73: trend percentage respondenten dat minstens 1 keer sport beoefende afgelopen week

Bovendien zien we ook een positieve trend voor wat betreft de sportintensiteit: van 33% sporters die minstens 2 keer de afgelopen week sportten, naar ongeveer 41%.

Grafiek 74: trend percentage respondentent dat minstens 2 keer de laatste week sport beoefende

8.3. Andere vrijetijdsactiviteiten

Andere vrijetijdsactiviteiten die we via de monitor bevragen, zijn:

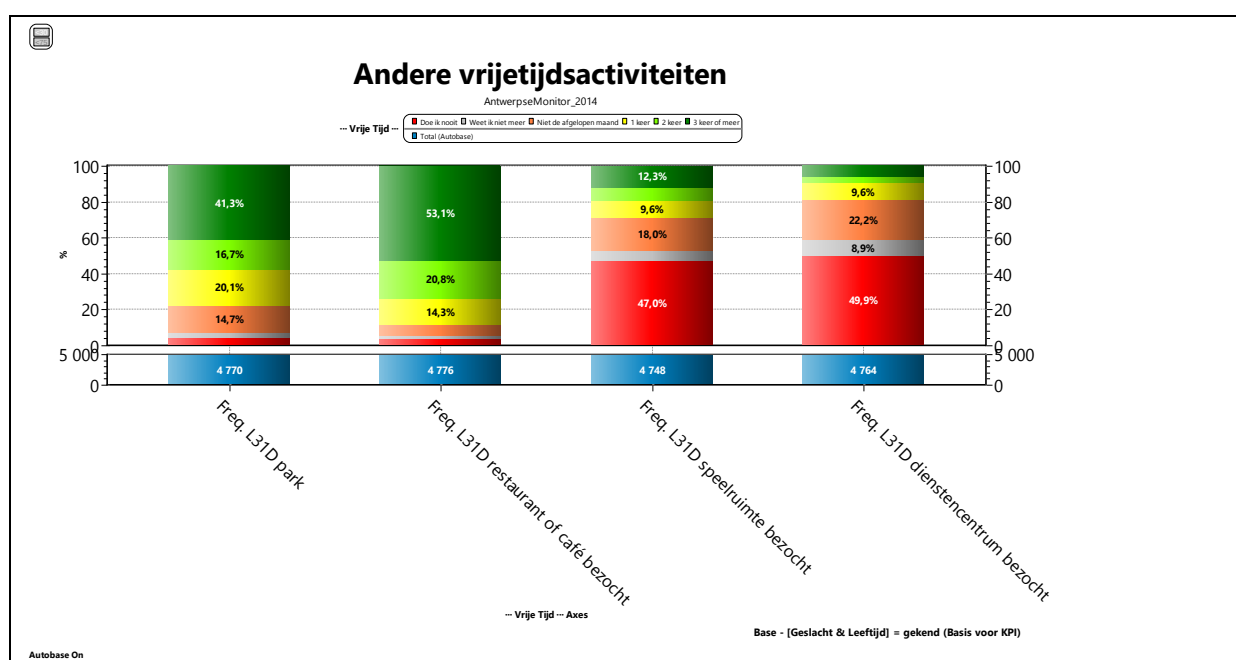
- een park bezocht
- een restaurant of café bezocht
- een speelruimte voor kinderen bezocht
- een dienstencentrum bezocht

Deze items worden mee opgenomen in de vraag naar cultuurparticipatie: hoe vaak hebt u de afgelopen maand in uw vrije tijd.

We zien dat in 2014 gedurende de afgelopen maand:

- 41,3% 3 keer of meer een park bezocht
- 53% 3 keer of meer een restaurant of café bezocht
- 12,3% 3 keer of meer een speelruimte voor kinderen bezocht
- 6% 3 keer of meer een dienstencentrum bezocht

Grafiek 75: frequentie andere vrijetijdsactiviteiten, 2014

Quasi niemand bezoekt nooit een park en restaurant of café. Daarentegen bezoekt 47% nooit een speelruimte voor kinderen en 50% nooit een dienstencentrum. Bij deze twee laatste spelen respectievelijk het hebben van kinderen en de leeftijd een rol. De volgende twee tabellen geven dit duidelijk weer.

Respondenten met kinderen bezoeken significant meer en vaker een speelruimte.

Tabel 10: afgelopen maand speelruimte voor kinderen bezocht naar gezinssituatie

		Gezinssituatie					
L31D speelruimte bezocht	Total (Autobase)	alleenwonend zonder kinderen	alleenwonend met kinderen	samenwonend met partner zonder kinderen	samenwonend met partner met kinderen	inwonend bij (groot)ouders of familie	Andere:...
Total (Autobase)	4 689	900	209	1 356	1 431	649	143
Row %	100,00%	19,20%	4,50%	28,90%	30,50%	13,80%	3,10%
Doe ik nooit	2 207	567	78	808	371	310	72
%	47,10%	63,10%	37,30%	59,60%	25,90%	47,80%	50,50%
Weet ik niet meer	267	43	11	79	80	47	6
%	5,70%	4,80%	5,20%	5,90%	5,60%	7,20%	4,00%
Niet de afgelopen maand	844	148	36	219	250	161	29
%	18,00%	16,40%	17,30%	16,20%	17,50%	24,80%	20,20%
1 keer	448	60	30	99	179	61	19
%	9,60%	6,70%	14,20%	7,30%	12,50%	9,50%	13,10%
2 keer	344	33	15	59	197	34	5
%	7,30%	3,70%	7,30%	4,30%	13,80%	5,30%	3,30%
3 keer of meer	580	48	39	91	354	35	13
%	12,40%	5,30%	18,60%	6,70%	24,70%	5,40%	8,90%
Ref	>95%+	<95%	>95%-				

Respondenten vanaf 66 jaar bezoeken significant meer en frequenter een dienstencentrum.

Tabel 11: afgelopen maand dienstencentrum bezocht naar leeftijd

		Leeftijd						
L31D dienstencentrum bezocht	Total (Autobase)	16 - 25	26 - 35	36 - 45	46 - 55	56 - 65	66 - 75	76 +
Total (Autobase)	4 764	720	894	816	827	718	545	244
Row %	100,00%	15,10%	18,80%	17,10%	17,40%	15,10%	11,40%	5,10%
Doe ik nooit	2 376	345	452	397	464	374	241	104
%	49,90%	48,00%	50,50%	48,60%	56,10%	52,00%	44,10%	42,60%
Weet ik niet meer	422	76	105	77	71	53	30	10
%	8,90%	10,60%	11,70%	9,40%	8,50%	7,40%	5,50%	4,20%
Niet de afgelopen maand	1 059	186	204	212	166	140	106	45
%	22,20%	25,90%	22,90%	25,90%	20,10%	19,50%	19,50%	18,30%
1 keer	460	71	83	86	70	69	54	26
%	9,60%	9,90%	9,20%	10,60%	8,50%	9,60%	9,90%	10,80%
2 keer	156	21	23	13	24	27	36	12
%	3,30%	2,90%	2,60%	1,60%	3,00%	3,80%	6,50%	4,80%
3 keer of meer	292	20	27	32	32	56	79	47
%	6,10%	2,80%	3,10%	3,90%	3,80%	7,80%	14,40%	19,40%
Ref	>95%+	<95%	>95%-					

Een trendanalyse leert ons dat parkbezoek een stijgende en restaurant/café bezoek een dalende trend kennen.

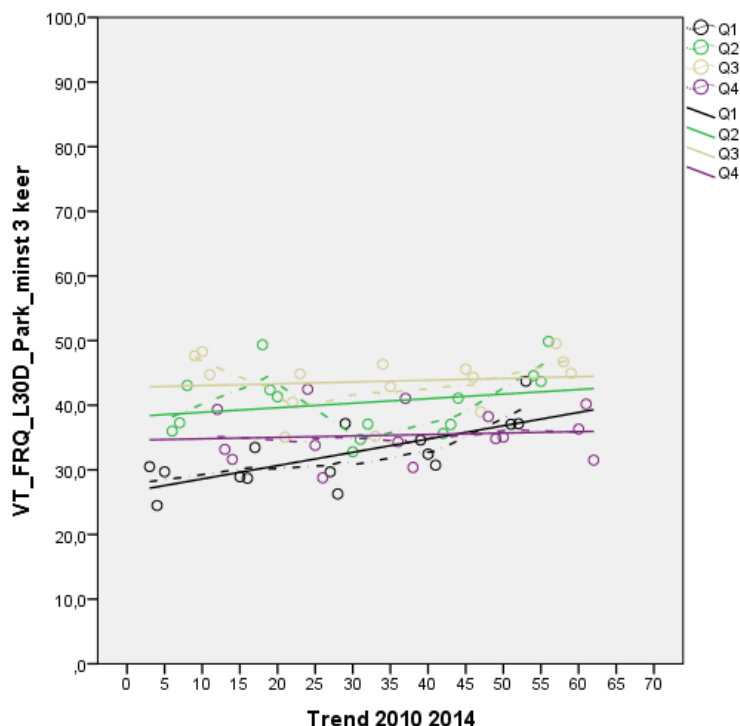
Omdat de bezoekenintensiteit van park en restaurant/café enerzijds en van speelruimte en dienstencentrum anderzijds zeer verschillend zijn, wordt de trendanalyse voor park en restaurant/café bezoek uitgevoerd op minstens 3 keer de afgelopen maand. Voor speelruimte en dienstencentrum nemen we hiervoor minstens 1 keer de afgelopen maand.

Grafiek 76: trends andere vrijetijdsactiviteiten

	gemidd % meer dan 1 gebruik per week	Trend % evolutie per maand	seizoen
bezoek ... minstens	2014		
Park 3 keer per maand	42%	0,09%	lichte stijging, sterke stijging in wintermaanden JA +10% in zomer
Restaurant/café 3 keer per maand	54%	-0,06%	tot 2012 daling, in 2014 op niveau 2011 JA +5% in zomer
Speelruimte 1 keer per maand	30%		JA -7% in winter
Dienstencentrum 1 keer per maand	21%		geen

Heel wat Antwerpenaren gaan minstens 1 keer om de maand naar een park of op café/restaurant. Het percentage dat naar het park gaat of naar café/restaurant wijzigt niet zo veel de laatste jaren. Qua intensiteit zien we wel een trend. Het parkbezoek stijgt echter voornamelijk van januari tot en met maart. Dit lijkt op het eerste zicht vreemd maar heeft mogelijk te maken met een stijging van het aantal sporters, joggers en lopers die in deze maanden de benen strekken in de parken. Iemand die minstens eenmaal per week loopt komt immers bijna voor 50% minstens 3 keer per maand in een park in de eerste 3 maanden van het jaar, ten opzichte van maar 30% voor niet lopers/joggers. In de zomer stijgt het parkbezoek en wordt het relatieve verschil tussen sporters en niet sporters kleiner.

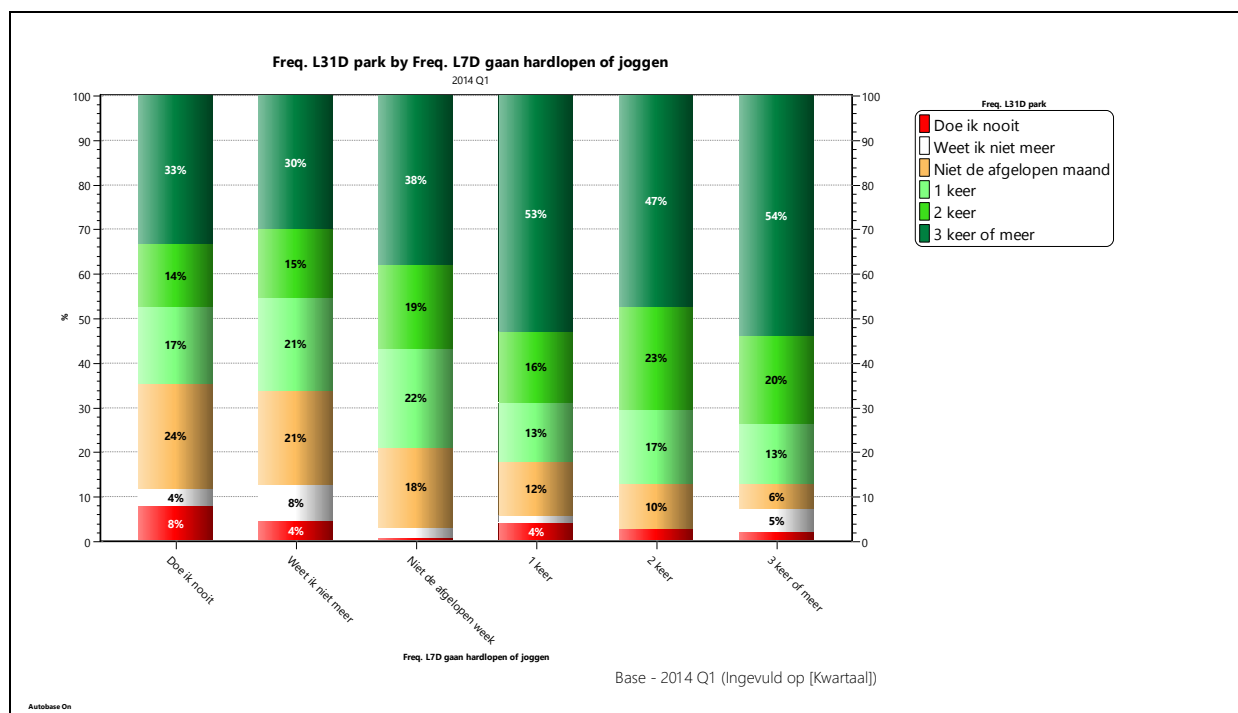
Grafiek 77: trend minstens 3 keer park bezocht afgelopen maand, per kwartaal

Bovendien is de sterkste stijging in de winter.

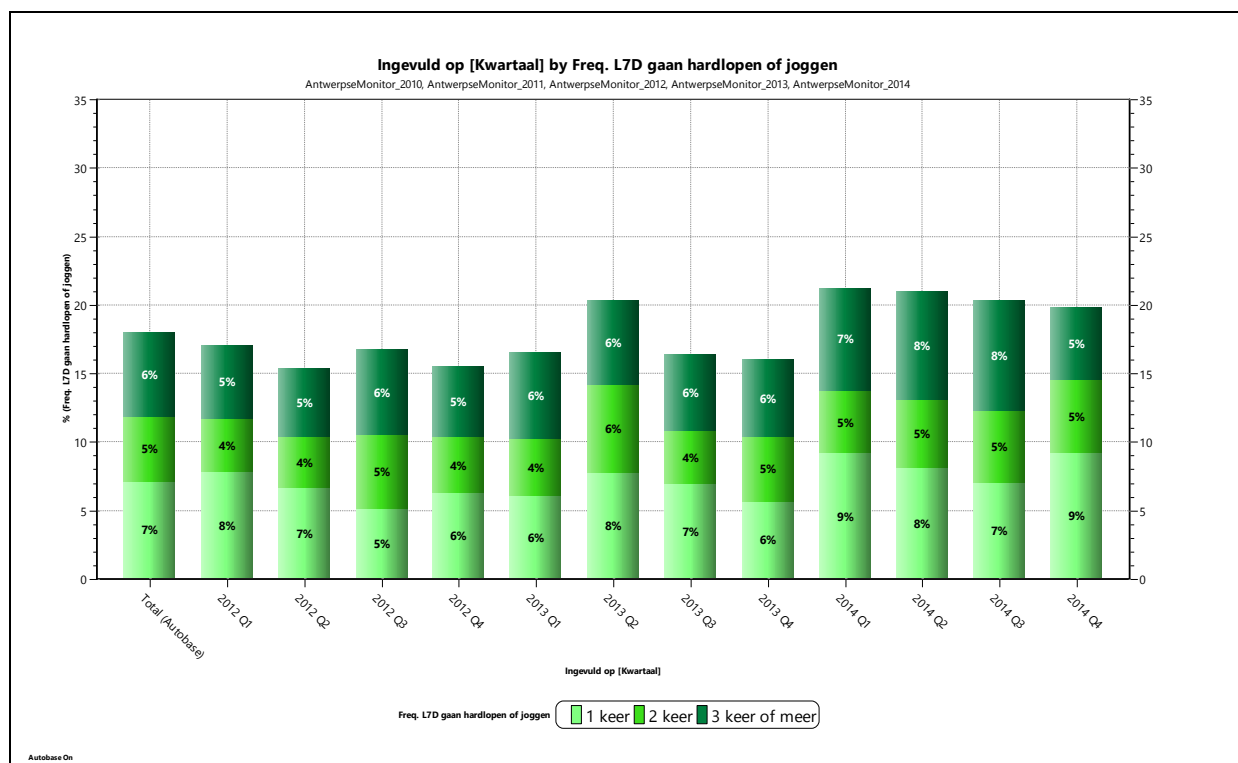
De volgende grafiek geeft het verband weer tussen gaan joggen/hardlopen en de frequentie van parkbezoek van januari tot en met maart.

Grafiek 78: frequentie parkbezoek naar frequentie joggen/hardlopen, 2014 Q1

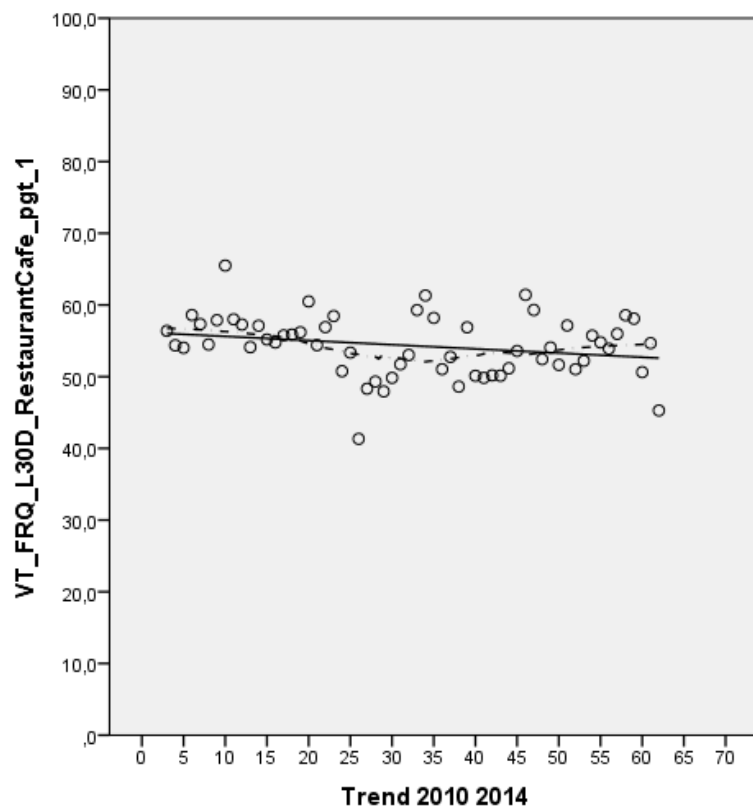

We zien dat de frequentie van joggen/hardlopen in de kwartalen van 2014 hoger ligt dan in de kwartalen ervoor.

Grafiek 79: frequentie hardlopen/joggen (1, 2, 3 keer of meer) per kwartaal, 2012-2014

Grafiek 80: trend restaurant/café bezoek laatste maand , minstens 3 keer

9. Sterk bestuurd stad

Binnen het thema ‘sterk bestuurd stad’ bespreken we de resultaten van mediagebruik en tevredenheid over het stadsbestuur.

De resultaten op voldoende geïnformeerd, kennis en gebruik van stadsdiensten en het imago van de stad Antwerpen worden in deel 2 bij de ad hocs beschreven.

9.1. Mediagebruik en bezit en gebruik van multimedia

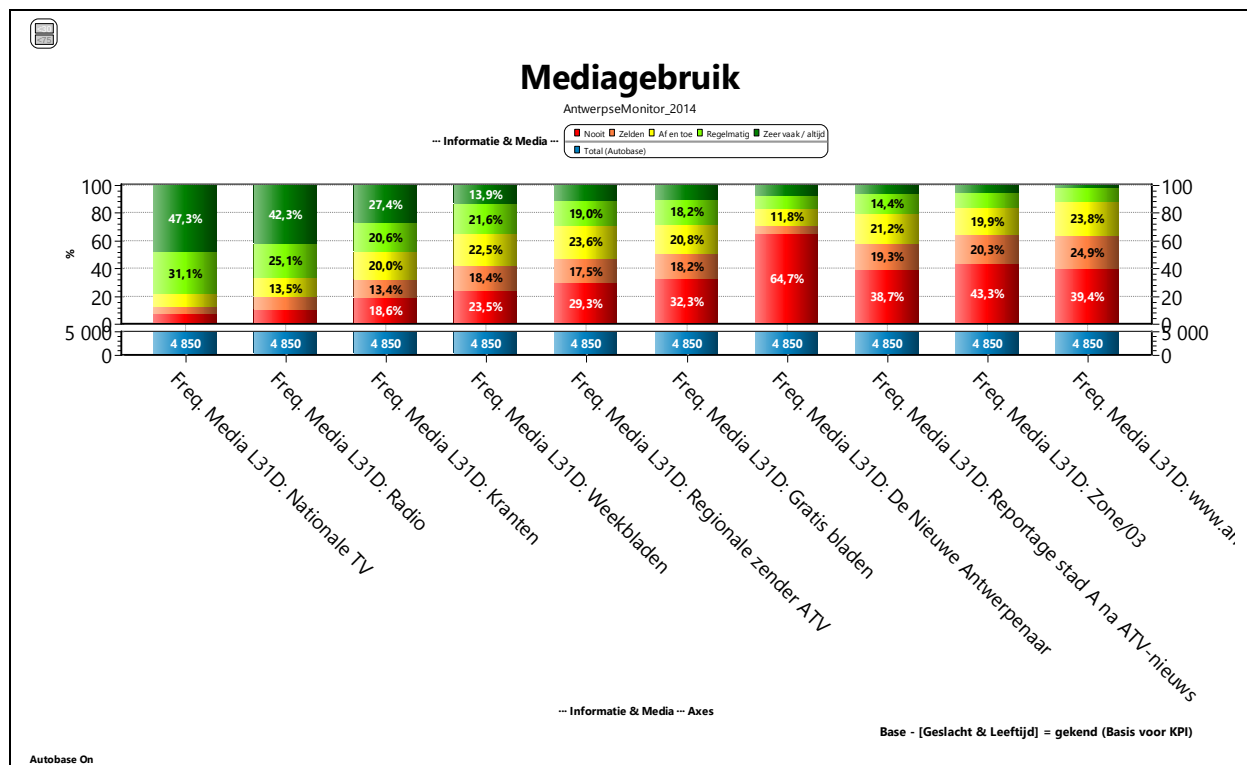
Het mediagebruik van de Antwerpen brengen we via de monitor in kaart via de vraag hoe vaak zij bepaalde media gebruiken. De referentieperiode is de afgelopen maand en de antwoordschaal is: nooit, zelden, af en toe, regelmatig en zeer vaak/altijd.

De media die bevraagd worden zijn:

- De Nieuwe Antwerpenaar (midden 2014 aangepast in A-blad)
- Kranten
- Weekbladen
- Gratis bladen zoals de Streekkrant, Passe-Partout,...
- Zone/03 (aangepast naar DM.City)
- Reportage van de stad Antwerpen na het ATV-nieuws (voorheen: De Nieuwe Antwerpenaar op ATV)
- Regionale zender ATV
- Nationale TV zoals één, VTM,...
- www.antwerpen.be
- Radio

In 2014 zijn de meest frequent gebruikte media de nationale TV, radio en kranten.

Grafiek 81: frequentie mediagebruik laatste maand, 2014

Daarnaast bekijken we ook hoeveel Antwerpenaren internet, social media, smartphone e.d. bezitten en hoe frequent zij dit gebruiken.

We vragen hoe vaak de respondenten de volgende zaken de laatste maand gebruikt hebben:

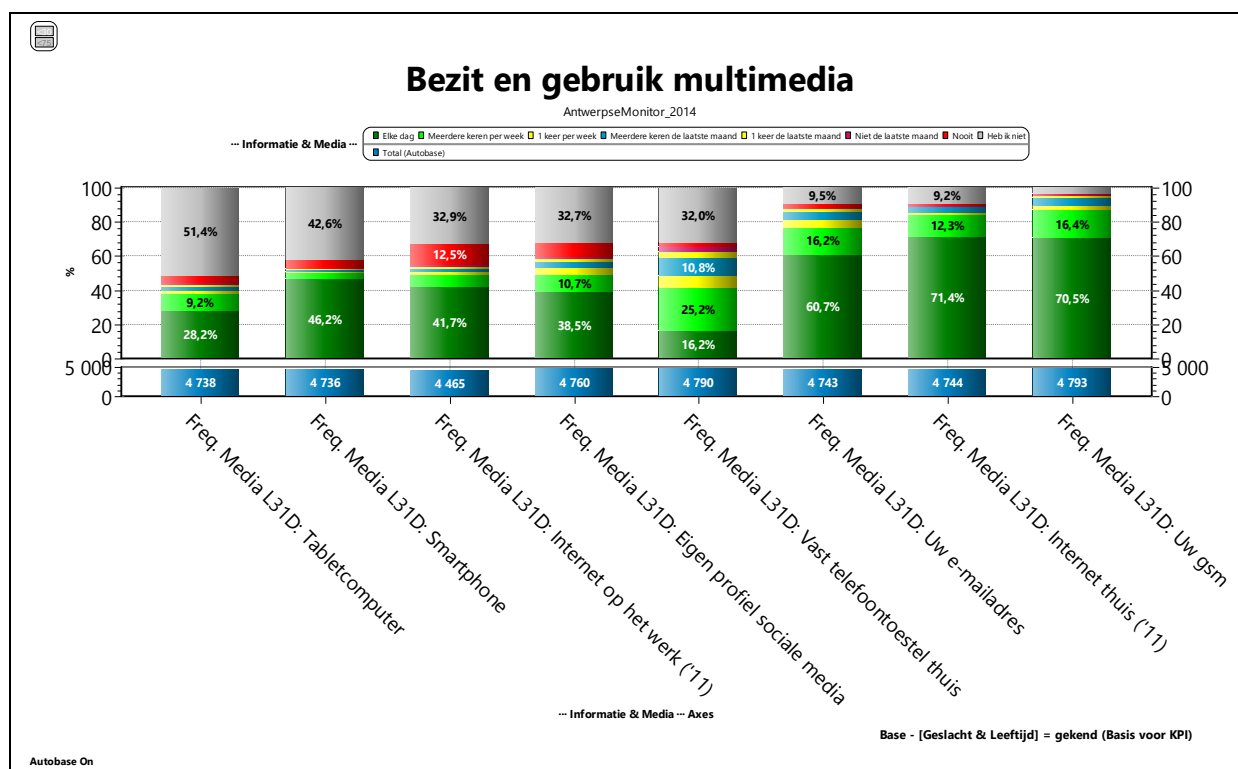
- een vast telefoontoestel thuis
- internet thuis
- internet op het werk
- een gsm
- een e-mailadres
- een eigen profiel op sociale media zoals Facebook, Twitter,...
- een smartphone
- een tabletcomputer (zoals iPad,...)

De antwoordmogelijkheden zijn: heb ik niet, elke dag, meerdere keren per week, één keer per week, meerdere keren de laatste maand, één keer de laatste maand, niet de laatste maand, nooit.

We zien dat in 2014:

- 91% heeft internet thuis en 71,4% gebruikt dit dagelijks
- bijna iedereen heeft een gsm en 70,5% gebruikt die dagelijks
- 32% heeft geen vaste lijn meer thuis
- 32,7% heeft geen profiel op sociale media
- bijna 60% heeft een smartphone en bijna 50% heeft een tabletcomputer

Grafiek 82: bezit en gebruik multimedia laatste maand, 2014

Specifieke analyses op media en multimediagebruik werken we in deel 3 verder uit.

Het gebruik van media en multimedia is sterk leeftijdsgebonden. Uit analyse bleek dan ook dat om de trends van media en mediagebruik beter te begrijpen het nodig is om leeftijd mee in de analyse op te nemen. Niet alleen zijn er sterke verschillen tussen de leeftijdscategorieën qua mediagebruik maar ook de mate dat dit evolueert binnen verschillende leeftijden kan verschillende resultaten opleveren.

De tabel op de volgende bladzijde geeft de trends en seizoenseffecten weer van het mediagebruik van 2010 tot en met de eerste maanden van 2015. Hierin wordt weergegeven:

- het gemiddeld percentage voor alle jaren van regelmatige gebruikers per medium;
- het trendpercentage per maand;
- de beschrijving van de trend;
- het seizoenseffect;
- het verband van de gebruiksfrequentie met leeftijd;
- de trend per leeftijd.

In de daaropvolgende bladzijden worden de trendgrafieken per medium getoond.

Tabel 12: trends en seizoenseffecten media, 2010-2014

	gemiddeld % regelmatig	Trend % per maand		Seizoens- effect	Leeftijd	Trend volgens leeftijd
De Nieuwe Antwerpenaar / A-blad	36%	-0,22%	sterke daling bij overgang naar A-blad	geen	freq hoger met leeftijd	sterkere daling bij 25 tem 65j
Gratis bladen	34%	-0,17%	sterke daling	geen	freq hoger met leeftijd	sterkere daling bij 25 tem 65j
Zone03/DM.City	22%	-0,18%	sterke daling	geen	freq hoger met leeftijd	sterke daling bij -40j & -25j
DNA op ATV	18%		daling tot 2013, vanaf 2014 stijging	geen	freq hoger met leeftijd	stijging bij jongeren, curve bij ouderen
ATV	31%	-0,07%	lichte daling	geen	freq hoger met leeftijd	gelijke daling voor alle leeftijden
Antwerpen.be	12%		geen trend	geen	freq hoger met leeftijd	convergentie daling bij -25 en stijging bij +65
Kranten	50%	-0,09%	daling	geen	freq hoger met leeftijd	sterke daling bij -25j
Weekbladen	42%	-0,26%	sterke daling	meer in winter	hoger freq vanaf 40j	sterke daling bij -40j & -25j
Radio	68%	-0,06%	lichte daling	geen	freq hoger met leeftijd	gelijke daling voor alle leeftijden
Nationale TV	79%		geen trend	geen	hoger freq vanaf 40j	lichte daling bij jongeren

Voor bijna alle media geldt een sterke daling met uitzondering van antwerpen.be, al stellen we daar gelijktijdig een daling van het gebruik door jongeren en een stijging bij ouderen vast, en nationale TV (met een lichte daling bij jongeren en een stijging bij ouderen). De reportage van de stad Antwerpen na het nieuws op ATV is het programma van de stad (voorheen De Nieuwe Antwerpenaar op ATV, nu nog gecodeerd als DNA op ATV). Het programma kende een sterke daling tot de introductie van de nieuwe format als een reportage van de stad. Bovendien wordt de nieuwe reportage op een andere moment uitgezonden, namelijk na het nieuws op ATV. Sindsdien zien we terug een stijging.

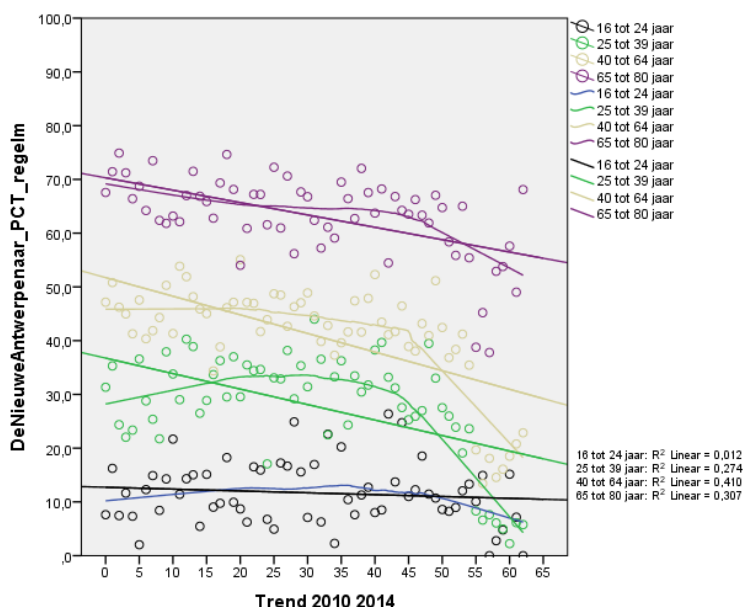
In onderstaande trendgrafieken geven we de evoluties weer per leeftijdscategorie. Daar waar de trend niet lineair is, zoals bijvoorbeeld met betrekking tot DNA op ATV, geven we naast de lineaire trend ook de zogenaamde LOESS curve weer⁵. Deze geeft een meer accurate voorstelling van de trend met betrekking tot niet-lineaire relaties. Enkel het percentage dat regelmatig de media gebruikt wordt weergegeven. We bespreken eerst de regionale media, nadien de nationale.

We bekijken eerst de trends bij De Nieuwe Antwerpenaar, sinds april 2014 A-blad. In april 2014 werd het magazine De Nieuwe Antwerpenaar dat via huis-aan-huisbedeling werd verspreid, vervangen door het magazine A-blad dat gericht bedeed wordt aan bewoners vanaf 65 jaar. In een aantal punten zoals bibliotheken, districtshuizen e.a. wordt een beperkte oplage van A-blad via displays aangeboden.

De trendgrafiek toont ons duidelijk een daling die zich inzet in 2014. We zien:

- bij de 16-24 jarigen, bij wie de gebruiksfrequentie sowieso al laag was bij De Nieuwe Antwerpenaar, blijkt de daling in sommige maanden de 0% te benaderen.
- bij de 25-39 en 40-64 jarigen merken we de grootste daling op;
- hoewel de 65-80 jarigen de specifieke doelgroep zijn van A-blad, zet zich daar ook een vrij sterke daling in.

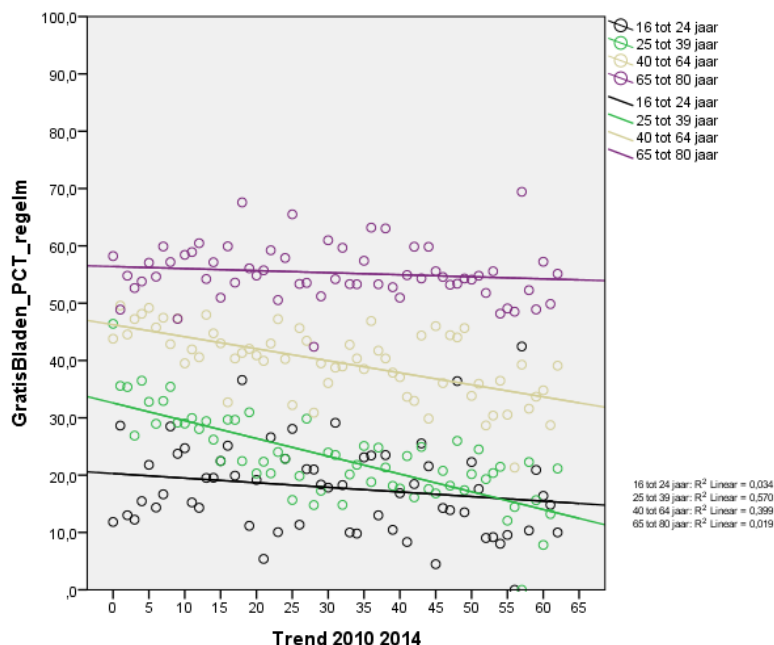
Grafiek 83: trend regelmatig gebruik De Nieuwe Antwerpenaar – A-blad

⁵ LOESS-curve: iteratief een meest passende trendlijn geschat op basis van verschillende kleinere segmenten van de tijdsperiode.

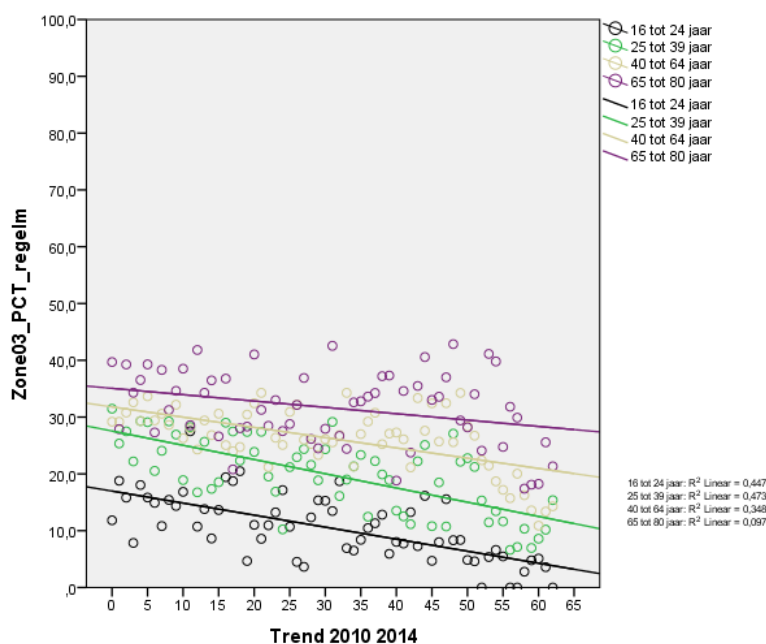
Bij gratis bladen zien we enkel een daling bij de leeftijdsgroepen tussen de 25 en 64 jaar. Bij de 25-39 jarigen zien we de sterkste daling, waarbij de frequentie daalt onder het niveau van dat bij de 16-24 jarigen. Verder zien we ook bij gratis bladen een groot verschil in gebruiksfrequentie tussen de verschillende leeftijdsgroepen, waarbij ook hier het laagste gebruik zich situeert bij de 16-24 jarigen.

Grafiek 84: trend regelmatig gebruik gratis bladen

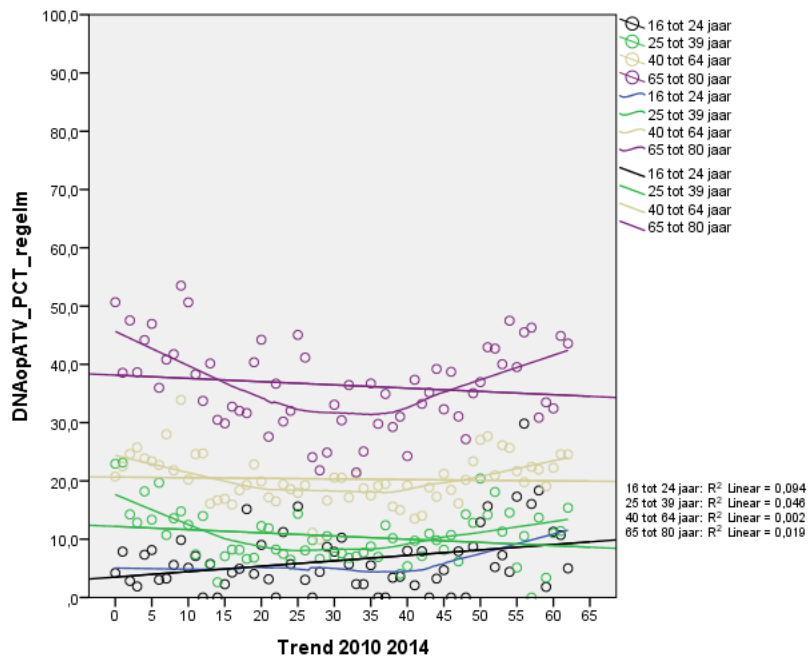
Zone/03, sinds 2014 DM.City, wordt als gratis blad apart bevraagd. De gebruiksfrequentie ligt algemeen lager dan bij de vorige twee media. De daling is ongeveer gelijk bij de verschillende segmenten.

Grafiek 85: trend regelmatig gebruik Zone/03 – DM.City

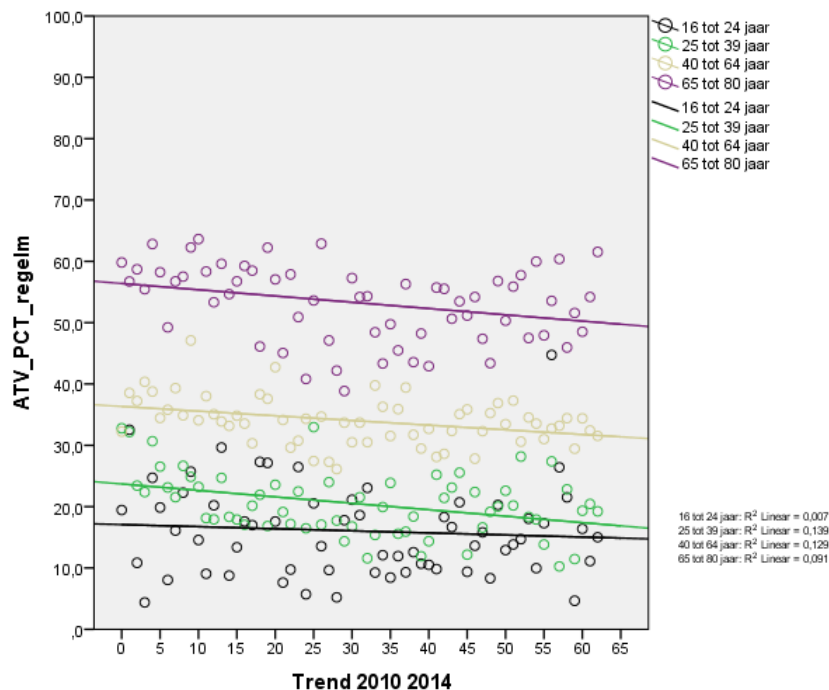
Wat de reportage op ATV (voorheen De Nieuwe Antwerpenaar op ATV) betreft, zien we zoals we hierboven al hebben aangehaald, een stijging in de kijkfrequentie. De stijging situeert zich bij alle leeftijdsgroepen. En de groep 16-24 jarigen haalt de 25-39 jarigen in.

Grafiek 86: trend regelmatig gebruik reportage op ATV

De gebruiksfrequentie van de zender ATV daalt licht. Enkel bij de 16-24 jarigen blijft het gebruik vrij stabiel, maar laag.

Grafiek 87: trend regelmatig gebruik regionale zender ATV

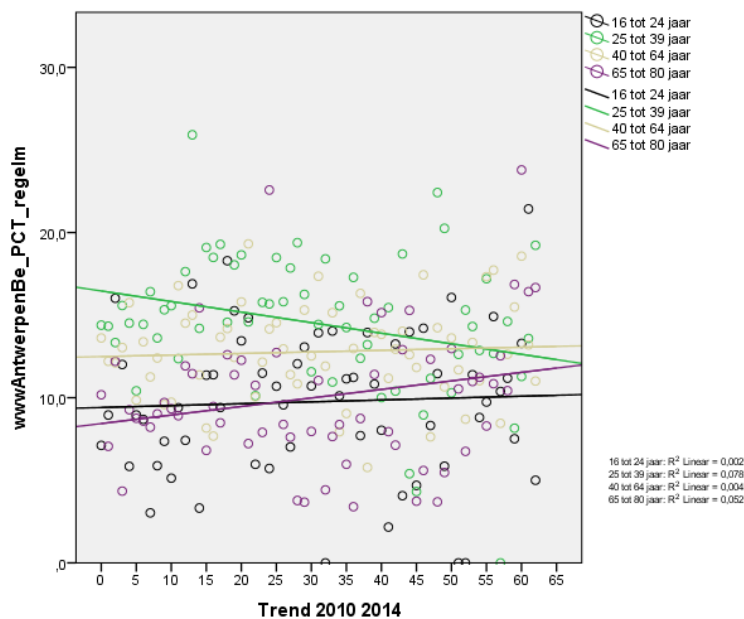

Bij de antwerpen.be vinden we verschillende bewegingen afhankelijk van de leeftijdscategorie:

- 16-24 jarigen: vrij stabiel;
- 25-39 jarigen: daling;
- 40-64 jarigen: vrij stabiel, parallel aan de trend van de jongste categorie;
- 65-80 jarigen: stijgende trend, komt op gelijk niveau als het gebruik door de 25-39 jarigen.

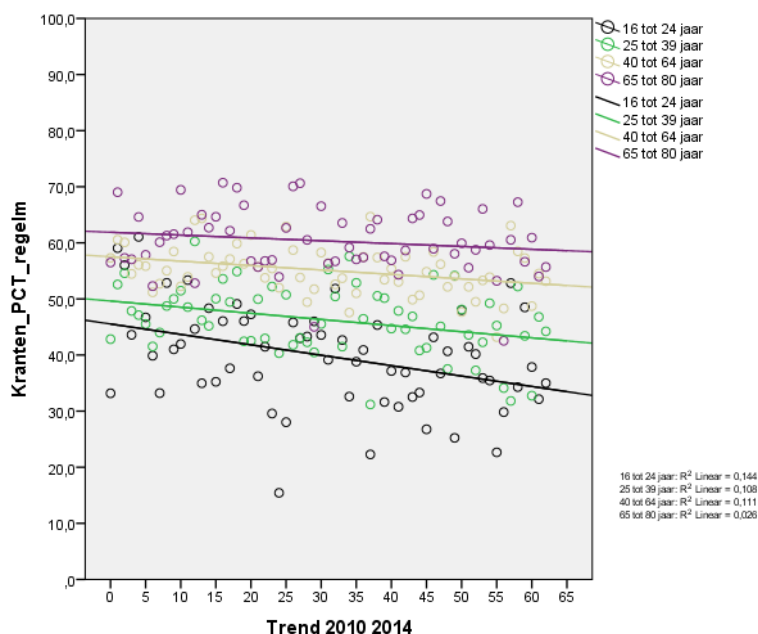
Aandachtspunt bij deze grafiek: omdat het percentage regelmatige gebruikers zo laag ligt, is voor de zichtbaarheid de schaal van de grafiek tot 30% beperkt (bij de vorige is dit 100%)?

Grafiek 88: trend regelmatig gebruik www.antwerpen.be

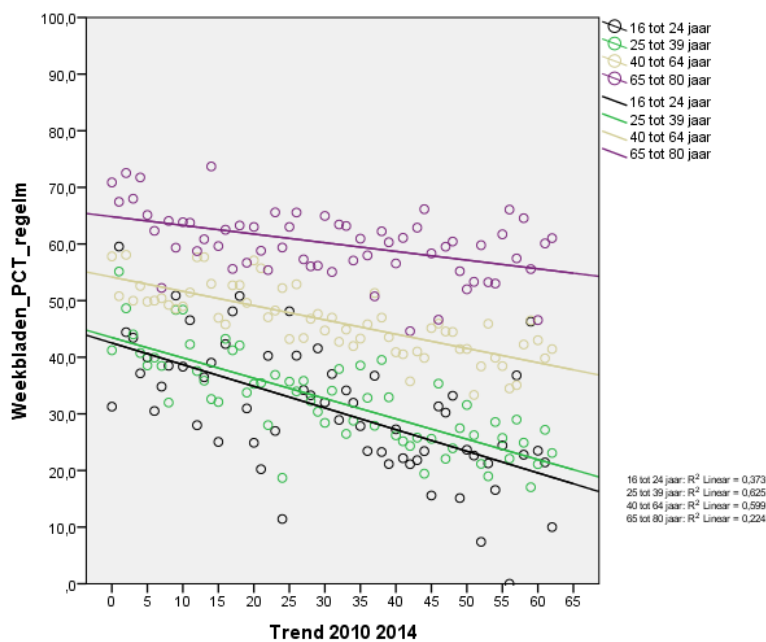
Ook de kranten ontsnappen niet aan de dalende tendens qua mediagebruik. Enkel bij de groep 65-80 jarigen blijft het gebruik vrij stabiel (tot licht dalend).

Grafiek 89: trend regelmatig gebruik kranten

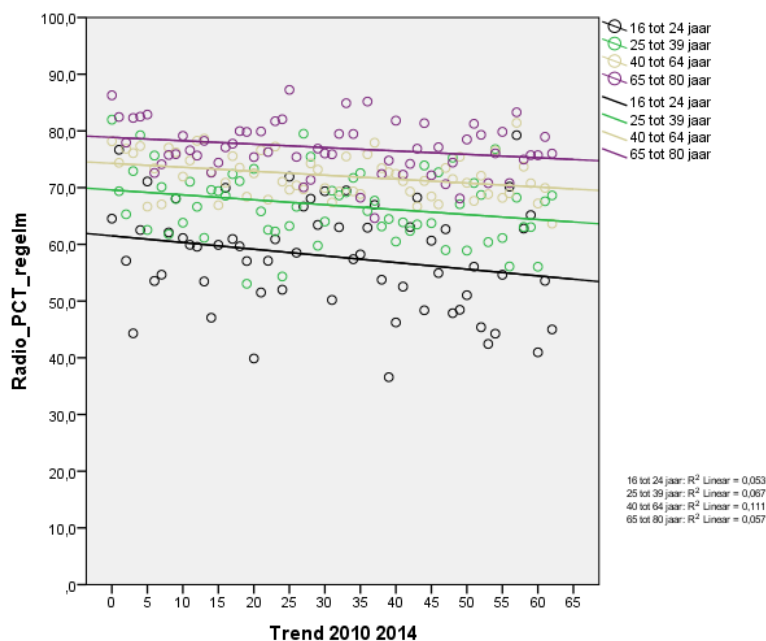
Weekbladen kennen een sterke daling. De minst sterke daling doet zich voor bij de 65-80 jarigen.

Grafiek 90: trend regelmatig gebruik weekbladen

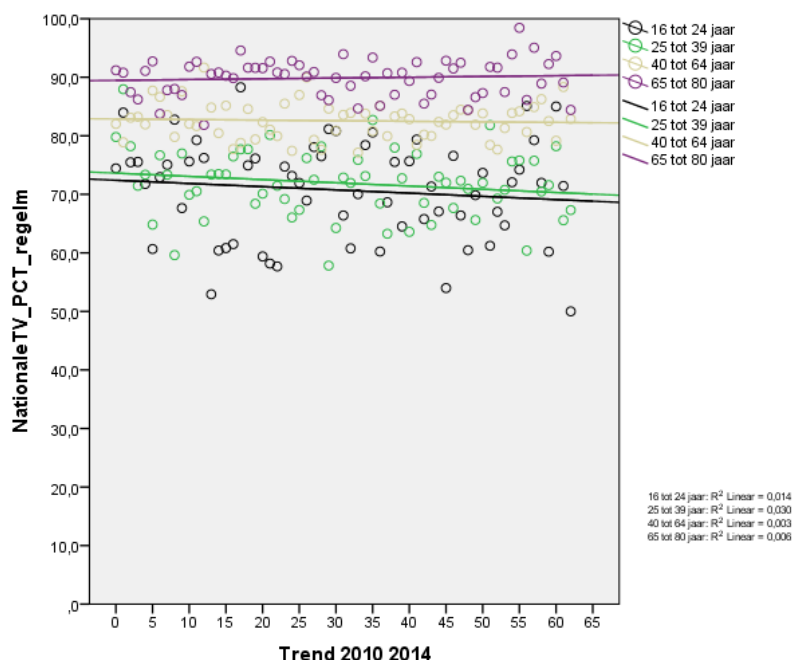
Ook de radio ontsnapt niet aan de negatieve tendens en kent een lichte daling.

Grafiek 91: trend regelmatig gebruik radio

Ten slotte gaan we na of ook de nationale TV onderhevig is aan de dalende trend. Hier zien we enkel bij de twee jongste leeftijdsgroepen een lichte daling. Bij de 40-64 jarigen blijft het stabiel en bij de 65-80 jarigen zien we zelfs een lichte stijging.

Grafiek 92: trend regelmatig gebruik nationale TV

Net zoals bij het mediagebruik, is het noodzakelijk om de leeftijd te betrekken in de trendanalyses om deze beter te kunnen interpreteren.

Tabel 13: trends en seizoenseffecten gebruik multimedia

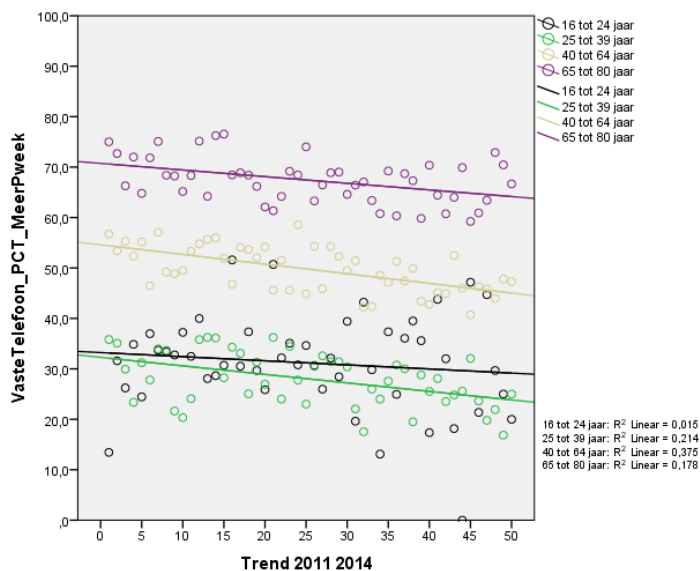
	gemidd % > 1 keer gebruikt per week		trend % evolutie per maand		sei- zoen	leeftijd	trend*lft
	2011	2014	-				
vaste telefoon	46%	42%	0,1 2%	lichte daling	geen	hoger met leeftijd	gelijke daling alle leeftijden
GSM	85%	86%		geen trend	geen	lager op leeftijd +65	daling jongeren, stijging ouderen
Smartphone	17%	49%	0,8 9%	sterke stijging	geen	sterk lager op leeftijd +65	scherpe stijging 16-38j, lichte stijging +65
Internet thuis	77%	83%	0,1 6%	lichte stijging	geen	lager met leeftijd	stijging bij ouderen, maximaal stabiel bij jongeren
Internet werk	42%	48%	0,1 4%	lichte stijging	geen	lager met leeftijd	gelijke stijging beroepsleeftijden
e-mail	73%	76%	0,0 9%	zeer lichte stijging	geen	lager met leeftijd	scherpe daling bij jongeren onder niveau 25-39j
profiel sociale media	37%	48%	0,2 9%	lichte stijging	geen	frq hoger met leeftijd	maximum bij jongeren, scherpe stijging 25-39j, lichte stijging 65+
tabletcomputer	6%	37%	0,8 3%	sterke stijging	geen	lager voor leeftijd +65	gelijke sterke stijging jonger dan 65, lichte stijging 65+

Omdat de verschillen tussen de jaren zo groot zijn, hebben we de trends niet berekend op het gemiddelde, maar op het percentage dat meer dan één keer het toestel of medium gebruikt.

De trends in de volgende grafieken zijn berekend op ‘meerdere keren per week’ gebruikt.

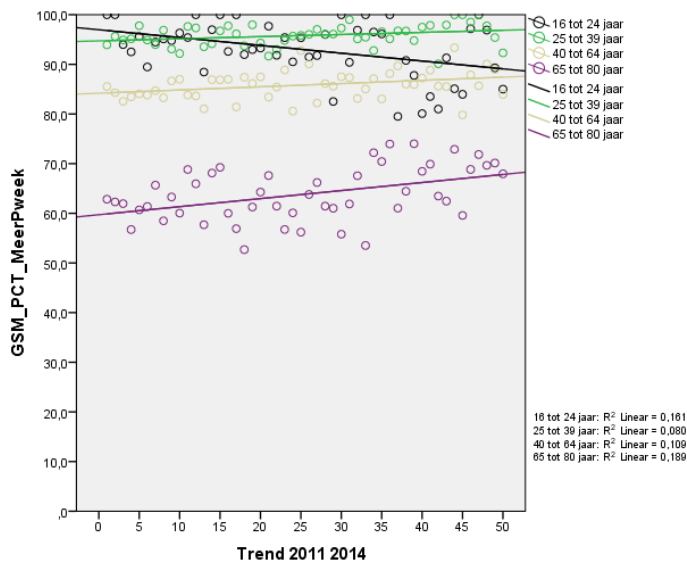
Het gebruik van een vaste telefoon daalt in alle leeftijdsgroepen ongeveer gelijk, behalve bij de 16-24 jarigen, waar het slechts licht daalt.

Grafiek 93: trend gebruik vaste telefoon per leeftijdsgroep

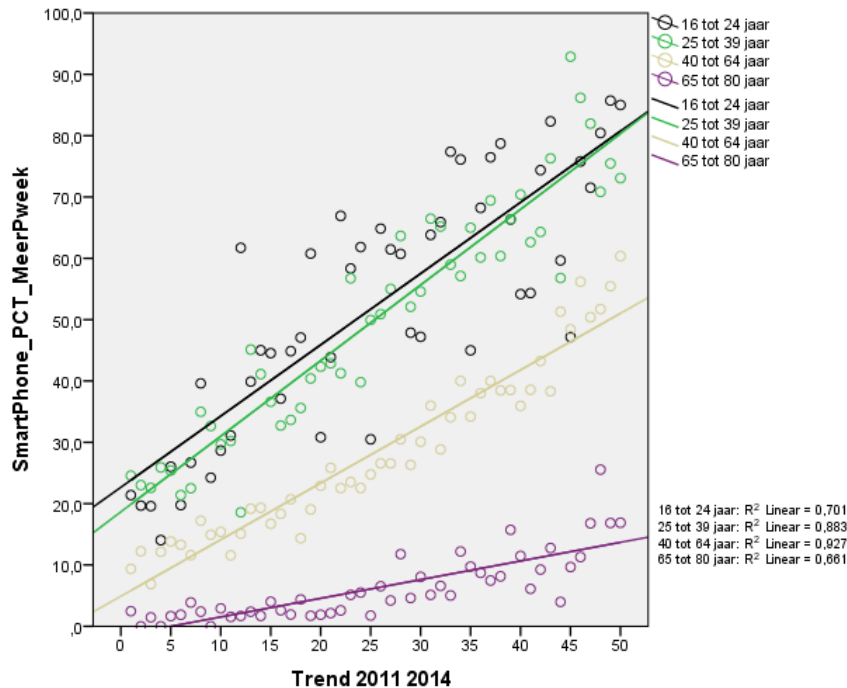
Het gebruik van gsm ligt zeer hoog. Bij de 65 tot 80 jarigen stijgt het gebruik het meest; bij de jongste groep daalt het van een quasi volledige saturatie van 100% in 2010 echter licht.

Grafiek 94: trend gebruik gsm per leeftijdsgroep

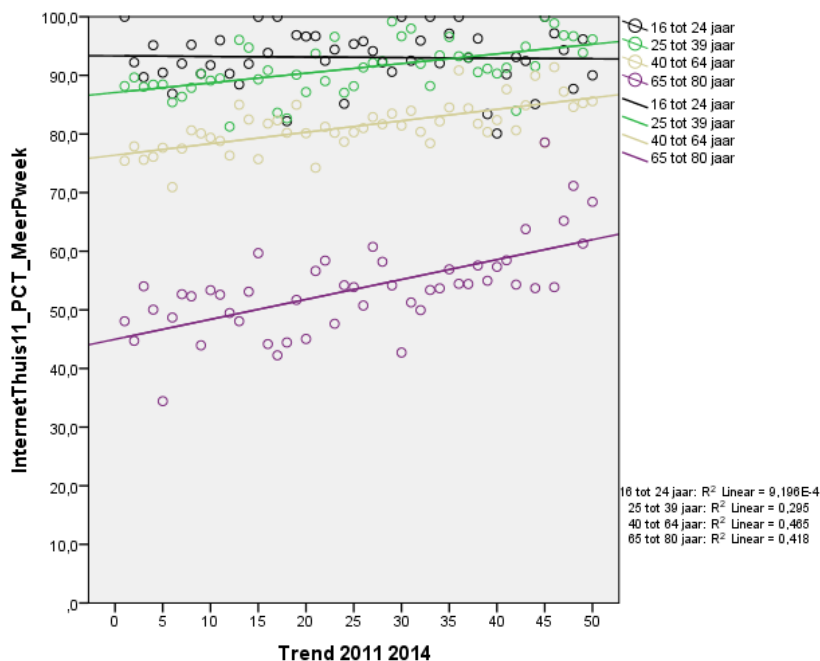
Het smartphonegebruik vertoont een opvallende divergerende trend. Het gebruik stijgt zeer sterk bij de 16 tot 39 jarigen (van ongeveer 20% in 2011 naar meer dan 80% eind 2014). Ook bij de 65-80 jarigen stijgt het gebruik van de smartphone, veel minder sterk en het ligt veel lager.

Grafiek 95: trend gebruik smartphone per leeftijdscategorie

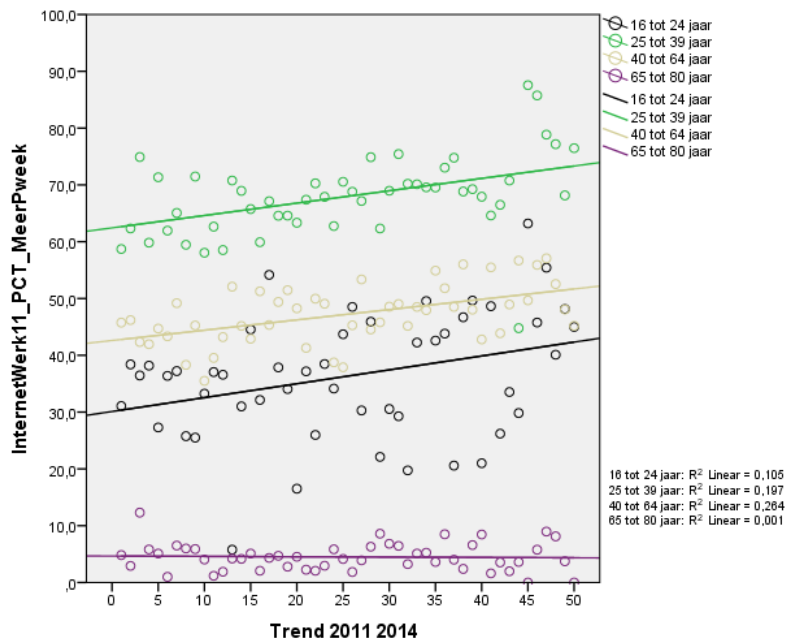
Vrijwel alle leeftijdsgroepen gebruiken vaak internet thuis. Zelfs bij de 65 tot 80 jarigen stijgt het internetgebruik thuis (45% in 2011 naar meer dan 60% eind 2014).

Grafiek 96: trend gebruik internet thuis per leeftijdscategorie

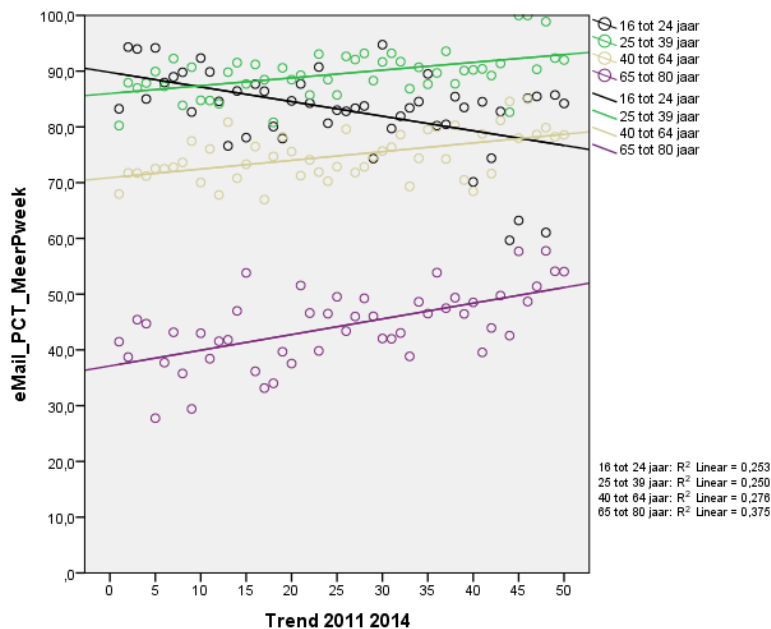
Ook internet op het werk kent een stijgende trend en bij de beroepsinactieven een stabiel laag percentage.

Grafiek 97: trend gebruik internet op het werk per leeftijdscategorie

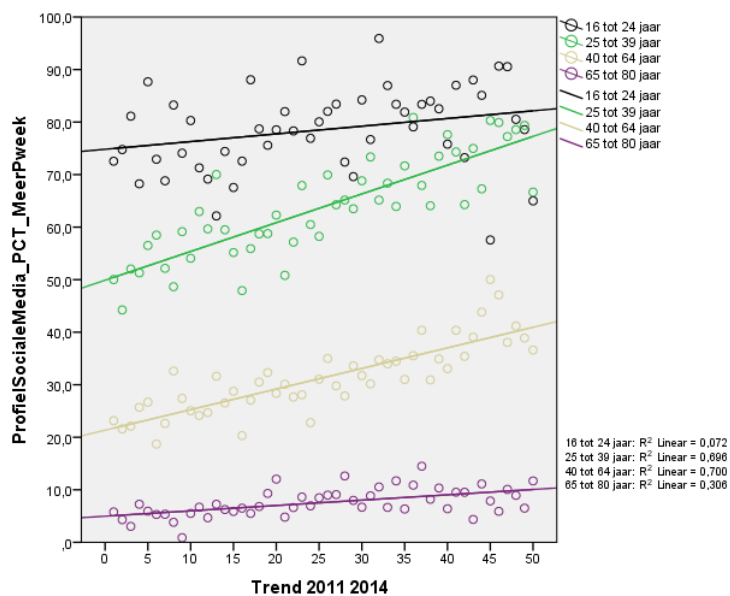
Het gebruik van een eigen e-mailadres stijgt voor alle leeftijdsgroepen behalve bij de 16 tot 24 jarigen, waar het regelmatig gebruik van e-mail van een quasi 100% naar de 80% evolueert.

Grafiek 98: trend gebruik e-mailadres per leeftijdscategorie

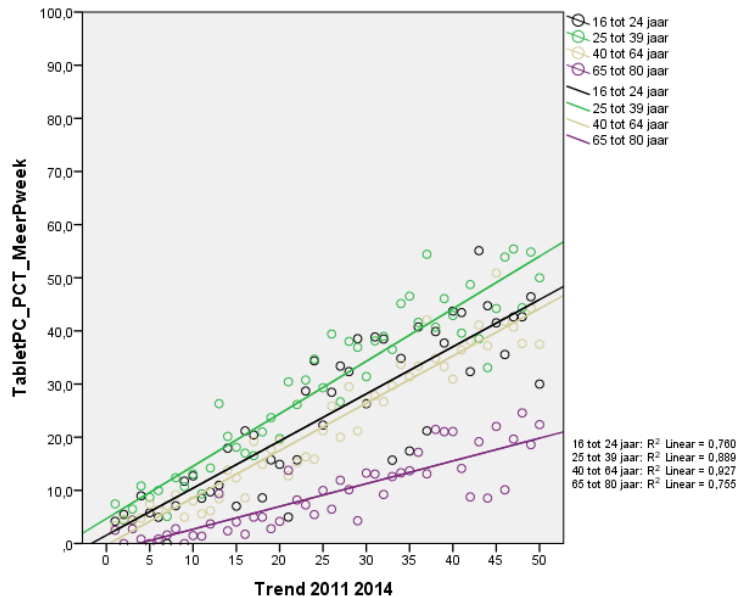
Het gebruik van sociale media zoals Facebook of Twitter stijgt sterk bij de 25 tot 39 jarigen, iets minder sterk bij de 40-64 jarigen en lichtjes bij de 16-24 en 65-80 jarigen.

Grafiek 99: trend gebruik sociale media per leeftijdscategorie

Tenslotte zien we bij het gebruik van een tabletcomputer divergerende trends: het gebruik stijgt bij alle leeftijdsgroepen, het sterkst bij de groepen van 16 tot 64 jaar.

Grafiek 100: trend gebruik tabletcomputer per leeftijdscategorie

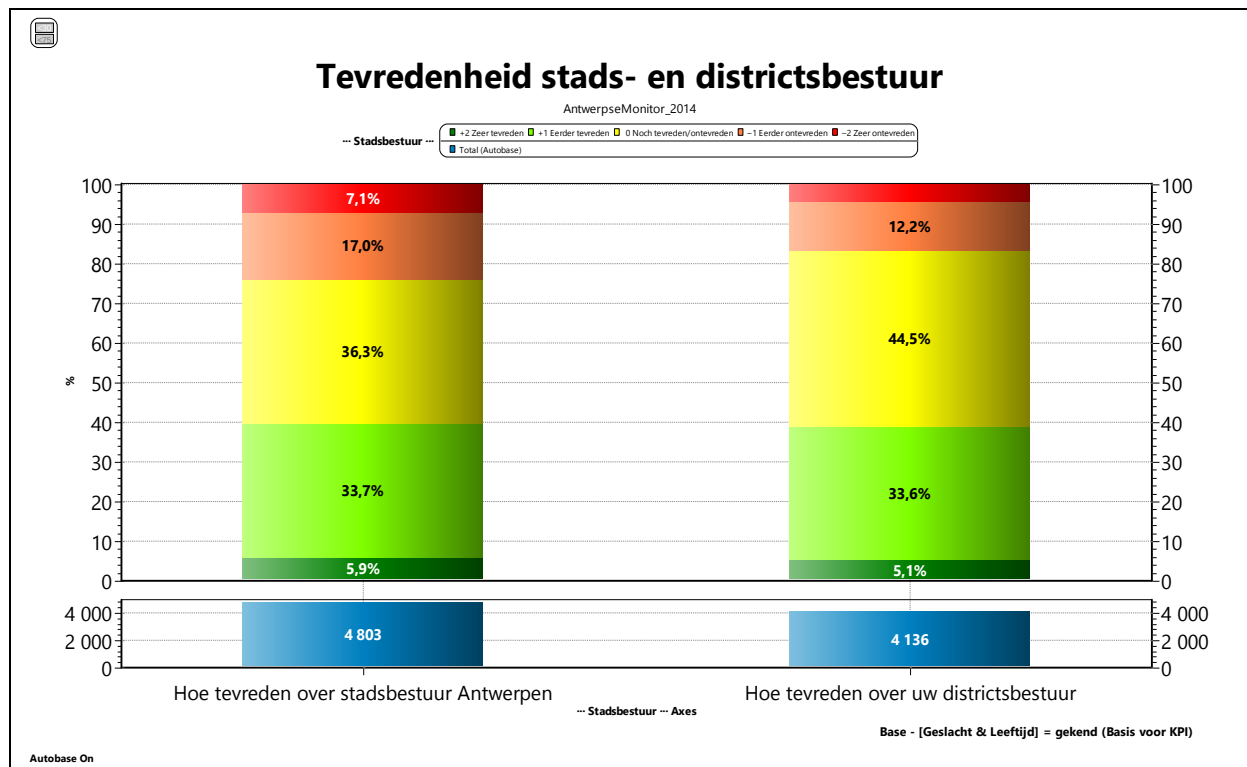

9.2. Tevredenheid stadsbestuur

Ten slotte peilt de Antwerpse monitor ook naar de tevredenheid over het stadsbestuur en het districtsbestuur.

In 2014 is bijna 40% eerder of zeer tevreden over het stadsbestuur en over het districtsbestuur. Ongeveer 24% is eerder of zeer ontevreden over het stadsbestuur en 17% is ontevreden over het districtsbestuur. Het sterkste verschil tussen de tevredenheid van het stadsbestuur en het districtsbestuur is echter de mate waarin de Antwerpenaren zich hierover een uitgesproken mening kunnen vormen. Voor het stadsbestuur situeren 36% van de respondenten zich in de categorie noch eens noch oneens, voor het districtsbestuur is dit 44,5%.

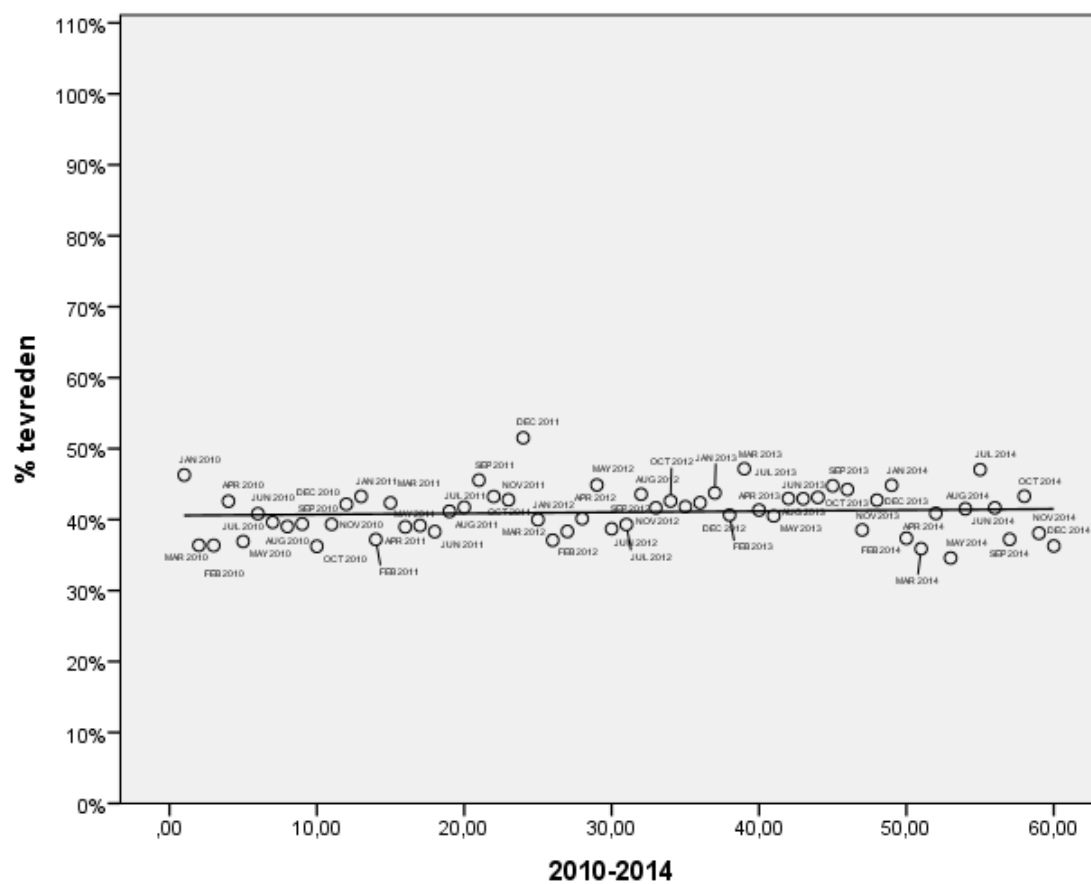
Grafiek 101: tevredenheid stads- en districtsbestuur, 2014

Omdat de vraag over de tevredenheid van het districtsbestuur pas vanaf 2013 in de monitor werd opgenomen, is een trendanalyse hiervan nog niet mogelijk. Voor de tevredenheid over het stadsbestuur kan dit wel.

Algemeen kent de tevredenheid over het stadsbestuur een vrij stabiele trend.

Grafiek 102: trend tevredenheid stadsbestuur

Deel 2 Resultaten van de variabele indicatoren van 2014

1. Inleiding

In dit deel van het jaarrapport Antwerpse monitor vind je de resultaten van de variabele of ad hoc indicatoren die in 2014 via de survey onderzocht werden. Waar relevant en mogelijk (omwille van het aantal respondenten) geven we profielanalyses weer.

Je vindt hier de resultaten van de volgende onderwerpen:

- Oosterweel
- Particulier autodelen
- Shoppen in Antwerpen
- Dagelijkse aankopen in buurtwinkels, supermarkten, nachtwinkels en lokale markt
- Kennis en bezoek evenementen
- Impact van evenementen op het imago van de stad Antwerpen
- Kennis en gebruik stedelijk infolijn, Blauwe Lijn, sluikstortlijn, ombudsvrouw, e-loket en telefonisch loket
- Voldoende geïnformeerd over verschillende thema's
- Kennis wijkagent
- Aanbod voorzieningen op stadsniveau
- Imago stad Antwerpen
- Imago Haven van Antwerpen
- Geluk en tevredenheid over verschillende aspecten van het leven

In de eerste golf van 2014 werd voor de laatste keer een campagne gemeten via de Antwerpse monitor. Ook deze resultaten lees je in dit deel.

2. Oosterweel

In 2014 werd de beslissing over Oosterweel genomen. Via de Antwerpse monitor peilden we naar de mening van de bewoners over deze beslissing.

In de golven 3 tot en met 8 stond de volgende vraag:

De Vlaamse Regering heeft onlangs beslist om de Antwerpse Ring rond te maken en heeft hiervoor de Oosterweelverbinding gekozen. In welke mate bent u het eens met de volgende stellingen over deze beslissing? Men kon antwoorden met helemaal niet mee eens; eerder niet mee eens; noch eens, noch oneens, eerder wel mee eens en helemaal mee eens en kan ik niet beoordelen.

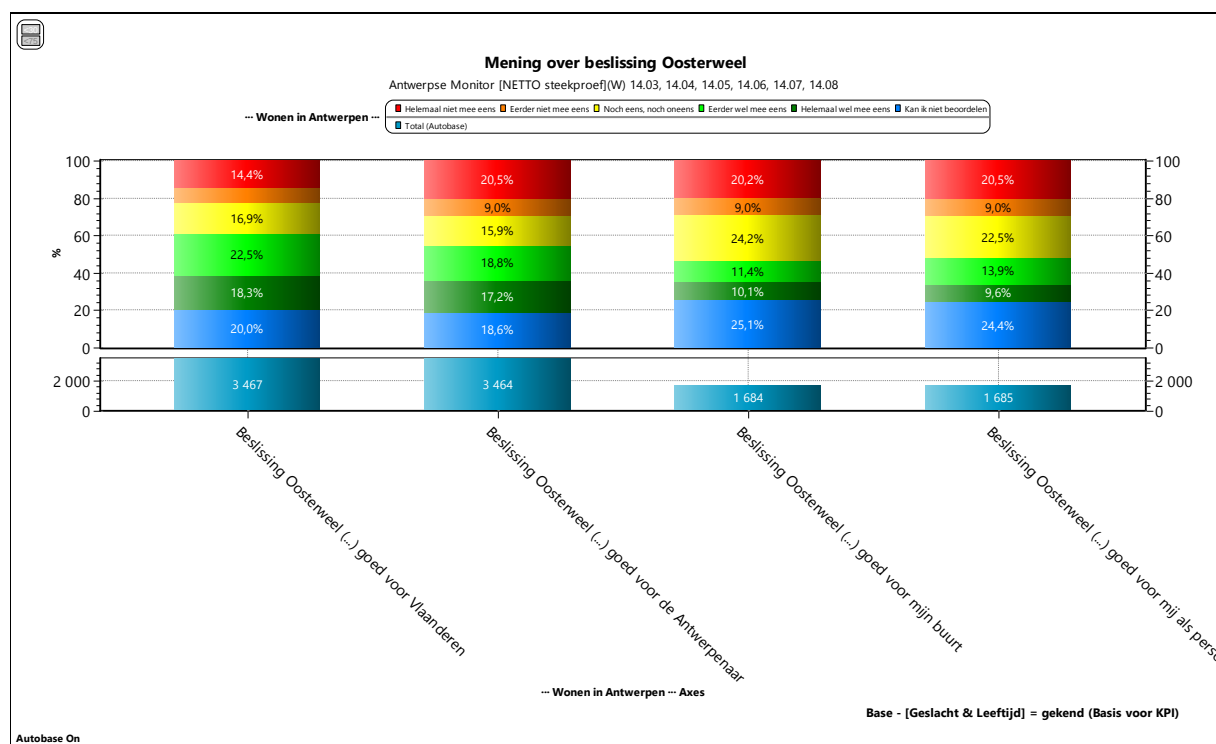
- De beslissing ten voordele van de Oosterweelverbinding is goed voor Vlaanderen.
- De beslissing ten voordele van de Oosterweelverbinding is goed voor de Antwerpenaar.
- De beslissing ten voordele van de Oosterweelverbinding is goed voor mijn buurt.
- De beslissing ten voordele van de Oosterweelverbinding is goed voor mij als persoon.

De laatste twee stellingen werden enkel in golven 3, 4 en 5 gesteld.

In het totaal antwoordden 2802 respondenten op de vragen of Oosterweel goed is voor Vlaanderen en voor de Antwerpenaar en 1695 respondenten gaven aan wat ze vonden van deze beslissing voor hun buurt en voor hen als persoon.

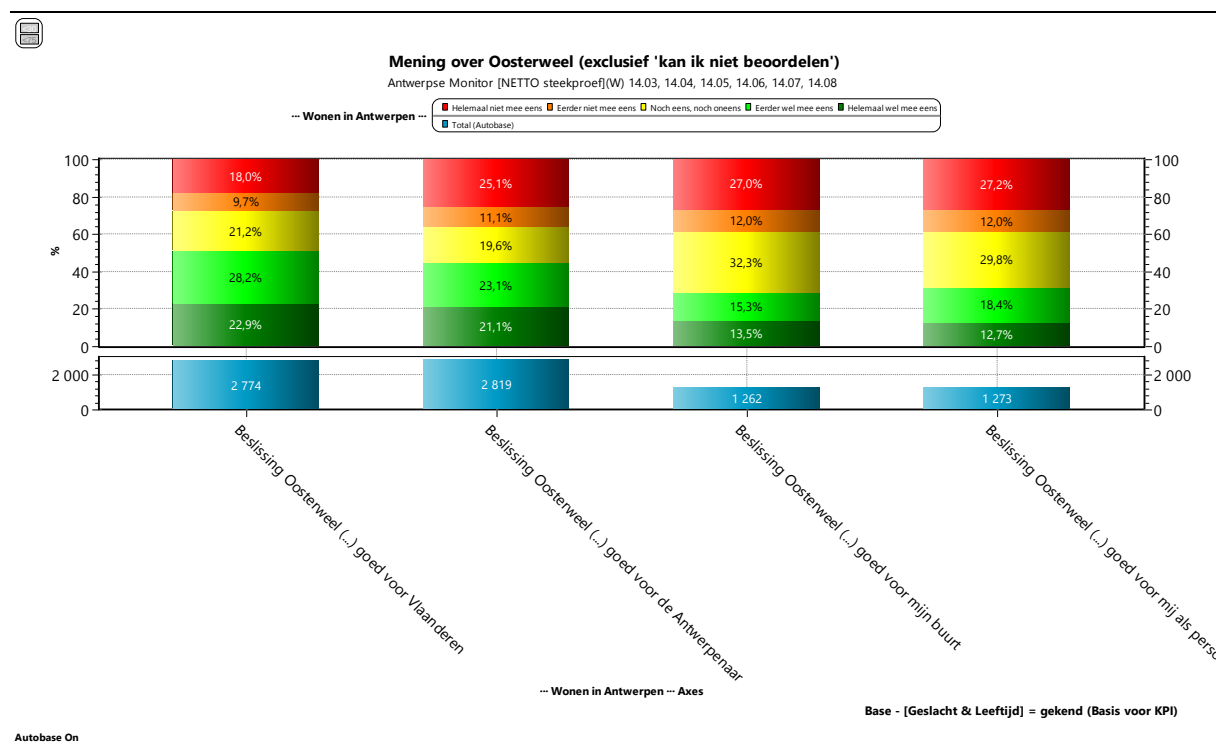
We stellen vast dat 19% tot een kwart geen oordeel heeft over de stellingen. Het meeste eens is men het met de stelling: ‘goed voor Vlaanderen’: 41% is het hiermee eens tot helemaal eens. Met ‘goed voor de Antwerpenaar’ is 36% het eens tot helemaal eens en de stellingen ‘goed voor mijn buurt’ en ‘goed voor mij als persoon’ scoren lager: respectievelijk 22% en 23% is het hiermee eens tot helemaal eens. De categorie ‘noch eens, noch oneens’ stijgt bij deze twee laatste stellingen.

Grafiek 103: mening over Oosterweelbeslissing

Wanneer we de respondenten die hierover niet konden oordelen buiten beschouwing laten, krijgen we de volgende verdeling: 51% vindt Oosterweel goed voor Vlaanderen; 44% vindt het goed voor de Antwerpenaar. Bijna één derde heeft geen mening over ‘goed voor mijn buurt’ en ‘goed voor mij als persoon’. Hier is respectievelijk 29% en 31% het eens met deze stelling.

Grafiek 104: mening over Oosterweelbeslissing, exclusief 'kan ik niet beoordelen'

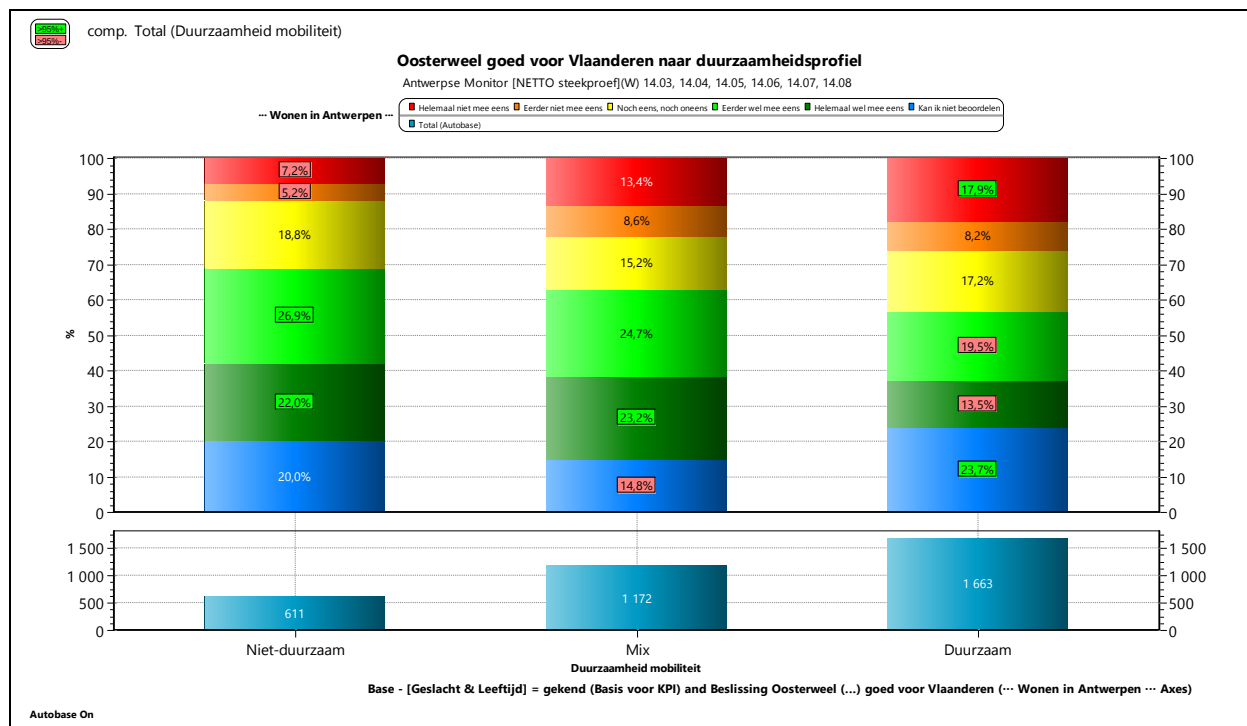

Omdat het mobiliteitsgedrag mogelijk van invloed is op de mening over deze stellingen, hebben we een aparte variabele ‘duurzaamheidsprofiel’ gemaakt gebaseerd op het gebruik van fiets/auto/openbaar vervoer tijdens de vrije tijd en voor werk/school. Zo definiëren we drie groepen:

- niet-duurzaam: respondenten die exclusief de auto gebruiken
- mix: respondenten die zowel fiets, auto als openbaar vervoer gebruiken
- duurzaam: respondenten die exclusief fietsen, exclusief openbaar vervoer gebruiken, zowel fiets als openbaar vervoer of geen van de vervoersmiddelen (dus zich vooral te voet verplaatsen).

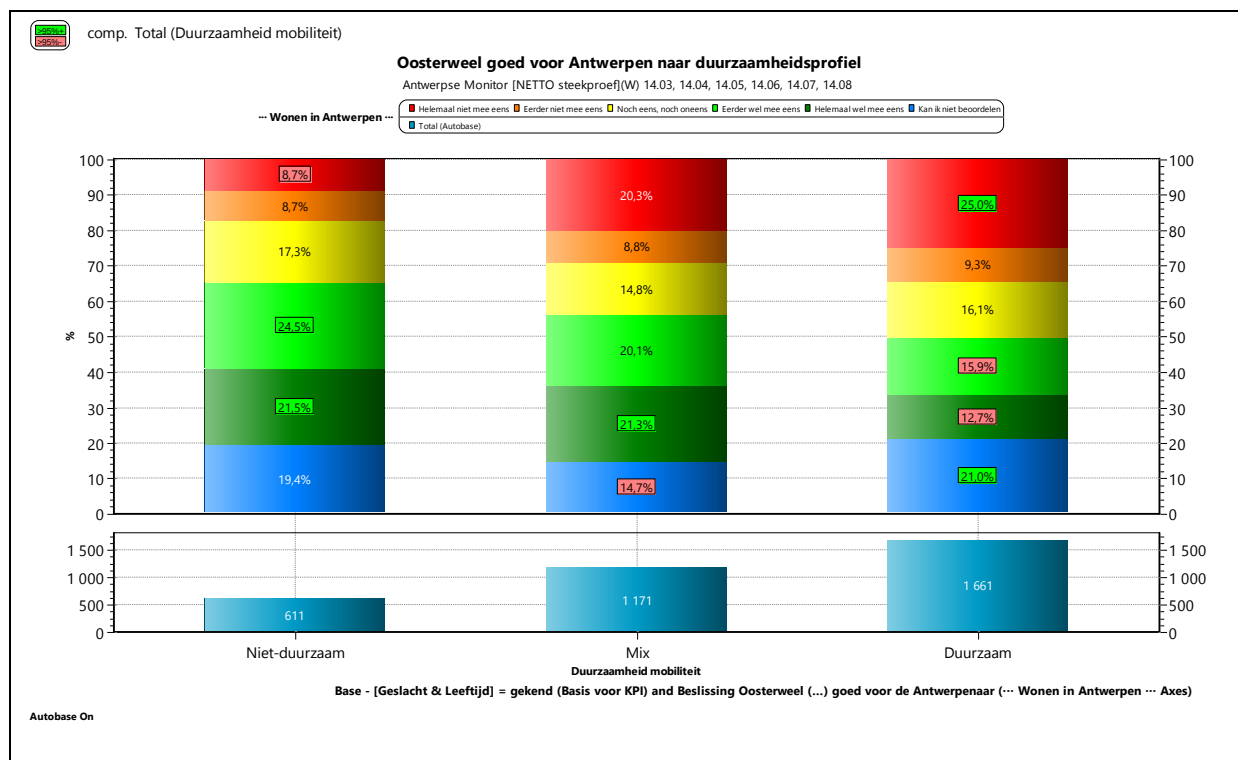
Wanneer we de mening van de respondenten kruisen met hun duurzaamheidsprofiel krijgen we de volgende vier grafieken. In de eerste grafiek zien we dat wie zich duurzaam verplaatst vaker geen mening heeft of zeer negatief is over ‘goed voor Vlaanderen’. Wie zich niet duurzaam verplaatst is positiever.

Grafiek 105: mening over Oosterweel goed voor Vlaanderen, naar duurzaamheidsprofiel

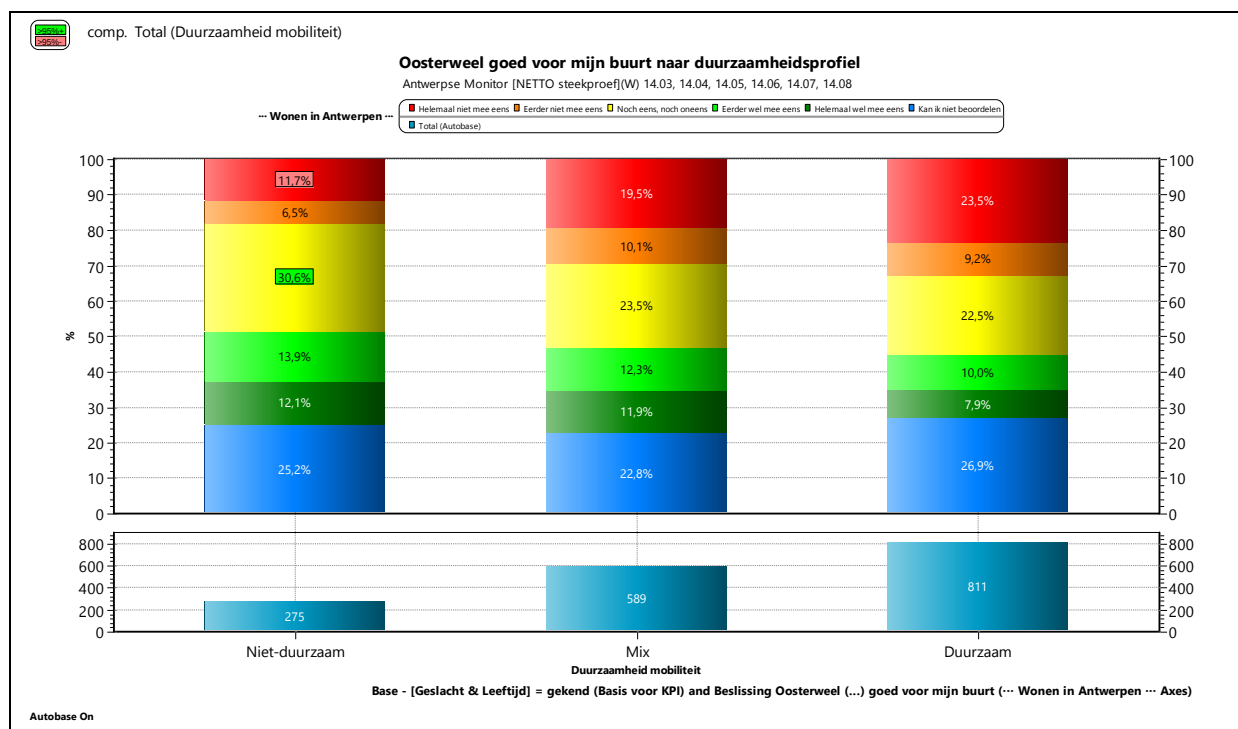
Wat de mening over de beslissing voor Antwerpen betreft, zien we dezelfde tendensen.

Grafiek 106: mening over Oosterweel goed voor Antwerpen, naar duurzaamheidsprofiel

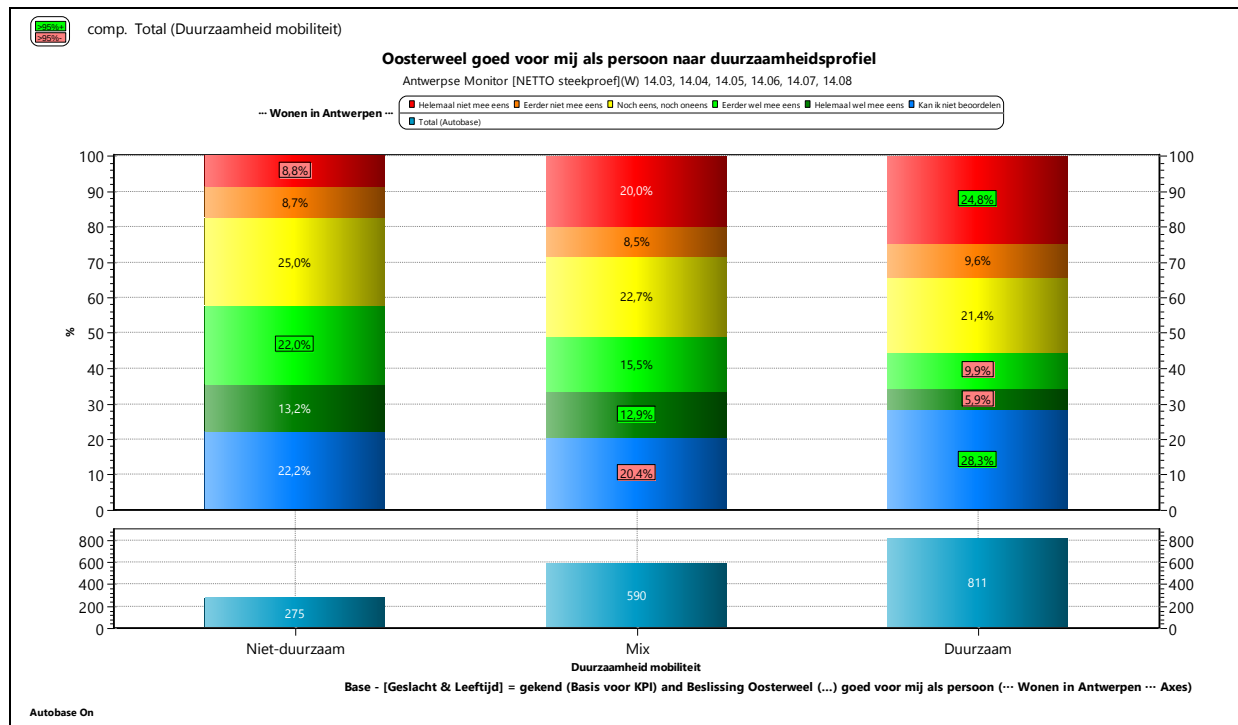
Bij de ‘goed voor mijn buurt’ hebben niet-duurzamen meer geen mening en zijn ze het minder uitgesproken met de stelling oneens.

Grafiek 107: mening over Oosterweel goed voor mijn buurt, naar duurzaamheidsprofiel

Bij ‘goed voor mij als persoon’ stellen we vast dat duurzamen meer geen mening hebben en het meer niet eens zijn met de stelling. Mensen met gemixed mobiliteitsprofiel zijn meer uitgesproken eens en hebben minder geen mening. Niet-duurzamen zijn meer eens en minder helemaal niet eens.

Grafiek 108: mening over Oosterweel goed voor mij als persoon, naar duurzaamheidsprofiel

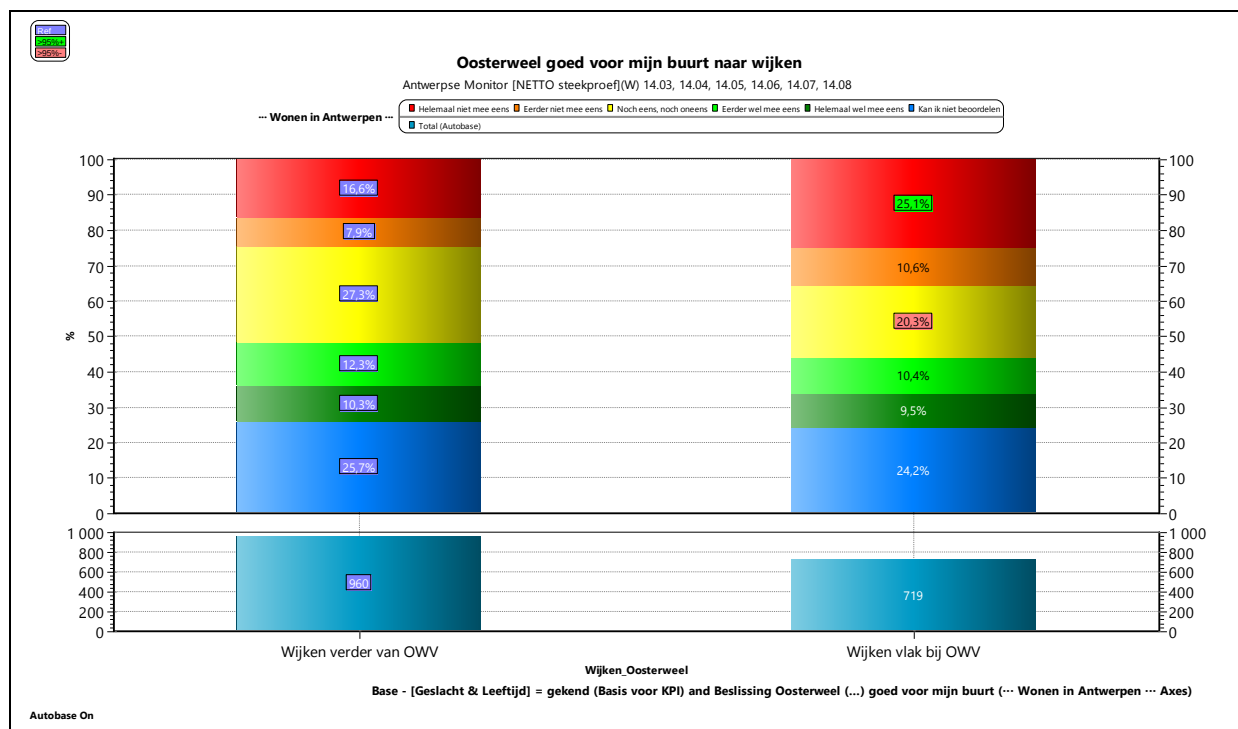

Verder is het nog relevant om de mening van mensen die dicht bij Oosterweel wonen te vergelijken met diegenen die verder weg wonen. De wijken werden als volgt gedefinieerd:

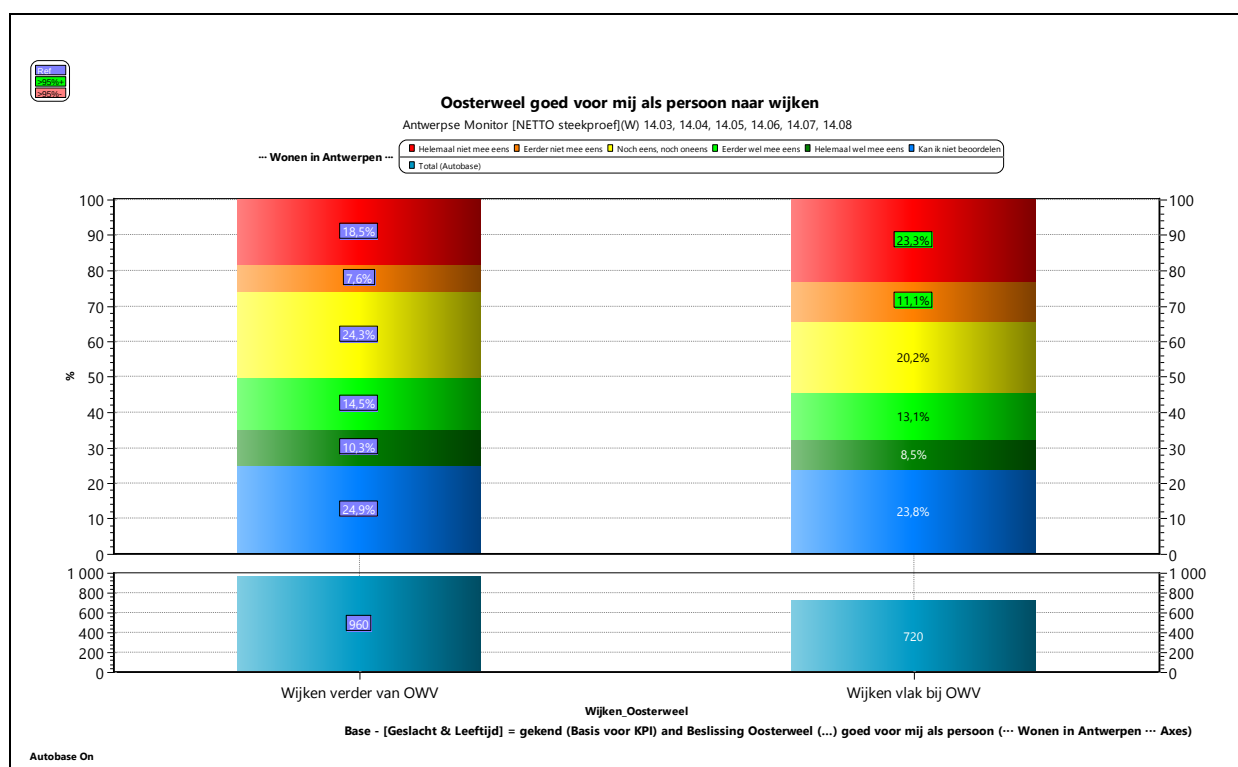
- wijken verder van de Oosterweelverbinding: 2000 Antwerpen, 2018 Antwerpen, 2020 Antwerpen (Kiel), Berchem binnen en buiten de singel, Berendrecht-Zandvliet-Lillo, Ekeren, Hoboken, Wilrijk
- wijken dichterbij de Oosterweelverbinding: 2030 Antwerpen (Luchtbal), 2050 Antwerpen (Linkeroever), 2060 Antwerpen (Noord), Borgerhout binnen en buiten de singel, Deurne, Merksem

We stellen vast dat wie dichterbij woont meer negatief is over ‘goed voor mijn buurt’ en ‘goed voor mij als persoon’.

Grafiek 109: mening over Oosterweel goed voor mijn buurt, naar wijken

Grafiek 110: mening over Oosterweel goed voor mij als persoon, naar wijken

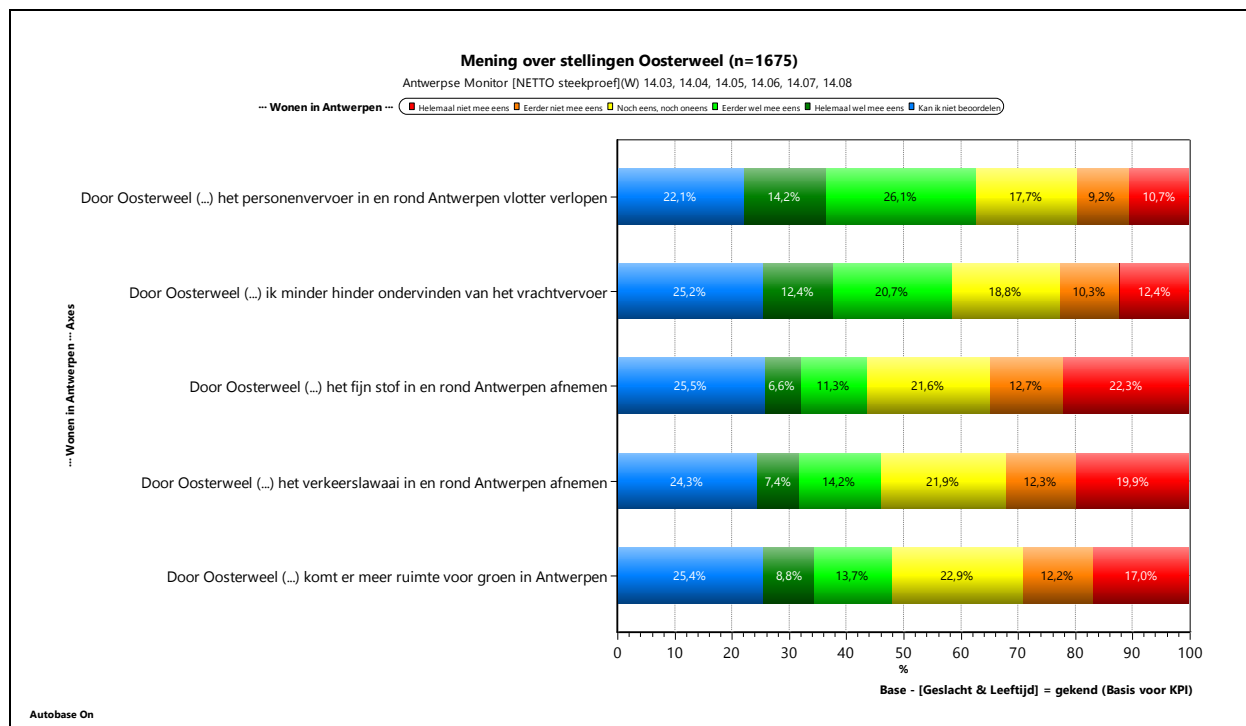
Een tweede vraag in verband met Oosterweel peilt de mening over een tiental stellingen. Men kon antwoorden met: helemaal niet mee eens; eerder niet mee eens; noch eens, noch oneens; eerder wel mee eens en helemaal mee eens en kan ik niet beoordelen. Bij de start van de bevraging bestond deze vraag uit 10 items. Na analyse bleek dat mensen alle stellingen gelijklopend antwoordden. Daarom

werd beslist de vragenstet af te slanken tot een vijftal items. Volgende stellingen werden enkel in de golven 3, 4 en 5 gemeten:

- Door de Oosterweel-verbinding zal het personenvervoer (woon-werk en vrije tijd) in en rond Antwerpen vlotter verlopen.
- Door de Oosterweel-verbinding zal ik minder hinder ondervinden van het vrachtvervoer.
- Door de Oosterweel-verbinding zal het fijn stof in en rond Antwerpen afnemen.
- Door de Oosterweel-verbinding zal het verkeerslawaaai in en rond Antwerpen afnemen.
- Door de Oosterweel-verbinding komt er meer ruimte voor groen in Antwerpen.

We stellen vast dat telkens 22% tot een kwart geen mening heeft. Over vlotter verloop personenvervoer en minder hinder van vrachtvervoer is men het meest positief: respectievelijk 40% en 33% is het hiermee eens tot helemaal eens. Over afname fijn stof is men het minste eens: 36% is hier negatief over. Nog 32% is het er niet mee eens of helemaal niet mee eens dat het verkeerslawaaai zal afnemen en met meer ruimte voor groen is 29% het niet of helemaal niet mee eens.

Grafiek 111: mening over Oosterweel, stellingen bevroagd in golven 3, 4 en 5

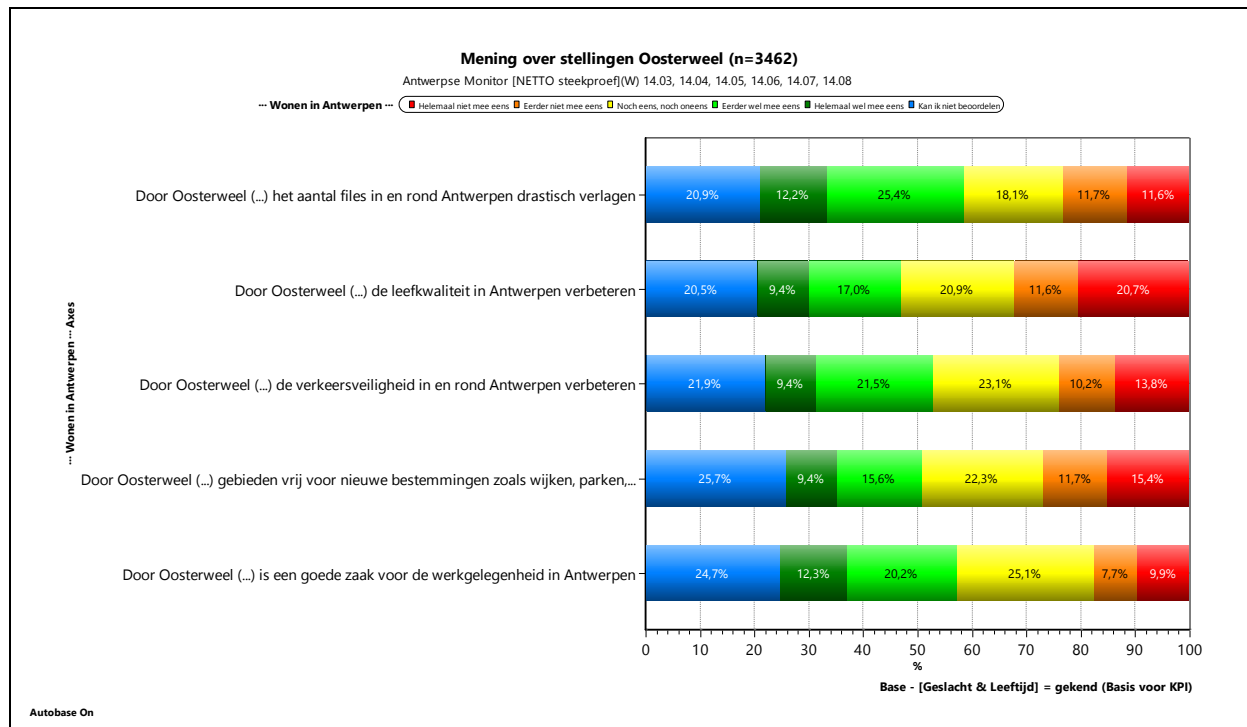

De volgende stellingen werden in alle golven gemeten:

- Door de Oosterweelverbinding zal het aantal files in en rond Antwerpen drastisch verlagen.
- Door de Oosterweelverbinding zal de leefkwaliteit in Antwerpen verbeteren.
- Door de Oosterweelverbinding zal de verkeersveiligheid in en rond Antwerpen verbeteren.
- Door de Oosterweelverbinding komen er in Antwerpen gebieden vrij voor nieuwe bestemmingen, zoals wijken, parken,...
- De Oosterweelverbinding is een goede zaak voor de werkgelegenheid in Antwerpen.

Hier blijkt men het meest positief over het verlagen van de files (38% eens tot helemaal eens) en men vindt Oosterweel ook een goede zaak voor werkgelegenheid (33% eens tot helemaal eens) . Nog 31% is het ermee eens of helemaal mee eens dat de verkeersveiligheid zal verbeteren. De meningen zijn verdeeld over het vrijkomen van gebieden voor nieuwe bestemmingen ((25% eens tot helemaal eens en 27% oneens tot helemaal oneens). Ten slotte is men het meest kritisch over de leefkwaliteit: 32% is het hiermee oneens of helemaal oneens.

Grafiek 112: mening over Oosterweel, stellingen gemeten van golf 3 t/m 8

Ten slotte werd nog gevraagd waar de stad prioritair op in moet zetten om de verkeersproblemen op te lossen. Respondenten konden maximum 3 antwoorden selecteren. De meest vermelde antwoorden zijn:

- voor autoverkeer de verkeerslichten op grote verkeersassen beter op elkaar afstemmen zodat autoverkeer beter doorstroomt;
- openbaar vervoer uitbreiden, ook met de randgemeenten (meer trams/bussen/treinen, betere verbindingen, frequenter rijden, uurregeling uitbreiden,...);
- betere fietsvoorzieningen (meer en veilige fietspaden, fietsbruggen, fietsostrades,...);
- parkeerproblemen oplossen (bewonerskaarten, parkeergeleiding, ondergrondse parkings, aangepaste parkeertarieven,...).

Tabel 14: prioritaire oplossingen voor verkeersproblemen

Om de verkeersproblemen in Antwerpen op te lossen, moet stad A inzetten op... (n=3452)	Procent
voor autoverkeer de verkeerslichten op grote verkeersassen beter op elkaar afstemmen zodat autoverkeer beter doorstroomt	44,30%
openbaar vervoer uitbreiden, ook met de randgemeenten (meer trams/bussen/treinen, betere verbindingen, frequenter rijden, uurregeling uitbreiden,...)	43,80%
betere fietsvoorzieningen (meer en veilige fietspaden, fietsbruggen, fietsstrades,...)	36,80%
parkeerproblemen oplossen (bewonerskaarten, parkeergeleiding, ondergrondse parkings, aangepaste parkeertarieven,...)	35,70%
betere doorstroming van het openbaar vervoer door bv. vrije tram en busbanen, verkeerslichten afstemmen,...	28,30%
meer carpoolparkings of park & rides aan de stadsrand in combinatie met natransport tot in het centrum (tramlijnen, deelfietsen,...)	23,90%
werkgevers stimuleren om werkregimes aan te passen, zoals bv het invoeren van flexibele werkuren, thuiswerken,...	17,10%
werkgevers stimuleren om verplaatsingsgedrag van hun werknemers aan te passen door maatregelen in te voeren zoals bv. carpoolen, minder bedrijfswagens, investeren in infrastructuur (fietsstallingen, douches,...), terugbetaling openbaar vervoer, fietsvergoeding,...	16,90%
bijkomende straten of zones in de stad autoluw maken, enkel toegankelijk voor bewoners en plaatselijk verkeer	16,00%
systeem van deelfietsen (zoals Velo, Fietshaven,...) uitbreiden (meer fietsen, ook buiten de binnenstad)	14,00%
voor fietsverkeer de verkeerslichten op belangrijke verkeersassen beter op elkaar afstemmen zodat fietsverkeer beter doorstroomt	12,50%
meer fietsstallingen op het openbaar domein en buurtstallingen voor bewoners	9,80%
meer zones 30 invoeren in de stad	9,80%
alternatieven stimuleren zoals autodelen, betaalbare milieuvriendelijke taxi's, milieuvriendelijke voertuigen,...	9,80%
Andere: ...	8,90%

3. Particulier autodelen

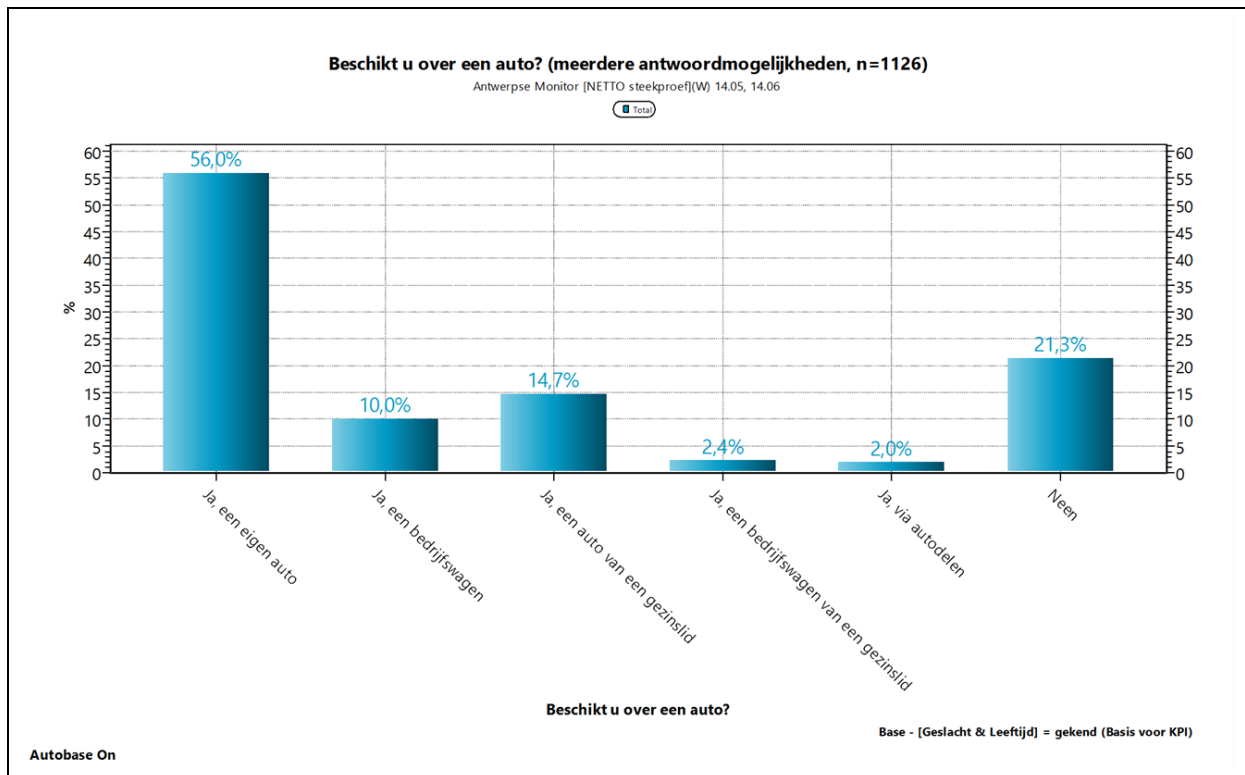
In de golven 5 en 6 (van 30 juni tot 22 september) gaven 1126 respondenten antwoord in verband met hun interesse voor systemen van particulier autodelen. Naast de interesse wilde men ook weten wat het profiel van potentiële klanten van particulier autodelen is. Er werden drie vragen gesteld:

Beschikt u over een auto? Men kon meerdere antwoorden kiezen uit volgende lijst:

- Ja, een eigen auto,
- Ja, een eigen bedrijfswagen
- Ja, een auto van een gezinslid
- Ja, een bedrijfswagen van een gezinslid
- Ja, via autodelen
- Neen

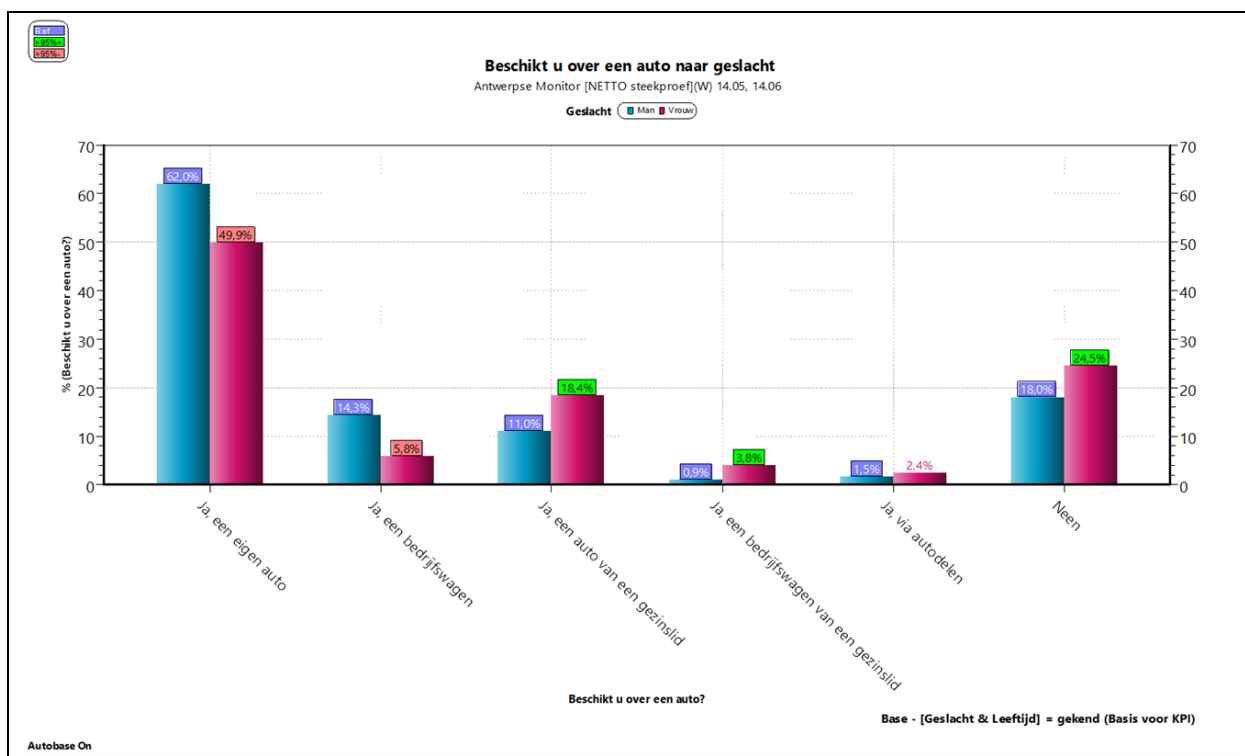
Uit de volgende grafiek blijkt dat 56% zelf een auto heeft, 2% heeft een auto via autodelen en 21% heeft geen enkele auto.

Grafiek 113: autobezit

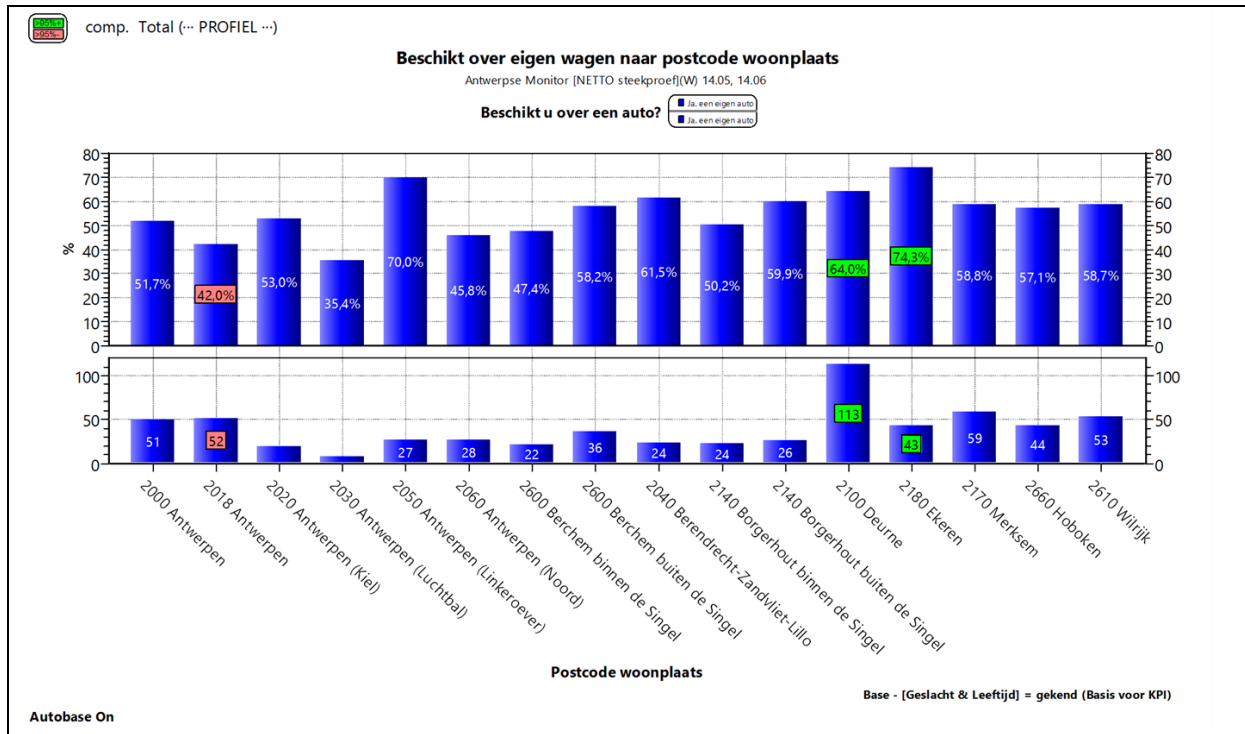
Gekruist naar geslacht stellen we vast dat meer vrouwen geen wagen hebben en meer mannen een eigen wagen.

Grafiek 114: autobezit mannen versus vrouwen

In de volgende grafiek zien we dat het aandeel mensen met eigen wagen in Ekeren het hoogst ligt met 74%. Ook Deurne scoort meer dan gemiddeld: 64%. Lager scoort 2018 Antwerpen met slechts 42% autobezitters.

Grafiek 115: autobezit naar woonplaats

Andere vaststellingen qua profiel zijn:

- In Antwerpen Kiel en Antwerpen Noord is het hoogste aandeel mensen zonder enige auto (respectievelijk 37% en 33% heeft geen enkele auto).
- Meer 46-75-jarigen bezitten een eigen wagen terwijl vooral de jongste groep (16-25 jaar) en de oudste (76 plussers) geen eigen auto hebben.
- Arbeiders en (brug)gepensioneerden bezitten meer een eigen wagen, kaderleden minder.
- Meer koppels bezitten een eigen auto.
- Wie thuis een andere taal spreekt heeft vaker geen auto maar geen andere verschillen qua origine.
- 2% doet aan autodelen (dat zijn slechts 22 respondenten), maar in Borgerhout binnen de Singel stijgt dit naar 13% en in Antwerpen 2018 naar 7%.

In een tweede vraag werd gepeild naar de betekenis van de auto.

Mijn auto is in de eerste plaats:

- een gebruiksvoorwerp of een uiting van mijn persoonlijkheid
- een uiting van mijn status of mijn vrijheid
- een noodzakelijk kwaad of een luxe

We stellen vast dat nagenoeg iedereen kiest voor ‘een auto is een gebruiksvoorwerp’ en ‘een uiting van mijn vrijheid’. Bij de keuze tussen noodzakelijk kwaad en een luxe zijn de meningen verdeeld: voor 60% is de auto een noodzakelijk kwaad en voor 40% een luxe.

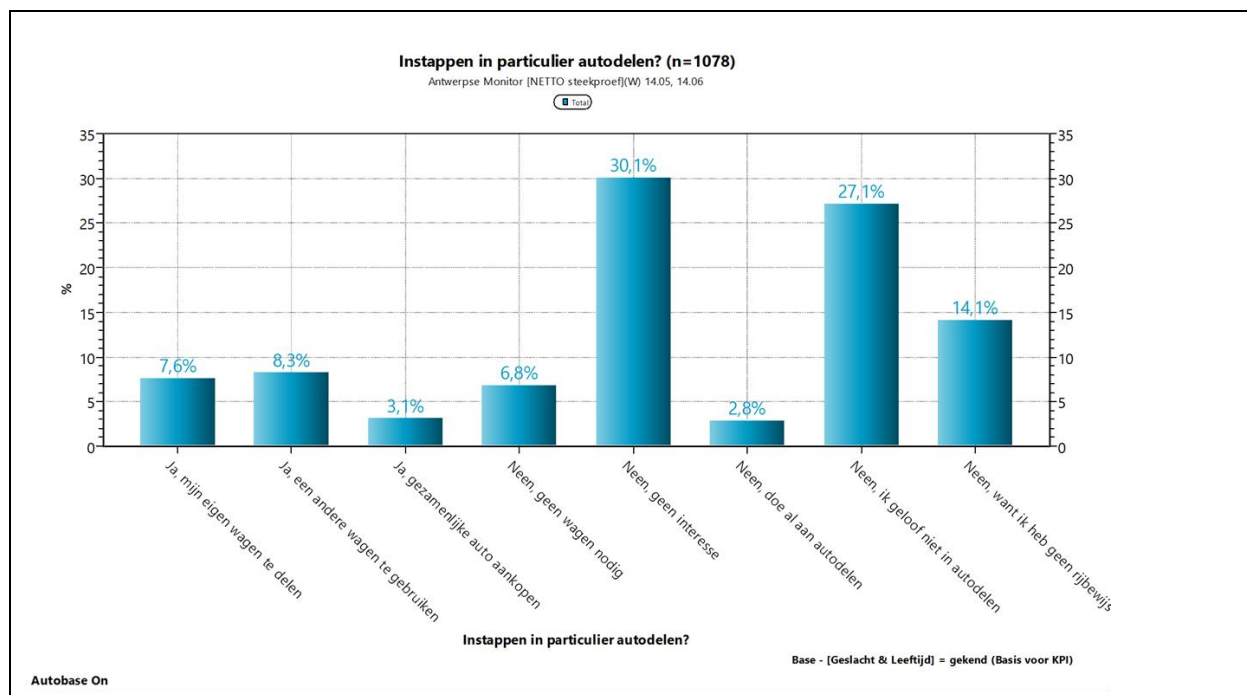
Om de interesse in autodelen te weten werd volgende vraag gesteld:

Zou u overwegen om in te stappen in een systeem van particulier autodelen? Dit is een systeem waarbij een groep mensen uit de buurt samen een auto delen. De auto kan van één van de mensen uit de groep zijn, of gezamenlijk door de groep of een aantal mensen worden aangekocht. *Duid één antwoord aan.*

- Ja, en ik zou overwegen mijn eigen wagen te delen
- Ja, en ik zou overwegen een andere wagen te gebruiken
- Ja, en ik zou overwegen een gezamenlijke auto met een groep aan te kopen
- Neen, want ik heb geen wagen nodig
- Neen, want ik heb geen interesse
- Neen, want ik doe al aan autodelen
- Neen, want ik geloof niet in het systeem van autodelen
- Neen, want ik heb geen rijbewijs

Uit onderstaande grafiek blijkt dat 19% wil instappen in particulier autodelen.

Grafiek 116: instappen in particulier autodelen

Wanneer we kruisen naar profiel, zien we dat vrouwen minder willen instappen in het systeem. Dat komt vooral omdat ze vaker geen rijbewijs hebben dan mannen. Naar leeftijd zijn vooral de 36-45-jarigen geïnteresseerd en de ouderen minder. Naar woonplaats is er iets meer interesse in Antwerpen Noord en het minste in Hoboken en Berendrecht-Zandvliet-Lillo. Bij zelfstandigen en onderwijzers is de interesse groter dan bij andere beroepsgroepen. Meer langgeschoolden en mensen met kinderen jonger dan 6 jaar zijn geïnteresseerd en ten slotte stellen we vast dat er naar origine geen verschil is.

Ten slotte werd gevraagd naar mogelijke drempels om in te stappen:

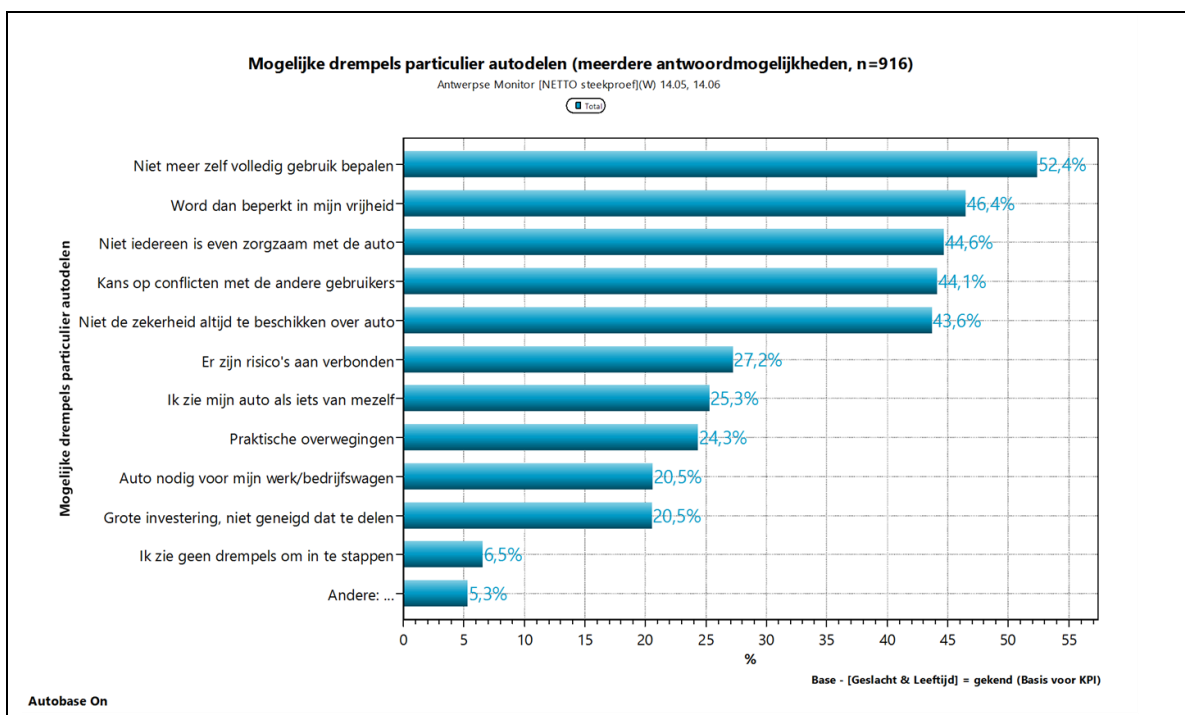
Wat zijn voor u mogelijke drempels om in te stappen in het systeem van particulier autodelen?

U mag meerdere antwoorden aangevinken..

- Er zijn risico's aan verbonden (bv. ongevallen, snelheidsovertredingen, vandalisme,...).
- Een auto delen geeft kans op conflicten met de andere gebruikers in de groep.
- Ik kan dan niet meer zelf volledig het gebruik van mijn auto bepalen.
- Niet iedereen is even zorgzaam met de auto (bv. niet proper achterlaten van de auto, roken in de auto, dingen stuk maken,...)
- Ik word dan beperkt in mijn vrijheid (bv. bij mooi weer plots beslissen om naar zee te rijden,...)
- Ik heb dan niet de zekerheid om altijd te beschikken over mijn auto (bv. auto vaak nodig, wat bij noodgevallen,...)
- Ik zie mijn auto als iets van mezelf, waar ik het liefst niemand anders mee laat rijden.
- Een auto is een grote investering en ik ben niet geneigd om dat te delen.
- Praktische overwegingen zoals bv. de verzekering, het beheer van de agenda, afspraken maken...
- Ik heb mijn auto nodig voor mijn werk/ik heb een bedrijfswagen.
- Andere:.....
- Ik zie geen drempels om in te stappen in het systeem van particulier autodelen.

We stellen vast dat meer dan de helft 'niet meer volledig zelf gebruik bepalen' als drempel ervaart. Ook 'wordt beperkt in mijn vrijheid', 'niet iedereen even zorgzaam met auto', 'kans op conflicten met andere gebruikers' en 'niet de zekerheid altijd te beschikken over auto' scoren hoog. De andere drempels zijn minder belangrijk.

Grafiek 117: drempels particulier autodelen

4. Het geluk van de Antwerpenaar

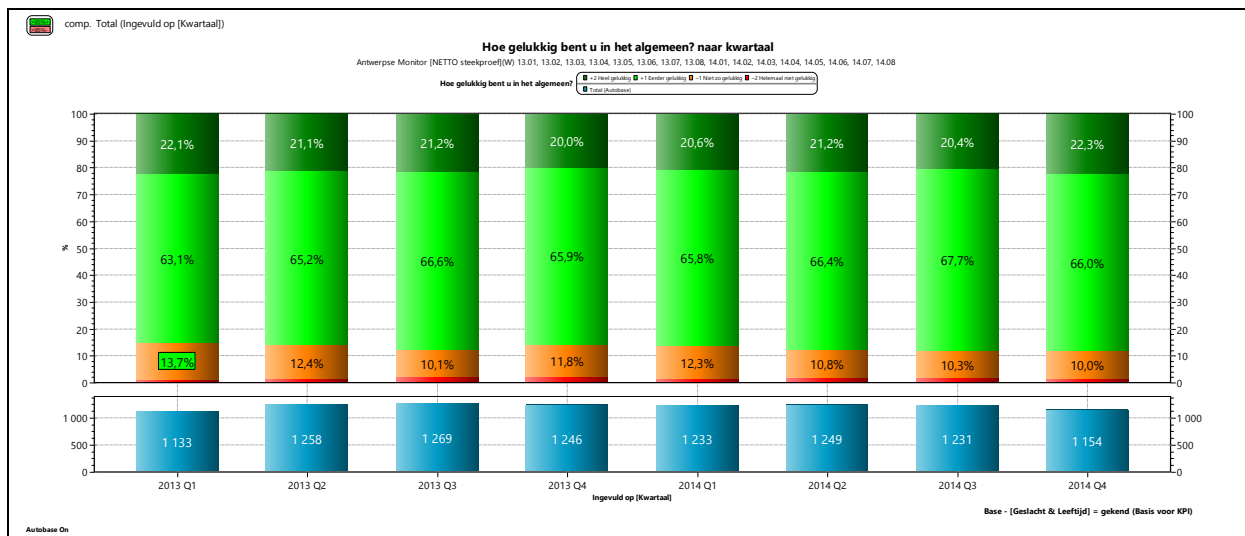
In 2013 en 2014 werd een vraag opgenomen om te peilen naar hoe gelukkig respondenten zijn.

De algemene vraag over geluk stellen we als volgt:

Over het algemeen genomen, kan u zeggen hoe gelukkig u bent? Mogelijke antwoorden zijn: heel gelukkig; eerder gelukkig; niet zo gelukkig of helemaal niet gelukkig.

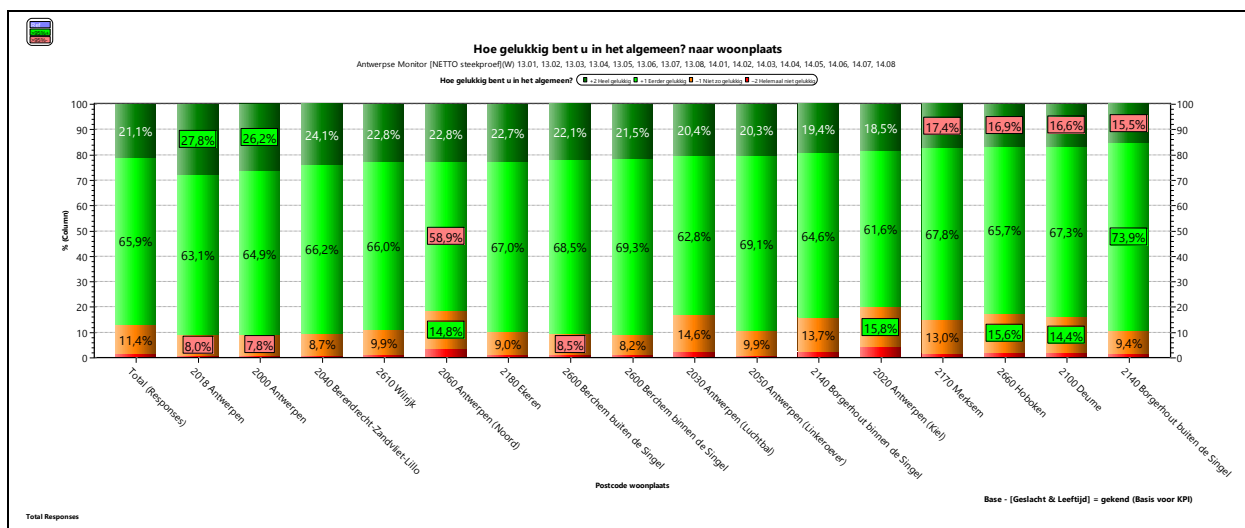
Over het algemeen is ongeveer 88% eerder of heel gelukkig en dit blijft gedurende 2013 en 2014 stabiel.

Grafiek 118: algemeen geluksniveau, per kwartaal, 2013-2014

Wanneer we kruisen naar profiel, stellen we vast dat mannen iets ongelukkiger zijn en jongeren van 26-35 zijn het gelukkigst. Verder zijn ook autochtonen gelukkiger dan allochtonen. Naar woonplaats zien we dat 2018 Antwerpen en 2000 Antwerpen de gelukkigste respondenten kennen en Borgerhout buiten de Singel, Deurne, Hoboken en Merksem de minst gelukkigen. Dit hangt uiteraard ook samen met de samenstelling van de bevolking in deze districten.

Grafiek 119: geluksniveau naar woonplaats

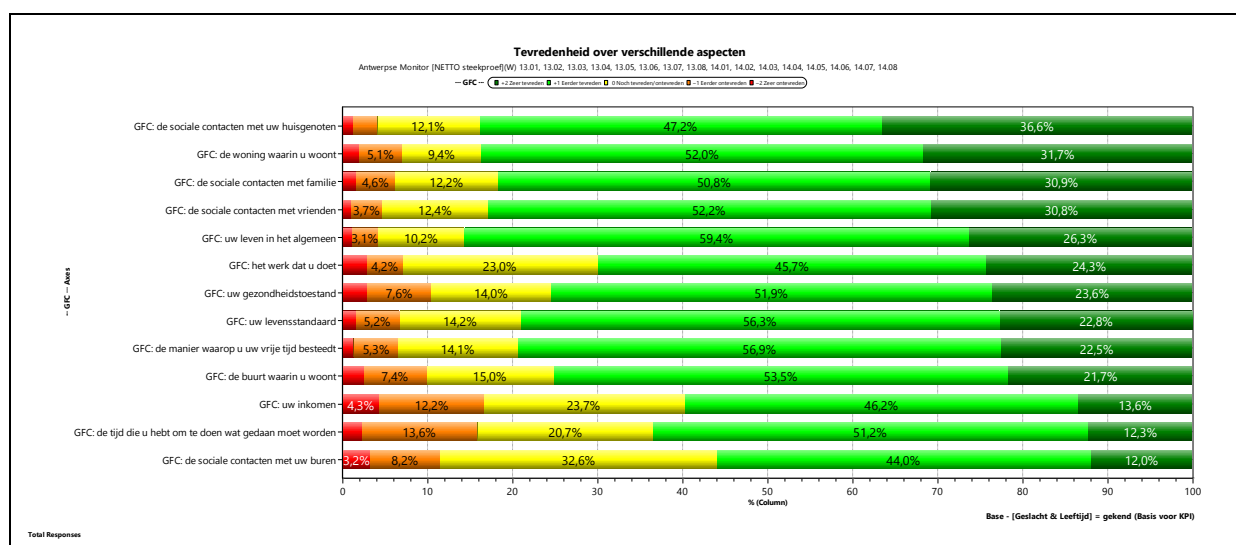
Daarnaast peilden we naar de tevredenheid over specifieke aspecten in het leven die kunnen bijdragen tot geluk. Dit werd als volgt bevraagd:

Wat is de tevredenheid over verschillende aspecten van het leven? De antwoordschaal is: zeer ontevreden; eerder ontevreden; noch tevreden, noch ontevreden; eerder tevreden of zeer tevreden.

- uw leven in het algemeen
- de woning waarin u woont
- de buurt waarin u woont
- uw levensstandaard
- uw inkomen
- het werk dat u doet
- de manier waarop u uw vrije tijd besteedt
- uw gezondheidstoestand
- de tijd die u hebt om te doen wat gedaan moet worden
- de sociale contacten met uw huisgenoten
- de sociale contacten met uw familie
- de sociale contacten met uw vrienden
- de sociale contacten met uw burens

Uit de onderstaande grafiek blijkt dat men het meeste tevreden is over het leven in het algemeen en het minst tevreden over het inkomen.

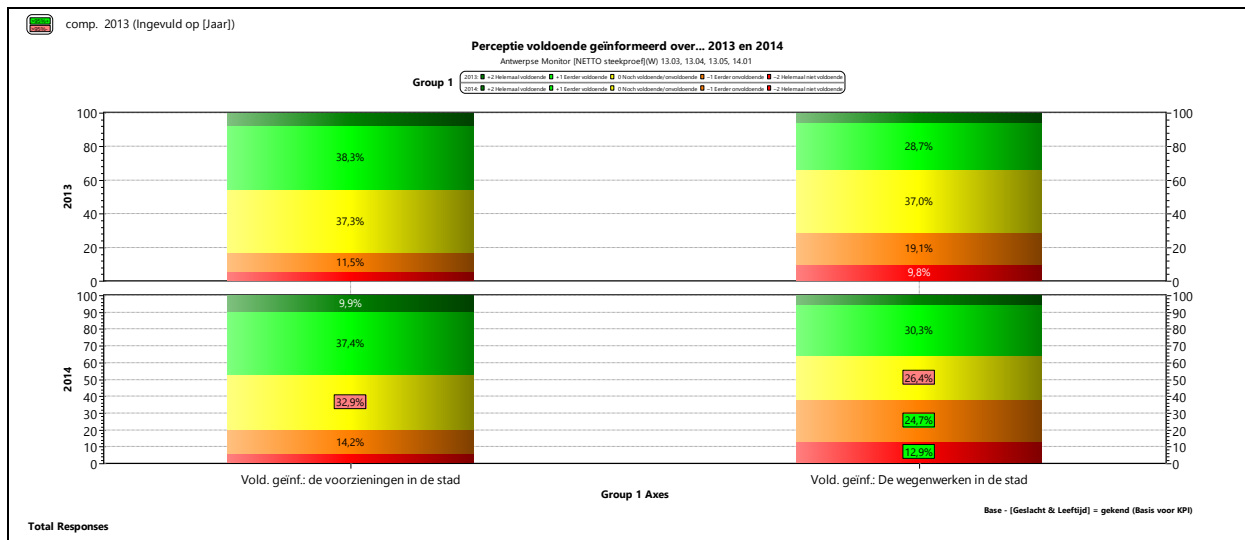
Grafiek 120: tevredenheid over verschillende aspecten van het leven, 2013-2014

5. Mate van geïnformeerdheid

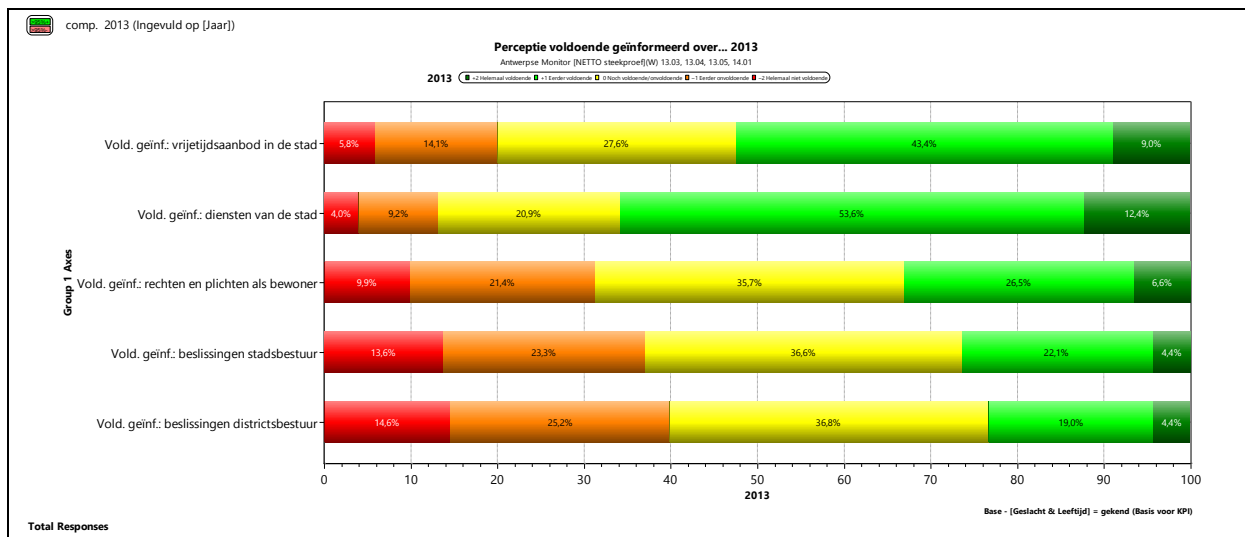
In welke mate voelen de Antwerpenaars zich voldoende geïnformeerd over verschillende beleidsdomeinen? In 2013 werd deze vraag gedurende drie golven gemeten en in 2014 in de eerste golf. In de volgende tabel werd de vergelijking gemaakt over geïnformeerd over wegenwerken en voorzieningen in de stad. We stellen vast dat de geïnformeerdheid over wegenwerken achteruit lijkt te gaan. Een mogelijke verklaring is dat er doordat er steeds meer wegenwerken zijn, mensen hier meer mee geconfronteerd worden en zich dus meer bewust zijn van hun nood aan informatie hierover.

Grafiek 121: voldoende geïnformeerd over voorzieningen en wegenwerken in de stad, 2013-2014

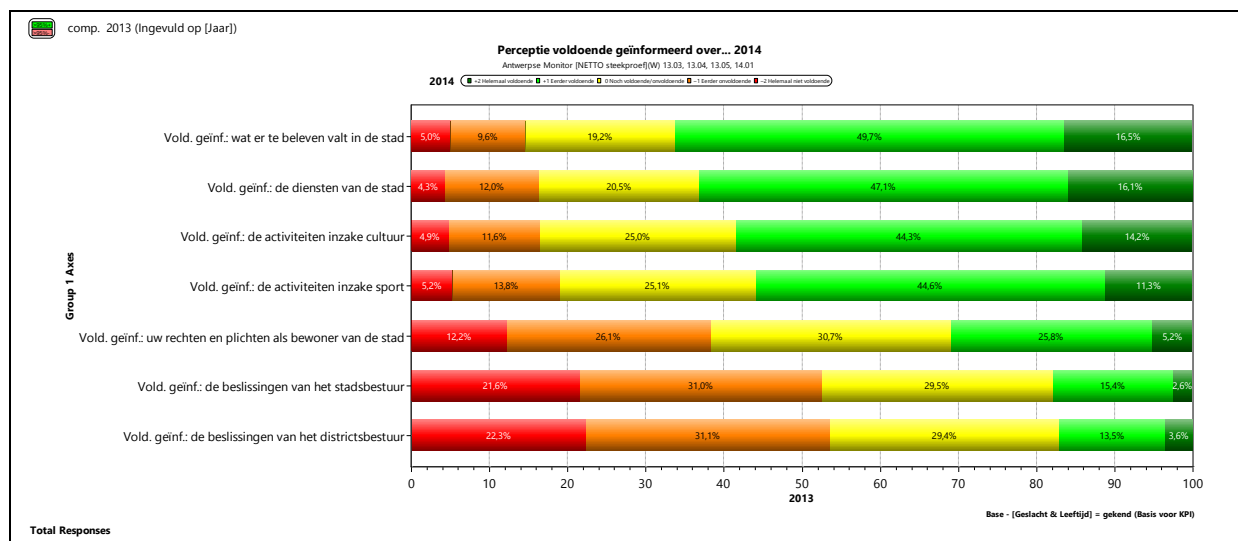
In de volgende grafiek zien we de perceptie op geïnformeerdheid in 2013

Grafiek 122: voldoende geïnformeerd, 2013

De perceptie over deze items in 2014 wordt in de volgende grafiek weergegeven. Opvallend is dat de geïnformeerdheid over beslissingen stadsbestuur en districtsbestuur erop achteruit is gegaan in 2014 ten opzichte van 2013.

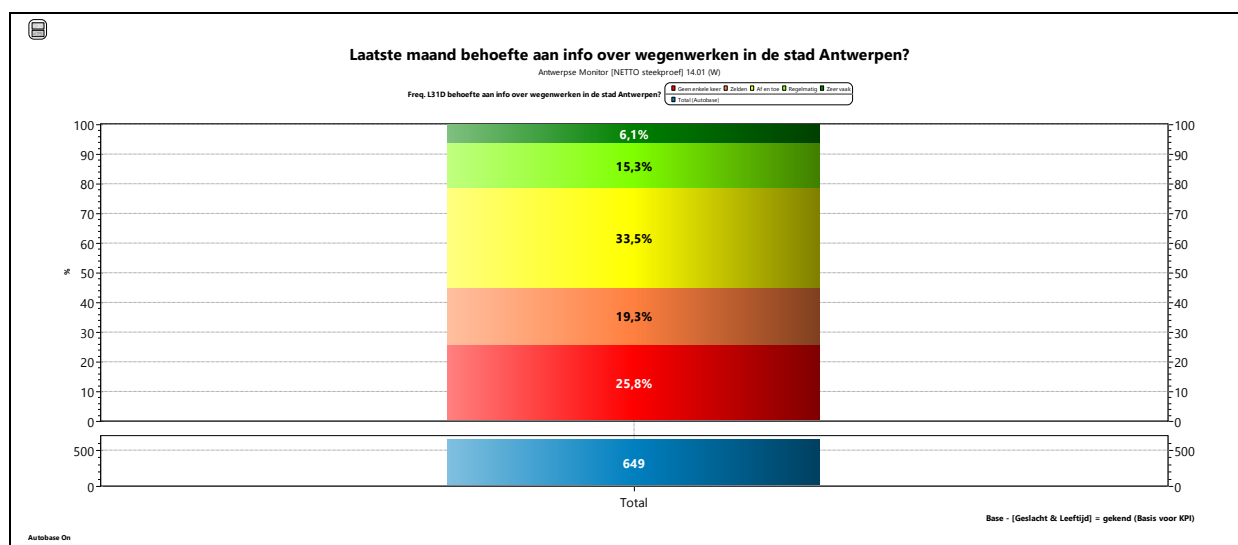
Grafiek 123: voldoende geïnformeerd, 2014

Daarnaast hebben we in golf 1 van 2014 de vraag gesteld hoe vaak de respondenten de afgelopen maand behoefte hadden aan informatie over wegenwerken in de stad. Men kon antwoorden met: geen enkele keer, zelden, af en toe, regelmatig en zeer vaak.

Een 26% zegt geen enkele keer behoefte te hebben gehad, ongeveer 15% regelmatig en 6% zeer vaak.

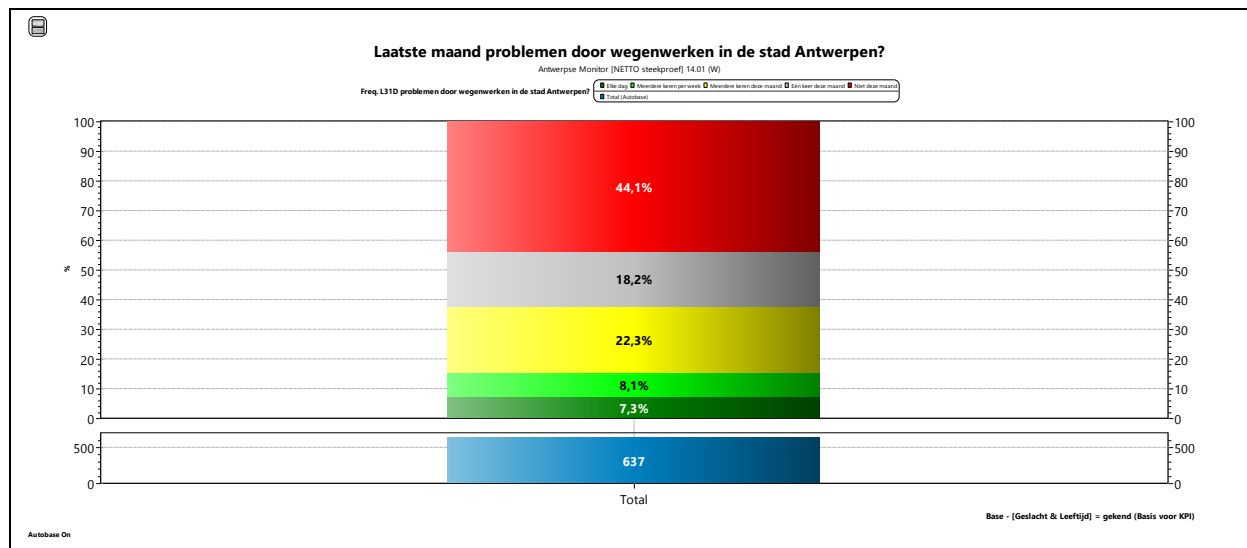
Grafiek 124: behoefte aan informatie over wegenwerken

Vervolgens werd de vraag gesteld hoe vaak respondenten de afgelopen maand problemen hebben ondervonden door wegenwerken in de stad Antwerpen. Deze vraag kon worden beantwoord met: elke dag, meerdere keren per week, meerdere keren deze maand, één keer deze maand en niet deze maand.

56% van de respondenten heeft de laatste maand minstens één keer problemen ondervonden door wegenwerken in de stad Antwerpen.

Grafiek 125: problemen door wegenwerken ervaren

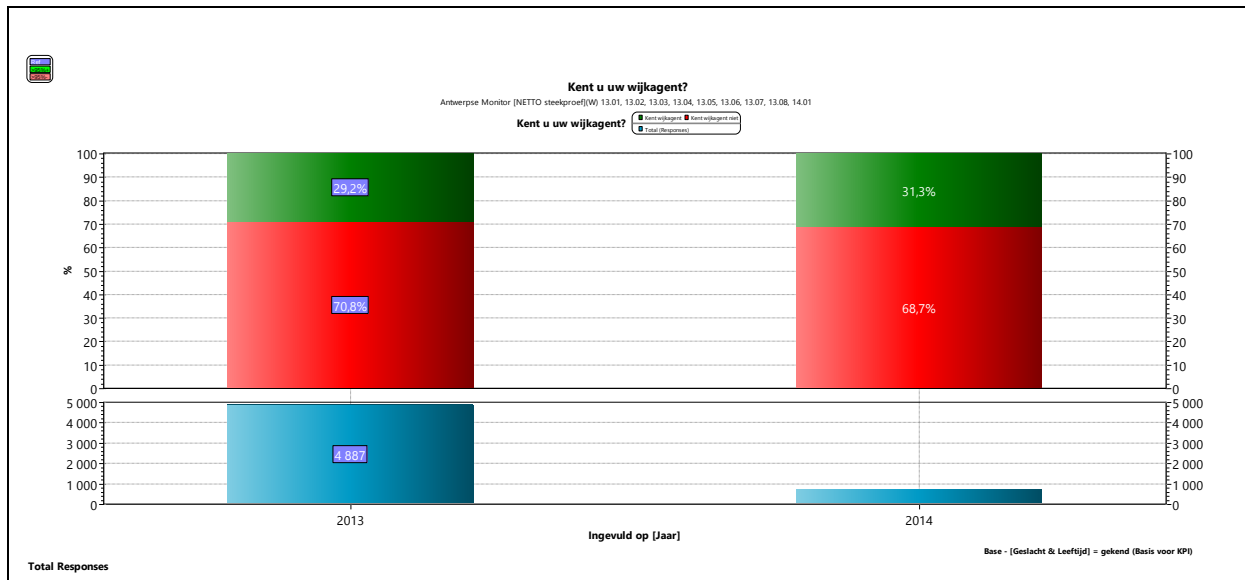
Wanneer we deze resultaten kruisen, dan zien we een aantal verbanden:

- Wie de laatste maand geen problemen met wegenwerken heeft ervaren, heeft veel minder behoefte aan informatie over wegenwerken.
- Hoe frequenter men behoefte heeft aan info over wegenwerken, hoe slechter men zich daarover geïnformeerd voelt.
- Hoe vaker iemand geconfronteerd wordt met problemen door wegenwerken, hoe slechter die zich over dit thema geïnformeerd voelt.

6. Kennis wijkagent

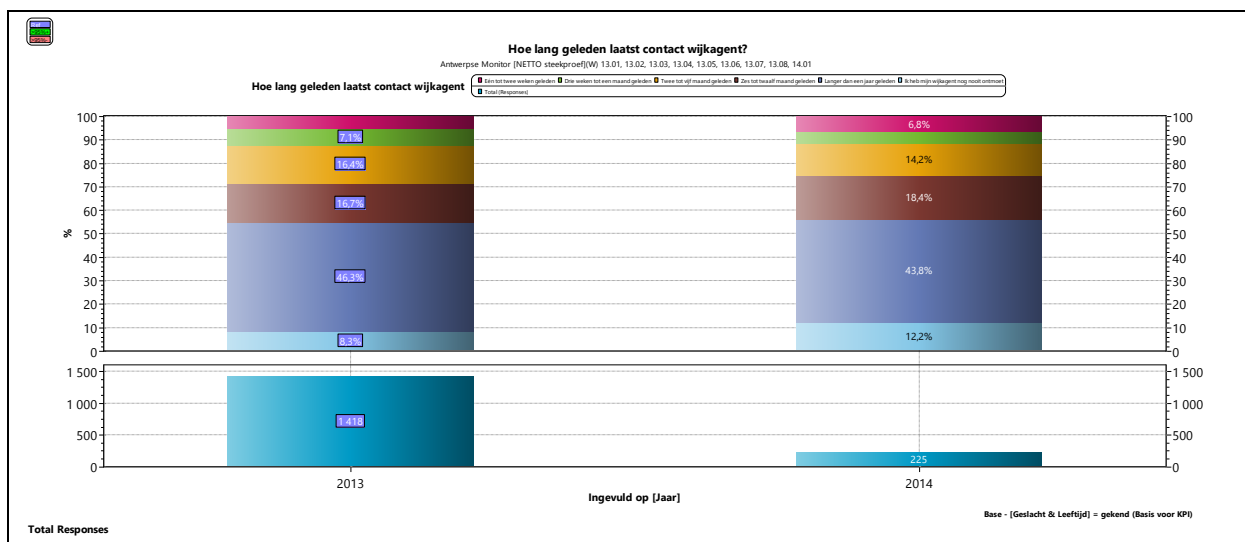
De vraag naar kennis over de wijkagent werd permanent bevraagd tot 2013 maar in 2014 werd deze vraag enkel opgenomen in de eerste golf. In 2014 steeg de kennis van de wijkagent naar 31%. Deze stijging van 2% ten opzichte van 2013 was echter niet significant.

Grafiek 126: kennis wijkagent, 2013-2014

Van diegenen die de wijkagent kennen, heeft nog geen 30% er minder dan een half jaar geleden contact mee gehad: in 2013 was dat 28,8% en in 2014 25,6%.

Grafiek 127: laatste contact met wijkagent, 2013-2014

7. Campagne Winter in Antwerpen

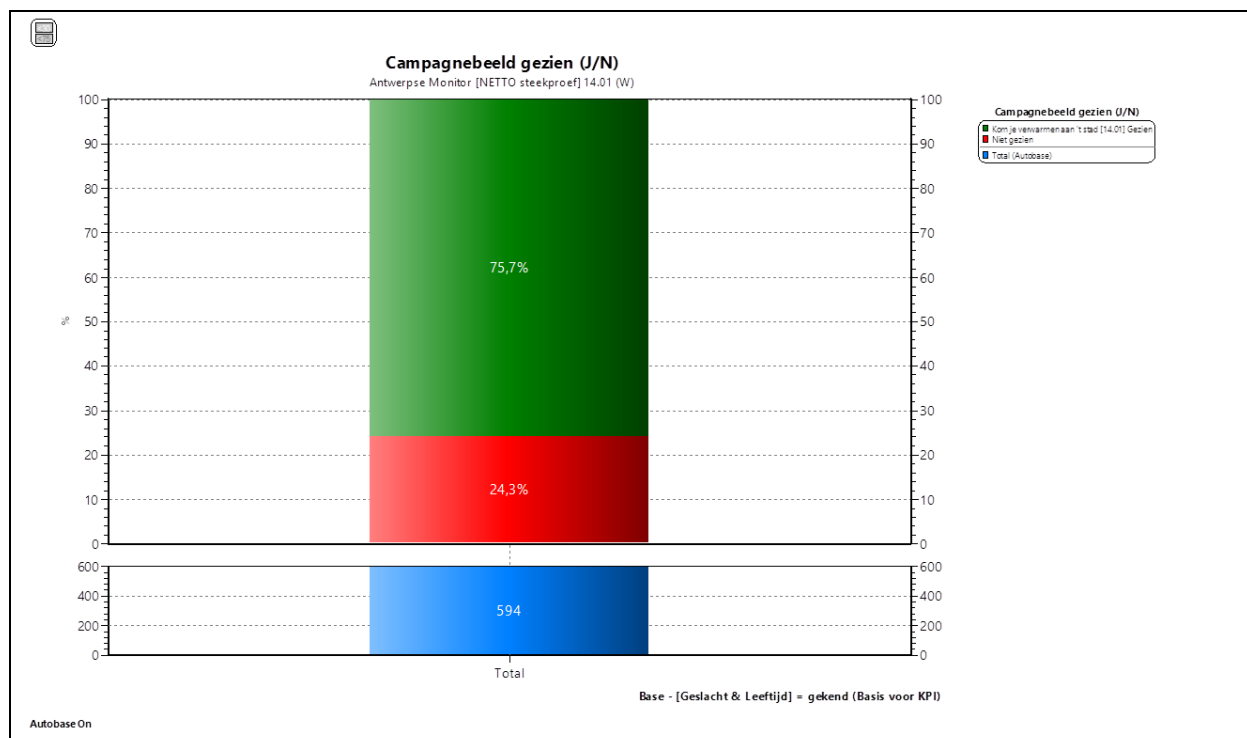
In 2014 werd enkel nog in de eerste golf een campagne gemeten. Daarna werden de campagnemetingen uitgevoerd via online bevragingen op panel.

De volgende campagne werd gemeten:

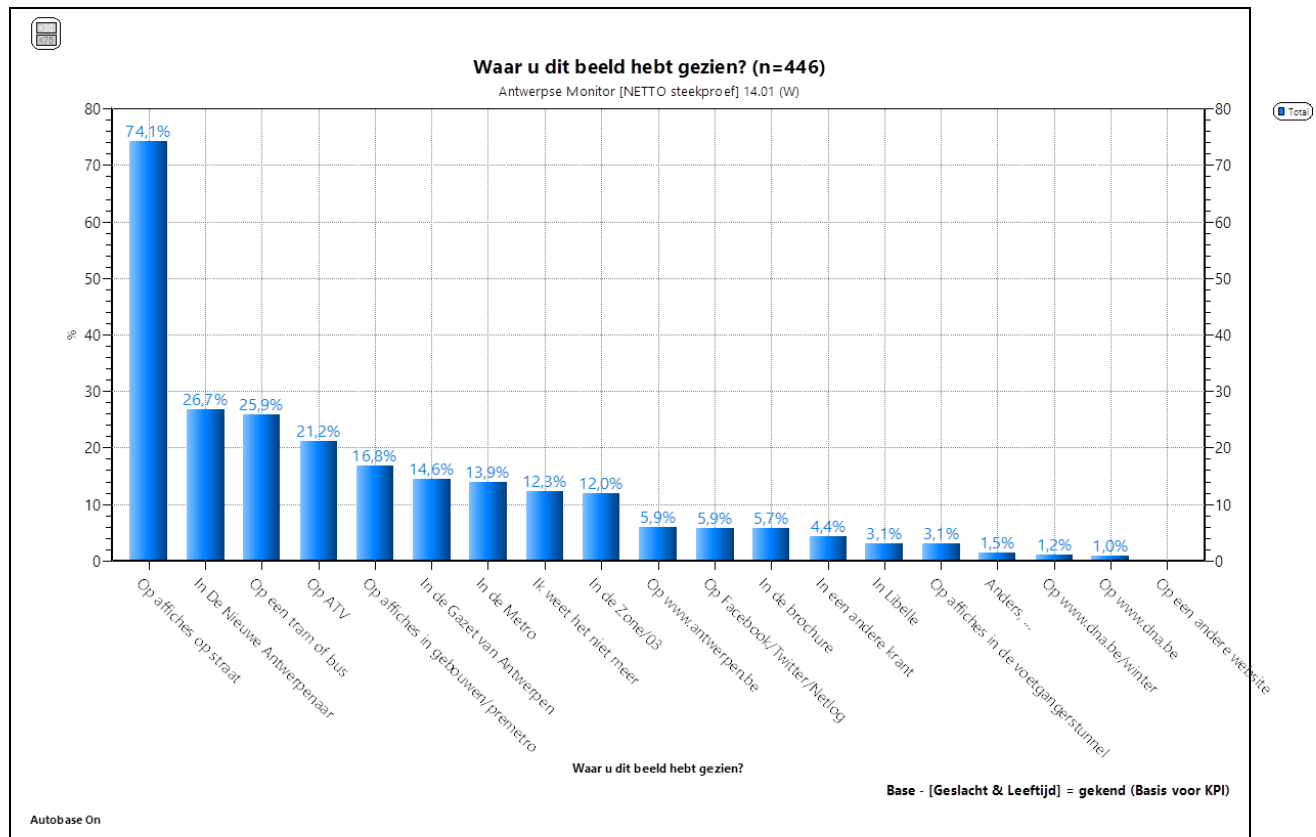
76% heeft deze campagne opgemerkt en er was geen verschil tussen mannen en vrouwen.

Grafiek 128: campagnebeeld Winter in Antwerpen gezien

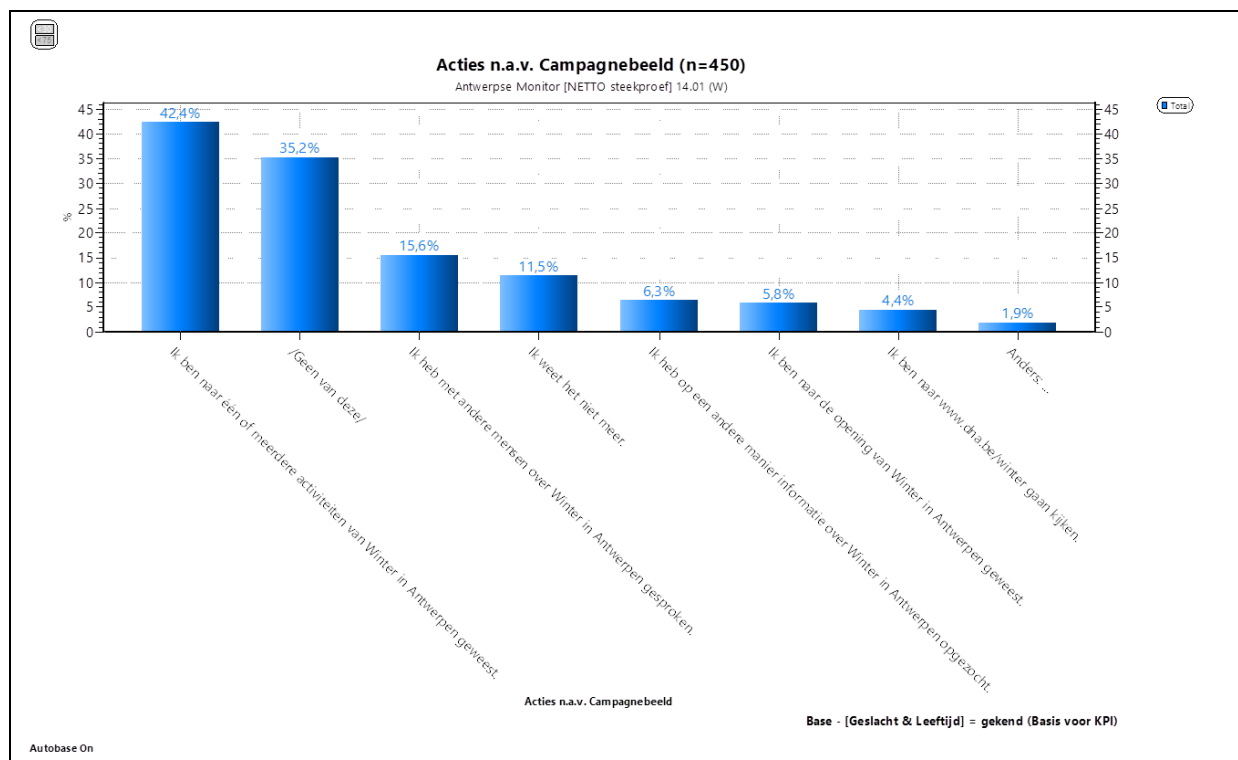
De campagne werd het meest opgemerkt op affiches op straat (74%) en in De Nieuwe Antwerpenaar (nu A-blad) (27%). 26% zag het op tram of bus en 21% op ATV.

Grafiek 129: waar campagnebeeld gezien

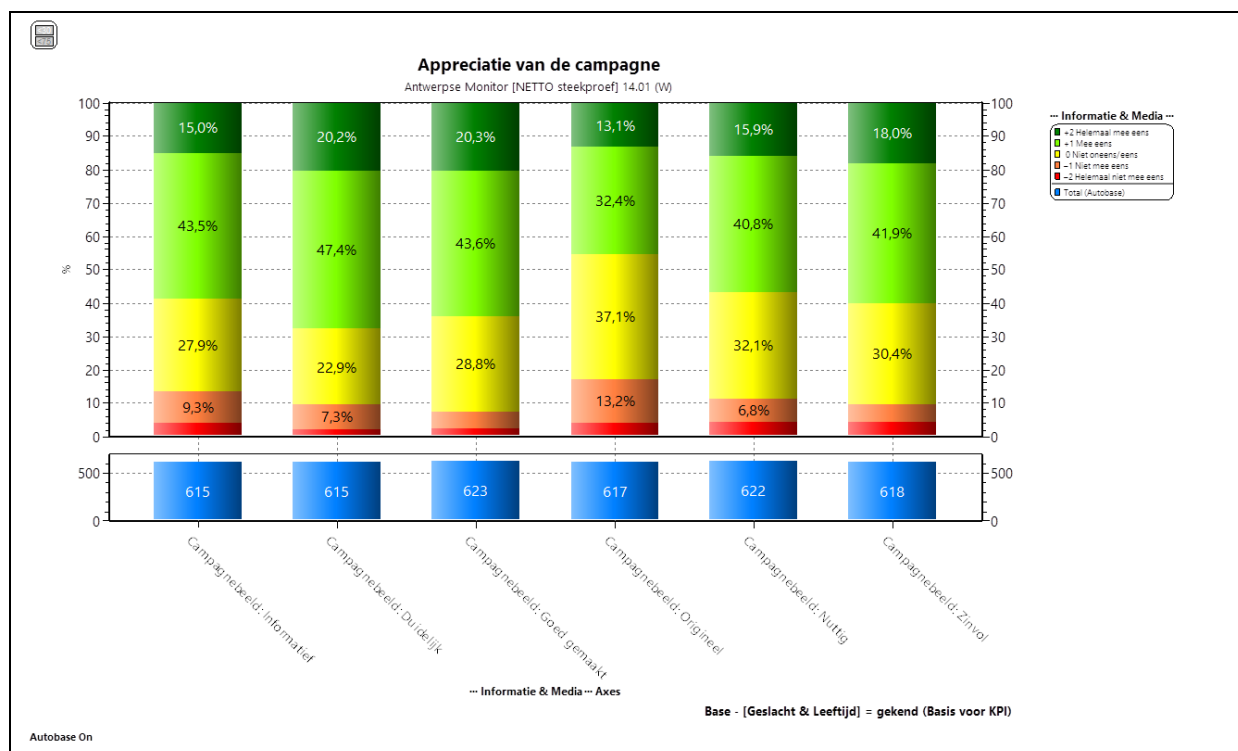
35% deed niets n.a.v. de campagne. 42% is naar één of meerdere activiteiten van Winter in Antwerpen geweest. 16% heeft met anderen over Winter in Antwerpen gesproken. Ongeveer 6% is naar de opening geweest. Iets meer dan 4% is naar www.dna.be/winter gaan kijken.

Grafiek 130: acties n.a.v. campagne Winter in Antwerpen

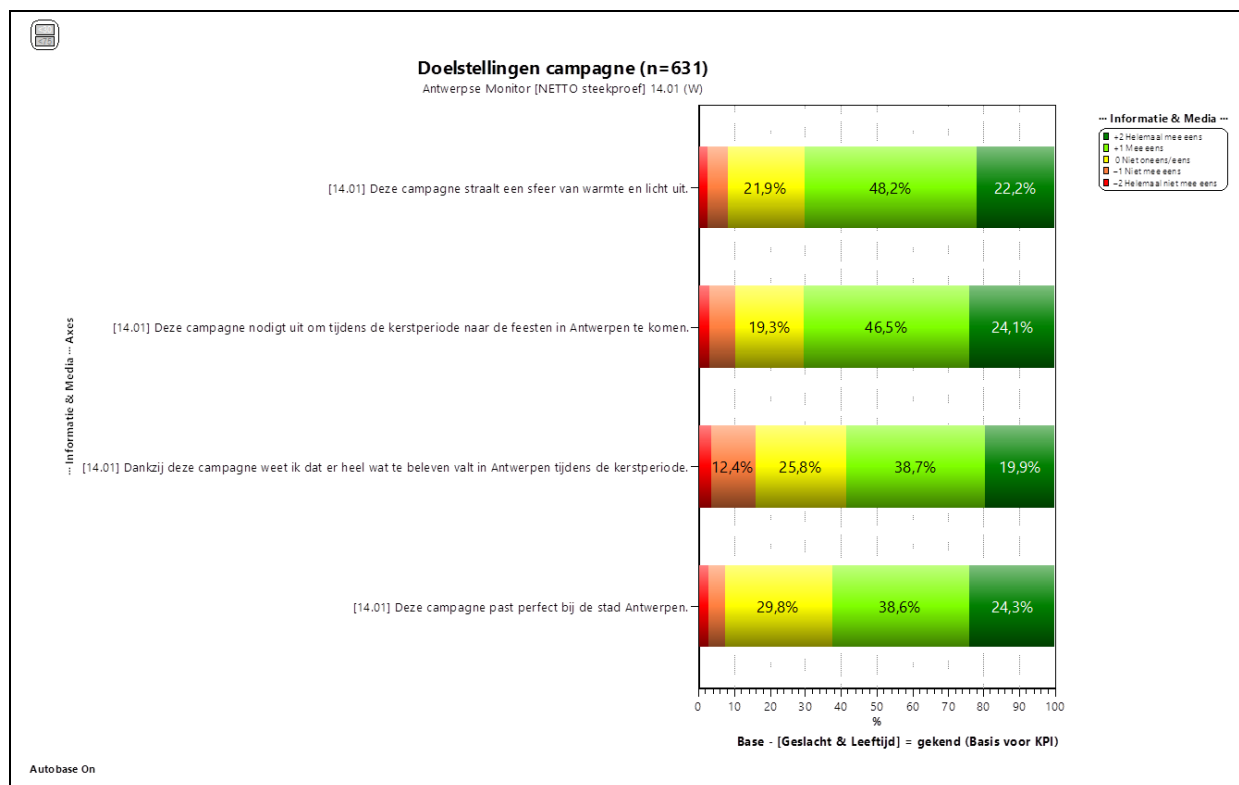
Wat appreciatie betreft, scoren ‘duidelijk’ en ‘goed gemaakt’ het hoogst.

Grafiek 131: appreciatie campagne Winter in Antwerpen

Voor 70% straalt de campagne een sfeer van warmte en licht uit en nodigt ze uit om tijdens de kerstperiode naar de feesten in Antwerpen te komen.

Grafiek 132: mening over de campagne Winter in Antwerpen

Vergeleken met de campagnes van 2013 is de wintercampagne het meest gezien.

Tabel 15: herkenning campagnes 2013

	Gezien	Niet gezien
PMD	42,5%	57,5%
Sporting A Proficiat	56,6%	43,4%
Bonaparte in het MAS	68,4%	31,6%
Antwerp 10 Miles	53,9%	46,1%
Nationalestraat	54,3%	45,7%
Geen Zomer zonder A	59,1%	40,9%
Van amuseren tot demarreren	32,3%	67,7%
Merci om trager te rijden	71,1%	28,9%
Kom je verwarmen aan 't stad	75,7%	24,3%

Ook wat appreciatie betreft, scoort deze campagne goed in vergelijking met de andere campagnes.

Tabel 16: appreciatie campagnes 2013, gemiddelden

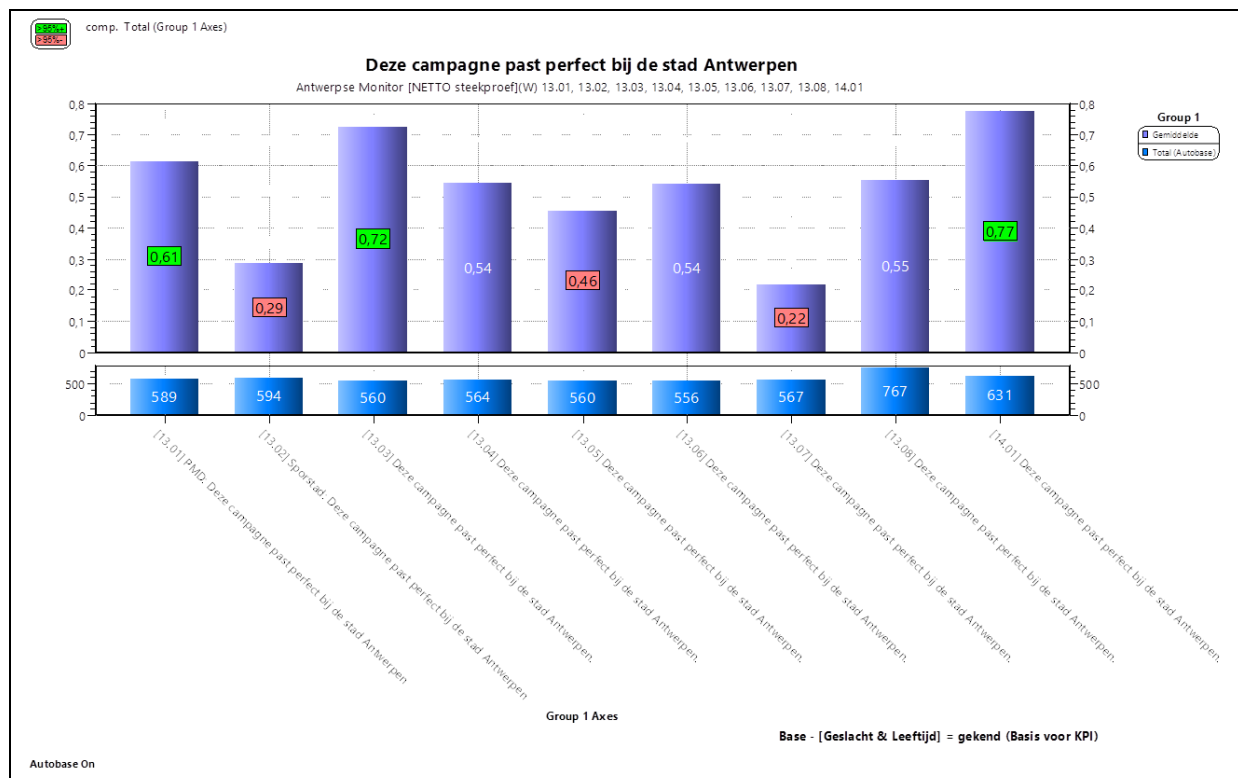
Antwerpse Monitor Wave	Total (Autobase)	Informatief	Duidelijk	Goed gemaakt	Origineel	Nuttig	Zinvol
Total (Autobase)	0,57	0,59	0,7	0,61	0,4	0,55	0,57
PMD	0,75	0,9	0,85	0,67	0,45	0,85	0,79
Sporting A - Proficiat	0,35	0,35	0,56	0,36	0,21	0,29	0,32
MAS Bonaparte	0,68	0,68	0,79	0,8	0,7	0,52	0,57
Antwerp 10 Miles	0,62	0,65	0,75	0,69	0,54	0,54	0,56
Nationalestraat	0,39	0,6	0,7	0,42	0,01	0,32	0,28
Geen Zomer zonder A	0,55	0,63	0,67	0,56	0,2	0,61	0,6
Van amuseren tot demarreren	0,31	0,28	0,27	0,36	0,36	0,26	0,31
Merci om trager te rijden	0,79	0,63	0,89	0,8	0,65	0,85	0,9
Kom je verwarmen aan 't stad	0,61	0,56	0,76	0,74	0,37	0,57	0,64

Legende bij de tabel:

- Blauw: referentiecategorie
- Groen: significant hoger dan referentiecategorie
- Rood: significant lager dan referentiecategorie
- Zwart: geen significant verschil t.o.v. referentiecategorie

Ten slotte past deze campagne volgens de respondenten het beste bij de stad Antwerpen vergeleken met alle campagnes van 2013.

Grafiek 133: campagne past perfect bij de stad Antwerpen, vergelijking campagnes 2013

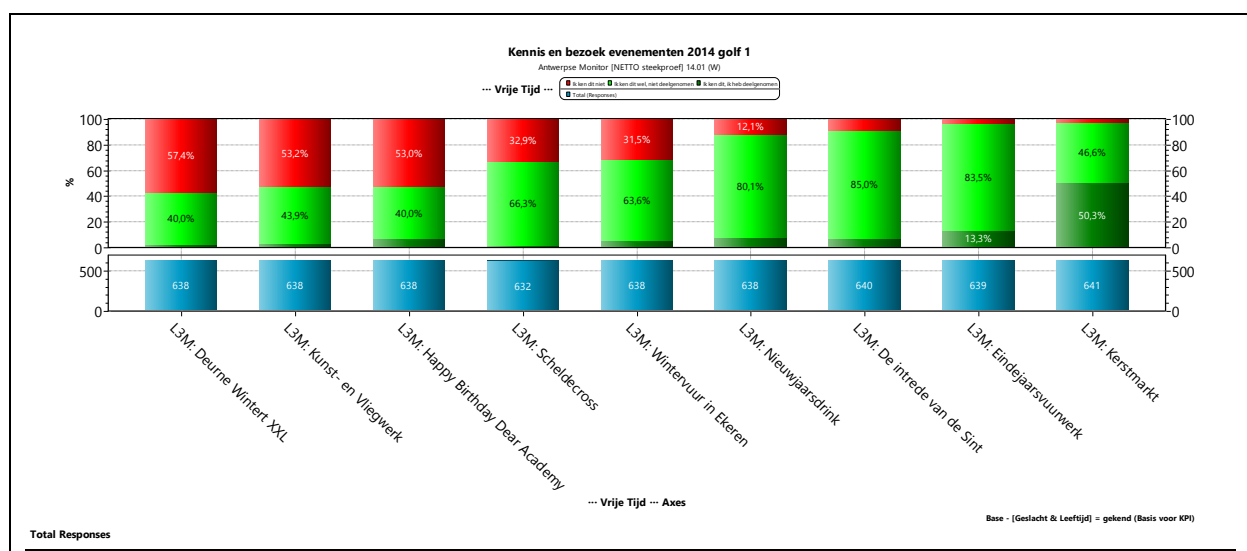
8. Evenementen

In 2014 werd kennis en deelname aan de volgende evenementen gemeten:

- Golf 1: Scheldecross, Kerstmarkt, Nieuwjaarsvuurwerk, Wintervuur Ekeren, Sint-intrede, Nieuwjaarsdrink, Kunst en Vliegwerk Sint-Jansplein, Happy Birthday Dear Academy, Deurne Wintert XXL
- Golf2: Chinees Nieuwjaar, UEFA Futsal Euro, Kerstboomverbranding, Dag van het Deeltijds Kunstonderwijs, Antwerpen Koekstad – Chocolate Week
- Golf 3: Expo 50 jaar migratie in het Felixarchief, Ganzenrijden in Berendrecht-Zandvliet-Lillo en Ekeren, Urban Trail, Week van de dialoog Stad van morgen, Jeugdboekenweek, Buitenspeeldag
- Golf 4: Scheldeprijs, Antwerpen 10 Miles en Marathon, Antwerpen proeft, Lentepoets, Dag van het Park, Expo 50 jaar migratie in het Felixpakhuis
- Golf 5: Borgerrio, World Ports Classic, Burendag, Les Guingettes op de Scheldekaaien, Expo Johan Creten in het Middelheimmuseum, Sinksenfoor, WK-voetbal op groot scherm buitenshuis
- Golf 6: 11-juli viering in de stad en de districten, Antwerp Triatlon Iron Man, Museumnacht, Antwerpen Zingt, Lillo Boekendorp, Na-Tour Dorny, Summerfestival, Antwerp Pride
- Golf 7: Zomer van Antwerpen, Bollekesfeest, Jazz Middelheim, Cultuurmarkt, Bevrijdingsfeesten in de stad en de districten, Antwerpen Autovrij, Sportopia, Laundry Day, Winkelzondag
- Golf 8: Pontonbrug, Studay, Open Bedrijvendag, Winkelzondag, Internationaal tekenfestival The Big Draw, Boekenbeurs in Antwerp Expo, Expo Heilige Plaatsen, Heilige Boeken

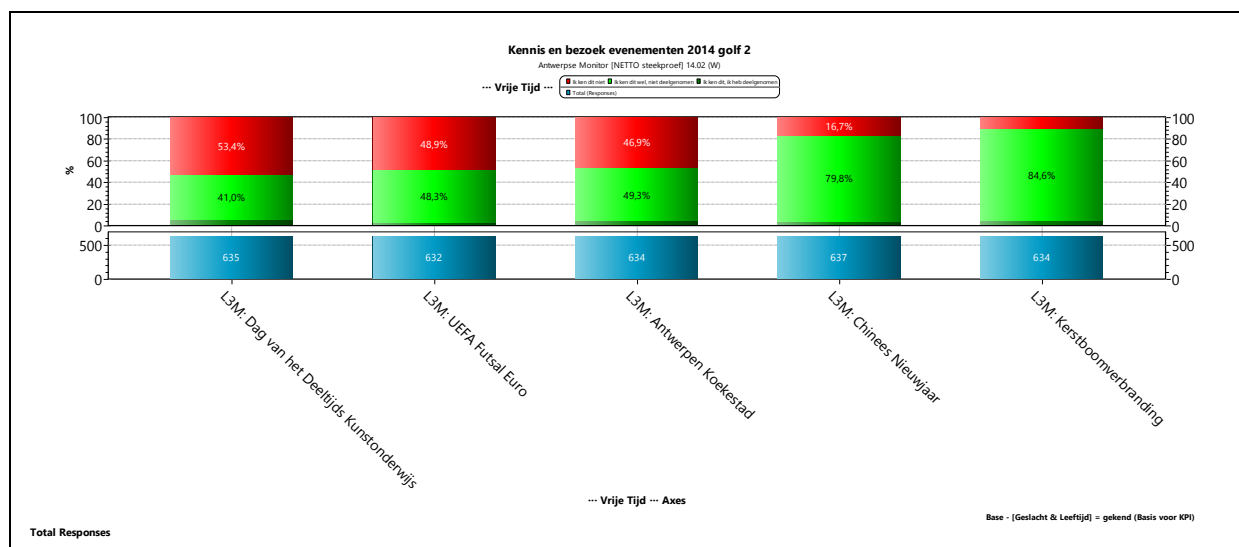
Meest gekend en bezocht in de eerste golf was de Kerstmarkt.

Grafiek 134: kennis en bezoek evenementen golf 1

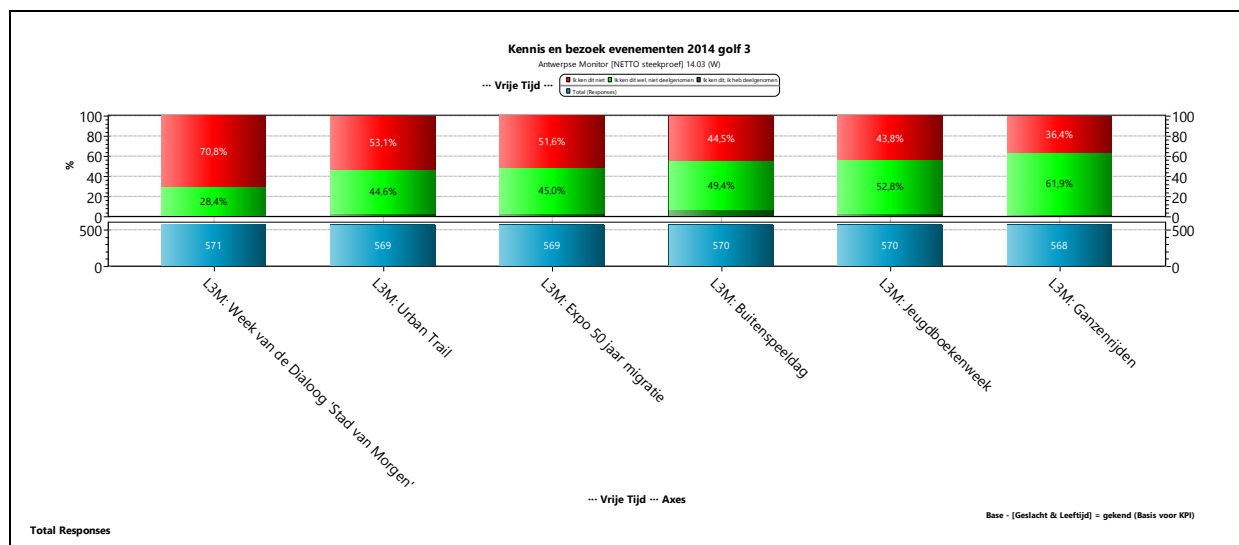
Meest gekend in golf 2 was de Kerstboomverbranding.

Grafiek 135: kennis en bezoek evenementen golf 2

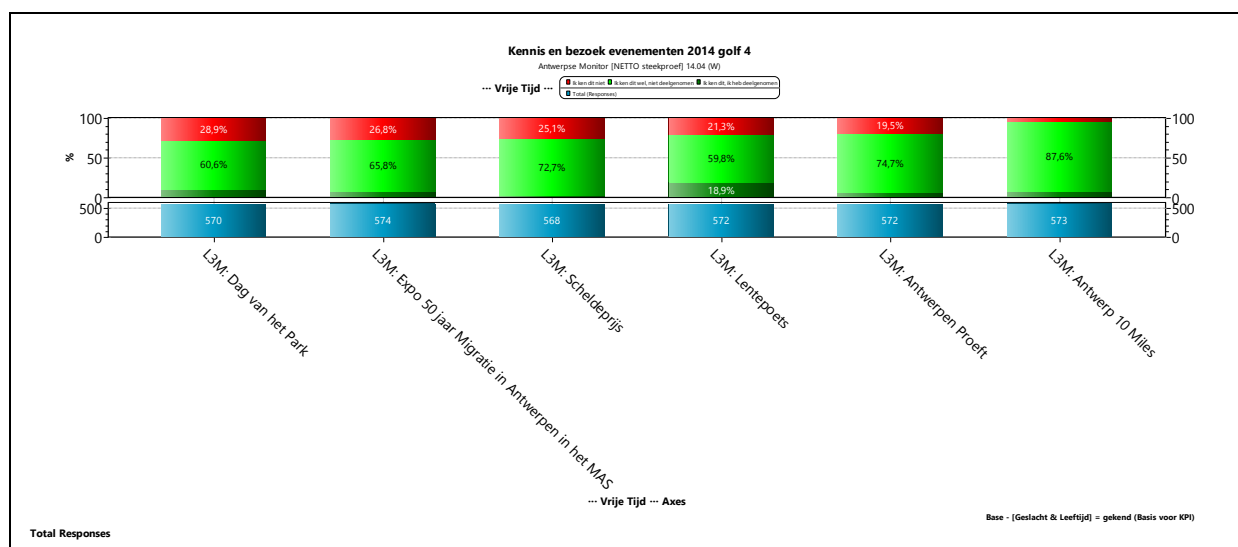
Meest gekend in golf 3 was het Ganzenrijden, maar meest bezocht was de Buitenspeeldag.

Grafiek 136: kennis en bezoek evenementen golf 3

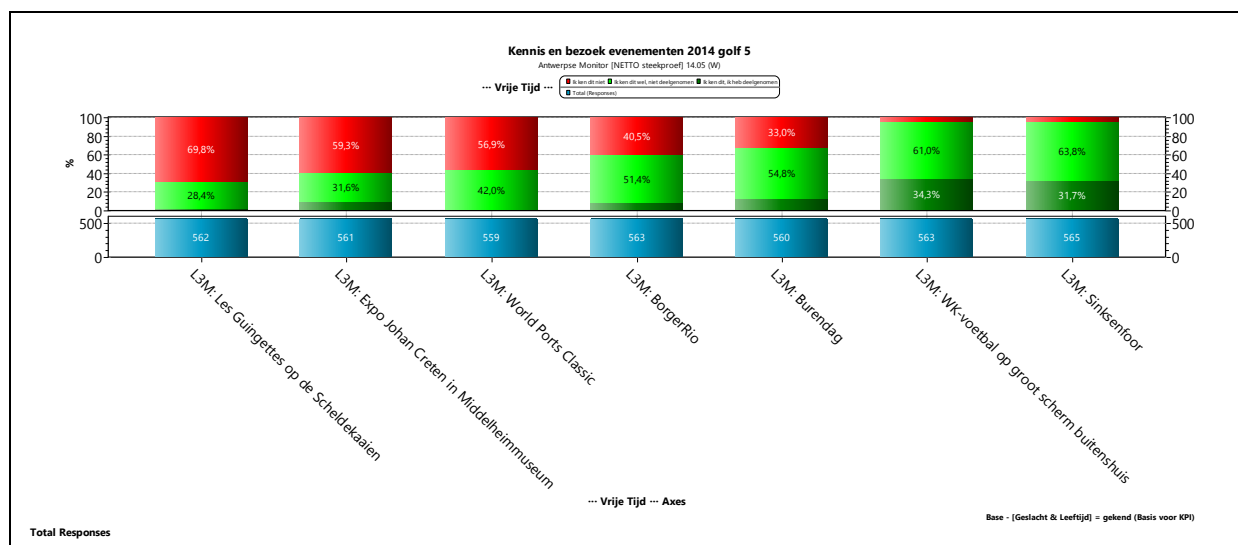
Meest gekend in golf 4 was Antwerp Ten Miles. Aan de Lentepoets nam 19% deel en 11% kwam naar Dag van het Park.

Grafiek 137: kennis en bezoek evenementen golf 4

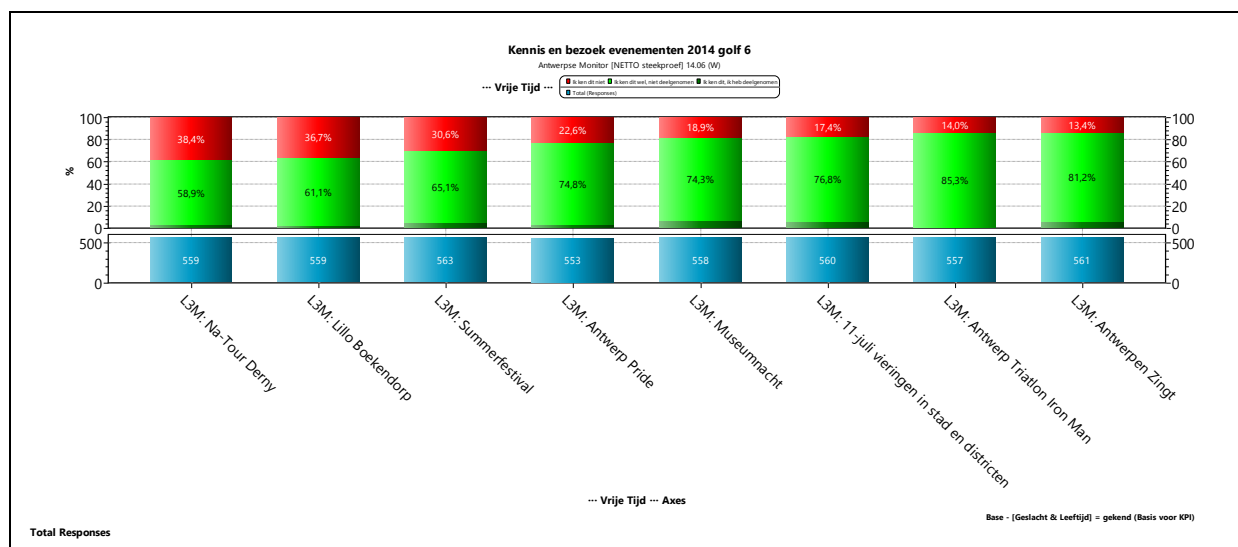
Meest gekend in golf 5 was de Sinksenfoor. WK Voetbal op groot scherm is het meest bijgewoond, maar ook Sinksenfoor is door veel respondenten bezocht.

Grafiek 138: kennis en bezoek evenementen golf 5

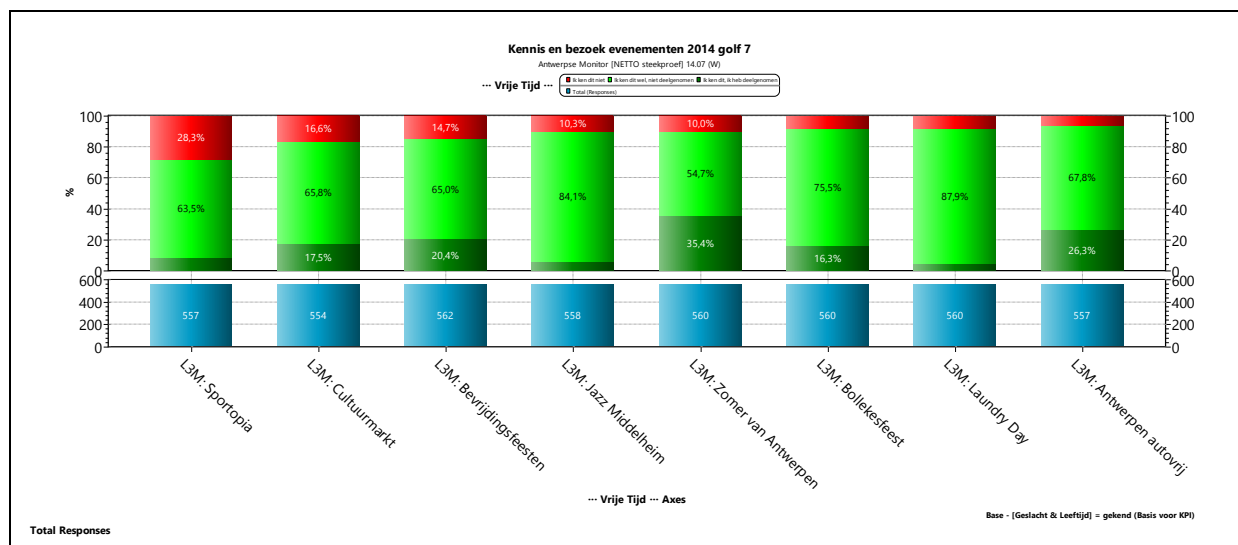
Meest gekend in golf 6 was Antwerpen Zingt en Antwerp Triatlon Iron Man.

Grafiek 139: kennis en bezoek evenementen golf 6

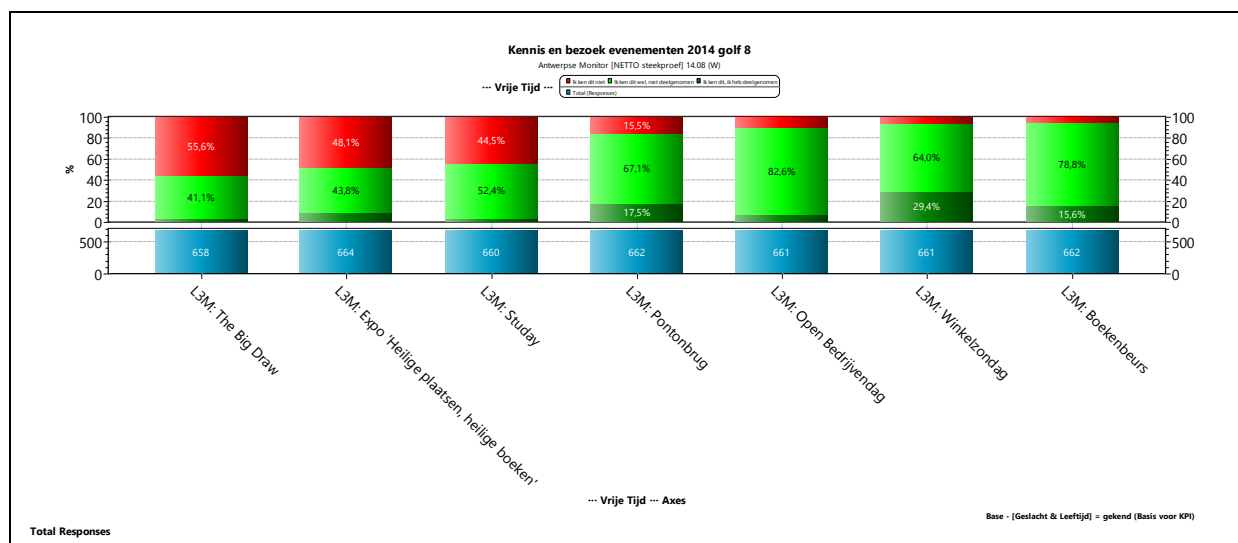
Meest gekend in golf 7 was Antwerpen Autovrij. De Zomer van Antwerpen was het meest bezocht.

Grafiek 140: kennis en bezoek evenementen golf 7

Meest gekend in golf 8 waren de Boekenbeurs en de Winkلزondag. Meest bezocht was Winkلزondag: 29% van de respondenten nam deel. Pontonbrug trok 18% van de respondenten en Boekenbeurs scoorde 17% qua bezoek.

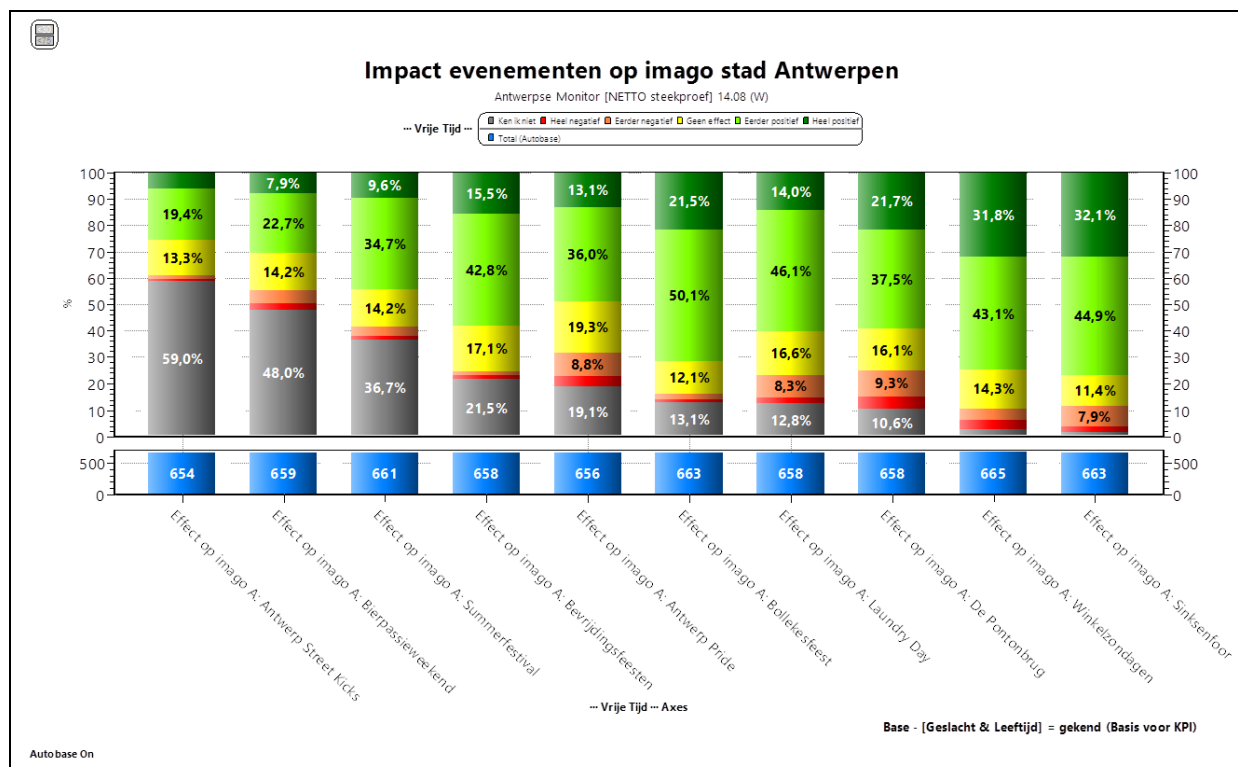
Grafiek 141: kennis en bezoek evenementen golf 8

In golf 8 werd de perceptie gemeten van het effect van evenementen op het imago van de stad. Van een aantal evenementen werd gevraagd: welk effect hebben de volgende evenementen volgens u op het imago van de stad Antwerpen. De antwoordcategorieën waren: ken ik niet, heel negatief, eerder negatief, geen effect, eerder positief of heel positief.

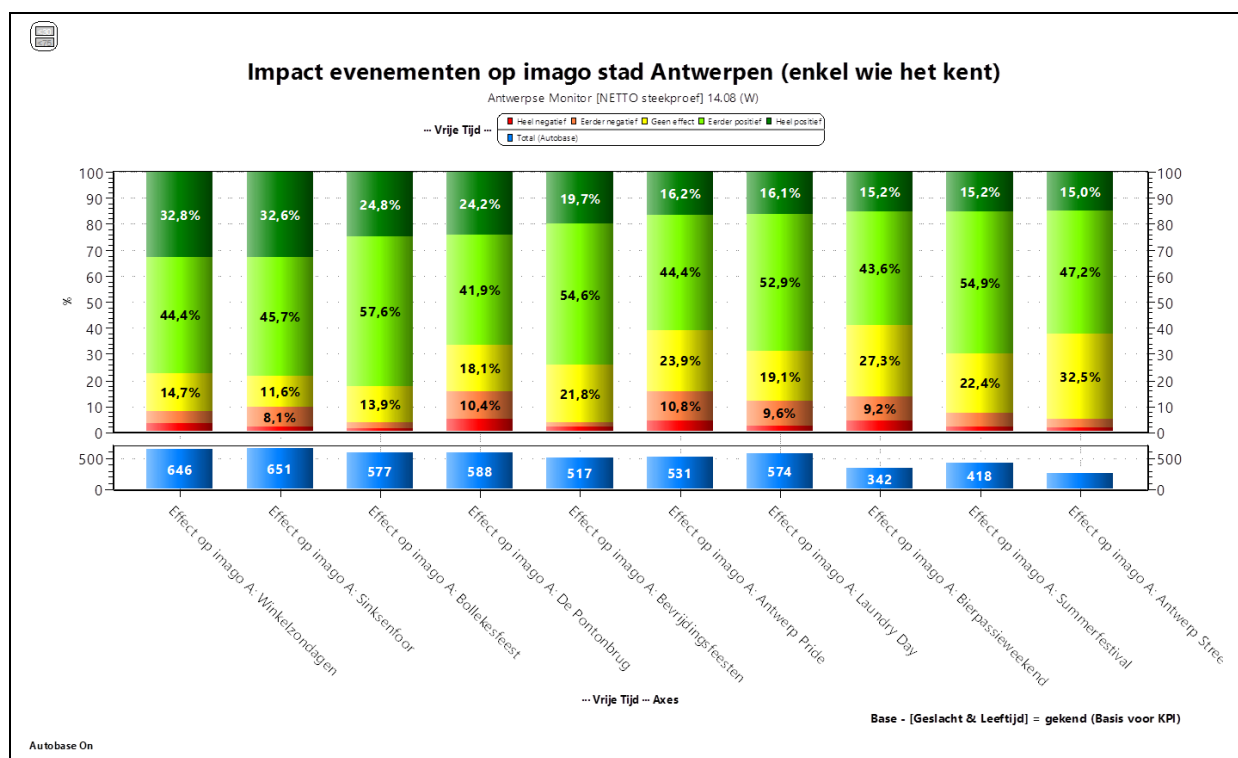
Uit de volgende grafiek blijkt dat Sinksenfoor en Winkلزondagen het meest positieve effect hebben.

Grafiek 142: impact evenementen op imago stad Antwerpen, inclusief ken ik niet.

Wanneer we de categorie 'ken ik niet' weglaten blijft Winkelzondagen en Sinksenfoor het meest positief.

Grafiek 143: impact evenementen op imago stad Antwerpen, exclusief ken ik niet

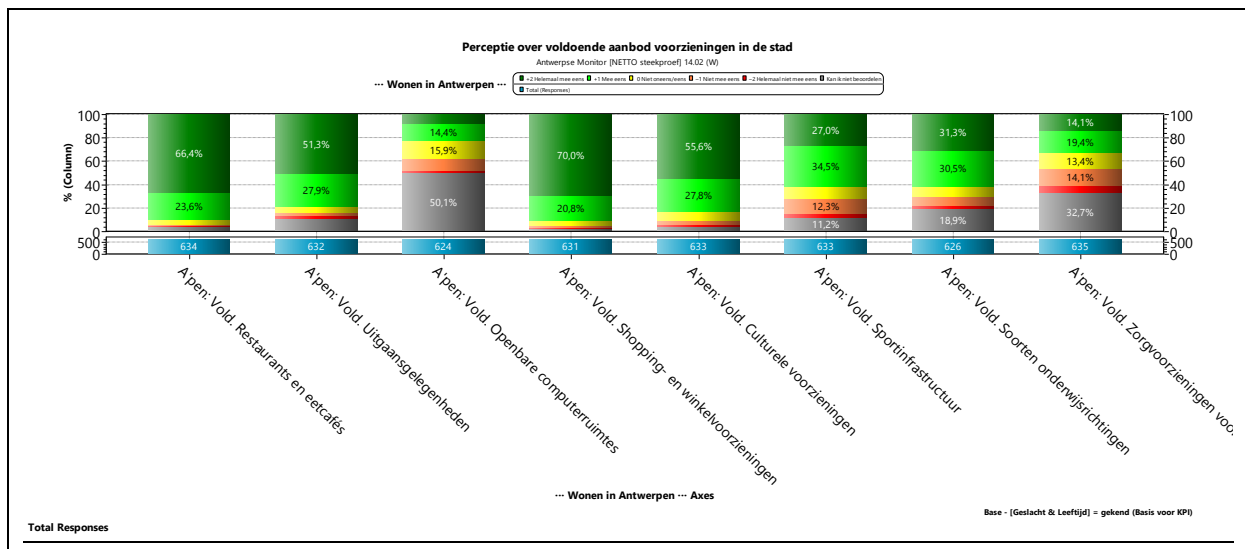

9. Perceptie aanbod voorzieningen op stadsniveau

In golf 2 werd de perceptie over voldoende aanbod aan voorzieningen in de stad gemeten.

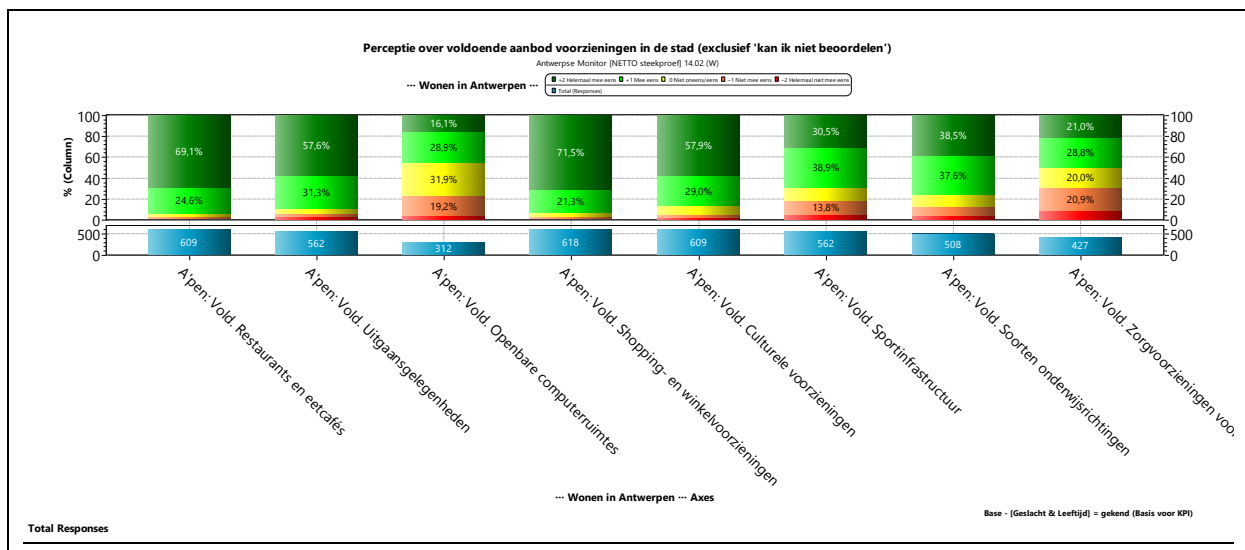
We stellen vast dat 70% zeer tevreden is over shopping- en winkelveorzieningen en 66% over restaurants en eetcafés. Wanneer we de categorieën eerder eens en helemaal eens samennemen is nagenoeg iedereen tevreden over deze items. Zorgvoorzieningen voor senioren en openbare computerruimtes scoort het laagste: 34% (14,1% + 19,4%) vindt dat er voldoende zorgvoorzieningen zijn voor senioren en 22% (8,0% + 14,4%) vindt dat er voldoende openbare computerruimtes zijn.

Grafiek 144: voldoende aanbod aan voorzieningen op stadsniveau, inclusief kan ik niet beoordelen

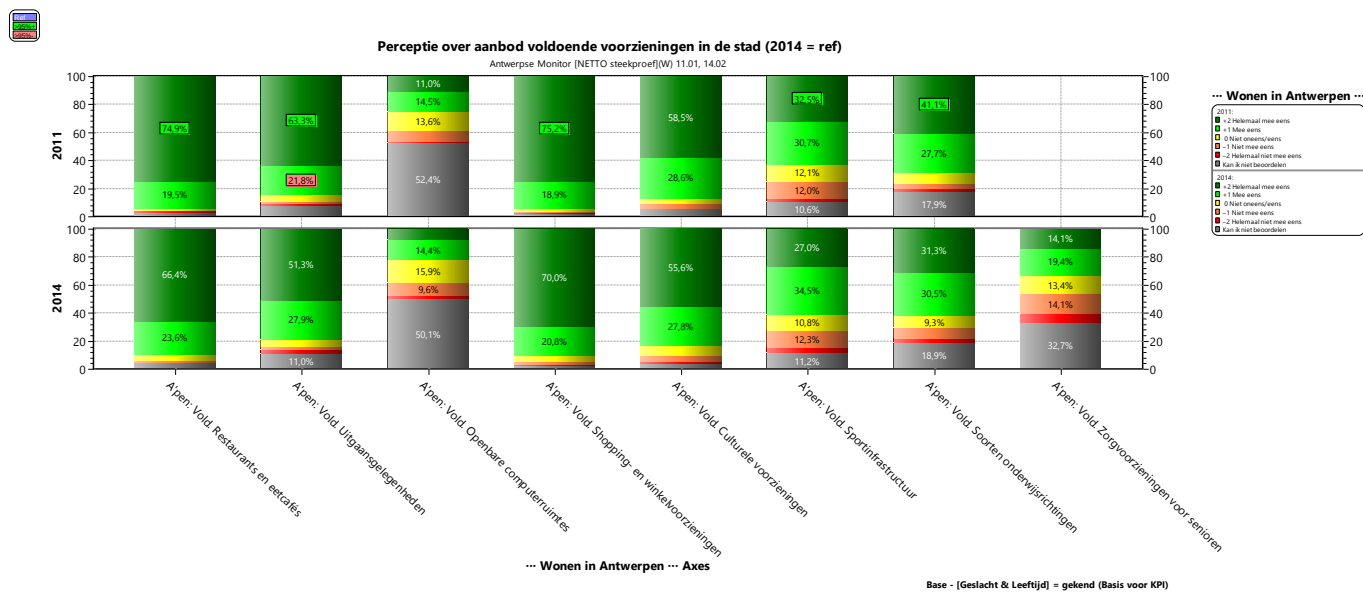
Wanneer we kijken naar de respondenten die de items kunnen beoordelen, zien we dezelfde rangschikking. Opvallend is nog dat 24% niet tevreden is over het aanbod aan voorzieningen voor senioren en 23% vindt dat er te weinig openbare computerruimtes zijn.

Grafiek 145: voldoende aanbod aan voorzieningen op stadsniveau, exclusief 'kan ik niet beoordelen'

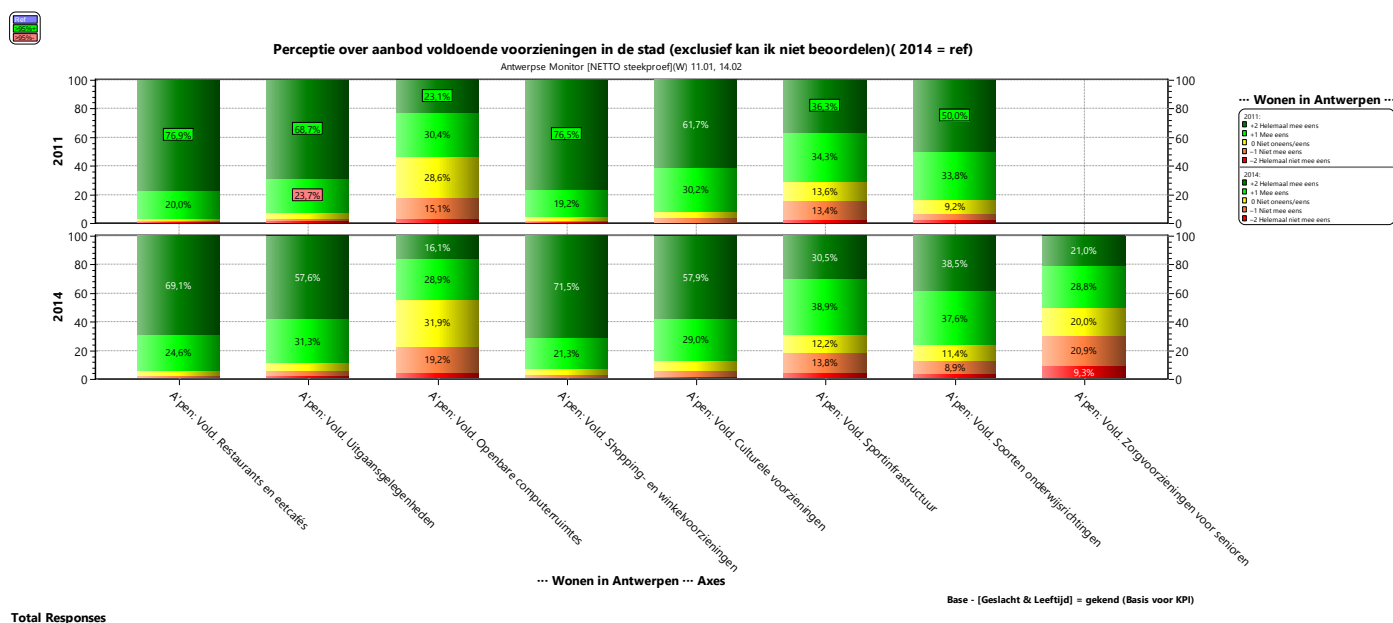
Deze vraag werd ook in 2011 gesteld. Wanneer we vergelijken stellen we vast dat men minder uitgesproken positief is over het aanbod aan de meeste voorzieningen: restaurants, uitgaansgelegenheden, shopping- en winkelveorzieningen sportinfrastructuur en soorten onderwijsinstellingen scoren lager. Voorzieningen voor senioren werd in 2011 niet bevraagd.

Grafiek 146: voldoende aanbod aan voorzieningen op stadsniveau, vergelijking met 2011, inclusief kan ik niet beoordelen

Ook wanneer we de categorie 'kan ik niet beoordelen' buiten beschouwing laten, is men minder uitgesproken positief over nagenoeg alle voorzieningen.

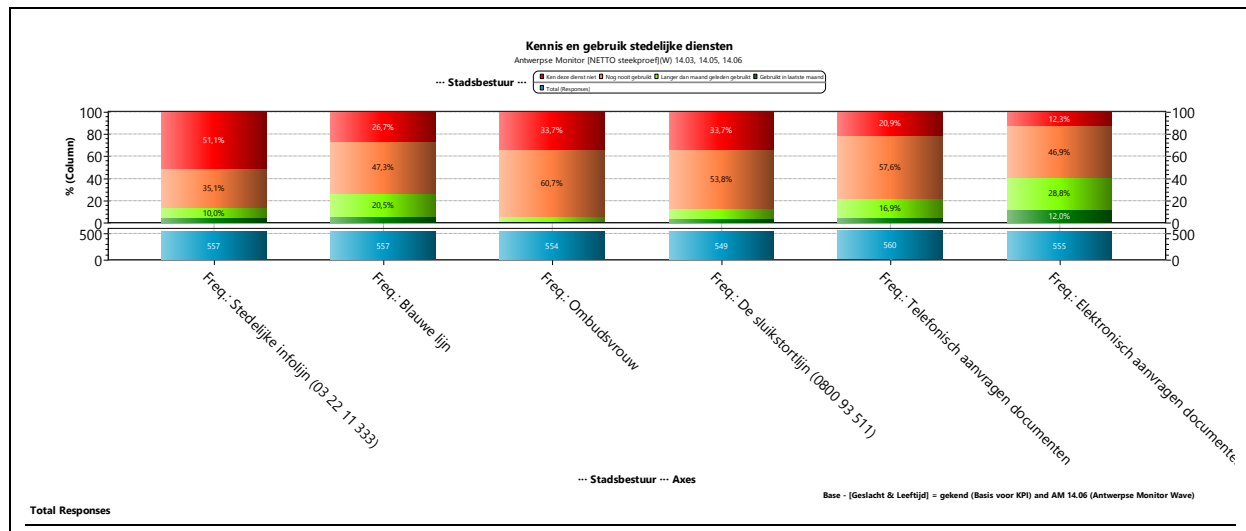
Grafiek 147: voldoende aanbod aan voorzieningen op stadsniveau, vergelijking met 2011, exclusief kan ik niet beoordelen

10. Kennis en gebruik stedelijke diensten

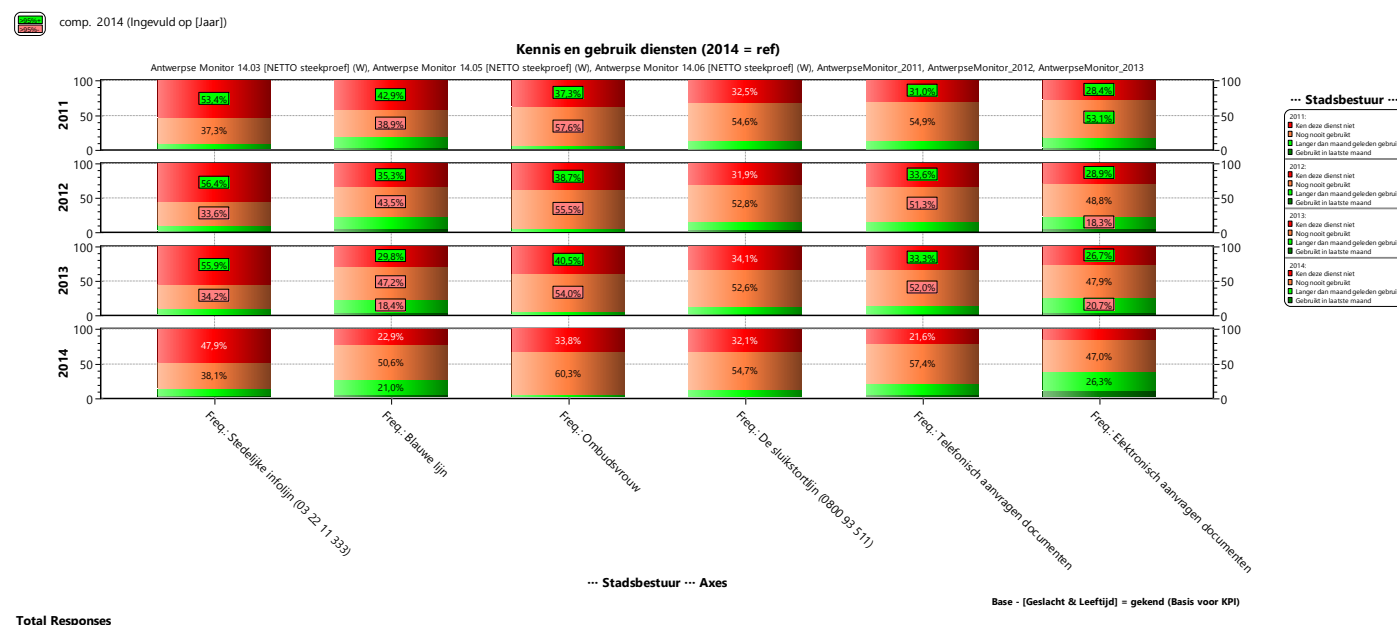
Uit de volgende grafiek blijkt dat 40% al gebruik maakte van elektronisch aanvragen van documenten. De stedelijke infolijn is echter door meer dan de helft van de respondenten niet gekend. Blauwe lijn is bij 27% niet gekend en ombudsvrouw bij 34%, sluitstortlijn is bij één op vijf respondenten niet gekend.

Grafiek 148: kennis en gebruik stedelijke diensten, 2014

In de volgende grafiek vergelijken we deze vraag over de vier jaren: We stellen vast dat bekendheid erop vooruit gaat. Vooral gebruik elektronisch aanvraag documenten stijgt evenals gebruik Blauwe Lijn.

Grafiek 149: kennis en gebruik stedelijke diensten, vergelijking met vorige jaren

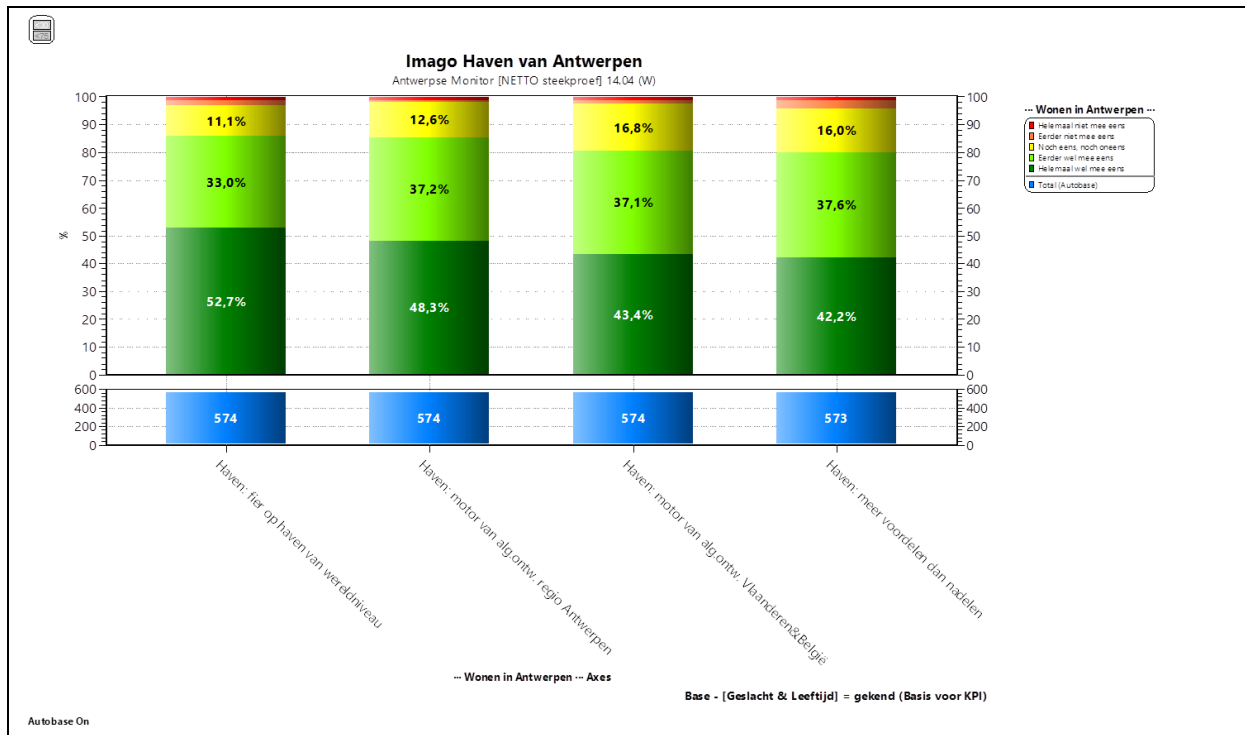
11. Imago Haven

In golf 4 (19 mei tot 23 juni) werd het imago van de Haven van Antwerpen gemeten. Aan respondenten werd gevraagd aan te geven of ze het eens waren met de volgende stellingen over de haven:

- Ik ben fier dat Antwerpen een haven van wereldniveau heeft
- De haven is een motor van algemene ontwikkeling voor de regio Antwerpen
- De haven is een motor van algemene ontwikkeling niet alleen in de regio, maar ook in Vlaanderen en gans het land
- De haven van Antwerpen heeft meer voordelen dan nadelen voor de stad.

We stellen vast dat de 4 gemeten imago-parameters hoog scoren: meer dan 80% geeft telkens aan het eens te zijn met de stelling.

Grafiek 150: imago Haven van Antwerpen

Onderstaand geven we de percentages en aantallen weer in tabelvorm. Omdat er zo weinig Antwerpenaars negatief staan ten opzichte van de haven, kunnen we niet verder kruisen naar profiel.

Tabel 17: imago Haven van Antwerpen

Haven van Antwerpen	Ik ben fier op haven van wereldniveau	Haven is motor van alg. ontw. regio Antwerpen	Haven: is motor van alg. ontw. Vlaanderen & België	Haven: meer voordelen dan nadelen
Totaal (Autobase)	574	574	574	573
Helemaal niet mee eens	8	8	8	7
%	1,40%	1,40%	1,30%	1,30%
Eerder niet mee eens	10	3	8	17
%	1,80%	0,60%	1,40%	2,90%
Noch eens, noch oneens	64	72	96	92
%	11,10%	12,60%	16,80%	16,00%
Eerder wel mee eens	189	213	213	216
%	33,00%	37,20%	37,10%	37,60%
Helemaal wel mee eens	303	277	249	242
%	52,70%	48,30%	43,40%	42,20%

12. Shoppen in Antwerpen

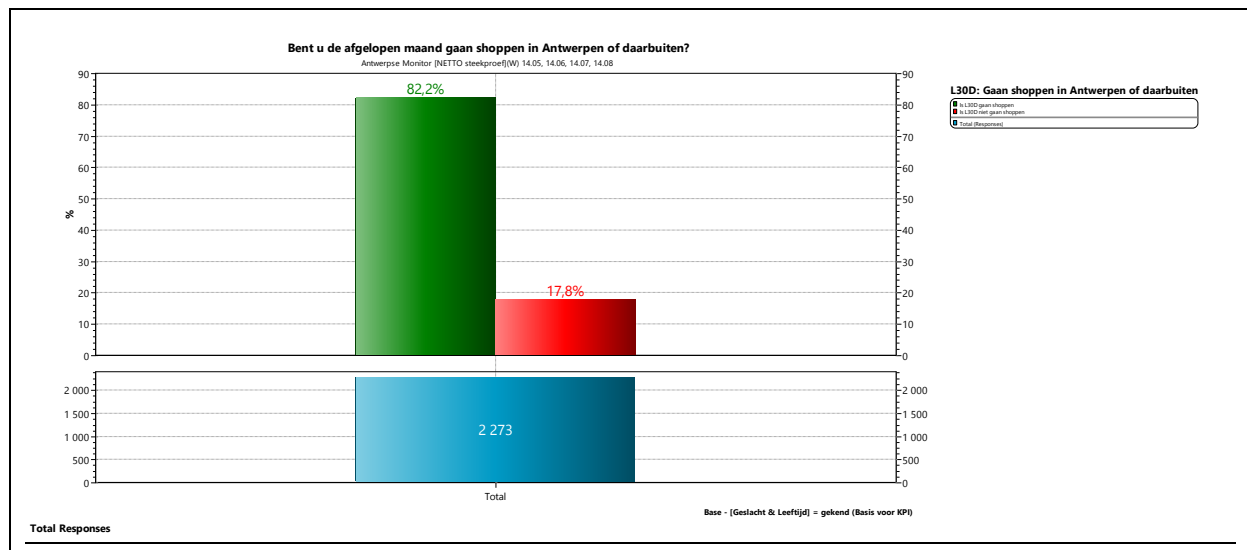
In functie van de introductie van de Winkelzondagen in Antwerpen peilden we naar de frequentie dat Antwerpenaars binnen en buiten Antwerpen gaan shoppen, in de week, op zaterdag en op zondag.

In de golven 5, 6, 7 en 8 werd gevraagd of respondenten de afgelopen maand waren gaan shoppen in Antwerpen of daarbuiten.

Volgende definitie van ‘shoppen’ werd meegegeven. Met shoppen bedoelen we aankopen bij één of meerdere winkels van kleding, schoenen, multimedia, huishoudartikelen, ... maar niet de dagelijkse aankopen of boodschappen zoals bij de bakker, supermarkt enzovoort.

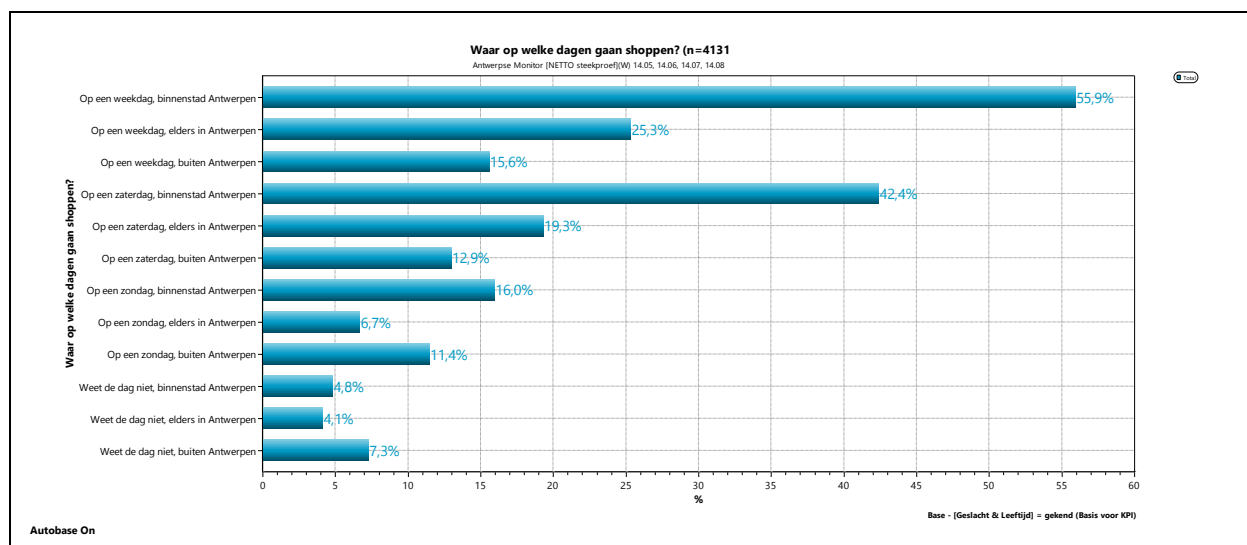
We stellen vast dat 82% de afgelopen maand ging shoppen.

Grafiek 151: afgelopen maand gaan shoppen

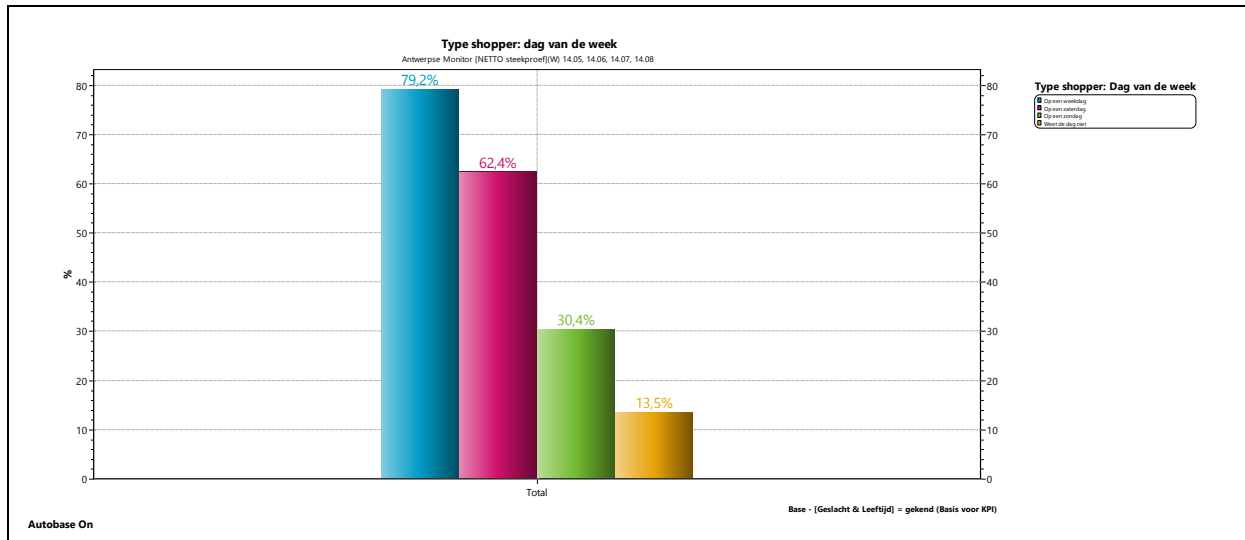
Aan mensen die de afgelopen week gingen shoppen werd verder gevraagd op welke dag(en) en waar ze dat deden. Respondenten konden meerdere opties aankruisen. De meesten deden dat op een weekday en op een zaterdag, telkens binnen de stad Antwerpen.

Grafiek 152: waar en op welke dagen gaan shoppen

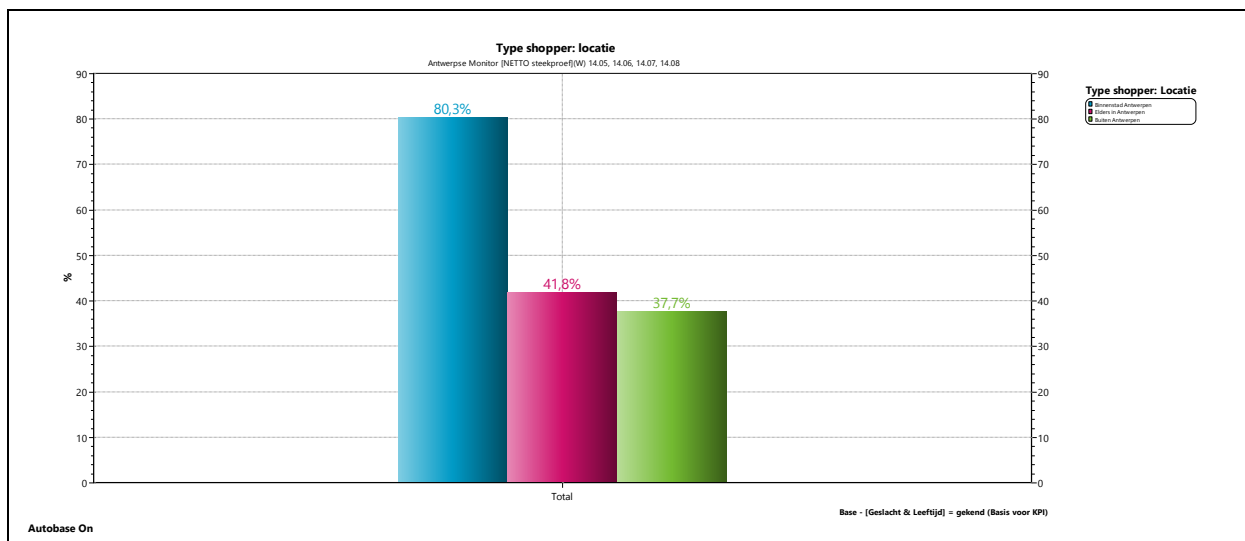
Van wie ging shoppen, ging 79% op een weekday, 62% op een zaterdag en 30% op een zondag shoppen.

Grafiek 153: type shopper volgens dag van de week

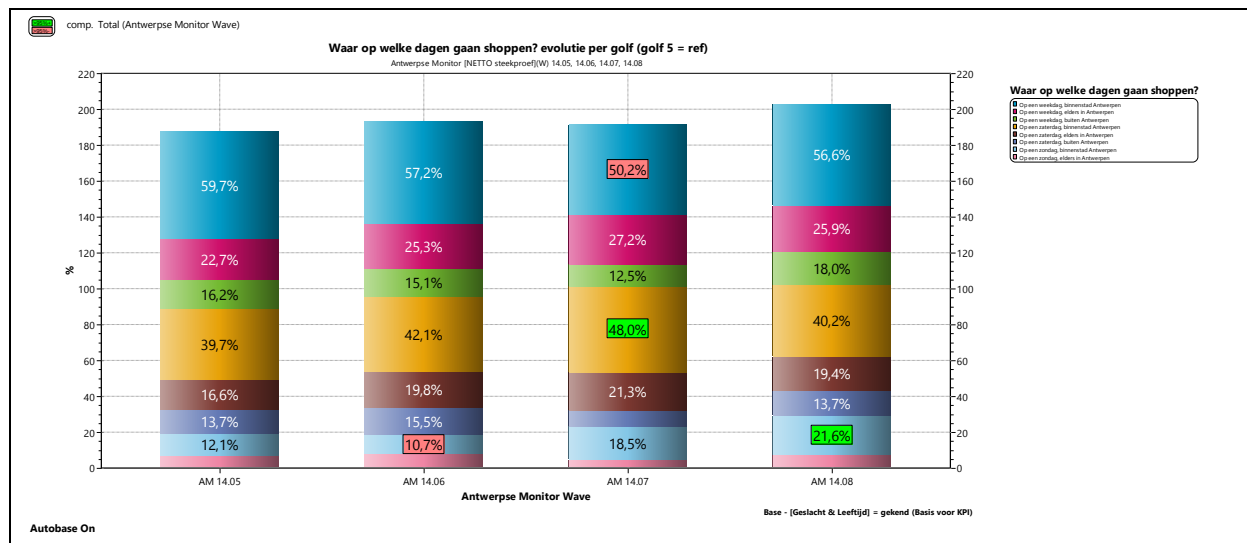
Van wie is gaan shoppen, ging 80% naar de binnenstad; 42% elders in Antwerpen en nog 38% buiten Antwerpen.

Grafiek 154: type shopper volgens locatie

In de volgende grafiek zien we waar en wanneer respondenten gingen shoppen. We stellen vast dat het shoppen op zondag in de binnenstad steeg van 12% in golf 5 naar 22% in golf 8.

Grafiek 155: evolutie shoppen, per golf

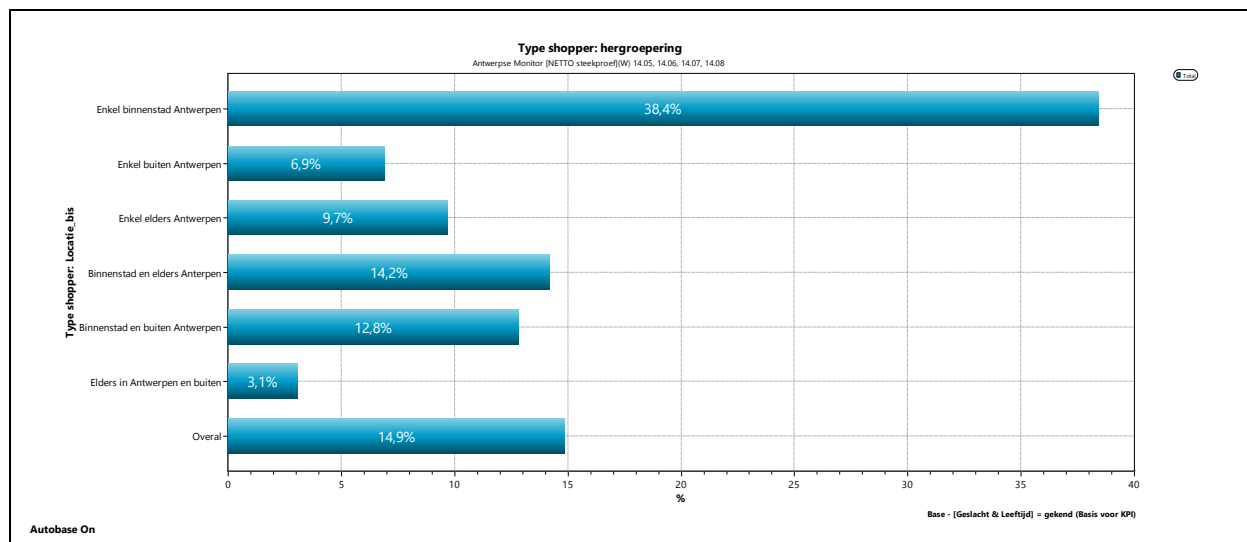

We kunnen de shoppende respondenten hergroeperen in volgende categorieën:

- mensen die enkel in de binnenstad shoppen
- mensen die enkel elders in Antwerpen shoppen
- mensen die enkel buiten Antwerpen shoppen
- mensen die in de binnenstad en elders in Antwerpen shoppen
- mensen die in de binnenstad en elders in Antwerpen shoppen
- mensen die overall shoppen

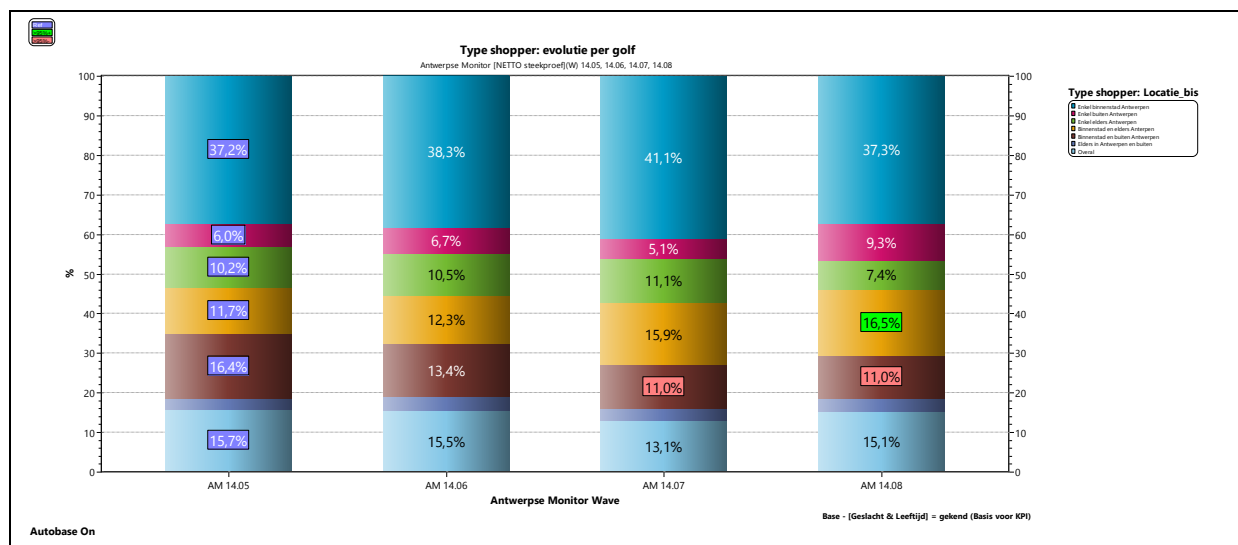
We stellen dan vast dat 7% enkel buiten Antwerpen shopt.

Grafiek 156: type shopper hergroepering volgens locatie

Wanneer we deze variabele kruisen met de golven, zien we dat het aandeel dat enkel buiten Antwerpen shopt steeg naar 9%, maar dit is niet significant. Wel significant is de stijging tot 17% van het aandeel dat in de binnenstad en elders shopt en het aandeel dat in de binnenstad en elders shopt.

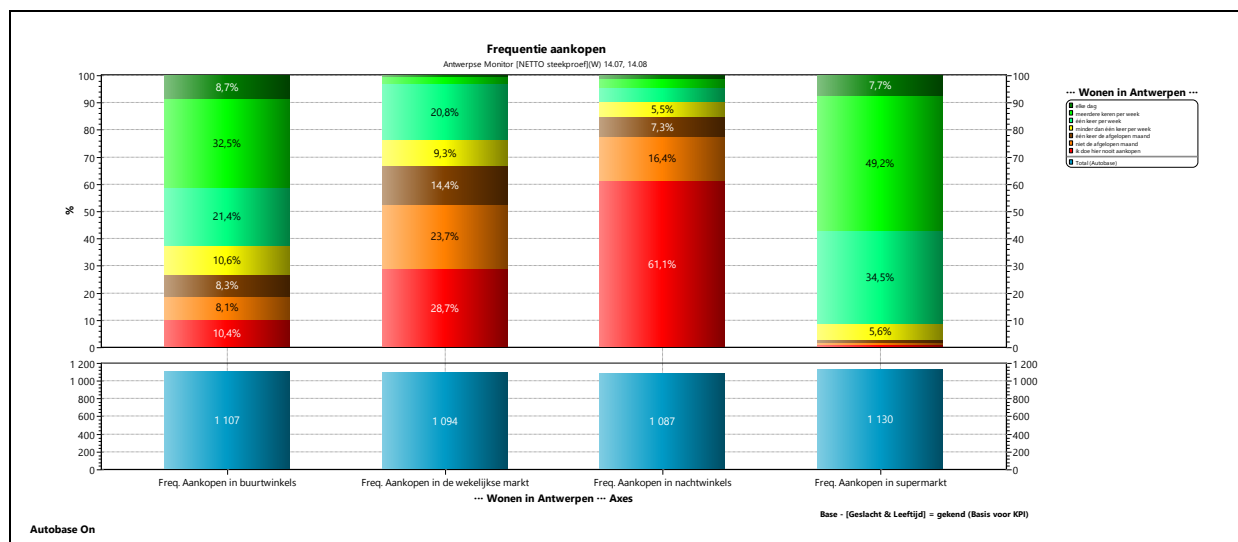
Grafiek 157: type shopper hergroepering locatie, evolutie per golf

13. Aankopen markten, buurtwinkels, supermarkten en nachtwinkels

In de golven 7 en 8 werd bevraagd hoe frequent men aankopen doet bij buurtwinkels, supermarkten, nachtwinkels en op de lokale markt. Bij nachtwinkels wordt het minste gekocht: 39% koopt er nooit. Markten worden door 29% van de respondenten nooit bezocht en 10% koopt nooit in buurtwinkels.

Grafiek 158: frequentie aankopen in buurtwinkels, supermarkten, nachtwinkels en op de markt

14. Imago stad Antwerpen

In 2014 werd de imagovraag in golf 1 en golf 7 gesteld. In golf 7 werd de vraag aangevuld met twee parameters, namelijk stad Antwerpen is een metropool en is een trendy/hippe stad.

De top 3 van de best scorende imagoparameters is: shoppingstad, modestad en cultuurstad. De laagst scorende parameter is ecologische stad.

Grafiek 159: imago stad Antwerpen, 2014

